

Tidningsurklipp 1932-40

Volume 2

Newspaper Clippings
1932-40

Språk: Svenska
Language: Swedish

Scanned from a photocopy in 2014
By Lennart Holmquist

B

TIDNINGSURKLIPP

1932 - 1940

6102

Kina—Sverige via via Sibirien.

Y.S. Av J. A. Rinell.

N:21 I. 1932
Avskedet.

Vi, min hustru och jag, hade velat lämna Kiaochow utan några avskeds-möten och formaliteter. Men det gick inte. Skolungdomarna med sina lärare ville för ömsesidig hägkomst fotografera sig tillsammans med oss. De jämte församlingarna i Kiaochow, Wangtai, Longgiatsun och Po, vilka vi mer eller mindre ha tjänat, ville hålla avskedsmöten och lämna minnesgåvor. Flera av grannarna lönade och värdefulla minnesgåvor. Och då dagen för avresan var inne (d. 28/4) följdes vi av dessa, de svenska och amerikanska medarbetarna, ombud för skolorna och många, många församlingsmedlemmar till tåget. Sedan ömsesidiga väl- och farvällönskningar ytterligare utväxlats och den rätt stora skaran sjungit avskedsången: »Gud var med er tills vi möts igen...», rullade tåget bort mot Tsingtao. Där återstod att säga farväl till våra närmaste, samt till kandidat T. Skoglund med fru, kandidat Sten F. Lindberg och den tyske missionärspastorn T. Scholtz, vilka alla gjort sig besvär med att komma ned till hamnen för att vinka, farväl och med den härliga svenska sången: »Tryggare kan ingen vara, än Guds lilla barnskara...», påminna oss om Guds trofaste och nådefulla beskydd och närvaro även under en farofylld resa. Den omkring 20 timmars långa sjöresan till Dalny var lugn och angenäm. I D. skulle järnvägsresan genom Sibirien etc. börja, där skulle biljetter köpas och passen viseras. Men som söndagen var emot och passbyrån var stängd, fingo vi stanna där till måndagen.

Dalny och missionsarbetet där.

Dalny är en stad, som ligger i den sydligaste landsdelen av Liadong i Mansjuriet. Den är en av Österns största, modernaste och livligaste handelsstäder. Den store kinesiske statsmannen Li Hung-chang insåg mycket tidigt dess handels- och strategiska värde, varför han år 1879 lät befästa den. Omkring 20 år senare, eller närmare bestämt 1898, »förhyrdes» den jämte den i närheten liggande Port Arthur till Ryssarna. Namnda nation byggde som bekant starka försättningsverk i Port Arthur, planlade staden Dalny och använde omkring 30 miljoner rubel endast för hamnanläggningen. Men genom R:s olyckliga krig med Japan nödgades det förstnämnda landet (1905) avträda alla sina rättigheter till det senare. Därefter följde Japan för sin regering i huvudsak de ryska planerna.

Flera missionsällskap verka i D. både bland kineser och japaner. Av de sistnämnda intager de danska

lutheranerna en rätt framstående plats. De ha en församling i staden på över 600 medlemmar. Vi besökte på söndagsförmiddagen deras kyrka och funno den fullsatt av andäktiga åhörare. Men missionären på platsen, pastor Jensen, var inte glad. Ett söndningsparti, motsvarande en viss gren av pingströrelsen, hade kommit in i församlingen och ett hundratal medlemmar hade brutit sig ut från densamma, hyrt egen lokal och motarbetade nu moderförsamlingen. På grund av detta voro för tillfället flera missionärer av den danska missionen samlade i D. för att söka ordna förhållandena. Man syntes dock tro, att skilsmässan var den enda framkomliga vägen. — De amerikanska sydstaternas baptister ha ock upder flera år utfört mission i D., men framgången har varit ringa och för tillfället saknas utländsk missionär där.

(Forts.)

Kina—Sverige via via Sibirien.

Y.S. N:22 Av J. A. Rinell. 1932

(Forts. fr. föreg. n:r.)

Harbin och den svensk-ryska missionen.

Vår nästa uppehållsplats var Harbin. Även denna plats är en av ryssarnas planerad storstad som ligger i hjärtat av Mansjuriet och omkring ett dygns järnvägsresa från Dalny. Den har breda gator, solida byggnader, tidsenliga kommunikationer och en blomstrande handel. Särskilt sedan den ryska revolutionen har denna stad varit en behövlig tillflyktsort för förföljda och flyende ryssar. Sedan dörren för den svensk-ryska missionen i Vladivostok blev stängd, ledde Herren våra svenska missionärer, bröderna E. V. Olsson och Aug. Lindstedt med fruar, att upptaga missionen i Harbin. De så väl som missionen i sin helhet ha under årens lopp fått göra skiftande erfarenheter. En tid såg det t. o. m. ut som att de svensk-amerikanska baptisterna, vilka hela tiden stått för den ekonomiska sidan av företaget, skulle draga sig undan detta ansvar, men en verkställd undersökning och utredning av förhållandena gav vid handen, att »aktierna» voro säkra och att arbetet genom en förständig ledning skulle föras framåt till seger. Fjölårets Svensk-amerikanska baptistkonferens anförtrödde därför åt br. Aug. Lindstedt med fru, vilka förut hade tjänat samfundet som dess ryss-missionärer, att resa tillbaka till H. för att å samfundets vägnar återupptaga arbetet där. Vännerna L:s antogo förtroendeuppdraget och anlände Anyo till H. förliden höst. Verksamheten, som under deras frånvaro skötts av ett antal ryska evangelister omorganiserades och stabiliserades och synes nu gå en ljus framtid till mötes.

På grund av att vi hade att vänta på vårt tåg, som skulle föra oss vidare mot Sverige, förunnades vi att tillbringa dessa dagar i de gästvänliga missionärernas hem. Ryssarnas hade nyss firat påsk. För de »ortodoxa» föregås denna högtid med sex å sju veckors fasta. Men sedan påsken passerat utbytes fastan med veckolånga festligheter och kalas. Även baptistförsamlingens medlemmar synas efter råd och lägenhet praktisera det senare. Missionärsfamiljen var därför dagligen utbjuden på middag och kväll. Som vi voro vännerna L:s gäster, fingo vi ock följa med dem på dessa högtintressanta tillställningar. En av kvällarna var församlingen, som i staden räknar omkring 300 medlemmar, samlad till kärlekssamtal i kyrkan. Mer än två hundra personer voro samlade. Så väl under kärlekssamtaliden som de privata bjudningarna suto gästerna till bords under det att värdfolket tjänade. Maten var riklig och mellan rätterna förekom mycken sång. I kyrkan hade ock undertecknad tillfälle att tala till de församlade, tolkad av br. Lindstedt. Medlemmarna förefölo mig intelligenta, gudfruktiga och förhoppningsfulla. Flera av evangelisterna hade tidigare åtnjutit god utbildning. De flesta äro flyktingar och många ha sett bättre dagar. Några ha dock lyckats komma till jämförelsevis god utkomst i sitt adoptland, men andra ha att draga sig fram i armod och nöd. Men de klagade icke. De trodde på Gud och framtiden. Deras så väl som missionärernas ställning är dock givitvis mycket prekär. De syntes ock var för sig vara medvetna därom och handla därefter. En av deras »brännande» frågor som församling var samlingslokal. De hade visserligen förhyrt en sådan, som inte var öfven, men den var utannonserad till salu, och församlingen saknade medel att köpa den. Detta gör att församlingen måhända snart står på bar backe vad angår bönehus. Men även denna angelägenhet var överlämnad åt Herren.

Kinesbaptisterna i Harbin.

Sedan omkring åtta år tillbaka existerar ock en kinesisk baptistförsamling i Harbin. Denna missionsgren förestås av mr. & mrs. Charles A. Leonard tillhörande de amerikanska sydstaternas. Innan L:s flyttade till H. voro de under flera år bosatta i Shantung och därefter vill bekanta för oss. Vi inbjödos därför både till deras hem och predikolokal. Församlingen, som för ett par år sedan på grund av de nationalistiska strömningarna i Kina klövs mitt itu, räknar nu ett 80-tal medlemmar. Mer än hälften av detta antal var sam-

lad till detta »extra» möte. En god ande syntes vara rådande och den infödde pastorn annonserade en blivande dopförrättning, vilket brukar vara ett gott tecken. Rörande den utbrutna församlingen sades det, att medlemmarna hade »nykrat till sig» och att det fanns goda förutsättningar till att de såsom församling med snaraste skulle begära återinträde i baptistkonferensen. Man ser sålunda huru den mänskliga ofullkomligheten sliter än hit och än dit även i Kina och på de yttre missionsfälten, men där Guds Ande slutligen får råda avslipar kantigheterna och de »levande stenarna» inpassas av den store byggmästaren i den tempelbyggnad där Gud är allt i alla.

J. A. Rinell.

Y. S. Nr 23 1922
Kina—Sverige via Sibirien.

II.

Vi befinna oss i Mandsjuriet. Denna nu omstridda landsdel, som under många, många år tillhört Kina är uppdelad i tre provinser med ett sammanlagt yttnehåll motsvarande Frankrike och Spanien tillsammans. Folkmängden, som på senare åren årligen ökats med omkring en miljon emigranter, räknar nu 30 å 35 miljoner. Dessa människor utgöras övervägande av kineser, men infödda mansjurianer, koreaner, mongolier, japaner och ryssar äro ock talrika. Vid sidan av den kinesiska regeringen utövade ryssarna det största inflytandet i landet till år 1905, då de i kriget och fredsslutet med Japan nödgades se sin makt överflyttad på det sistnämnda landet. Därefter har Japans inflytande varit oomtvistat, även om Ryssland genom sin järnväg etc. sökt att återvinna en del av sin förlorade makt.

Mandsjuriet står från modern synpunkt sett ett gott stycke framför Kina. Västerlandets civilisation utbreder sig åtskilligt fortare där. Detta kan ju ock anses vara tämligen naturligt. »En liten gryta kokar fortare än en stor», och landet är betydligt mindre än Kina. Den kinesiska och utländska kulturen har under en följd av år utövat sitt inflytande. Under de senaste 25 å 30 åren har Ryssland från nord och Japan från söder, för att inte tala om andra länders ingripande på olika områden, givit landet, folket och handelen en god lyftning. Samtliga stormakter äro intresserade i dess framtid. Bland utomstående torde dock Ryssland och Japan vara de mest intresserade. Och av dessa två synes Japan anse sitt »gyllene tillfälle» just nu vara inne.

Japan, fastän betydligt mindre än sin frände »John Kinaman», vaknade som nation långt tidigare upp ur sin tusenåriga dyala och har följaktligen fått ett långt försprång gent emot Kina. Detta har ock vid olika till-

fällen utnyttjats i form av hårda fordringar, ultimatum och traktater, vilka Kina i sin svaghet teoretiskt underkastat sig, men stundom praktiskt överträtt. Detta jämte hårdnackad och ihållande bojkott mot japanska varor samt kinesernas mord å en japansk kapten vid den mongoliska gränsen samt sist, men icke minst, Japans erövringslusta att för sitt trångbodda folk få det stora och rika M. såsom en japansk besittning, förmådde J. att under svepskillet »skydda landsmännen mot banditerna», gripa till vapenmakt mot Mandsjuriet och intaga det, samt slutligen för att av-

leda mänsklighetens uppmärksamhet från M. tillställa det fasansfulla blodbadet i Sjanghai och tillfälligt uppsätta den avskedade unga kina-kejseren såsom en nominell högsta regeringsperson över det nyutropade riket Mansjugua.

Men striderna ha sannolikt inte härmed avblåsts. Kina vill helt naturligt inte släppa ifrån sig M. Och skulle man nominellt tvingas därtill, komme i alla fall ett guerillakrig mot japanerna att sättas igång — och det har redan börjat — som komme att fortgå under en överskådlig framtid. Skärmytslingarna mellan kinesiska och japanska trupper äro för närvarande talrika, järnvägar upprivas, städer och byar utplundras och brännas. Dagarna strax före vår genomresa å järnvägen Dalny—Harbin var ett stycke av den banan uppriven och under vår vistelse i Harbin skedd ett liknande attentat å banan Vladivostock—Harbin samt under vår sista dag i Harbin (d. 5 maj) utplundrades en stadsdel endast 7 km. från den plats där vi bodde och det sades att kinesisk militär tillsammans med banditer hade omringat staden i avsikt att återintaga den. Även om det senare inte hände den gången, så visar det dock att tiderna äro allt annat än fredliga.

De talrika vit-ryssarna, vilka under oroligheterna i Ryssland flytt ned till Mandsjuriet för skydd, hoppas i allmänhet att deras ställning genom den pågående kinesisk-japanska konflikten skall förbättras. De hålla nämligen före, att Ryssland inte skall kunna hålla sig neutralt och att ett inblandande å dess sida skulle försvaga eller t. o. m. spränga den ryska kommunismen. De missionärer, som vi träffat, ha i allmänhet tagit parti för kineserna, det vill säga, de ha haft den uppfattningen, att kineserna ha större rätt på sin sida, än japanerna. Eljest ta missionärerna naturligtvis inte något officiellt parti för någon, ty de söka att vara neutrala.

Vid sidan av den Rom. katolska kyrkan, som började mission i M. ganska tidigt och nu räknar mer än 50,000 anhängare, arbeta ock flera protestantiska missioner där. De största av dessa är den presbyterianiska och lutherska missionen. Missionärernas antal i hela landet uppgick vid slutet av år 1930 till 224 st. Strider-

na om det politiska herraväldet i Mandsjuriet berör inte missionen annat än lokalt. För tillfället råder andlig väckelse å flera platser och det är att hoppas, att Gudsriket, som ofta gör de största framstegen under orostider — så har fallet bl. a. varit i Korea — skall gå framåt och blomstra oavsett vilken regering som kommer att segra eller vilken regeringsform, som kommer att tillämpas i landet. J. A. Rinell.

Kina—Sverige via Sibirien.*

Av J. A. Rinell.

III.

Sibirien — det namnet har aldrig haft någon vacker klang. Och det har det inte heller nu. Det har varit och är till en stor del ännu liktidigt med fängelse, tårar, lidande och död. Vem kan tälja dess fasa!

Och dock förefaller landet till det yttre inte vara så ogästvänligt, som man tänkt sig. Av de små låga och primitiva kojor, som på många ställen ännu stå kvar från forna tider, kan man dock förstå något av nybyggarnas umbäranden. Men sedan den transsibiriska järnvägen kom till stånd och än mer sedan den nu varande regimen fått herraväldet i Ryssland, råder även utefter järnvägen i Sibirien

* På grund av den stora tillströmningen av manus i samband med konferensen har detta blivit överstående. Men då det behandlar ett aktuellt förhållande, har det även nu sitt värde, ehuru försenat. Red.

en feberaktig byggnadsiver. Hela byar, fabriksamhällen och städer växa upp, särskilt omkring järnvägsstationerna. Husen, som vanligen äro timrade enväningshus, äro täckta med plåt och försedda med många och proportionellt stora fönster. Husen förefalla i det yttre smakfulla och hemtrevliga. Och detta intryck skulle betydligt ökas, om man, vilket i allmänhet inte är fallet, försågo dem med litet målning.

I närheten av mandsjuriska gränsen kunde man se talrika löp- eller skyttegravar med dithörande taggtrådsstängsel. Detsamma gällde ock ömsa sidor av järnvägsbronar även i Ryssland. Nedbrända hus och byar talade ock sitt gastlika språk om krigets förödelse för omkring två år sedan, då Ryssland och Kina höllo på att komma i öppen konflikt med varandra på grund av det senare landets razzia mot det förras bolsjeviker. I Kina talade man om ryssarnas nu pågående truppsammandragningar vid den rysk-mandsjuriska gränsen såsom ett svar på Japans hot mot M., men detta dementerades av Ryssland. Den sibiriska järnvägen är nu mera dubbelspårig. På grund av bristande medel att underhålla den, är den

nog med "st"otta material ganska bristfällig, men inte för ty råder en oerhörd trafik. De talrika tågen voro ock fullpackade av människor, som skulle till olika platser. Och stationerna vimlade med människor, många väl klädda, men ock många fattiga stackare. Det transibiriska tåget är det bästa. Som tysktalande personal medföljer, är det jämförelsevis lätt att komma tillrätta med språket även för personer, som inte förstärka ryska. I den medföljande restaurantvagnen kunde måltider under resan även rekvideras. Men man har lärt sig konsten att lura av utlänningarna penningar. I Tsingtao skulle jag kunna ha köpt ryska rubel för 4 å 5 guldcents. Men det är förbjudet, att både frakta in ryska pengar och taga sådana ut ifrån landet. Man måste därför på rysk mark växla utländskt mynt, helst amerikanska gulddollar, till ryska pengar. Växelkursen är 50 guldcents för en rubel. Och då man lämnar landet, måste man lämna ifrån sig de ryska pengarna, om man har några kvar, för litet krimskrams, eller ock för — intet! Vi hade förut hört att maten var dyr, vadan vi voro förseddä med en riklig matsäck. Men inte anade vi att den var så dyr i t. ex. svenska pengar, som fallet var. Vi gingo därför in en morgon och beställde två ägg vardera samt smör och bröd. Det kostade Rubel 6:00 eller i svenska penningar efter nuvarande växelkurs kr. 15:— . En annan dag beställde vi var sin bifv med stekt potatis. Och dessa kostade kr. 20:— ! Men därmed var affären avslutad. Vi vågade inte gå in i den vagnen mer. På grund av den abnorma växelkursen var det ungefär samma historia, om man köpte mjölk etc. av privatpersoner vid stationerna. Vi köpte into så mycket som en tandstikka av dem. Priset för en butelj mjölk, ungefär 1/3 l., kostade eljest kr. 2:50. På en plats begärde någon för en dylik butelj kr. 7:50.

De sibiriska stepperna äro tröstlösa stora, enformiga och dryga att passera. Dock finnas här och där vackra tall-, gran- och björkdungar. Detta är i synnerhet fallet i själva Ryssland. Det mesta man emellertid såg vid stationerna var byggnadsmaterialier och ved. De långa och många vedtravarna påmindes om vedkommissionen i Sverige för några år sedan. Männe den efter allt har flyttat till Sibirien!

Men stepperna sägas erbjuda stora odlingsmöjligheter. En del åkerbruksmaskiner voro ock på väg dit. Ryssland och Sibirien äro helt säkert rika områden. Någon har påstått att dessa områden skulle kunna föda fem hundra miljoner människor. Ligger man så till Mongoliet och Mandjuriet vill det synas, som att världen (Asien) ännu inte på många år behövor frukta för överbefolkning eller bristande utvecklingsmöjligheter.

Från kupéfönstret kan man naturligtvis inte se vad som försiggår bakom kulisserna. Och vad som an-

går Ryssland torde det inte finnas särdeles många som få göra det. Vi hade dock under några dagar resällskap med en sympatisk och språkssam järnvägsingenjör som bodde i landet. Han trodde sig ha reda på en del av förhållandena i landet och framställde de ryska förhållandena i en långt ljusare dager, än vad man är van vid att höra. Han erkände, att regeringen hade begått vissa misstag, men att den rättat många av dem och var villig att rätta andra, då de blevo klarlagda. Rörande religionstvänet försäkrade han i motsats till vad man från annat håll fått veta, att folket var tillförlitligt att dyrka Gud efter sin övertygelse, att det flitigt besökte kyrkorna och att endast sådana kyrkor i allmänhet beslagtogs av staten, som folket inte kunde underhålla. Sådana kyrkor hade heroyats korset å tornspiran, under det att de övriga, som användes för sitt ursprungliga ändamål fortfarande fingo behålla det. Detta ortstecken gällde naturligtvis endast de ortodoxa kyrkorna. Och vi gävo akt på att många kyrkor hade kors under det att många, kanske de största och dyraste, saknade detsamma.

Vi drogo emellertid en lättnadens suck, då vi hade passerat den sista ryska järnvägsstationen och fingo utbyta det ryska tåget mot det eleganta polska, som förde oss till Berlin. Man började känna sig hemma. Det vill säga, vår från början rätt så tarvliga resdräkt, nu mycket nedstod och smutsig, passade into bra tillsammans med de eleganta dam- och herrkostymor som här presenterades. Det är ju för resten rent förunderligt, att »fattigt folk» har råd att kläda sig så fint, som fallet är t. ex. i Tyskland. Men det hör väl till tidsandan. »Då jag var ung», som de gamla bruka säga, »skulle det inte ha gått.»

Efter att ha stannat ett par dagar i Berlin, där vi bl. a. hörde, att arbetsbristen och nöden i allmänhet hade tvingat det tyska folket att besöka kyrkorna flitigare än förut och att baptistförsamlingen vid Smiths Str. n: r 17 nyligen hade haft en stor dopförrättning, då 30 personer döptes, samt att verksamheten i de övriga församlingarna i världsstaden även var lovande och att Guds verk å deras återvunna yttre missioner i Kamerun även gick framåt, fortsatte vi vår resa till Sverige.

Kina.

Tal till konferensen.
Av J. A. Rinell.

För Kina såsom ett land har särskilt det sistförflutna året varit ett mycket prövösamt och olyckligt år. Det har i likhet med flera av sina föregångare utmärkt sig för inbördeskrig, kommunism och laglöshet. Lägga här till den rysliga översvämningen i Jangtse-dalen, som drabbade inte mindre än omkring 50 miljoner människor och Japans krigiska överfall i Mandjuriet och dess förskräckliga blodbad i Sjanghai, så ha vi måhända angivit några av de hårdaste slagen, som drabbat landet.

Man talar om depression och hårda tider i Sverige, och jag har ingen anledning att betviva riktigheten härav, men jag vågar påstå, att svårigheterna i Kina äro ojämförligt mycket större. Tänken er 50 miljoner vattenskadade personer, det vill säga 50 miljoner hemlösa, nakna och hungrande personer. Tänken er vidare alla de miljoner som blivit ruinerade av banditvåldet och det blodiga kriget med Japan. Vilket lidande! Ingen av oss förmår fatta det.

Jag nämnde kommunismen. Mången har redan frågat mig: »Har kommunismen någon framtid i Kina?» Jag vågar inte tala mycket om framtiden, ty den står i Guds hand, men jag vågar dock säga några ord om nu-tiden.

För närvarande finnes icke få kommunister i vissa delar av Kina. Det beräknas t. o. m. att 5 å 6 provinser i landet behärskas av dem. De ha anhängare bland alla samhällsclasser. Särskilt fylka sig arbetare, småbönder och arrendatorer o. s. v. till dem. De anse sig icke ha något att förlora, men möjligen något att vinna. Icke så få studenter och militärer följa och deras lystringsord. Men varhelst dessa människor draga fram följer ock mord, plundringar och oroligheter i deras fotspår.

Kommunismen är ock ett hot mot den kristna religionen. Varhelst kommunismen vunnit inträde är det ytterst svårt att missionera. Lyckligtvis har Shantung-provinsen hittills i huvudsak varit befriad från dessa människor. Regeringen har gjort sitt bästa för att hålla dem på avstånd.

Under nämnda förhållanden ledas man naturligtvis helt osökt att fråga: »Hur går det då med missionen?»

Evad vi tala om politiska eller religiösa förhållanden i Kina, få vi naturligtvis inte glömma att landet är stort. Det som sålunda kan vara fullt korrekt rörande en plats kan stundom vara raka motsatsen på en annan.

Men se vi på missionen i stort, torde den, i trots av alla yttre svårigheter, aldrig haft större utsikt till framgång än nu. Det ser ut, som att nöden

på många ställen skulle driva kineserna till Kristus. Från många håll talas det om andligt uppvaknande och genomgripande väckelse. I vår provins, Shantung, ha sannolikt samtliga missioner att glädja sig åt besöksetider från Herren. Även vår mission har i detta fall icke blivit förbigången.

För något mer än ett år sedan började Andens flöktar att susa fram å våra trakter. Det behagade Herren, som bekant, att därtill använda den norska missionärinnan fröken Marie Monsen. Hon besökte samtliga våra missionsstationer och varthelst hon kom verkade Guds Ande till andeförnyelse och frälsning för både gamla och unga. De utländska och infödda arbetarna fingo ett nytt möte med Gud. Och detta har bl. a. haft till följd ett trognare arbete och rikare frukter i verksamheten.

Sålunda kunna vi meddela att Guds verk fortgår. Av tidningarna ha vi sett om väckelsen å Kaomi-fältet. Å Kiaochow-fältet ha flera byar besökts av fröken Wahlin, där hon hållit ungefär en halv månads väckelsekampanj i vardera, med den påföljden, att flera personer blivit dragna till Herren. Det samma kan också sägas om de inföddas arbete. Även deras arbete har välsignats med efterföljande tecken. Så också skolarbetet. Många av de unga ha blivit frälsta och hålla nu regelbundna och dagliga, av dem själva anordnade, bönenämöten. Den andliga livaktigheten å vårt fält har aldrig varit så stor, som den är just nu.

Vår mission fortsätter verksamheten. utefter de fyra huvudlinjer, som den alltid har gjort, nämligen den rent evangeliska, skolmissionen, skriftmissionen och sjukvården, dock så, att samtliga linjer ha till mål att föra kineserna till Kristus och fostra dem till sanna Jesuslärjungar.

Den officiella sjukvården har av flera skäl — förnämligast att man saknar lämplig personal — indragits i Kiaochow och Kaomi, men fortsättes i Chucheng.

Skriftspridningen och skolarbetet fortgår å samtliga stationer.

Regeringens krav, att missionsskolorna skola inregistreras i staten, har på grund av de ständiga oroligheterna i Kina hittills icke konsekvent kunnat genomföras. Våra skolor fortgå därför utan att vara registrerade och kristendomsämnet intager som vanligt ett framstående rum. I övrigt ha vi sökt tillmötesgå regeringens krav att använda kinesisk skolföreståndare och en s. k. skolstyrelse med övervägande kinesiska representanter. Detta har tillfredsställt kineserna och gagnat missionsintresset.

I missionens gemensamma mellan-skola i Kiaochow, som nu är samskola, är ett 70- å 80-tal elever inskrivna. Kristendomsundervisningen i denna skola har meddelats av fröken Nina Fredrikson, fru Hedvig Rinell och Egon Rinell.

Utom nämnda skolor har missionen som bekant ett par skolor speciellt för utbildande av evangelister och bibelkvinnor. Evangelistskolan är förlagd till Kaomi och förestås av br. A. Leander med br. J. E. Lindberg och några kineser som medlärare under 1931. Skolan för bibelkvinnor är förlagd till Kiaochow och har förestått av fru Hedvig Rinell med fröken Nina Fredrikson och lärarinnan fru Ki som medlärarinnor under sistnämnda år. Under fru R:s ferietid tjänstgör fröken Nina Fredrikson som föreståndarinnan, med fruarna Hellen Rinell och Ki som medlärare.

Det i det övriga Kina så allmänt förekommande kravet på församlingarnas självstyrelse och självständighet har icke ännu blivit särdeles aktuellt hos oss. Detta torde delvis bero på, att vi från början givit dem en rätt stor självstyrelse och dels därpå, att församlingarna äro fattiga och beroende av den svenska »moderförsamlingens» hjälp och understöd. Vi notera och med tillfredsställelse, att samarbetet mellan missionärerna å ena sidan och de infödda å den andra är det bästa möjliga.

Församlingarnas ekonomiska bidrag till missionsverksamheten är fortfarande ganska blygsam. Man märker dock glädjande nog en stegring även i detta, både då det gäller församlingsskassan, skolverksamheten och barnhemmet i Chucheng. Även till de vattenskadade i Jaängsé-dalen samlades under förliden vinter mer än 240 doll. Dessa penningar sändes till Svenska Missionsförbundets missionsstationer där.

Ett gemensamt uttryck av glädje och tacksamhet till Herren förspörjes bland de kristna i hela Kina över den ständaktighet, som de omvända kineserna i allmänhet ådagalagt under tiden av förföljelse och prövningar. Det är klart att en del namnkristna o. d. ha avfallit, men det är att hoppas, att den renade och luttrade församlingen skall i ännu högre grad än förut kunna representera sin Herre och Mästare och vinna sina medmänniskor för Gud.

Den s. k. femårsrörelsen, som har till mål att fördjupa det andliga livet bland de troende kineserna och att möjligen fördubbla församlingsmedlemmarnas antal, pågår fortfarande i hela landet. Vår mission deltagit även i denna rörelse.

Av det sagda torde framgå att missionsarbetet, trots otaliga faror och mycket motstånd dock går framåt till seger. Och det kan icke annat, ty Gud står bakom och Segerfursten Jesus Kristus har försäkrat, att dödsrikets portar skall icke kunna göra den om intet. Må vi därför i Hans namn fortsätta och om möjligt göra ännu mer för att giva kineserna evangelium.

Den rätta tiden för detta arbete är nu, ty nu håller nationen på att nydanas. Det beror sålunda mycket, mycket på missionen — på dig och mig — hurudant framtidens Kina skall bli. »England väntar, att varje man skall göra sin plikt», utropade en av dess söner vid ett för landet kritiskt ögonblick. Varje soldat gjorde sin plikt och England vann en stor seger. I dag böra vi tillropa, varandra: »Gud väntar, att varje man och kvinna, som bekänner Jesu Kristi namn, skall göra sin plikt.» Och om så sker, skall Gudsriket i Kina vinna en härlig seger, ty arbetet i Herren är icke förgäves.

"Herre, vi vilja se Jesus."

Tal vid yttre missionens högtid i Blasieholmskyrkan av J. A. Rinell.

Joh. 12: 21.

Herre, vi vilja se Jesus. Denna bön framställdes fördom till Filippus av några greker, vilka hade farit upp till Jerusalem för att fira påsk. De hade tröttnat på hedendomen och sökte sin frid och lycka i judaismen.

Deras övergång till judendomen och deras önskan att få se Jesus, talar för att de längtade att lära känna honom. Enär Jesus var en känd man, som icke lovde eller verkade i det fördolda, kan man antaga, att de hade sett honom förut, kanske på avstånd, men nu ville de se honom igen, på nära håll. De ville se honom riktigt. Och de äro i detta fall representanter för ett Guda-längtande folk under alla tider.

Bakom dessa greker med sin bön, »Herre, vi vilja se Jesus», kunna vi se en stor procession av människor, vilka under alla tider haft samma hjärtebehov och samma önskan och bön som de. Men på grund av, att de ej funnit den för dem »Okände guden» och ej kommit i beröring med någon, som kunnat presentera honom för dem, ha de skapat åt sig själva mer eller mindre vederstyggliga gudar.

Innan patriarken Abraham var född funnos sådana gudar å Nilflodens stränder. I Persien vände man sig till stjärnorna för att söka sin lycka. I Indien, Kina och Afrika har man ännu i våra dagar byggt altare, tänt rökelse, framburit offer och tillbott avgudar i hopp om att tillfredsställa sjulens behov.

Men vi ha kommit till en tid, då folk i ovanligt stor utsträckning vaknat upp över det falska och gagnlösa i avgudadyrkan. Så är i stort sett förhållandet i Kina. Regeringen reagerar mot den förstör avgudarna och konfiskera templen. Folket, om än i allmänhet fortfarande avgudsdiakt betonat, måste dock följa med. Detta giver den kristna misionen ofantligt rika tillfällen att predika Kristi heliga lära.

Men säger någon: »kineserna bli ju ateister och fritänkare. De äro fiendliga mot utlänningarna och den religion, som de företräda, de förfölja de kristna, vilka hemsända missionärerna och t. o. m. döda dem.»

Det är sant att det hos en hel del kineser finnes en sådan tendens. Men den falangen är nog mindre, än vad en del personer vilja tro. Och i allmänhet är den kommunistiskt betonad. I fall, där utlänningar och missionärer blivit tillfångatagna och mördade, har detta nog i allmänhet mera skett av politiska och ekonomiska skäl än av ett utpräglat religionshat.

Men å andra sidan nödgas man nog konstatera, att den kristna religionens auktoritet har lidit betydligt genom världskriget och därpå följande brott och synder, vilka kommit till kinesernas

känedom. De veta, att de i trots av dessa sina fel och laster åtminstone nominellt tillhöra en kyrka, som man försöker upprätta i Kina. De se även många fel på sitt eget folk, som övergått till kristendomen. Man får då inte undra på, att de ställa sig skeptiska eller t. o. m. motståndare till kristendomen.

Men mitt under allt detta, är det en glädje att kunna konstatera, det även de argaste fienderna till de kristna inte se något fel på Kristus själv. Han, med sitt upphöjda liv och lära, förblir oklanderlig. Detta är också missionens styrka och missionens stora framtidshopp.

Den kinesiska presidenten, Tsalng Gjal-sih, övrigt för ett par år sedan, som bekant, till kristendomen. Någon frågade honom senare efter orsaken till detta steg. Han svarade: »Orsaken är trefaldig. 1) Min hustrus gudfruktiga liv. 2) Läsandet av Guds ord och 3) En viss läkaremissionärs kärlek. Fastän han blev illa behandlad av kineserna, följde han dock Jesu kristi lära och exempel i det att han i kärlek hjälpte vårt folk.»

Det är detta — Gudsordet, kärlek i handling och ett kristuslikt liv — som förmår att öppna hjärtat på kineserna.

Och det är ett faktum, att Kina — det av krig, inbördeskonflikter, överavmångar, hungersnöd, arbetslöshet och depression hårt provade Kina — i dag utströcker sina händer mot Kristuslärjungen Filippus (det är till dig och mig) och beder såsom grekerna fördom: »Herre, vi ha försökt allt; vi ha provat både gammal och ny kultur; vi ha försökt både kinesisk och västerländsk vetenskap; vi ha försökt både krigsmakt och diplomati; vi ha försökt både inländska och utländska religioner utan att ha blivit hulplna. O, visa oss vägen till sann lycka, till fred och glädje. Visa oss Kristus!»

Då Jesus fördom hörde talas om grekerna, som ville se honom, utropade han: »Stunden är kommen, att Människosonen skall förhörigas».

Denna stund har också kommit till Kina i dag. I trots av allt lidande som kineserna just nu få utstå, eller kanske rättare, såsom en följd av detsamma, berättas det från många håll om genomgripande vändelser. Den studerande ungdomen, som torde vara mest radikal och rationalistiskt betonad, har på många platser vaknat upp för att söka Herren. Så har t. ex. en genomgripande vändelse uttruffit ibland ungdomen i Shantung Kristliga Universitet. Och i Shantung-provinsen i övrigt, där även vår mission arbetar, torde samtliga där verkande missionssällskap ha haft att glädja sig åt vändelser. Vår egen mission har icke heller blivit bortglömd. Ett underbart Guds verk har pågått, och pågick även då vi för blott ungefär en månad sedan lämnade fältet. Denna vändelse berör alla åldrar: från och med det lilla skolbarnet till och med den grånade mannen och kvinnan. »Stunden är kommen» — efter en lång tid av bön, arbete och väntan

att Människosonen skall förhörigas», ty många kineser bedja just nu: »Herre, vi vilja se Jesus.»

Var är Filippus, var är Andreas, som skall visa dessa människor till Kristus? Är du färdig? Är du färdig att personligen gå ut med det glada budskapet till hedningarna? Är du färdig, att i, trots av depression och hårda tider, med medel understödja dem som gå? Är du färdig att tända börens rökelse, och att med trons och kärlekens olja underhålla lampan i templet, så att den icke slocknar? Nu är det icke blott Kinas och världens besökelsestid, utan det är också din. Se till, att du icke sviker din uppgift!

Vi vota icke vad Jesus sade till grekerna under deras intervju med honom. Men det veta vi, att ingen kan ha ett möte med Gud, med Frälssaren, utan att bli dragen närmare till honom. Mätte ett sådant möte förunnas dig, min kära vän, i dag. Må du få se Jesus; dragas närmare till honom; mottaga nåd, visdom och kraft att vinna dina medmänniskor för honom och slutligen att få se honom som han är och värda honom lik. Amen.

Ungdomens Väckpost

»Gud har dött.» 1935

En kineshistoria, som dock synes ha västerländskt ursprung, berättar om en pastor, vilken av någon orsak blev grubblande och sörjande, men som slutligen genom sin hustrus origimella handlingsätt fördes till besinning.

Sedan hustrun gjort flera misslyckade försök att förmå sin man att bortlägga sitt tvivel och sina sorger, klädde hon sig en morgon i sorgdräkt. Hon satte sålunda på sig vit klänning, vit bindel om huvudet samt klästrade vitt peppar på sina skor, alldeles som man gör i Kina, då någon nära släkting avlidit.

På morgonen, då pastorn kom ned från sitt sovrum, fann han henne i full sorgdräkt. Förvånad frågade han: »Vad har hänt? Har din far eller mor plötsligt avlidit? Eller vad betyder detta? Hustruns svar lydde: »Intetdera av detta har hänt. Men något ännu värre har inträffat.» — »Vad då?» — »Jo, Gud har dött», blev hustruns svar.

Nu insåg pastorn sin dårskap. Varför skulle han sörja, då han hade löfte att kasta alla sina bekymmer på Gud? — Ja, varför skall du och jag? Så länge Gud lever — och han dör aldrig — står Han bakom sina löften. Kasta därför alla dina omsorger på Herren, Han skall bära omsorg om dig.

—11.

Mandsjukejsa

Heta dagar för den nye kejsaren i Mandsjuriet.

Den unge mandsjukejsaren har i dessa dagar många duster att utstå. Som bekant närmar sig dagen för Japans erkännande av den nya staten, och följden därav är den, att kineserna utveckla en oerhörd vitalitet för att ställa till oro i Mandsjuriet.

I en artikel här nedan ger den kände baptistmissionären J. A. Rinell en intressant presentation av kejsaren och hans levnadssätt. Man får där en klar bild av de svårigheter den unge härskaren haft att genomgå. Missionär Rinell berättar:

Mandsjuprovinsen — vars yttnehåll är mer än två gånger Sveriges — har sedan 1644 varit införlivad med det egentliga Kina. Under förliden vår förklarade den sig dock som bekant genom japanskt inflytande som ett självständigt rike under namn av Mandsjukuo. Till sin högste ledare och regent utsågs den vid republikens införande i Kina avsatte Kinakejsaren Pu Yi. Enär Mandsjukuo i våra dagar mycket låter tala om sig, torde det vara av intresse att något närmare känna dess regent och en del förhållanden i förening med hans insättning i ämbetet.

Pu Yi är son till Mandsjuprinsen Chuun. Denne prins var en yngre broder till kejsar Kwang-Su. Enär kejsaren vid sin död icke hade någon son, blev Pu Yi, endast omkring fem år gammal, krönt till Kinas kejsare.

Den högtidliga kröningsakten måste ske fort. Kejsaren var död. Ankekejsarinnan, Tsu Hsi, låg döende. Hennes yttersta vilja var att få bevittna kröningen. Hon befallde därför sina närmaste att hästa till prinsens hus för att hästa Pu Yi till klostret. Det var mitt på en fredagskväll som ryckades utomhus. Kejsaren måste ryckas upp från sin varma bädd och huvudstupa ut i mörkret och stormen.

Allt var ordnat för kröningen på slottet. Ankekejsarinnan gav omedelbart order, att gossen skulle kläddas i den kejsarliga dräkten och sättas på Draktronen. Därefter utropades han till Kinas kejsare under regeringsnamnet Hsuan Tung.

Den lille Pu Yi syntes dock inte ha varit särskilt förtjust i vad som förehades. Det berättas, att han med tårar och vilt tjut protesterade däremot. Men hans fader, prins Chuun, tröstade honom ömt sågande: »Gråt inte! Det går snart över.» — Vem kunde emellertid då tro, att faderns ord — det går snart över — voro profetiska och att den nykrönte kejsaren skulle få vara »Himmelens son» blott ett par år.

Den bekante upprorsledaren, Sun Yat-Sun, hade vid denna tid efter talrika motgångar växt sig så stark, att Tsing-dynastien måste avgå. Den officiella avgåelsen skedde den 2 februari 1912. Kinas då varande »starke man», Yuan Shi-Kai, lyckades dock utverka, att den störtade kejsaren fortfarande skulle få bo kvar i slottet och åtnjuta ett årligt understöd av 4 miljoner kin. dollars (en dollar var på den tiden ungefär 2 kr.).

Detta fortgick till år 1917, då den mandsjuriske generalen Chang-Hsuen (som öknamm kallades han »stalldrängen», enär han ursprungligen varit en sådan) grep till en coup d'état och tvingade presidenten Li Yuan-hung att resignera beträffande befattningen som Kinas president, varefter han återinsatte Pu Yi som landets kejsare. Men Pu Yi's regeringstid blev kort. Tuan Chi-jui ställde sig nämligen snart

i opposition mot honom, vilken tvingade honom att närmande gången, nedstiga från Draktronen.

Mellan åren 1917—1924 förde Pu Yi en ganska lugn och tillbakadragen tillvaro. Han bodde kvar i slottet och åtnöt fortfarande sitt understöd, om än något reducerat. Vid tolv års ålder (1918) förlorade han sin moder och vid uppnådda sexton år gifte han sig med två unga damer: en kinesiska och en mandsjutianska. Den ena av dem skildes dock ifrån honom 1931.

År 1924 drabbades Pu Yi av en ny olycka. Den s. k. »Kristne generalen», Feng Uh-hsiang, som då var högste militärchefen i Peking, miss-tänkte honom för planer att ånyo stiga upp på Draktronen. Han beslutade därför att »döda krokodilen i ägget». Plötsligt och utan minsta förberedelse finner Pu Yi sig tidigt en morgon omgiven av soldater, vilka konfiskerade en stor del av hans egendom och körde honom på flykten. Från den tiden var och hans statsunderstöd slut.

Pu Yi, som kände sig fågelfri, flydde först till sin fars palats, där han gömde sig. Senare inbjöds han dock skydd i den japanska legationen i Peking. Därifrån reste han förklädd till Tientsin, där han till slutet av förra året bott i den japanska främlingsstaden därstädes, beskyddad av sina japanska vänner.

Då regeringen i Peking hörde om japanernas vänlighet mot Pu Yi för-

klarade den som sin bestämda mening, att detta skedd med beräkning och planer för framtiden. Denna förmodan synes nu ock vara riktig. Ty då den kinesisk-japanska konflikten bröt ut i Mandsjuriet förliden september 1931 ombesörjde japanerna, att Pu Yi blev hämtad dit. Och då provinsen utropades som ett självständigt rike blev Pu Yi genom japansk förmedling det nya rikets nominella överhuvud. Och han ut-giver nu dagligen edikt och proklamationer, dikterade av den japanska överheten.

Pu Yi är vid den här tiden omkring 27 år gammal. Han har fått en god uppfostran. Talar flytande engelska och japanska och är livligt intresserad av sport. Under sin Tientsin-vistelse deltog han ofta i offentliga sport- och nöjeställningar. Nu är han som Mandsjukuo-regent åter instängd och noga val-tad av japanska detektiver och ämbetsmän.

—II.

Dagligt

1/2 193 1932

FRÅN UTLANDET.

Kriget blodar upp i Mandsjuriet.

Underrättelser från »Fjärran Östern» kommer med det icke oväntade meddelandet att krig på fullt allvar utbrutit mellan japaner och kineser i Mandsjuriet. Krigsorsaken är som bekant att Mandsjuriet, på Japans initiativ, nyligen löslitits från Kina och proklamerats som självständig stat under namn av Mandsjugo.

Japans förevändning att redan under förra året sända trupper till Mandsjuriet och agitera för landets självstyrelse, var, att japanska och koreanska nybyggare och resande där icke ansågos åtnjuta tillräckligt skydd av den kinesiska regeringen. Men själva orsaken var dock begäret att erövrade stora och fruktbara landet för att till en början göra det till en buffertstat under japanskt inflytande och senare, såsom skett med Korea, förvandla det till ett lydrike under Japan.

Kineserna, medvetna om sin militära underlägsenhet gent emot Japan, drogo sig i allmänhet tillbaka utan strid, då japanerna anfölo dem i Mandsjuriet. De hoppades ock att Nationernas Förbund skulle kunna förbjuda Japan att avstå från sina planer. Detta misslyckades dock, som bekant. För att

emellertid avieda pppmärksamheten från Mandsjuriet och giva Japan mera tid att ordna ockupationen, vände man sig mot själva den kinesiska handelsmetropolen Shanghai. Man väntade där en lika lätt seger, som den man hade vunnit i Mandsjuriet, vilket framgick av amiralens försäkran, att "hela affären skulle vara klarad på tre timmar". Men han hade gjort upp räkningen utan värden, ty kineserna gjorde ett oväntat och framgångsfullt motstånd som kostade japanerna stor manspilan och oerhörda utgifter.

Men även om kineserna i längden voro oförmögna att motså den japanska övermakten i Shanghai, hade dock de segrar de vunnit ingivit dem, och särskilt krigspartiet, ett visst förtroende och frimodighet, då det gällde att fortsätta striden mot japanerna. Och hade det icke varit för de utländska diplomaternas energiska försök att avstyra vidare krig, hade kineserna med all säkerhet fortsatt detsamma. Nu gingo de med på underhandlingar. Men som Nationernas förbund icke syntes kunna bilägga striden om Mandsjuriet och japanerna voro allt mer aggressiva där, ha rösterna i Kina blivit allt kraftigare att man borde upptaga striden på egen hand. Sålunda har und. i den tiden ett guerillakrig mot japanerna och nu sedan Mandsjuriet för någon tid sedan uppsagt post-, tull- och övriga skatteavtal med Kina, ha kineserna utvecklats allt större aktivitet. Detta har åter tvingat Japan att förstärka sina trupper i Mandsjuriet, att intaga nya strategiska platser och att utsända ett större antal jagare till Mandsjuriets kuster.

Mandsjuriet ligger som bekant nordost om det egentliga Kina och Gula havets inre vikar. Det består av tre stora provinser: Fengtien, Kirin och Heilongkiang. Aviden är 940,000 kvkm. och befolkningen, som företrädesvis består av kineser, räknar omkring 30 miljoner människor. Landet är rikt på åkerjord, skog och olika mineraler, däribland guld och silver. Det har under en följd av år varit en anlitad emigrantort särskilt för kineser från Shantung och Chili-provinserna. Det beräknas att omkring en miljon kineser årligen emigrera från dessa platser. Men utom kineser ha också många koreaner och japaner emigrerat dit.

Mandsjuriet har från urminnes tider varit ett självständigt land. År 1644 var det så starkt, att det t. o. m. kunde intaga det egentliga Kina och där grundade Tsing-dynastien, som genom revolutionen störtades 1912. Under Tsingdynastien har Mandsjuriet varit införlivat med Kina och styrts av samma kejsare. Även efter republiken har landet styrts från Kina.

—11.

De fyra nordiska ländernas hednamissioner.

För Missionsstandaret av J. A. Rinell.

De fyra nordiska ländernas hednamissioner te sig enligt redogörelse till det Nordiska missionsmötet i Oslo i korthet sålunda:

Danska missionen: Missionsfältet voro Kina, Indien, Arabien, Sudan och Syrien. Rövarens framfart i Mandsjuriet och de japanska krigsoperationerna där hade gjort arbetet svårt. Från Indien klagades det och över det »röda» inslaget från Ryssland. Ett starkt nationellt uppvaknande bland de yngre hade skett både i Indien och Kina. I trots av oron hade dock flera blivit döpta. I Arabien, Sudan och Syrien hade arbetet fortgått normalt. Över allt arbetades det på kyrkans självständighet. Och i Kina hade man kommit så långt att den infödda församlingen hade fått självstyre både då det gällde den andliga och ekonomiska verksamheten. — Depressionen var kännbar både hemma och på missionsfältet. (Ingen statistik.)

Norska missionen: Missionsfältet voro Afrika, Asien samt någon judemission i Europa. I Natal och Zulu började den norska missionen redan 1844. Senare och på Madagaskar. Med undantag av Kina har arbetet fått fortgå utan nationella stötningar. — I Kina började det norska missionsarbetet 1889. I provinserna Honan och Hupeh, där missionen har sitt arbete, har verksamheten lidit av rövare och kommunister. Folket såsom sådant har dock varit vänligt och på sin ställen har väckelse utbrutit. — Missionsinkomsterna under 1931 belöpte sig till 3,200,000 kr. En tredjedel av denna summa har dock använts i hemlandet. Tillförlitlig statistik från fältet saknades. Av Norges 16 missionsällskap tillhörde 14 Norska missionsrådet.

Finska missionen: Finska missionsällskap arbeta i Kina, Japan och bland ovanbefolkat i Afrika. Därjämte bedrivs en mindre judemission i Palestina. Oroligheterna i Kina hade träffat de finska missionsområdena mycket hårt. Fria missionens arbete i Kiangsi-provinsen hade genom kommunisterna nästan förintats. År 1930 mördades trenne kvinnliga missionärer och de övriga arbetarna tvingades att gå till andra missionsällskaps stationer. Även de övriga finska missionsällskapen i Kina hade lidit mycket. Å de andra missionsfältet hade det dock varit lugnare och framgången hade varit god. År 1931 hade samtliga finska missionsällskap 90 missionärer, 295 infödda medhjälpare, 28,490 döpta, varav dock endast 13,760 voro nattvardsberättigade. I skolorna undervisades 8,619 barn. För missionen hade utgivits 0,588,845 finska mark.

Svenska missionen: Svensk hednamission bedrivs i Indien, Afrika, Kina och Ost-Turkestan. Även om arbetet under de sista åren åtskilligt störts (särskilt i Kina) genom inbördeskrig, översvämmningar, hungers-

Den nordiska missionskonferensen,

(För Missionsstandaret av J. A. Rinell.)

vilken som bekant hölls i Oslo d. 7—11 dennes var besökt av 663 inskrivna deltagare. Av dessa voro 515 från Norge, 42 från Danmark, 10 från Finland och 90 från Sverige. Jämte dessa samlades en stor skara åhörare å varje möte.

Efter att ordföranden i det Nordiska missionsrådet, sognoprest N. B. Thvedt från Norge, hälsat samtliga deltagare välkomna, hölls lämpliga tal av professorn, teol. d:r Fr. Torn från Danmark och pastor Albert Lunde från Norge.

Den s. k. festgudstjänsten hölls på onsdagskvällen i Vår Frälsares kyrka, då biskopen M. Björnnes-Jacobsen från Norge och stiftprostn, d:r Henry Ussing från Danmark höllo var sin högtidspredikan från predikstolen och domprosten H. Hilla förtüttade missionsbön från altaret.

Under de följande dagarna inleddes sessionerna med bibelbetraktelse av missionsdirektor N. Dahlberg från Sverige, generalsekreterare L. Høpe från Norge och missionsdirektor M. Tarkkanen från Finland.

Bland de ämnen som i föredrag behandlades under konferensen, voro följande de viktigaste: »Jus och skuggsidor i missionens internationella samarbete» av professor K. Vestman, Uppsala, »Börens betydelse i missionsarbetet» av d:r Rob. Wilder från Kairo, »Missionen och Kristi andra tillkommelse» av d:r H. Ussing från Danmark, »Kulturfolkens synder gontemot de primitiva folken» av d:r Palmer, Sverige, samt »Förhållandet mellan missionärerna och den infödda kristna kyrkan efter år 1920» av missionsdirektor E. Folke, Sverige, och missionär A. Moen, Norge. Vidare behandlades bl. a. »Den primitiva icke kristna kvinnan på missionsfältet» och »Från släkte till släkte».

På söndagen höllo flera av de predikande mötesdeltagarna predikan i Oslos olika kyrkor och gudstjänstlokaler. Konferensen avslutades med en större festgudstjänst på söndagskvällen, varvid och tésupé serverades till ej mindre än 1,500 personer. Deltagarna i kvällsmötena beräknades uppgå till omkr. 3,000.

Den välbesökta missionskonferensen var i allo vällyckt och givande. Normännens gästvänlighet var också storartad. De beredde nämligen bl. a. fritt logi med frukost till alla inskrivna deltagare i konferensen.

gar m. m. hade det dock kunnat fortgå och hade haft en jämförelsevis god framgång. Enligt missionsstatistiken för 1931 voro omkring 800 av missionärer i verksamhet på de yttre missionsfältet och 115,000 omvända tillhörde församlingarna. I omkr. 12,000 skolor undervisades ca: 45,000 barn och ungdomar. Missionsoffren uppgingo till 4,281,000 kr.

J. A. Rinell.

V. P. N° 27 - 1932

V.P. N° 27 1932

Vid redaktörs-skiftet.

Jag förstår mig naturligtvis inte mycket på tidningsverksamhet, men jag är dock övertygad om att den ofta är en förbeströdd bana. På grund härav beundrar jag br. Borgström och Byström för deras tålmod, fasthet och uthållighet som tidningsmän. De ha utfört ett jättearbete och gagnat det samfund de företrätt mer än vad de själva ana och mer än nutidsfolket i allmänhet förstår. De ha varit för mycket tillbakadragna och finkäsliga för att »puffa» för tidningen och läsekretsen har i allmänhet gjort för litet att sprida den. Det senare, borde för första rätts.

Olika personer ha naturligtvis olika fordringar på en tidning. Somliga har jag hört uttala den önskan, att V.-P. skulle, mer än vad hittills varit fallet, följa med världshändelserna och de kyrkopolitiska frågorna. Andra — och bland dessa stå missionärerna — ha stundom ansett den yttre missionen vara väl litet representerad. Åter andra ha haft andra anmärkningar och önsningar. Nu är det ju så, att intet människoverk är fullkomligt, sålunda icke heller V.-P. Dock torde man, om man vill vara rättvis, höra medgiva, att den fyllt rätt stora fordringar. Vilken svensk samfundstidning kan, vad innehållet angår, mäta sig med V.-P.? Då svaret å denna fråga säkerligen utfaller till förmån för V.-P., borde den röna större uppmuntran.

För oss som missionärer framträder den senast avgående redaktören vid sidan av sin tidningsverksamhet jämte mycket annat, mest såsom missionsman, ty allt sedan 1889 har han varit medlem i Kommittén för Y. M. och i närmare ett 20-tal år varit kassör och sekreterare för densamma. I denna sin egenskap ha missionärerna,

och inte minst undertecknad, haft ett mycket intimt samarbete med honom. Och personligen kan jag giva honom det vittnesbördet, att han, oavsett vad jag skrivit eller sagt, under alla dessa år aldrig låtit undfalla sig ett särande eller irriterande ord, fastän anledningar därtill nog icke saknats. Gör makt till det, den som kan!

Men kraften till detta har kommit från Gud. Red. B. har stått i förbindelse med denna kraftkälla. Därför har ock V.-P. varit ett budskap från Herren och både tidningen och redaktören har varit en kompass som tydligt visat mot det centrala, mot Kristus. Därför ära vi Gud och säga den avgående redaktionen ett hjärtligt T-a-c-k. Och på samma gång önska vi den nytillträdde redaktören ett rikt mått av visdom, nåd, lycka och arbetsglädje.

J. A. Rinell.

1933 (Y.P.)

PASTOR K. AUG. STRÅLE. Den icke oväntade men dock lika smärtsamma underrättelsen om att pastor Stråle fått sluta sitt jordeliv, har just nått mig. Med honom har en helbjärtad människa, kristen och baptist gått ur tiden.

Redan som ofrälst hade S. dopspörmålet klart för sig och i trots av stora försöjlelser lät han kort efter sin omvändelse döpa sig och förenade sig med baptistsamfundet. Med iver och hänförelse sökte han sedan förmå andra att taga samma steg. Och han var framgångsfull i sitt arbete, ty baptismon slog igenom både i fildorsocknen och i grannsocknarna. Rätt tidigt började han även offentlig predika Guds ord.

Broder Stråle var 6 å 7 år äldre än jag. Men vi voro sockenbor och blevo bekanta från ungdomen. Hans klara och sakliga argumentering i dopfrågan ledde även mig att efter omvändelsen bli baptist. Han var ock den, som först tog mig ut på en predikares och förmådde mig att hålla min första predikan. En tid därefter följdes vi till Stockholm, där vi i Betelseminariet voro studie- och klasskamrater. — Med S:s bortgång ha tre kamrater av sex i 4:de klassen skördats av döden.

Efter slutade studier i B. skildes dock snart våra vägar. Jag kallades till Kina; hans arbetsfält blev på närmare håll. Men avståndet har dock icke förmått slita eller försvaga vänskaps- och kärleksbandet. Han var en trogen säll, trogen i sin vänskap, trogen sin övertygelse, trogen det samfund han tillhörde och tjänade, trogen mot Gud. Enligt min mening borde hans mångåriga begåvning, hans rika kristliga erfarenhet och broderliga umgänge berättigat honom till en mera framskjutten och ekonomiskt lönande plats inom samfundet. Men han var allt för tillbakadragen. Han trängde sig aldrig fram. Man hörde honom icke klaga. Han ville vara trogen i det lilla, arbeta i det tysta och lämna resten åt Gud. Och i sitt arbete hade han ett troget stöd i sin goda maka och senare även i sina frälsta barn, vilka nu stå sörjande vid makens och faderns grav.

Vid vårt senaste sammanträffande —

det var i slutet av apr. detta år — stod han frimodig inför medvetandet om att snart få nedlägga vandringsstaven, och med Paulus glädde han sig över att få vara när Herren. Denna hans önskan har nu förverkligats. Hugsvala Herren de sörjande. Tack, broder »Jonatan»! Vi träffas åter.

J. A. Rinell.

V. P. N° 29 - 1932

Yttre miss

Kinakonferensens hälsning.

(Nedanstående skrivelse från kinamissionärerna adresserar sig icke blott till »missionsledningen», utan även till »alla missionens gynnare och förebedjare». Det är oss därför en glädje att genom vår kära V.-P. delgiva alla dessa uppmuntranar men också allvarliga innohåll. M.-sekr.)

Bröder i Herren!
Svenska Baptistmissionens missionärer i Kina ha nyss avslutat sin sedvanliga årskonferens, som i år hölls i Kinachow, Shantung, Kina.

Konferensen, som var besökt av samtliga på fältet varande missionärer (10 st.), betecknades av bl. andra br. J. E. Lindberg, såsom den »bästa konferens vi haft på flera år».

Konferensen gav undertecknad i uppdrag att skriva till Missionsledningen i Sverige och tacka för god vakt, gott samarbete och väl utförd gärning under det flydda konferensåret. Det senare har betecknats såsom det »bästa och mest välsignelserika å sedan missionen startade i Kina». För allt vare Herren ärad!

Konferensen ber ock att få tacka Styrelsen för dess tillmötesgående i lönefrågan samt för inottagna julgävor.

Vad löneförändringen angår — övergång från silvermyntet till guld d:o, trodde man naturligtvis vid tillfället både här och hemma, att beslutet skulle stabilisera och förhåtra den, men det torde nu, då Sverige frångått guldmynsfsoten och övergått till »papper» i själva verket bli motsatsen. Men det visste ingen vid styrelsesammanträdet, varför missionärerna i alla fall tacka för den goda viljan.

Som man ser av tidningarna har kriget mellan Kina och Japan även kommit över till det egentliga Kina. Hittills ha vi dock blivit förskonade för dess fasor. Men allt flyter. Det är blott den Klippa, varpå Kristus har byggt sin församling, som står fast. Gud vare tack för denna fasta grund och att den är tillgänglig för alla.

Edra medarbetare i Herren här ute må gott. Samtliga äro optimistiska rörande arbetet, och ha på knä inför Gud börjat det nya konferensåret fast beslutna att i tro och förtröstan på Herren bedja, arbeta och segra.

Mottagen sålunda, kära Bröder, missionärskonferensens hjärtliga tack och hälsning samt överbringa den, på sätt som anses lämpligt, till alla missionens gynnare och förebedjare.

Å egna och missionärskonferensens vägnar:
J. A. Rinell.

U. D. Nr. 53 1932.

Vet du att ---

Vet du att det finns i Kina i runt tal ethundra miljoner barn under 10 år och ethundra miljoner barn och ungdomar över 10 år men under 20 år? — Vilken svindlande siffror? Vad har du gjort för dem?

— Vet du att under tiden man brukade binda kinesflickornas fötter, man berättade att nära en flicka på tio dag såsom en följd av denna tortyr och att de överlevande blevo krymplingar för livet, men att den kristna missionens arbete mot detta elände nu äntligen lyckats influera regeringen så att denna barbariska sed är i lag förbjuden? — Ändå något!

— Vet du att alla flickor i Kina voro utstängda från all skolbildning ända till år 1844, då den engelska missionärinnan miss Aldersey öppnade den första missionsskolan för flickor i Ningpo och att fortfarande endast ett försvinnande fåtal av flickor kunna läsa och skriva? — Missionsskolorna behövas fortfarande.

— Vet du att, enligt Markus Cheng's uppgift, endast en gosse på 400 st. och en flicka på 900 har hört om den sanna Guden i Kina? Har du vidare hört att det blott finns en kristen på ettusen kineser och att det finns mer än ettusen städer som sakna fast missionär samt att det finns otroligt många byar där Kristi evangelium icke ännu blivit predikat? — Mycket fortfarande att göra för missionen.

— Vet du att den första protestantiske missionären till Kina — dr Robert Morrison, som kom dit 1807 — hänades av kaptenen på den båt med vilken han reste med orden: »Tror du att du skall kunna omvända kineserna?» ödmjukt svarade: »Nej! Men jag tror att Gud kan göra det?» — Detta svar gäller ännu i dag. För människor är det omöjligt, men för Gud är allt möjligt.

— Vet du att det för närvarande pågår en femårsrörelse i Kina vars mål är att få de kristna andligen förnyade och att få de omvändas antal fördubblat under femårsperioden samt att denna rörelses motto är: »Kina för Kristus.»?

— I denna rörelse deltaga ock Sv. baptistmissionen.

— Vet du att det behagat Herren att välsigna denna femårsrörelse — av vilken tre är redan passerat — så att stora och genomgripande väckelser ha utbrutit i olika delar av det vidsträckt landet och att vår Sv. baptistmission även fått sin andel av detta förnyelse- och frälsningsverk? — Gud hör bön. Arbetet är icke förgäves.

— Vet du att du kan få vara med i detta stora och härliga frälsningsarbete dels genom trogna förbön, dels genom att understödja missionen med nödiga medel, dels genom att själv gå som en Jesu Krist budbärare till detta folk — om Gud kallar dig — och dels genom att intressera andra för missionen? — Bliv på detta sätt en Guds och Jesu Kristi medarbetare!

— Vet du att den Sv. baptistmissionen har sin årliga återkommande böne- och offervecka för den yttre missionen i förening med den allmänna böneveckan 1-7 jan. 1933, då man väntar att även ungdomen skall framföra ett rikligt och Gud behagligt offer för vår gemensamma yttre mission? — Gör det, och Gud skall väl signa.

J. A. Rinell.

Y. P. 29/6/33

Tal av Kinas president till kristna studenter.

Presidenten och generalen Chiang Kai-Shek höll d. 2 nov. 1932 följande tal till studenterna i Hunan bibelskola Changsha:

»Då jag trädde in i denna institution blev jag», sade presidenten, »mycket inspirerad och uppmuntrad. Många ställa sig mistänksamma gent emot missionsskolorna. Men detta är därför att de inte förstå dem. Min tanke är, att vi böra tillförsäkra oss all den hjälp och allt det bistånd som de kristna institutionerna kunna giva oss. Det är villkoret om vi skola förmå rädda vårt land från kaos, stabilisera det samma och hjälpa de fattiga, lidande och behövande.

De kristna skolorna och institutionerna ha mycket att giva oss. Ett land torde kunna hjälpas på mer än ett sätt. Men jag tror dock att Jesus Kristus är den bästa hjälparen, det högsta idealet. På grund av sin universella kärlek och sitt utomordentliga offer kan han frälsa mänskligheten. Han glömde sig själv, sin egen komfort för att rädda andra. Om vi skola kunna rädda Kina, måste vi äga Jesu Kristi Ande, kärlek och offersinne. Min allvarliga önskan är ock att ni alla här må så leva Kristus, att hela nationens ungdom må bliva influerad därav och att de i sin tur i och genom Kristi ande må kunna rädda sitt land och folk.

Jag hoppas ni vill åtaga er detta ansvar och sålunda bringa välsignelse till ert land. Detta är min bön och allvarliga önskan för eder och ert skola.»

—II.

Giv där du hör hemma.

16/2/33

Baptisterna ha ofta av andra trosamfund blivit beskyllda att vara trångbröstad och partisk. Men denna beskyllning är knappast riktig, åtminstone icke då det gäller att ta emot andra samsunds predikanter och missionärer och låta dem predika och kollekt i deras lokaler, ty sådant synes förekomma ganska ofta. Stundom synes man ha anledning undra, om detta förfaringsätt gagnar församlingen och det samfund den tillhör. Vore det icke mera praktiskt och logiskt att giva sina missionsmedel till den mission, där man hör hemma?

En viss missionär hade hållit missionsföredrag i en kyrka. Missionsstämningen var hög. Efter föredraget utdelades papper och blyertspennor till de närvarande i avsikt att de skulle teckna sig för bidrag till den mission han företrädde. Nästan alla tecknade sig för en större eller mindre summa. En predikantfru bland de närvarande uppsökte sin man och frågade honom: »Huru mycket skola vi teckna?» Mannen svarade helt kort: »Inte ett öre.» Den förlätna frun frågade: »Vad menar du? Alla andra giva.» Skedevärdet då: »Inte giva också?» Svaret kom ännu en gång lika obevekligt: »Inte ett öre.»

Då predikantfamiljen kom hem till sitt, sände mannen omedelbart 25 kr. till det missionssällskap som han tillhörde. Nu förklarade han även sin ställning i frågan till sin ännu frågande hustru. »Ser du, min lilla gumma», sade han, »vi tillhöra ett missionssällskap som ständigt är i behov av pengar. Vi ha varit med och beslutat om dess verksamhet. Vi äro därför ock ansvariga för dess ekonomi. Det är vår skyldighet att sålunda i första hand främja den mission, där vi höra hemma. Både Gud och människor vänta det av oss.»

Vem kan bortresonera predikantens enkla och rättframma resonemang i denna för övrigt självklara fråga? Borde der inte ledn till eftertanke för alla, och inte minst för en del baptister, och måna dem att giva sitt missionsoffer där de höra hemma.

J. A. Rinell.

V. P. 6/8/33

10

V.P. 6/8/33
Något om väckelsen i Shantung.

En välkänd missionärinna — fröken Mary Crawford — från provinshuvudstaden Tsinanfu, Shantung, i norra Kina, som tillhör de amerikanska Sydstatsbaptisterna skriver här om bl. a. sålunda:

Vi ha under många år bett Gud om väckelse, men under de två sista åren har bönen därom blivit ännu ivrigare.

En grupp personer här i T. har under nämnda tid varje onsdagsaftmiddag samlats för att bedja om väckelse. Följden har blivit en väckelse i vår egen församling och även i universitetet, där ett större antal studenter blivit frilsta. Och så har

väckelsen spritt sig till tre andra församlingar i staden och nu senast till landsbygden.

Huvudtemat i förkunnelsen har varit Jesu budskap till Nikodemus »Utan att en människa blir född på nytt, så kan hon icke se Guds rike».

Under väckelsemötena har det också varit vanligt att publiken, utan att förändra textorden, gemensamt sjungit delar av Guds ord. Jag önskar att ni skulle kunna höra gamla, okunniga landsgubbar och gummor med ett 5 å 6 års gammalt barn på knäet gemensamt sjunga t. ex. Davids 23 psalm, eller att ni kunde höra universitetsungdomen sjunga: »Kommen till mig och jag vill göra eder till människofiskare», eller: »Han kom till sitt eget, men hans egna mottogo honom icke, men alla som mottogo honom gav han makt att bli Guds barn, de som tro på hans namn.»

Men jag måste också ta or med till en landsförsamling. Det är värtid, maten är däligen och folket har mycket att göra. Det oaktat fylles det lilla kapellet vid varje möte. Morgonbönen hålles före soluppgången och utom morgonandakten ha vi dagligen trenne möten. Vi sågo därvid äldre män alldeles förkrossade, gråtande över sina synder, gamla kvinnor uppgörande sina byråtor med varandra, en yngling som återbar upphittade pengar, en annan yngling, som hade ruinerat sin familj, bliva frigjord etc.

En kväll reste sig fröken Lin, en ung bibelkvinna, och började sjunga bibelorden: »Jag vill stå upp och gå till min Faders». Efter att ha sjungit denna text två gånger, befanns hela samlings på knä, ropande på Gud. — Väckelsen slutade icke med dessa möten. Den unge platsevangelisten fortsatte själavinnarearbetet understödd av en förhoppningsfull, ung pastor, som övergivit en lönande affärsverksamhet i Shanghai och utbytt den mot ett strävsamt själavinnarearbete utan någon bestämd jordisk lön.

De korta interiörer, som här ovan givits oss från väckelsen i Shantung-provinsen, synas i stort sett vara en genomgående bild av det i Kina pågående väckelsearbetet. Väckelsen i sig själv är glädjande, men det är icke mindre glädjande att de unga kristna kineserna ta en så livlig del i arbetet. Det lovar gott för framtidens mission i Kina. Arbetet är icke fåfängt.

J. A. Rinell.

V.P. Tack och farväl. 17/8/33

Då vi nu stå färdiga att åter lämna Sverige, känna vi ett djupt behov av att säga ett hjärtligt tack till missionsledningen, församlingarna med sina pastorer, diakoner och medlemmar, till pressen, till alla våra värdar, värdinnor och bilister, till alla som vid avresan uppvakat oss med blommor etc., till alla som på ett eller annat sätt visat oss sympati, kärlek och förbörande, till alla förebedjare och gynnare — ett hjärtligt tack till alla och för allt.

Och nu, då vi åter lämna ett älskat fosterland för att bland ett annat folk söka tjäna Herren, innesluta vi oss och missionen i Eder fortsatta kärlek förbön och offergärning. Bedjen för oss och Guds verk bland hedningarna, bedjen att Ordet må ha framgång och att Gud må bli ärad i och genom oss.

Vare nu Herren med Eder och oss alla! Tack och farväl! Vi mötas vid nådastolen, vid bönaltaret, vid Guds och Lammets tron.

Göteborg den 12 aug. 1933.

Hedvig och J. A. Rinell.

V.P. 17/8/33

Hört och sett under resor.

Av J. A. Rinell.

V.P. 19/10/33

Den 9:de sistlidne augusti sade vi farväl till det gästvänliga Mjölby, med dess där boende släktingar, baptistförsamlingen, pastorn, vänner och ett alltid uppofrande värdfolk. Och efter ytterligare farväl till släktingar och vänner i Tranås, Jönköping och Göteborg stego vi ombord på »Drottningholm» med Amerika som närmaste mål. I Göteborg hade, såsom fört i Mjölby, många vänner samlats för att säga farväl bl. a. genom blommor, presenter och låror. Ett hjärtligt tack till alla. Och Gud välsigne Er!

Ombord å »Drottningholm».

Svenska Amerikalinjens ångare — Kungsholm, Gripsholm och Drottningholm — äro vad angår storlek, hastighet, inredning och komfort Sveriges och Skandinavien's förnämsta ångare och fylla stora fordringar. Mat, upppassning och tillmötesgående är det bästa möjliga. Medpassagerarna, vilka i allmänhet voro nyktra, stüdade och hyggliga, visade sig därför nöjda och tacksamma. Predikan hölls söndagligen å både första och tredje klassens matsalar, då rätt många människor infunno sig. Vidare hölls daglig morgonbön. Fyra ombord varande resenärer — pastor C. A. Chander från Stockholm, A. Nelson, Henry Whyman från Amerika och under-teknad — turade om med ledningen. Dessutom höll undertecknad på begäran ett väl besökt föredrag om Kina och kinamissionen.

Havet och vädet var ombytligt. Vi hade vackert väder med strålände solskin och nästan spegelklar vattenyta. Men vi hade också regn, dimma, blåst, storm, havsvågor, vilkas skum översköldje kommandobryggan, och vågdalar, som liknade dalarna mellan höga berg. Natten, då vi ankrade å Newyork-redden, var dock troligen den svåraste. Morgontidningarna visste att berättat om skeppsbrott, spillda människoliv och svåra olyckor. Men då voro vi redan framme. Gud skyddade samtliga från olyckor och de flesta från sjösjuka.

Sverige under kritik.

De flesta passagerarna å »Drottningholm» voro återvändande svensk-amerikaner. Men det fanns också s. k. utlänningar. Det var intressant att höra de förra sines emellan diskutera Sverige och förhållandena där. En del av dem hade blivit så intagna av Amerika, att det knappast fanns något i Sverige, som de gillade. Andra talade med vördnad om sitt och sina faders land. De skulle gärna ha velat stanna kvar där för alltid, om de blott kunde få arbete och livsuppehälle. Intressant var dock en vittberäst, vaken, lärd och intelligent syrisködd prästmans omdöme. Fastän under många år bosatt i Amerika var han svensk konservativ betonat och han

valde Skandinavien såsom studie- och turistplats för sommaren i tanks att dessa länder voro konservativa. Då han nu hade avslutat sin studieresa i de tre skandinaviska länderna, sammanfattade han i en intervju med honom sina intryck sålunda: Norge är naturskönast, men svenskarna såsom folk är hjärtligast och trevligast. Intetdera landets kyrka (lutherska) är dock vad jag väntade. Kyrkoberöskarna i Norge och Danmark äro talrikare än i Sverige och kungarna i de två förstnämnda länderna äro flitiga kyrkoberöskare, då däremot den svenska kungen och kronprinsen — vilka i övrigt beundrades — sällan går till Guds hus. Procenten av nattvardsgästerna i kyrkorna är hjälpsvåkande liten. I Trondheims domkyrka var t. ex. den söndag, då jag besökte den, kyrkan i huvudsak fullsatt av åhörare, men vid nattvardbordet infunno sig blott åtta personer. — Han ansåg att kyrkan, icke minst i Sverige, helt och hållet hade förlorat sitt grepp på folkmassan, då däremot nöjesvrmen, kommunismen, fritänkariet och den fria kärleken hade erövrerat den. Han fruktade att kyrkan aldrig mer skulle förmå vinna massorna. Skulle dessa vinnas, måste det ske genom de frikyrkliga (själv var han högkyrklig). Men huru skola dessa, som sins emellan äro så splittade, kunna göra det? Problemet är svåröst. Nordens folk och kyrka är icke vad jag väntade att de skulle vara, sade han. — Just into något vackert betyg.

I den »nya världen».

Efter 10 dagars sjöresa, varvid även Halifax besöktes, voro vi framme i den nya världen. Sista länken med Sverige, släktingar och vänner där, måste slitas. Av släktingar var dock endast en kvar, min svåger, bror till min hustru, som är övermaskinist å fartyget. På kajen i New-York stod missionär J. E. Lindbergs son, Sigbert, och väntade på oss. Han och hans svärföräldrar, Jakobsons, gjorde oss därefter stora tjänster och i deras bil förflyttade vi oss fort och säkert, så att vi redan dagen därpå kunde fortsätta resan till Boston, där vår yngsta dotter är instruktionsköterska å ett sjukhus. Som hon under denna tid hade semester, stannade vi i Boston blott tre dagar, varefter hon följde oss till Chicago och sedan till Marinette, Wisc., där vår yngsta son har plats som civilingenjör å ett större pappersbruk. Som även han hade semester, mötte han oss i Chicago, och vi stannade där tre dagar för att bese världsutställningen.

Höret och sett under resor.

II.

Den »nya världen».

Amerika — den nya världen — »upptäcktes» som bekant av Columbus för omkring 400 år sedan. De passliga och erövringslystna engelsmännen skyndade därefter snart att tillgodogöra sig denna upptäckt. Inkomstbringande kolonier växte upp både här och där. Men dessa blevo i längden icke villiga att låta sig utpressas av engelsmännen eller att se sina rättigheter trampas under fötterna. Och därför uppblössade frihetskriget (1776), ur vilket en ny nation växte fram, en nation vars inboende livskraft på knappast mer än en mansålder gjorde den till de stora europeiska folkens jämlike i makt och civilisations betydelse.

Sverige var en av de första nationer som erkände Amerika såsom ett självständigt land. Det undertecknade nämligen redan 1783 en handelskontrakt med Amerika. Och de båda länderna ha allt sedan dess lovat i god samska med varandra. Vid sidan av handelsutbytet har Sverige å sin sida givit »den nya världen» ett gott tillskott av dugande och nyttiga män och kvinnor, vilket allmänt erkännes av Amerika, under det att »Onkel Sam» genom dessa idoga emigranter under årens lopp givit Sverige betydande summor av penningar. Från innevarande århundrades början har Sverige sålunda bara genom postanställningar fått mottaga inemot en halv miljard kronor. Dessa transaktioner ha nu emellertid genom nyligen fastställda amerikanska lagar blivit förbjudna. Och nu gå otroligt stora penningssummor tillbaka till Amerika från vårt land för bilar, bensin, oljor m. m. Vilken nationalvinst skulle det icke bliva, om dessa utgifter kunde reduceras!

Chicago och världsutställningen.

För att bl. a. hufvudsakligen minnet av staden Chicagos 100-åriga tillvaro har man där i år anordnat en större utställning kallad: »A Century of Progress.» I denna utställning deltaga också Sverige. Människor, som tro att utvecklingen står stilla, borde besöka denna stad och utställning. De skulle då vad själva staden angår bl. a. finna att den för blott ett hundra år sedan endast bestod av några spridda småstugor liggande utefter smutsiga gator invid en trögt flytande å med kärriga stränder och att befolkningen så sent som 1840 räknade mindre än 5,000 människor. Nu har detta samhälle blivit förvandlat till en »skyskrapa-stad» på omkring 3,500,000 invånare. Alla jordens folk äro säkerligen representerade där. Och bland dessa folk intaga svenskarna med sina omkring 175,000 svenskfödda invånare en icke ringa plats. De ha också på olika sätt satt sin prägel på staden och folket. Så har, för

att blott nämna ett par exempel, svensken John E. Ericson under många år tillhört stadens byggnadsdepartement och trädgårdsmästaren Sven Nelson priabelönt i tävlingen om förslag till anläggandet av »Lincoln Park», vilken han tillsammans med flera andra svenskar senare anlade och vilken park ännu i dag utgör stadens stolthet.

Med svenskarnas invandring till staden började snart religiös verksamhet. Denna har utvecklat i takt med den svenska invasionen. Där såsom i Sverige ha olika kristliga samfund bildats och arbetat. Nära av de största äro följande: Augustana-synoden. Den räknar i staden med dess omnejd 48 församlingar med över 20,000 kommunikanter. Missionsförbundet. Det har 24 församlingar och mellan 4 och 5,000 medlemmar. Metodisterna. De räknas 15 församlingar med omkring 4,000 medlemmar. Baptisterna. De ha 16 församlingar och nära 4,000 medlemmar. Evangeliska frikyrkan. Den har 7 församlingar och något över ett tusen medlemmar. Svenska frälsningsarmén. Den har 7 kårer och omkring 1,500 medlemmar.

Utställningen — i vilken 42 av Amerikas 48 stater och 18 utländska nationer deltaga — åskådliggör på ett levande sätt den enorma utvecklingen, som särskilt senaste århundradet på alla områden fått bevittna. För att beskriva denna fordras sakkunskap. Och som jag saknar denna inskränker jag mig till att säga det förövisningarna icke blott äro vanliga utställningsföremål, utan »levande» sådana. Sålunda får man t. ex.

följa utvecklingen av bilindustrin från och med råvarans förädling ända till bilen är färdig att köras. På ett liknande sätt får man följa med utvecklingsstadiet på det elektriska området, på klädstillverkningsens, fysikens, kemiens, biologiens och astronomiens etc. Flygmaskinindustrin, trafiksystemen, radioupptäckningen, skillnaden på gamla och nya lokomotiv och järnvägsagnar, allt åskådliggöres. Vidare fick man se medeltidsslott från Tyskland, bysantiner från Belgien, lamatempel från Kina (Anskaffat av dr Sven Hedin) samt indianby från Amerika. »Funckielådan» från Sverige (Paviljongen) med i densamma utställda saker synes också vara mycket besökt. Det sådes att utställningen, som dittills besökts av 14 miljoner människor, även var ekonomiskt lönsam. Man talar om depression, men det är förvånande hur människor i alla fall kunna åstadkomma att utbetala pengarna till saker som intressera dem. Sålunda: det måste nog även finnas penningar — blott man kan få tag i dem.

J. A. Rinell.

Höret och sett under resor.

III. 16/11/33

Hela världen dignar, som bekant, under Depression och arbetslöshet.

Det är dock egendomligt att denna mara hittills icke lämnat djupare spår efter sig i det yttre. I Tyskland t. ex. kunde en resande för omkring ett år sedan följa se av den. I Sverige förefalla alla människor att vara välklädda och välfödda. Och samma intryck får man i Amerika. Det oaktat fräter denna sjukdom omkring sig som kräftan. Den angriper alla lemarna i samhällskroppen. Och den synes i huvudsak vara lika svår att bota, som kräftan. Ingen synes ännu ha funnit något tillförlitligt botemedel, fastän flera ha tillgripits. Det är rörande att höra om f. d. rika personer, ja miljonärer, som nu äro så fattiga, att de inte veta hur de skola få mat till nästa måltid. Men sådana finnas icke få i Amerika. Männan kunna av bria på arbete i allmänhet icke förtjunta ett öre. Det blir därför de stackars hustrurna, som genom att ta tjänst såsom tjänarinnor i familjer, eller såsom städerskor å något kontor eller hotell, måste försöka att rädda sig själva och de sina från hungern. Jag har sjulv varit i en sådan f. d. rik familj, där hustrun städade och mannen var hemma och såg efter familjen och tillagade maten. Otroligt många av dessa olycksbarn söka dock förkorta sin skam och sitt lidande genom självmord. Så t. ex. hade inte mindre än 600 personer i staden Los Angeles under de senaste sex månaderna valt denna hemska väg och 47 st. dylika olycksbarn hade under samma tid störtat sig utför Colorado-bron. Skriften har rätt. Det är bäst att inte förlita sig på människor och inte på ägodelar utan på levande Gud. När skall mänskligheten komma därhän, att den i med- och motgång skall lära sig att förtrösta på Honom?

Hjälpförsök.

Folket i Amerika har vid påkommande olyckor i motsats till Sverige, i allmänhet varit hänvisat till den frivilliga barmhärtigheten. Regeringen med sin nästan enväldshärskande president i spetsen söker dock nu göra allt vad den kan för att avhjälpa nöden. Och tidningspressen har ställt sig på hans sida. Ett sätt till arbetslöshetens avskaffande eller åtminstone förmildrande är att införa en kortare arbetsdag för den arbetande klassen. Härigenom skulle flera arbetare få sysselsättning. Enär planen är, att dags- eller veckopenningen även för den kortare arbetstiden skulle bli densamma som för den längre, äro arbetarna naturligtvis villiga. Annorlunda förhåller det sig, av lättförstådda skäl, med arbetsgivarna. Man ställer emellertid utsikt för de senare att priset å deras produkter skall höjas. Och för att stimulera köplusten, har man fastslagit en viss tid under vilken varorna skola säljas billigt. Efter den tiden skall priset

12

höjas ganska väsentligt. En del stater (t. ex. Californien) har för att hjälpa de arbetslösa bland annat infört en regeringskatt av 2½ proc. å alla sålda varor. Om man därför t. ex. köper en matbit för tio cent får man alltid betala elva o. s. v. Ett annat sätt att förminska arbetsbristen är att avskaffa det hittills gängse barnarbetet i fabriker o. d. och i barnens ställe anställa vuxna personer att utföra deras arbete. För att hjälpa lantbruket vill man bl. a. reglera kreatursstocken och kvantiteten av utsädet. Storstilade reformer hållas på att genomföras. Men under allt detta hållas demonstrationer, protestmöten och kommunistmöten både här och där. Det stora folkhavet har kommit i svallning. Och efter allt finns det ingen, utom den föraktade nasaröen, som kan näpsa havet och vinden, så att det blir stilla och lugnt. Men Han kan, — då Hans tid är inne.

Rusdryckshanteringen.

Under rusdrycksförbudet smugglades det oerhörda kvantiteter rusdrycker in till Amerika och orökneliga lönbrännorier existerade i landet. Det var sålunda jämförelsevis lätt att få alkohol, men den åtrådda varan var dyr och man måste vid hanteringen av densamma vidtaga en viss försiktighet. Nu sedan ölet och lättarna viner blivit frivolva undanröjes en stor del av dessa försiktighetsmått och man kan, om så önskas, offentligt drioka. Man får därför inte sällan se herrar och damer å restauran-

terna sitta ned vid de fragande öl-bägarna för att inte tala om starkare drycker och njuta av dess innehåll. Sakkännarna påstå ock att fylleriet storligen tilltagit sedan Amerika åter blev »vätt». Officiella rapporter från t. ex. Californien visa ock, att ölkonsumtionen under sistlidne augusti månad ökades med 10 procent jämfört med föregående månad. Under förstnämnda månad hade förtärats 3,897,108 gallon öl. Detta tillförde regeringen en inkomst på 77,842 dollar i form av skatt. Och detta var blott i en av landets 48 stater. Av detta kan man förstå varför staten i de olika länderna öppna dammluckorna för spriten. Men därmed ock dörrarna för fattigdom, sjukdom, brott och en värld av elände.

J. A. Rinell.

Resor.

IV. 30/11/33

Kyrkogårdskonstraster.

De som läst Axel Munthes bok, »Boken om San Michele», veta att han var en ovanlig hundvän och begrov sina döda hundar på ett visst pietetiskt sätt. Och han är nog into den ende hundvännen. Jag har sjulv sett flera mödrar, som låtit hundar ligga i sina knän, under det att deras egna barn legat i barnvagnen och gallsökrat. Men jag har inte förr än i augusti i år sett någon »kyrkogård» för döda hundar. Men det såg jag då strax utanför Boston. Den inrymda gravar efter hundratals döda favorithundar. De flesta gravarna voro prydda med blommor och ett rätt stort antal med gravvårdar. Å de senare voro vanligen djurens namn inristade. Å en hel del även ägarrens. Se här ett par exempel på gravtytter: »Vår Tax. Trogen. Ålskad. Saknad.» »Vår Ålskade Bob, som dog. . . vilar här. Mr. & Mrs. . . . har låtit resa denna sten i tacksamt minne». Vaktmästaren på platsen berättade, att varje gravplats å denna »kyrkogård» kostade 25 dollar och att han kände hundägare, som hade betalt ända till 200 dollar för kistan! — I motsats till denna begravningsplats besökte jag en verklig kyrkogård i Topeka, Kansas. Rätt många människor voro begravna där. Men i olikhet med gravplatser i allmänhet saknades gravvårdar. Sådana fingo ej resas. Om man önskade utmärka gravplatsen med en stenplatta eller dylikt, måste denna ligga jänstruken med jorden. Man ville på detta sätt understryka, att människorna voro lika inför döden. Nog verkar det en smula underligt, att hundar skola hedras framför människor!

Amerikaresan en rekreationsresa.

Depressionen har satt sin stämpel på allt. Inte ens det religiösa gebitet har skonats. Det finns väl knappast ett enda samfund eller församling vilken inte på grund av denna nödgats göra vissa inskränkningar i missionsbudgeten. Detta sakförhållande gjorde att vi denna gång, i motsats till 1920, då flera svenska baptistförsamlingar besöktes och rätt stora kollektar för vår mission upptogs, inte planerade att besöka församlingarna för att hålla möten. Vår resa var därför en privatresa, en rekreationsresa efter de många föredragsturnéerna i Sverige, men framför allt en resa varunder de egna barnen i A. skulle besökas. På grund av sörskild inbjudan hölls dock en »missions-söndag» i Pasadena, Calif. Som vår äldsta dotter med sin man uppehöll sig där, blev vistelsen i denna vackra palmstad rätt lång. Och det är en stad för vila. Många miljonärer ha utvalt den till sitt hem under livets aftonskymning. Så ock flera utarbetade missionärer och pastorer. Av de senare torde pastorerna Carl Vingren och John V. Vidberg vara mest

kända i Sverige. Den förras hälsa har sedan han kom i större stillhet betydligt förbättrats, men den senare har under de sista åtta åren oavbrutet plågats av sjukdom. Båda äro dock oförfärliga missionsmän och bedja och arbeta på sätt de kunna för missionen, inte minst för den yttre. De understödjas och hjälpas av sina präktiga hustrur och den förre även av sin svärmoder, änkefru Hjelm, som i ord och handling är en uppriktig vän till vår Kinamission. Sådana vänner, som här ovan namngivits, äro oskattbara pärlor i missionsarbetet. Och det finnes otroligt många sådana, både i Sverige och Amerika. Gud vara lov!

En söndag i Los Angeles.

En söndag tillbringades i miljonstaden L. A. Där finns en ganska livskraftig svensk baptistförsamling. Som vinnerna där emellertid hade seriemöten, ledda av en därför kallad broder, lämpade det sig icke för oss att hålla möten. Vi gingo därför till dr. Torrys kyrka, där en avdelning av Kina Inlandsmissionen sade farväl till fem unga missionskandidater, vilka nys hade avslutat sina studier i det Tyska institutet. Utom dessa kandidater talade ock flera hemnavarande missionärer jämte ett par pastorer på platsen. Det var ett utmärkt möte, omväxlande, intressant, instruktivt och missionsinspirerande. Det var »amorkansk» i ordets alla bästa betydelse. De tusentals åhörarna gävo ock uttrycket, att missionsintresset lever.

På kvällen gingo vi till den världsbekräftade fru MacPhersons tabernakel. Vi visste på förhand att hon inte var hemma — Hon var anställd å en teater i Newyork för 5,000 dollar i veckan. Där skulle hon inför publiken dels redogöra för skilsmässan med sin man och dels predika evangelium. Hennes f. d. make sadles samtidigt vara anställd å en annan teater i staden med samma uppgift — men vi ville i alla fall se kyrkan och vara med på en gudstjänst där. Fastän vi infunno oss nära en timme före det egentliga mötet början funno vi den rymliga lokalen, som mest liknar en teaterbyggnad, nära fullsatt. Genom en vaktmästares tillmötesgående fingo vi dock en utmärkt plats från vilken vi lätt kunde både se och höra. Och tiden blev inte långsam, ty ett 50-tal olika mässingsinstrument spelade upp det ena vackra musikstycket efter det andra.

Då mötestiden var inne inträdde ett 80-tal vittklädda sångare, vilka togo plats å vardera sidan av estraden. Dessa jämte några solosångare, en organist, en pianist, en violinist, en gitarrspelare och en harpoclekare togo sedan ledningen av sången. — Föredraget hölls av en miss Crawford. Hon talade ledigt, vältaligt och medryckande om Irlands skyddshelgon St. Patrik. Föredraget illustrerades av fem stora konstgrupper, förlärdigade bakom ridån och förövande i det ögonblick de behövdes — alldeles som på en teater!

Föredraget innehöll flera värdefulla poängar även med uppmaning att övergå på Guds sida. Men dessa intryck förtogos genom hennes senare energiska uppmaning att giva rikligt i kollekten, att vittna om helbräddagörelse, om undfångnen frälsning och uppmaningen till syndare att komma fram för förbön. »Gör det för min skull», sade hon upprepade gånger. Och detta motiv kunde vi icke gilla.

Omdömena om mrs. MacPhersons person och den verksamhet som utgår från hennes tabernakel ha alltid varit mycket olika. Och meningarna gå isär mer och mer för varje år, och detta inte minst efter hennes beryktade »fångenskap» och skilsmässa från sin man, hennes nya äktenskap, hennes teaterpredikningar etc. etc. Men hon har en stor skara, som blint följer henne. Och de »moderata» säga: »Hon har gjort mera gott än ont». Vad männe Jesus skulle säga om hon? — om oss? Det är huvudsaken.

J. A. Rinell.

Hört och sett på resor. S

V.

En ringa början. 7/12/33

Som man brukar hänföra början till den baptistiska rörelsen i Sverige till sjömannen F. O. Nilsson, så kan man spåra början till rörelsen i Amerika till engelsmannen Roger Williams. Denne man var född i London, hade studerat i universitetet i Cambridge och som omvänd omfåttat den puritanska religionsåskådningen. När han emellertid för sin tros skull förföljdes i sitt hemland, reste han över till Amerika. Han fann dock icke större förståelse där. Som han även förfäktade de baptistiska idéerna att kyrkan skulle vara skild från staten, kom han i delo med myndigheterna i Boston. Dessa dömdo honom till landsförvisning. Han hade därför att mitt i vintern, ensam och övergiven vandra ut i vildmarken. Slutligen kom han till Narragansett Bay, som innehades av indianerna. Av dessa lyckades han erhålla ett stycke land, som han gjorde till en koloni. Till denna inbjöd han andra människor och proklamerade full religionsfrihet. Självt var han ännu icke döpt såsom troende, men lät snart döpa sig, varefter han själv döpte tio andra. Dessa elva troende och döpta bildade, så vitt man vet, den första baptistförsamlingen i Amerika. Det var år 1639. — Från detta lilla senapskorn har emellertid växt upp ett stort träd. Det växte dock i början mycket långsamt. Det tog nämligen omkring ett hundra år för att få medlemsantalet upp till 3,000. Men de följande femtio åren tillförde samfundet mer än 60,000 medlemmar, så att baptisternas antal vid år 1790 räkade 85,000 själar. Nu uppgår det i Amerika till mer än nio miljoner och i hela världen till omkring elva miljoner. Ett stort resultat efter en så ringa början.

De svenska baptisterna i Amerika.

Fastän man redan på 1700-talet kan spåra en del svenska namn — sådana som Robert Nordin, John Asplund m. fl. — i förening med den baptistiska rörelsen i Amerika, kan man enligt red. J. O. Backlund i Chicago, (han har nys utgivit en kortfattad och överskådlig historia på engelska språket betitlad »Swedish Baptists in America», pris endast 60 cents) icke räkna med något organiskt och fortgående arbete förr än 1852. Det är ock egendomligt, att de bröder — kaptan G. W. Schröder, sjömannen F. O. Nilsson, livraren Gustaf Palmquist, dr J. A. Edgren, pastor A. Wiberg m. fl. — vilka fingo vara ett medel i Guds hand att börja baptismen i Sverige även fingo göra delstämna i Amerika. Palmquist, för att blott inga ett enda namn, började i all enkelhet evangeliskt verksamhet på Rock Island bland några svenska emigranter, som hade slagit sig ned där. Gud välsignade arbetet så att några själar blevo frälsta och tro av dessa döptes av honom 1852 och förordades till den första svenska baptistförsamlingen i Amerika. »Guds Ord växte» och innan slutet av första verksamhetsåret räkade den tretton medlemmar. Och tolv år senare fanns det elva församlingar med tillsammans 360 medlemmar.

Det var icke något lätt arbete att i ett så stort och vidsträckt land som Amerika med dåvarande dyra och dåliga kommunikationer uppsöka emigranterna, vilka voro vitt skilda, och vinna dem för Kristus. Och vi, senare tidens människor, böra ha nytta av att läsa om deras svårigheter, själva uppföring, nitälskan, tro och hängivenhet till Gud och själavårnarsarbetet, samt söka efterlikna dem. Ty från deras osjälviska arbete ha evangelii budskap nått tusentals människor, vilka eljest aldrig skulle ha fått ett tillfälle att höra.

Det svensk-amerikanska baptist-samfundet räkmar nu omkring 95,000 medlemmar. Det utövar god kristlig verksamhet på olika områden i hela det stora landet, icke blott genom direkt predikan, utan ock genom tidsningspressen, litteraturen och skolverksamheten, för att icke tala om den mera filantropiska verksamheten såsom sjukvården, barnhemmen och åldordomshemmen. Till de yttre missionsfältet har det genom olika missionsällskap utsänt bortåt ett hundra missionärer. Några av dessa ha utmärkt sig för mer än vanlig skicklighet å sitt gebit. Och å hemmamiissionsfältet kunde många »klungor» namn uppräknas, som ha gjort stora insatser i arbetet och vilkas namn

stråla å missionshistoriens blad. Av senapskornet har blivit ett stort träd. Arbetet i Herren är icke föräves.

J. A. Rinell.

Hört och sett under resor.

14/12/33 VI.
I Japan. 11/2/35

Japan, »Docklandet», eller såsom det ofta kallas, »Soluppgångens land» och »Nippon-landet», har på senare tider mycket låtit tala om sig. Fastän jämförelsevis litet — det är med sina omkring 4,000 öar föga större än Sverige — har det dock en folkmängd på omkring 65 miljoner själar. Och lägger man Formosa och Koreas folkmängd till den inhemska, räknar Japan i runt tal 80 milj. människor. Men det är inte folkmängden som låtit tala om sig, utan dess regerings tredska mot Nationernas förbund, dess listiga anfallskrig mot Shanghai och dess krig mot Kina och dess annektering av Mandjuriet, m. m. Landet har på en mansålder växt sig så starkt, att ingen makt i världen vågar irritera eller ons knyta näven åt detsamma. Det är för närvarande militarismens förlovade land. Föregående lyckosamma krig med Kina och Ryssland ha ökat dess självförtroende och högmod. Dess tidigare historia visar ock, att det både politiskt och religiöst velat föra en självständig, stundom grym regering.

En framgångsfull religionspropaganda omstörtad.

På 1500-talet, eller närmare bestämt 1540, började den lärde och framgångsfulla missionären Francisco Xavier även mission i Japan. Han jämte hans kolleger lyckades vinna flera länsfurstar för den kristna tron. Dessa tvingade sedan folket — som man gjorde i medeltidens Europa — att övergå till kristendomen. Men framgången blev icke långvarig. Missionärernas inblandning i politiken ledde bl. a. till förföljelse och ett intensivt utrotningskrig mot religionen och dess förespråkare. Under denna förföljelse blevo många tusen omvända dödade. Och så sent som 1820 lära t. o. m. en del kristna blivit dödade genom korsfästelse. Japans portar voro tillslutna både för kristendomen och utlänningarna. Stränga ukuser uppsattes över allt i landet för att varna folket. Och under denna tid — omkring 230 år — var det t. o. m. under dödsstraff förbjudet för japaner att lämna landet. — Japans religion var då, och man kan säga även nu, buddhismen (införd från Kina under 500-talet) konfucianismen och kejsarkulten. Japans kejsare anses som bekant härstamma från Solgudinnan.

Ater upprepade omslag.

Det viktigaste omslaget i japanernas hällning sent emot utlänningarna och kristna kom inträffade år 1854, då »minica» Perry å den amerikanska regerings befallning tvingade Japan att underteckna ett handelsfördrag med Amerika. Fem år senare tillöt utlänningar, och därhän missionä-

ror, att hositta sig i landet och genom revolutionen (1868), då Japan införde en modern europeisk statsförvaltning, kan landet sägas vara »öppet» för utlänningarna. Men den gamla förföljelsen mot de kristna var ihärdig. Det anses att under åren 1868—1873 mer än 2,000 japanska kristna avrättades eller för sin tros skull dogo i fångelser. De hemliga Jesuslärjungarna synas dock vara rätt många. Men först 1872 kunde den första kristna församlingen bildas. Den var dock icke stor, blott 11 personer. Men från denna tid kan man räkna en förändring till det bättre. De mot kristendomen och de kristna riktade ukaserna indrogos, flera bildade personer övergingo till kristendomen, missionärer anlände, bibeln översattes, kristna tidningar och tidskrifter utgavos, kristna skolor upprättades och sjukhus öppnades, söndagsvila infördes (1875) och det statliga beskyddet för de gamla religionerna upphävdes (1884). Det kristna inflytandet växte sig starkt och det såg en tid ut, som om hela Japan skulle »kristnas». Men hjulet vände sig åter. Japanska studenter, vilka återkommo från Europa och Amerika, förklarade att kristendomen var föråldrad, att de »bildade» där hade övergivit tron på densamma och att man utan kristendomen kunde tillägna sig Västerlandets efterlängtrade kultur. En reaktion inträdde, självkänslan, patriotismen och det nationella medvetandet uppvaknade. Man ansåg sig icke stå under utlänningarna. Att mottaga en religion från dem skulle därför vara förnedrande. Och detta i all synnerhet som den kristna religionen till och med gjorde deras fullkomliga kejsare till en »fattig syndig människa». Parollen hos de lärda blev därför: »Religionen är överflödig för bildat folk». Och detta visar sig ock bland annat hos den studerande ungdomen än i dag. Omkring 90 procent av studenterna uppgiva sig nämligen som »religiöslösa».

—Läran från Judalaget segrande.

På grund av den liknöjdhet för den kristna religionen som sålunda gjort och gör sig gällande bland de bildade har missionsarbetet under en följd av år fått segla i motvind. Men en förbättring till ett bättre synes äro vara att antecknas. I de kristna skolorna har religionsundervisningen tillu helt nyligen varit förbjuden, men nu tillåten. De dagliga tidningarna intaga ofta religiösa artiklar och avhandlingar i sina spalter. De kristna, om än få (de protestantiska kristna räknas omkring 300,000, de romerska katolska 00,000 och grekiska katolska 30,000 samt söndagskolorna 160,000 barn) ha gjort mäktiga insatser att förbättra arbetarnas ställning (Det finna 6—7 miljoner fabriksarbetare i

J.), utrota prostitutionen och dryckenskapen samt att höja den sedliga nivån i allmänhet. Vid sidan av detta arbete, eller rättare sagt i spetsen för detsamma, pågår ett intensivt evangeliseringsarbete, som likt surdegen söker tränga sig in på varje område och till varje hjärta. Det är betecknande vad en av Japans mest framstående ministrar yttrat. Han säger bland annat följande tänkvärda ord: »Varje nation, som försummar det religiösa, måste gå under. Och detta även om den en tid synes blomstra. Grunden för all modern civilisation är att söka i de läror, som förkunnades av den store och visse från Judalaget. Han är den ende, som kan giva oss den sedliga kraft, som vi behöva».

J. A. Rinell.

V.P. No 25 - 1934

V.P. No 23 - 1934

Litet baptisthistoria.

Från en amerikansk tidning utgiven 1920 översätta vi följande:

»Den förste nyare tidens hednissionsnär, William Carey, var baptist.

Den förste hednissionsnären från Amerika, Adoniram Judson, blev baptist under sin resa till Indien 1812.

De första församlingarna som bildades i Indien, Birma och Kina voro baptistförsamlingar.

Den förste negermissionären, som utsändes till Afrika, var baptist.

Den första bibelöversättningen till ett utländskt språk verkställdes av en baptist.

Det första utländska missionsällskapet bildades i England 1792. Det var baptistiskt.

Det brittiska och Utländska Bibelsällskapet bildades av baptisten John Hughes.

De två första presidenterna av Harvard College voro baptister.

Brown-universitetet grundades av baptister 1764. Det var det första som satte full och absolut samvetsfrihet på sitt program.

Statistiken för 1928 upptager baptisterna i U. S. A. såsom det största evangeliska samfundet i landet. De räknade då 8,440,922 medlemmar.

Den första baptistförsamlingen i Amerika bildades i Providence, Rhode Island 1630.

Den första baptistförsamlingen i Sverige bildades i Halland 1848.

Den första söndagskolan i Sverige startades av baptisten Per Palmquist 1851.

Den första svenska baptistförsamlingen i Amerika bildades å Rock Island Ill. 1852.

Åter i Kina.

Av J. A. Rinell.

N: 4 1934.

Mottagandet.

Den långa resan från Sverige via Amerika och Japan till Kina avslutades den 20 sätlidne oktober. Gud har hela tiden hållit sin skyddande och hjälpsande hand över oss. Ingen sjukdom. Inte ens sjösjuka, har besvärat oss, inga olyckor, inga svårare missräkningar ha drabbat oss. Gud har i sanning varit god.

Vid vår avresa från Kina den 20 april 1932 stodo våra anhöriga jämte flera vänner vid hamnen i Tsingtao och under det båten sakta gled ut mot okända öden sjögo de: »Tryggare kan ingen vara, än Guds lilla barnaskara...» Och då vi på morgonen den 20 oktober ett år och sex månader senare återkommo, mottogos vi på samma plats av bl. a. br. Eric Strutz och sönerna Egzon och Oscar. Vid järnvägsstationen i Kiaochow, dit vi anlände vid 2-tiden samma dag möttes vi av de övriga anförvarnarna — Helfen R. som var sjuk, men nu åter rätt frisk, undantagen — övriga stationskamrater och ett stort antal kineser. Samtliga eskorterade oss till missionsstationen. Efter att ha fått en god kopp kaffe ringde kyrkklockan »samman». Det var söndag. Och män ville nu bl. a. passa på tillfället att hälsa resenärerna välkomna hem och giva dem tillfälle att framföra hälsning m. m. från Sverige. Vi blövo då i tillfälle att påminna varandra om sanningen av nysannnämnda sångares ord: »Tryggare kan ingen vara, än Guds lilla barnaskara...» Glädjen och tacksamheten var stor, inte minst för oss, som nu åter voro lyckligt och väl hemma. Följande söndag fick jag predika »högmässan». Texten var det Paulinaka mottot, som jag hoppas varit och med Guds hjälp ännu mer skall bliva mitt eget: »Jesus Kristus och honom såsom korsfäst». (1 Kor. 2: 2.)

Väckelsen.

Då vi för halftannat år sedan lämnade Kina hade en ettårig väckelse- och förnyelseväg dragit fram över vårt missionsfält och många själar hade blivit frälsta och förnyade till sin ande. Det kändes därför nästan beklämnande att nödgas lämna arbetet. Det lämnades visserligen i goda händer och Gud är inte beroende av oss svaga och ofullkomliga varelser. Men man vet ändå, att skördeglädjen vanligen är större än den glädje som brukar åtfölja ett strävsamt och som man ofta tycker otacksamt odlings- och såningsarbete. Till vår glädje och tacksamhet till Herren finna vi dock att väckelsen har fortgått och fortgår. Vi hoppas därför att i fortsättningen få gräta med dem som gräta och glädjas med dem som äro glada. Hjälpen oss att bedja Gud härom!

Man vet dock vilket oändligt stort och ansvarsfullt arbete som följer en väckelse. Så är det i ett s. k. kristet land. Och huru mycket större blir inte detta i ett land sådant som Kina! Tänk bara på den hedniska uppfostran, som ligger bakom de omvändas, på de hedniska vanor, som

de nedärf, på den hedniska miljö var de få leva, på den vidskepelse, som dagligen omgiver dem, på förföljelse från grannars och anförvarners sida och på den omständigheten, att den omvända kinesiska är den enda kristne i familjen; i lyn, sämt att den sluttigen på grund av bristande läskunnighet inte kan hämta tröst, vägledning och hjälp ifrån Guds eget ord. Allt detta och en hel del andra saker böra mana de hemmavarande missionsvännarna till flitigt förbön för dessa så väl som för de personer, vilka skola leda och fostra dem för Guds rike. Tag detta såsom ett särskilt böneämne!

En troende kines sände en gång följande hälsning till Västerlandets kristna: »Hälsa och uppmana dem», sade han, »att vara tacksamma för den frihet de äga; därigenom att de äro födda i ett kristet land, där de ej blivit besmittade av avgudarna. Avgudarnas bestraffelse besudla våra hjärtan och tränger sig igenom såsom färgen tränger igenom ett styggtvete.» — Kom ihåg detta!

Väckelsen i Longgiatsuen.

Longgiatsuens församling (2 1/2 sv. mil söder om Kiaochow) hade för rätt länge sedan beslutat inbjuda br. A. Leander och evangelisten Gao Hsing-han från Kuomi att där hålla en veckas väckelsemöten. Tiden var bestämd till den 18—20 november. Som jag har tjänat denna församling såsom föreståndare allt sedan den bildades (1915), var jag synnerligen intresserad att få vara med. I övrigt deltog i mötena en långre eller kortare tid de svenska missionärerna Hedy, Axel, Litty Schlyter, Eric Strutz och Oscar Rinell. Den senare har under vår ferietid vid sidan av sitt egentliga arbetsfält, Wangtai, även tjänat nämnda församling jämte församlingen i Kiaochow. Ett stort och arbetsamt pastorat!

Mötena i L. — bönesmöte kl. 1/2 7 f. m., väckelsemöten kl. 10—12 f. m. kl. 2—4 o. m. och kvällsmöte kl. 8—8 — voro talrikt besökta. Under en del kvällsmöten uppgick publiken till omkring 400 personer. De flesta voro ivrigt lyssnande. Gud gav oss sina tjänare nåd att framhåra vittnesbördet i Andens och kraftens överbekräftelse. Resultatet visade sig ock bl. a. i en del frälsnings- och kraftsökande själar, vilka vid Korset gräto, bekände syndor och bado om förlåtelse samt mottogo kraft till ett mera segrande liv. I hade mötesserien kunnat fortgå en vecka längre, hade resultatet säkert blivit ännu större. Min hustru stannade dock kvar ytterligare ett par veckor för att taga reda på de frälsta och samla dem till bibelklasser. Även under denna tid ha flera sökt och funnit sin Frälsare, eller rättare: blivit funna av honom. Självt har jag använt samma tid dels i L. och dels å församlingens fem utposter med lika många missionskolor. Ett till tre möten ha hållits å vardera platsen. Särskilt kvällsmötena ha varit packade av åhörare. Och de ha lyssnat stilla, uppmärksam och »hungrigt». Evangelisterna berättat samstämmigt om öppnade dörrar och hjärtan för evangelium. En besökstid från Herren har ovedersägligen kommit till vårt fält. Hjälpen oss att bärga in skörden!

Kina

i Kina finns det enligt d. r. F. Z. Koo (i So-M. 1936) omkring 45 milj. skolpliktiga barn. Av dessa ga 15 milj. i skola

Kina har 13 Kristna Colleges ö universitet och omkring 250 middle Schools.

*Missionary Review
Jan. 1937.*

V.P. N° 9 - 1934

Missionsskolorna i Kina.

Någon lär ha frågat, när revolutionen började i Kina. Svaret blev: »Den började med dr. Robert Morrisons ankomst till landet.»

Samma svar, kan givas rörande missionsskolornas början i Kina. Även om Morrison själv av lättförstådda skäl icke kunde upprätta missionsskolor, låg dock fröet till dessa nedlagt i hans arbeta.

Och så fort som omständigheterna medgav det öppnades missionsskolor för båda könen. Man beräknar att miljoner kineser fått sin skolbildning i dessa och att de ha utbildat tusentals män och kvinnor, vilka enare på olika sätt gjort sin insats i missionsarbetet så väl som i statens tjänst.

Och att missionsskolorna varit en revolutionerande makt på olika områden kan icke förnekas. Det mest i ögonen fallande torde dock visa sig i dess eget gebit. Det var nämligen missionsskolorna som år 1905 framtvungade det kinesiska skolväsendets fullständiga omdaning efter västerländskt mönster.

Men med den antikristliga, anti-utländska och nationalistiska strömvåg som under 1925-1930 översvämmade landet, ville man sopa bort missionsskolorna. Man ansåg dem vara antikinesiska och deras religionspropaganda skeddlig för folket. »Religion är opium, vidskepelse, barnsägö», hette det. Och såöter sådant hindrade den en sund utveckling bland människorna.

Under dessa extastider glömdes man, eller ock vägrade man att inse, vad missionsskolorna gjort för landet och dess folk. Man glömdes att regeringen vid tillfället (1927) endast hade 1,339 skolor i Kina — en del privatskolor efter gammalt mönster funnos dock vid sidan av dessa — och att den sålunda hade en skola för varje antal av 300,000 personer. Man glömdes att missionen samtidigt undervi-

sade 180,000 barn och ungdomar i sina skolor samt 31,000 studenter i högskolor och universitet. Man glömdes — och många göra det än i dag — att så länge det enbart finns en skola på 300,000, har Kina stort behov av missionsskolorna. Deras mission och mål står också ljust över statens skolors.

Som en kompromiss — och kineserna äro duktiga att kompromissa — beslutade emellertid regeringen, som bekant, att missionsskolorna skulle få fortsätta, om de sökte och erlövde statens löfte där till. Som ett villkor till skolornas fortsättning sattes dock förbehållet att de skulle vara konfessionslösa, d. v. s. ingen religion, hednisk eller kristen, fick upptagas som officiellt läroämne. Om man önskade meddela religionsundervisning skulle denna å elevernas sida vara valfri, stå utom skolschemat och bibringas efterna på tid utom de egentliga skoltimmarna.

En del missionsskolor gingo med på villkoren, andra icke. Å somliga trakter i Kina, där regeringen var vänligt stämd mot missionen, fortsattes allt även efter de nya bestämmelserna harmoniskt och lugnt, å andra trakter däremot icke. Chefen för undervisningsdepartementet i t. ex. Shantungprovinsen var så antikristligt inställd till missionsskolorna, att han i det allra längsta vägrade samtliga missionsskolor existensrättighet och t. o. m. svor på, att han inom tre år skulle göra slut på varenda kristen skola i provinsen.

Han och den viktiga saken gjordes därför, från missionshåll, till föremål för mycket och ihärdig bön. — Och bönhörelsen.

År 1931 var det krig och oro i provinsen. Chefen för undervisningsdepartementet m. fl. hade att fly. Då utbaserade tidningarna ett rykte att han försenat 100,000 dollars ur statens kassa. — Samvetet vaknade. Han var medveten om sin fiottliga inställning till missionen och missionsskolorna. Naturligtvis var det dessa, som nu sökte hämnas!

Då lugnet i provinsen var återställt reste han tillbaka till sin plats. Ett av hans första arbeten blev nu att försöka finna ut vem som smutskastat honom med dessa fula rykten. Förgäves sökte han dock bland de kristna och deras skolor. Men slutligen fann han brottlingen i statskolor — sålunda i hans egen! Detta gjorde ett så djupt intryck på honom att han sammankallade ledarna för missionsskolorna och förklarade öppet, att den kristna religionen var bättre än kinesernas, och att den kinesiska ungdomen var i behov av en sådan religion samt att han nåt stod redo att tillåta sådana missionsskolor, som höll det statliga läroprogrammet, att förgås under lagligt skydd. Därmed hade de antikristliga motståndarna över missionsskolorna i Shantung Bönssvaret var kommit. — Centralregeringens i Nanking allt för snuva lagparagrafer rörande religionsundervisningen i skolorna stod dock fortfarande kvar. Ännu ett allvarligt ämne för bön! Och nu har Herren även besvarat dessa böner. Undervisningsdepartementet här nämligen offentlig erkänt religionens och religionsfrihetens berättigande även i skolorna och erkänt att regeringen lagat ett missstag; då den förut utställt denna från skolorna. Ett stort medgivande ett bönesvar.

Den svenska baptistmissionen i Shantung har enligt 1933 års statistik 41 missionsskolor med tillkamman 1,303 elever. I Kiaochow stad undervisas i runt tal 300 elever. Dessa hade här om dagen sin avslutning för höstterminen. Det var imponerande att se den stora skolsalen fylld av barn och ungdomar samt att lyssna till deras vackra och väl sjungna andliga sånger. Gud välsigne ungdomen!

J. A. Rinell.

J. A. RINELL,

V.P. N° 11 -
1934

Aret 1933 i Kina.

Året 1933 har varit fullt av förödmjukelser, sorger och lidanden för Kina. Den japanska invasionen, militarismen, rövare och banditväsendet, kommunismen, krigstillstånd, krigsflyktingar, översvämmning, hungersnöd, depression och utebliven hjälp från N. E. — dessa äro blott några få begrepp som angiva misärkning, sorg och elände. Men vem kan tälja huru mycket blod, tårar, förluster och förödmjukelser som äro inneslutna inom denna ram. Arma Kina! Och ändå synes sorgbehåren inte ännu vara tömd till botten.

För den kristna missionen har årets provningar och straffdomar inte inverkat så menligt, som man kunnat vänta. I många fall snarare tvärt om. Olyckorna ha nämligen lett till ett uppvaknande. Miljoner kineser ha genom dessa blivit ledda att inse det fästa i att förtrosta på avgudar, på människor, på köttsliga vapen eller på sig själva. De ha börjat fråga, om det efter allt icke finns någon som verkligen kan hjälpa. (Vilket gynnansamt tillfälle att missionera!) Och tusen och åter tusen av dessa frågande och sökande själar ha fått sina frågor besvarade och sin hjärtöhd avhjälpt vid Jesu Kristi kors.

Runt omkring i det stora landet har det rapporterats om stor beredvillighet bland massorna att höra Guds ord, om hunger och törst efter livets bröd, om andliga väckelser, om Guds folks förnyelse, om nöd för de ofrälsta själarna, om volontärt missionsarbete och om förökade inkomster för missionen.

Vår provins, Shantung, utgör härvidlag intet undantag. Samtliga missioner, som arbeta här, ha blivit berörda av Guds Andes fläktar. Alla samhällsklasser och åldrar, liksom i flera skolor och högskolor — däribland Shantungs kristliga universitet — har Guds Ande vunnit härliga segrar både ibland elever och lärare.

En evangelist, som är väl förtrogen med ovannämnda universitet, säger bl. a.: »Det är en sporre för oss evangelister att se denne medicinske professor — namnet utelämnas — ständigt vinna själur för Kristus. För tro är sedan, var han, medlet, i Guds hand, att vinna två studenter för Kristus. Nu uppgår antalet av dem han vunnit till 150. — I sanning uppmuntrande och efterföljansvärt.

Ännu mer uppmuntrande är det, om möjligt att se många använde kineser, på nöd för sina ofrälsta släktingar, vänner och landsmän, att se dem i lön och personligt arbete kampa för själarnas frälsning. Ack att dottra bleve mer allmänt både hemma och på missionsfältet. Ty det blir ingan verklig fart i missions- och frälsningsarbetet förr än, Guds Ande får uppväcka den enskilde och övnlönde Jesuslärjungen att bli själavinnare.

Att emellertid Guds Ande under året äro varit verksam å vårt eget missionsfält och lagt sin välsignelse till de beaktanden som blivit gjorda för att göra Kristus känd framgår bl. a. av statistiken. Den säger oss att 466 personer ha blivit döpta och att hela medlemsantalet i de åtta församlingarna uppgår till 3,752 st. Detta bör vara ett rikt ämne för glädje och tacksamhet, men ock ett lika stort

ämne till förbön för de hednakristna. Bedjen för dem och deras andliga fostrare!

Olika makter strida tappert om herraväldet i Kina. För har det varit Kristus och avgudarna med allt vad de senare ha i släptåg, varom striden har stått. Men de senare åren ha medfört en frontförändring. En ny och mäktigt fiende har smugit sig över den ryska gränsen och över den stora kinesiska muren. Des-

kommunistiska, ateistiska och fritänkarsåskter sprida sig som kräftan. Det gäller för de kristna att rädsla allt vad räddas kan.

En framstående icke kristen sade för någon tid sedan bl. a. följande: »Jag är icke kristen, men det synes mig, som att Kina f. n. är mycket öppet för kristendomen. Om de kristna därför vilja göra något för landets räddning, så bör det ske nu.»

Detta är årskiftets budskap från Kina.

V. P. N° 16 - 1934

V. P. N° 16 - 1934

Hednamissionen från politisk synpunkt.

Att den a. k. kristna världen står i skuld till hednafolken torde knappast någon vilja förneka. Tänk blott på de stora jordområden och på de otaliga rikedomar i form av gruvor o. d. som bortrövats från svagare nationer eller mera primitiva folk. Tänk på de många miljoner människor som därvid blivit dödade eller tvingade till slaveri. Besinna vilket elände införseln av sprit, opium, morfin, skjutvapen etc. har skapat, för att icke tala om hårda och orättvisa lagar, trakatter och förordningar som påtvingats dem.

Är det underligt att dessa förtryckta människor hata sina förtryckare? Är det underligt att det häser i Indien, Kina och Afrika? Kan man undra på, att dessa folkskara börja att resa på sig och försöka skaka av sig sin slavboja samt kräva hämnd på förtryckarna?

Vi medgiva naturligtvis att flera av de länder, som gjort sig till herrar av andra land och egendom stundom i vissa fall ha högt och förlätrat primitiva länder och folk. Men detta har allt för ofta skett av själviska och egoistiska orsaker. Och de undertryckta folken lära sig så småningom att skilja mellan sak och sak och att giva allt sitt rätta namn och värde.

En sak som lyfter, omskapar och förändrar ett folk och som även har osjälviska motiv är dock missionen. Vad har icke missionen gjort för Sverige? Vad har den icke gjort för andra länder? Vad har den icke uträttat i Indien, Kina, Afrika och i havets öar? Här kan tillämpas orden: Det folk som icke var ett folk har gjorts till folk — till frigivna, till söner och döttrar åt den Högate.

Och varje opartisk människa förstår att åtminstone i någon mån uppskatta detta. I Sverige fira vi missionens intåg och seger i landet med stora högtidligheter. Englands historia börjar med missionens införande i landet. De hedniska länderna se i missionen i allmänhet en timlig och andlig lyftning, en väg till framgång, en vänskapshandling, särskilt då den kommer

från länder och folk vilka icke kunna misstänkas för politiska intressen.

I senare fallet intager Sverige och dess missioner en särställning. För, om några, misstänka numera svenska missionärer för låga avsikter. De äga därför vanligen gott förtroende. Och jag tror att vid eventuella anti-utländska utbrott i t. ex. Kina upplysta införlingar skulle draga sig för att göra dem något illa.

Naturligtvis får ingen verklig missionär stanna vid de mänskliga synpunkterna — sådana som att göra sig vänner med anti-utländska folk, eller blott att höja dem upp på ett högre socialt och etiskt plan — ty missionens mål står långt högre. Men vid en stundande uppgörelse mellan den vita rasen och de färgade raserna kommer missionsgärningen säkerligen att intaga ett viktigt rum.

Den osjälviska missionsverksamheten kommer då först av allt att främträda som en kärlekshandling. Och såsom sådan kommer den att neutralisera det hat, som glöder emot de vita. För det andra har naturligtvis missionens anda, som är Jesu Kristi anda, genomsyrat stora grupper av de färgade folken. Detta åter kommer att göra det omöjligt för de övriga att utföra sin hämndakt i den utsträckning, som eljest komme bliva fallet.

Enligt dessa synpunkter kommer sålunda missionen att åtminstone neutralisera den så mycket ontalade och fruktade »gula faran». Detta borde förmå personer, som blott se missionsarbetet från en rent politisk och mänsklig synpunkt att »släppa om» och bliva dess vänner och gynnare. Och för den sants kristna människan ter sig i missionen i korthet så: ve mig om jag ej på allt sätt söker lefrämja den.

J. A. Rinell.

En nutidsbild från Kina.

Inte långt ifrån staden Kiochow bodde en rätt stor grupp av församlingsmedlemmar. Bland dessa var det ock en varmhjärtad äldre kristen änka. Hennes söner och sonhustrur voro dock fortfarande helningar. Ett par av deras döttrar fingo om nätterna dela rum med farmodern. Och detta syntes gå bra.

En natt för ett par veckor sedan vaknade änkan medan det ännu var mörkt. Knäböjande ställning lärjade hon nu, som så ofta förut, högt tala med sig Gud. De båda flickorna väcktes härav och uppmärksade henne att lägga sig ned. Hon kunde ju fortsätta att ledja, då det blev ljus. Men gammal förklarade, att hon måste förrätta sin lära nu, ty hon hade så mycket att tala med Gud om.

Då hon efter en stund hade slutat ledja, lade hon sig igen. En av flickorna märkte dock, att hon var ovanligt kall om kroppen och erbjöd sig att gå upp och värma litet vatten för henne att dricka. Men då vattnet var kokt hade farmor insomnat så tungt, att flickan inte kunde

värma henne. Oröad härav skyndade hon till föräldrarna och ontalade förloppet. De gingo då in i rummet, men inte heller de kunde få liv i henne. Hon var död. Hade gott att vara med Herren.

I Kina får, som bekant, om möjligt ingen människa dö på »kungen» (En murad sten- eller jordhöjd). Man fruktar nämligen att någon av de tre sjularna eller sju andarna, som varje människas tros äga, skall bli kvar i lädden. Då man därför märker, att den sjukes slut är nära påsättes den likklädderna. Dessa likna de vanligen använda kläderna, men äro i allmänhet finare än dessa. Den döende lägges på en bräda eller dylikt och flyttas ned på golvet, där den sedan får utändas sin sista suck.

Som dessa förberedelser ej medhunnos vid den ontalade änkans död blev den äldsta sonhustrun mycket förtörnad. Kungen måste nämligen nu rivas och ombyggas, och detta medförde extra utgifter för familjen. Hon föreslog sig därför det ofoget att träta på den döda och förlamna henne därför att hon hade dött på kungen!

Men det skulle hon inte ha gjort. Ty strax därpå blev hon själv ohyggligt sjuk. Och doktorn, som tillkallades, fann henne vid sitt inträde i sjukrummet vrida sig i de gräsligaste plågor, rullande sig i sin egen oronlighet. Doktorn, som var en hedning, men som dock varit till-nammas med de kristna åtskilligt, förklarade sjukdomen vara en följd av att hon förtunnat svärmodern, vilken till på köpet var en kristen. »Shun jo shun-huo; ån jo ån-huo.» Det senare är ett kinesiskt ordspråk och betyder: »Det goda har sin belöning och det onda sitt straff.»

J. A. Rinell.

När Andens ljus faller.

»Gå först bort och förläta dig med din broder, och kom sedan och bär fram din gåva.»
(Matt. 5: 24.)

I går (den 24/1 1934) besökte min man och jag en utpost (Ma-gå-choang) till Kinachow församling. Syster E. Wahlén har bedit, kämpat och arbetat där under de tre senaste veckorna. Nu ville hon avsluta sin mötesserie med att samla den lilla kristna gruppen där till en gemensam nattvardsstund. Flera av medlemmarna äro nämligen gamla och orka icke gå den långa vägen in till staden för att bevisa församlingens möten. En del av dem ha ock länge visat tjekken till slöhet och likgiltighet. Men under dessa veckor har ett uppvaknande ägt rum och Guds Ande har talat kraftigt till både medlemmar och utomstående. Ganska många ha begärt förböner och givit Gud nya och heliga löften.

Som emellertid så ofta är fallet i dessa stora kinesbyar, så har det ock hänt i denna by, att missällighet, oenighet och rent av fiendskap ha uppstått grannar och familjer emellan. Två familjer — Sho och Wan — bo bl. a. i denna by. Mellan dessa ha ovänskap varit rådande under många år. Någon eller några av vardera familjen tillhör församlingen. Det okontat ha i synnerhet de äldre personerna i familjerna icke kunnat enas.

I talet före nattvardsfirandet framhöll mötesledaren vikten av att var och en, som ämnade delta, ränsakade sitt eget hjärta och liv om den var värdig att äta av brödet och dricka av kalkan. Olika saker påpekades, som gjorde hjärtat orent. Bland dessa även ett grått förhållande till grannar och medmänniskor.

Då detta var sagt viskade ett par unga män, som sutto vid varandras sida och vilka tillhörde de båda oeniga familjerna, något till varandra varefter de gemensamt höjde knä och utgjöto sina hjärtan i tyst bön inför Gud. De förblevo i denna ställning till dess att brödet skulle utdelas. Då brödet kom till dem, togo de var sin bit av detsamma, men både omedelbart därefter att få säga några ord. Den tjänstgörande pastorn, som ansåg det vara mindre lämpligt att mitt i denna högtidsstund avbryta med tal, bad dem vänta till nattvardsakten var slut. »Det kunna vi inte», invände ynglingarna, »då få vi inte delta i nattvarden».

Då samtliga församlingsmedlemmar fått del av brödet, gav pastorn tecken till ynglingarna, att deingo tala. Deingo då fram till plattformen, hållande brödet, som de tagit i sina händer, och sade uppför så här:

»Alla som äro här veta att vi representera ett par familjer (Sho och Wan) som under många år levat i ömsesidig ovänskap. Gud har dock talat till oss två. Vi ha beslutat att förläta varandra och hädanefter leva i 'evig' sänja. Och nu bedja vi Eder, våra fäder, att även, förläta varandra.» Därvid kastade de sig på sina knän och fortsatte: »Vi kunna icke lämna

detta rum och denna vår ställning ej heller deltaga i nattvardsfirandet, om Ni ej förläta varandra.» Och, så anropade de under tårar och djup rörelse honom som är Fridsfursten och Nödhjälparen, att han skulle beveka de gamla och giva dem ett förlåtande sinne och hjärta.

Och deras bön blev hörd. Rätt vad det var kom gamle Sho fram, förgråten och förkrossad, fattade om unge Wan och lyfte upp honom från golvet under försäkran att allt var förlåtet. På samma sätt gjorde gamla fru Wan med Sho. Därefter gingo de alla till Wan's far, som stod längst nere i kapellet, sjuk och nedbruten. Han fick ej vara med i nattvardsfirandet, ty han hade för många år sedan på grund av trötan blivit utsluten ur församlingen. Nu voro alla upplösta i tårar och det var vil knappast ett torrt öga i hela församlingen. Samtliga hade haft ett möte

med Gud och sett något av Andens frukter — syndaånger, uppgörelse, förlåtelse.

Efter detta kunde de båda bröderna med glädje delta i nattvardsfirandet. Och de höjdes ock lov och pris till Gud, som i och genom Jesus Kristus icke blott försöpat världen med sig själv utan och försöpat människor med varandra. Intermozto vid nattvardsfirandet var av den eskaffenheten, att vi skulle gärna vilja ha många dylika.

Säkert skulle det bli ljusare dagar för våra vänner i Ma-gå-choang efter detta. Utom de två nämnda unga männen bo där ock flera verkligt glada och pånyttfödda själar, bland dessa ett par tre skolgossar, vilka studera i vår mellanskola här i staden, Må Herron giva dem alla, gamla så väl som unga, kraft att vittna om sin Mästars i dagar som komma. Må det bli en andlig vartid ännu en gång. Det lilla kapellet, där vi samledes, byggdes för 30 år sedan. På den tiden var Guds Ande verksam. Egentligen var det på detta fält som de första större skördarna inbärgades i Herrens lada efter boxareupproret. O, bad, bed, bad att nya och ännu större skördar må inbärgas även hädanefter!

Hedvig Rinell.

Kinas skolväsen.

Före år 1905 fanns det som bekant inga av staten underhållna små- eller folkskolor i Kina. Alla skolor voro privata och undervisningen inskränkte sig till inlärandet av en del kinesiska klassiker. Men från nämnda tid skedde en omläggning efter Västörlandets mönster. Och i trots av inbördeskrig och nära nog oöverbärliga svårigheter ha dessa skolor under den gångna korta tiden kämpat sig igenom och uppnått ganska vackra resultat. Sålunda angiver den officiella skolstatistiken för 1930, som nyss utkommit, att det inom landet finns 250,840 små- och folkskolor med ett elevantal av omdro 10,048,976. Dessa undervisas av 608,484 lärare och lärarinnor för vilka utbetalats 80,416,977 kin. dollar (En dollar = kr. 1: 30).

Vid en jämförelse med en del andra länder ställer sig elevantalet ä on folkmängd av 10,000 människor sålunda: Kina har 230 elever ä nämnda folkmängd. Ryssland 894, Frankrike 1,088, Italien 1,230, England 1,580, Japan 1582, Amerika 1,708 och Kanada 2,082. I Skandinavien (Sverige) äro som bekant alla vilka kommit till mogen ålder, läskunniga.

Det ljusnär.

Flera amerikanska missionsällskap — däribland våra i Kina arbetande grannar Sydstaternas baptister — ha under de sista åren som bekant haft att kämpa med ekonomiska trångmål. Enligt de senares tidning, Home and Foreign field börjar dock en ljusning inträda.

Rörande missionsinkomster har sällskapet under februari månad i år fått mottaga omkring 84 procent mera i gåvobidrag till missionen än under motsvarande månad 1933. Därjämte ha församlingar ock enskilda personer åtagit sig understödet för mer än 50 nya missionärer såsom en extra utgift till de regulerbara bidrag som de lovat. Många nya missionärer ha ännu icke villiga att utgå på fältet och såväl unga som gamla visa en synnerligen stor hufvudsak och uppoffring för arbetet. »Vi kunna», säger tidningen, icke förgäta huru missionärer, som stå vid livets aftonskymning, fördraga att dö och begravas bland det folk de älskat och tjänat.» Och tidningen tillägger: »Sannerligen detta är en dag av goda nyheter, och vi äro övertygade om att det för hela missionen är början till ett missionsföretag, som skall överträffa de 80 års arbete som utförts sedan våra fäder började denna mission.»

Ny. Konvulsions...

MISSIONSANDA.

I. Vad den icke är.

Missionen och missionsandan består icke i penningar. Den består sålunda icke i kollekter, tiondegivande, donationer och budgeter. Ännu mindre består den i organisationer eller fastställda program. Allt detta må bliva naturliga yttringar av missionen, men de äro icke själva andan eller drivkraften i densamma. Budgeten må vara rikt tilltagen, organisationen nära nog fullkomlig och programmet väl utarbetat, men utan den verkliga missionsandan är alltsammans dött. Det liknar min motorecykel. Maskineriet var fullständigt. Men på grund av något missgrepp var den svår att starta. Och då den startat medförde den idel missräkningar ända till dess felet upptäcktes.

Och så är det även med missionen. Den tarvar mer än yttre teknik och yttre hjälpkällor om Guds avsikt med densamma skall vinnas.

II. Vad är då missionens drivkraft, missionens ande?

Missionens drivkraft och ande är det frivilliga, självuppförande och självförsakande hjärtat. Det är den älskande, räddande, frälsande anden, Jesu Kristi egen ande. Det är den barmhärtige Samaritans ande. Den ande, som rördes till medlidande och förmädde honom att hjälpa den nödställda. Den ande, som gjorde honom till sjukskötare, doktor, tjänare, räddare. Missionens ande är den Gode herdens ande. Hans som gick ut i den mörka natten och sökte det förlorade fåret.

Missionens drivkraft är sålunda Pauli motto: »Kristi kärlek tvingar mig» och dess ande beskrives kanske skönast av allt i Luk. 15 kap. Märk att fadern där glömmar sin ålder, sina verkande lemmar, sin bekväma lästol och skynkar ut för att möta och välkomna en förlorad son. Det är något som Gud väntar av sin församling, av dig och mig, än i dag.

III. Huru kan denna ande skapas och vidmakthållas i hjärtat och församlingen?

Denna ande är för god, för ren och helig att härstamma från ofullkomlighetsens värld. Den är en himmelsk planta. Den konuner från Gud. Och Han vill implanta den i församlingen, i hjärtat. Den erhålles genom nyfödelse, genom det nya livet i Jesu Kristi Guds sons tro. Det fick Paulus. Före sin omvändelse var han en förföljare; efter omvändelsen en Jesuslärjunge, en självvinnare, en

verklig missionär. Och vid sidan av honom framställer forntid och nutid en »sky av vittnen», som mottagit samma Ande, även om de flesta av dem inte mottagit samma mått av kraft.

Men den första kärleken må förblekna och hos många rent av dö bort. Huru få den tillbaka? Svaret ligger bl. a. i det budskap som Anden gav Laodicea-församlingen (Upp. 3: 14-22). — Då livet kommer från Gud, måste det ock underhållas av Gud. Detta sker å vår sida bl. a. genom bönen. Då Jesus själv svävade i fara att förlora sin missionsanda, återvann han den genom bön. Efter det kunde han frimodigt och segerrikt naglas fast vid korset för att fullfölja Guds och sitt eget missionsprogram. Bedjen och I skolen få.

Gud skapade och underhöll missionsglöden hos Paulus. Och den var så kraftig, att han stundom önskade sig själv bortkastad från Kristus, om han därigenom kunnat vinna andra för Honom. En liknande känsla har intagit många andra missionsmän. Den födes, fostras och utvecklas i skuggan av Kristi kors. Missionens utgångspunkt, drivkraft, ande och slutmål är korset. »Då jag blir uphöjd», sade Jesus, »skall jag draga alla till mig.» Och vi, du och jag, äro hans medarbetare.

Y. P. N. 33-1934 En förbisedd juvel.

Det hände för ett tjugotal år sedan. En enkel och olärd kinesbondgå blev omvänd, döpt och upptagen i vår församling. Efter detta levde han några år tyst och obemärkt i sin by. Ingen, inte ens missionärerna, fäste någon större uppmärksamhet vid honom.

En av hans döttrar fick några år gå i missionskolan. Hon blev omvänd och döpt. Senare gifte hon sig med en av våra kristna graduanter från realskolan. Efter fullbordade studier blev han skollärare. Och det är han fortfarande.

Hans fru, som nu är en medelålders kvinna, berättar om hur den enkla bondfamiljen — hennes föräldrar — på sin tid försökte att i det praktiska livet, så långt den förstod, praktisera Jesu Kristi lära. Huset gjordes rent från avgudarna. De hedniska bruket bortkastades. Dottern uppfostrades i den kristna läran. I olikhet med dåtidens flickor slapp hon att få sina fötter bundna. Hon gick på i missionskolan och har från hemmet intet minne av hedniska ceremonier.

Men dödens ängel gjorde sitt intåg i den lyckliga familjen. Husbudern blev obotligt sjuk. Hans dödabädd lär dock ha varit en av de skönaste. I likhet med Stefanus såg han stundom himmelen öppen. Bland allt annat som han såg, såg han ha sett församlingsdiakonen Fann Yong-van och evangelisten Lo Tshi-san, båda gudsfruktiga medlemmar i vår församling, vilka kort fört lyckligt hade fått gå hem till Gud. De stod nu förhållande inför Gud och Lammets tron. Och icke långt därefter fick han själv förena sig med dem.

Denna och dylika underrättelser höra uppmuntra trötta och missmodiga Herrens tjänare. Ella trodde sig en gång stå ensam på Herrens sida. Men han fick veta, att det fanns mer än sju tusen som inte hade bött knä för Baal. Och så är det på missionsfältet, hemma och borta än i dag. Det finns många undagångsönd och av människor förbisedda juveler både hilt och dilt. Men Herren känner de sina och inte en av dem är förgäten av Honom.

J. A. Rinell.

Y. P. N. 35 1934 Dophögtider i Kina.

I Kiaochow och Longgiatsuen.

Säsom avslutning å sommarbibelkursen i Kinaoch döptes 20 kineser därstädes den 15 juli. Söndagen därpå döptes 28 dito i Longgiatsuen. Samtliga kandidater hälsades omedelbart välkomna vid nattvardsfirandet i de två ovannämnda församlingarna.

J. A. Rinell.

I Wangtai.

Baptistförsamlingen i Wangtai har haft tvoune dopförrättningar. Den 1 juli döptes 20 personer där. Två veckor senare iklädde 18 personer sig Kristus genom dopet i Lowang, en utstation till Wangtai. Samtliga tillhöra Wangtai-församlingen.

Bland dopkandidaterna voro kvinnorna i majoritet. Detta tyder ju på kvinnans emancipation här i landet. Vid det första tillfället döptes trenne generationer — morbr, mor och dotter. Flora kvinnor och män äro anmälda till dop för september.

Dopklasser hålles både i Wangtai och Lowang. De infödda missionsarbetarna och kristna från Wangtai ha även i år deltagit i den sedvanliga bibelkursen i Kinaoch för våra tre församlingar inom distriktet med samma namn. En annan penna torde skriva om denna andligt givande klass.

Undor våra ha predikoverksamheten och skolmissionen i Wangtai fortgått utan avbrott. Utom det regelbundna missionsarbetet har detta distrikt haft besök av missionär A. Leander och broder Sun Co-shu, vilka ledde några dagars väckelsemöten i Wangtchwang. Fröken Esther Wahlin har även hållit bibelklasser på trenne platser. Vid dessa tillfällen ha Herrens plantering beskärt andliga välsignelser.

Oscar Rinell.

Ungdomsförening i Kiaochow. No 29 - 1935

En del av Ungdomsföreningen i Kiaochow 1935. Ungdomsledaren synes högst upp i högra hörnet.

I förening med verksamheten på Kiaochow missionsstation har sedan en tid tillbaka existerat en ungdomsförening. Den består i huvudsak av studerande ungdom och räknar för tillfället fyra avdelningar eller klasser med tillsammans omkring ett hundra personer.

Vardera avdelningen eller klassen har sitt banér eller flagga och håller

självständiga var för sig skilda möten, vilka till största delen upptagas av bibelstudium. Men en gång i månaden sker en sammandragning av samtliga klasser. Det rikhaltiga programmet innehåller då även rapporter om verksamheten från de olika klasserna. Den klass, som under månaden anses ha gjort de största framstegen, får som ett er-

kännande övertaga och förvara föreningens gemensamma hederstandar. Detta standar (se mitten av bilden) behålles av klassen, till dess att någon annan under en följande månad genom ännu större flit och utmärkelse anses vara värd att övertaga den. Detta sätt sporrar ungdomen inte så litet till studier och offer.

J. A. Rinell.

När den starke segrade.

Av Missionär J. A. Rinell.

Lisa!

J. A. RINELL.

välbesutten pastor för församlingen i Fredrikshald, med en jämförelsevis bra lön, god framgång, samt halfvägs afsjudad af församlingen. En lycklig brud hade ock nyligen fyllt hemmet och hjärtat med solsken. Allt tydde på en lycklig framtid hemma. Skulle då denna utnyttas mot missionärens mer än vanligt farliga karriär? Kunde det verkligen vara Guds vilja att afbryta en så lycklig och välsignad predikantbana hemma?

En het kamp utkämpades i det inre mellan Gud och egenviljan. Dock — ära vare det slaktade lammet! — den starkare segrade. Och då jag utan förbehåll, utan alla om och men var villig att säga: "Herre, här är jag, sänd mig", uppgick morgonrodnaden i all sin purpurglans för själen. Jag kände då, att jag hade börjat att leva ett lif, som är värdt att leva: lifvet för Gud, för andra.

Och denna erfarenhet, broder redaktör, är ett af mina "soligaste minnen", en af mina varmaste upplevelser. Och från denna kamp och seger härflyta oräkneliga soliga minnen i min 17-åriga verksamhet som själavinnare i Kina.

Missionären J. A. Rinell,

Y. P. No 32 i Kina, 1934

skriver den 15 juni 1934: "Tack för brev och protokollsutdrag från styrelsens vårsammnärade Form expedition. Betyget måste bli stora A."

Vi äro synnerligen tacksamma för det tillmötesgående hemledningen visat kina-missionen och dess behov. Give nu Gud, att löftena kunna infrias!

Vi — både kineser och svenskar — ha flitigt ledit Gud för nyligen avslutade samfundskonferensen.

Vi hemmatfolk veta redan, att Gud hörde deras bön.

M.-sekr.

Tägsamtal — ett Kristusvittne.

Jag var för litet sedan på hemväg mot tåget från Tsingtau. Som vanligt åkte jag tredje klass. Denna klass har långa vagnar utan någon avbalkning. Vagnarna rymma 130—130 personer och bruka vanligen vara överfulla av passagerare. Kinéserna är för ett godmodigt folk. De tala gärna mycket högt till varandra om sina affärer o. d., för så vitt att dessa inte äro oöfvliga sådana. Så var där en ung man som trodde sig ha fått för litet tillbaka på sina fyra dollar biljettpengar. En annan äldre man talade hurtigt om huru som han förstod någon sorts fabrik. En herte från vår gods stad språkade med en fru, som tycktes känna till hela stadens släktröslor och folkets görande och lifande.

Men så hörde jag något annat. Två män voro mina nära grannar. Den ene såg till den andre: »Jag säger dig min gode vän, det finns ingenting annat i hela världen att lita på mer än Jesus Kristus. Han är vår återlösare och vårt enda hopp för både tiden och evigheten. Sök honom!» — Dessa ord voro som den härligaste melodi i mina öron. — »Ja» sade den tilltalade, »hur skall jag kunna finna honom?» — »Sök Jesus i bönen och i ordets», blev svaret, »och du skall finna honom».

Hans vän var dock inte inställd på detta samtal. Han ville snarare skämta bort det och invändde: »Nej du, jag är på väg till Tsinan för att köpa upp ett parti cigarrrotter, som jag hoppas kunna för tjåna en slant på.» — »Min käre vän värför skall du handla med sådant? Det är så väl att dessa ting skada medmänskors. Bliv i stället en Jesu efterföljare, och du skall få äga en större frid, än vad pengar kunna giva dig.» — Det var ett Kristusvittne. Ett vittnesbörd som lämpar sig även för tägsamtal.

Jag var framme vid min bestämmelseort och måste lämna de samtalande. Men jag tackade Gud för det goda vittnesbördet, som jag haft tillfälle att lyssna till. En ord är tänd i de djupa människoskikten även här i Kina, och den ordon skall Jesus själv draga försorg om, att den ej släcket. Ära vare Gud!

Hedvig Rinell.

Från Kiaochow.

Den 14 juni hölls examen och avslutning i härvarande bibelskola för kvinnor. Elevantalet har under våren varit 15. Av dessa tillhörde nio elever andra årsklassen och sex den 1:a klassen. Gud har givit god hälsa och mycken nåd. Det har varit en mycken fridfull termin på alla sätt. Var och en har sökt göra sitt allra bästa mot läxläsning, husbesök och annat för händens varande arbete.

Vi konstatera med glädje att olovmanteriale visar stor förbättring: Förr fingo vi njuta oss med äldre kvinnor som aldrig fått lära sig läsa i sin barndom. Numera äro de unga kvinnorna, som i tidiga år kunnat fått på både i missionsens språk och folkskolan, i majoriteten. Denna omständighet gör undervisningen mycket lättare, intressantare, mera givande och hoppfullare.

Föro. avslutningen hade vi ett litet to-samkväm i vårt hem. Innan vi skildes åt hade vi ett gemensamt varmt. bönomöte. Flera hönscännen framträdde. Ett av det viktigaste syntes vara: Gud giva oss kraft, mod och nåd att under fariernas vittna om vår Mästare i våra hem och bland våra grannar.

I avslutningstalet, som hölls av E. Strutz, betonades det och, huru viktigt det är att få gå avsides med Jesus för att vila och hämta ny kraft, för att sedan gå ut med det glada budskapet till en fridlös värld. — Bed för dem och oss att vi mer och mer må förnyas och uppfyllas av Guds Helige Ande dag för dag.

V. P. N° 34 1934
Då Guds Ande verkar.

En kines sände för några dagar sedan bud in till mig och bad om ett samtal. Öfrna det, ty jag hade ett par timmar-tid till mitt eget förfogande. Framför mig stod snart en av våra 1913-års ut-examinerade högskolelever. Vi hade lite sett varandra mor än en gång förut på de sista 18 åren. Nu var han 44 år gammal. Vad hade hänt honom under alla dessa år!

Sedan han slutat skolan var han i missionens tjänst som skollärare 2 å 3 år. Så började en revolution mot regeringen i landet. Högmodssunden kom in i hans hjärta. Han förenade sig med de revolutionärerna. Ty lyckades upprortet var han säker på en fin plats med stor lön. Men nu gick det inte bättre än att det hela misslyckades och han måste fly till Mand-sjuriet. Där vistades han ett par-år. Och under tiden blev han skild ifrån församlingen.

Han kände sig osam. Satan fick mer och mer grepp om honom. En kväll, i rättade han mig, kom en vän till honom och ville förnä honom att spela kort. Men det kunde han inte. Vänner orbjöd sig dock att lära honom. »Och det tar mig inte mer än två timmar», sade han »att lära den konsten. Och därefter spe-lade jag natt och dag, ja även under må-liderna.» Min hustru och mina barn sörj-de och voro förtvivalde. Men ingenting hjälpte. Senare började jag och sälja rus-drycker. Mitt hem blev ett holvete oel den jord, som mina föräldrar under svett och möda förvärvat, såldes för att jag skulle kunna betala mina skulder. Mina troende f. d. skolkamrater förmanade mig men jag var helt bunden av synden och satan.

»Gud lät mig dock inte gå min egen väg. Han sökte mig. Jag var olvcklig. Mina samvetskval stogrades, då jag genom en släkting fick i mina händer ett exemplar av Kiaochow församlingens 35 årsberättelse, där jag återfann både min allrikt avlidne fars namn och mitt eget. Jag insåg nu att jag var den förlorade sonen, som skulle luste det lättre, om jag ej övergivit fadershuset.»

»Men inte nog därmed. Jag hade önk om svär dröjen en natt. Jag drömde, att pastor Rinell hade en stor kniv i sin hand varmed han klöv mitt huvud i två delar. Detta därför att jag ej hade deltagit i gudstjänsten under de tre sista söndagarna. Jag vaknade med stark huvudvärk

Jag har inte heller kunnat glömma den drömmen. Jag förstod att det var Gud som kallade mig.»

»Nu blev det slut med mitt kortspel och min rusdryckshandel. Jag hade en stor hög med obetalda spel- och sprit-räkningar. Kunderna voro, skyldiga mig flera hundra kronor. Men jag samlade ihop alla dessa räkningar och brände upp dem.»

»Men jag var ändå inte lycklig. Det måste bli något mera. Då jag hörde om väckelsemötena här i staden, lämnade jag

min skola i hembyn och kom hit. Gud har mött mig här. Och med hans nåd och hjälp vill jag lärja ett nytt liv. Bi-beln, som under alla dessa år legat ned-damrad på hyllan, skall härnäst bli mitt rättensöre och själspis. Det bud-skap som den innehåller och, som jag både teoretiskt och praktiskt fick upple-va under skoltiden, har under hela mitt syndaliv icke helt kunna utplånas. Nu hoppas jag att det gamla är förgånget (syndalivet) och att allt skall bli nytt.»

Vi avslutade vårt lilla samtal med att genom bönen inviga oss läda ut lifven och till hans tjänst. Vår vän kunde knappast bedja. Hela hans kropp skakade av gråt, där han låg med ansiktet mot golvet. Men sorg efter Guds sinne åstad-kommar bättring för vilken Gud och hans änglar glädjas. — Bed för vår broder, hans hustru och barn!

Hedvig Rinell.

Kristus vittnen i Kina.

Skotten dr. Rolert Morrison var som bekant den förste protestantiske missionären i Kina. Han anlände dit år 1807. Jämte det att han själv i liv och bekän-nelse var ett Kristusvittne översatte han ock Gudsuppenbarelsen, Bibeln, till det kinesiska språket. Och detta vittnesbörd har ock allt sedan dess varit rik frukt.

Martyrernas vittnesbörd.

Under det så sorgligt beryktade boxare-upprortet 1900 fingo omkring 200 utländ-ska missionärer med deras barn — därav 53 svenskar — lida martyrdöden. Vid si-dan av dessa var det ock ett stort antal kinesiska kristna vilka fingo besegla sin tro med sitt eget blod. De voro vittnen för Kristus. Och de flesta av dem voro trogna Gud och trogna sin bekännelse in-till änden.

Det berättas bl. a. om en familj, där alla utom hufvudern blevo mördade av boxarna. Han lyckades att i sista stund fly upp till ett berg. Vid flykten fick han icke något mer med sig än sin Bibel. Och den gånge han under en sten, var-oftor flykten förlattes. Då allt slutligen blev lugnt igen, smög han sig tillbaka till sitt hem. Där fann han omörligt allt vara förstört av boxarna. Han begav sig då upp på berget och sökte och fann sin

bibel. Med glädja tryckte han den dyrbara boken till sitt bröst och under djup rörelse sade han: »De ha bränt mitt hem. De ha dödat min hustru och mina barn. De ha förstört allt. Men tack Gud, jag har dock min bibel kvar.»

Stor hop av vittnen.

Bibeln är i trots av alla stormar ännu kvar såsom ett oöjvigt vittne för Kristus. Och det finns i runt tal 8.000 utländska missionärer och över 100.000 infödda arbetare samt en halv miljon kinesiska församlingsmedlemmar vilka var och en på sitt sätt och på sin plats vilja försöka vittna om sin Herre och Mästare. Bland dessa har vår mission (Baptistmissionen) några och 20 sv. missionärer, mer än 150 kinesiska medarbetare och mellan 3- och 4.000 församlingsmedlemmar.

Och skaran växer. Från norr till söder från öster till väster berättas det om väckelser och andligt uppvaknande. En missionär i Yunnan, tillhörande den engelska Kina Inlandsmissionen, berättar helt nyligen om huru hela samhällen vände sig till Gud. I en by där Guds Ande började verka till frälsning på byfolket stängde godsägaren samlingslokalen och förbjöd andliga sammankomster. Men då samlades folket i det fria. Godsägaren tillkallade då soldater som grepo ledarna och skingrade deltagarna. En av ledarna, en yngling, fördes till Yamen, piskades med bambuspö till dess att hela ryggen blev en blodlever. Därefter fördes han in i fängelset och bands vid en päle med järnkedjor. Yamen-folket, rödda av hans tålmod och gudsfruktan, samlades omkring honom för att höra Guds ord. Och missionären försäkrade, att hela byn och halva Yamen blivit frälat genom denne frimolige ynglings vittnesbörd.

En vardagsbild.

Hon föddes på landet och uppfostrades i en missionskola. Såsom fullväxt

var hon en ståtlig och vacker ung dam. Efter att ha tagit sin examen fick hon en lärarinneplats. Och hon visade sig vara en både god kristen och lärarinna. Men hon var i likhet med många andra flickor i Kina förlovad såsom barn. Hon hade dock aldrig sett sin blivande man före bröllopsdagen. Först i brudkammaren föll slöjan.

Vilket intryck den första anblicken gjorde på kontrahenterna vet jag icke. Men mannen började ganska snart förbanna henne därför att hon var kristen. Han befälde henne ock att sluta upp därmed. Då hon emellertid nekade att göra det, kom han dagligen in i hennes rum med skarpslipad kniv och hotade henne med att skära ut hennes hjärta om hon fortfarande nekade att återkalla.

Den unga hustrun var dock i trots av allt trogen sin Frälsare. Då beslutade mannen sig för att förskjuta henne. — Att för en kvinna i Kina bliva förskjuten av sin man, är nära nog värre än att bli dödad. Hon är nämligen därmed brännmärkt för livet. Ingen vill kännas vid henne. Men den unga hustrun fann sig även i detta elände hellre än att övergeva sin Frälsare.

Alla dessa häva varit och äro vittnen för Kristus i Kina. Även du min käre läsare kan bliva ett — direkt eller indirekt. »Men när den helige Ande kommer över eder, skolen I undfå kraft och bliva mina vittnen både i Jerusalem (hemma) och i hela Judéen och Samarien (orta) och sedan intill jordens ände.» (Apg. 1: 8.)

J. A. Rinell.

V. P. N° 49 - 1934

Högtidsdagar i Kiaochow.

Fritz Peterson på besök.

Andra veckan i oktober (8-14) höll den Svensk-Kinesiska kvinnoföreningen och den Svensk-Kinesiska konföreningen var sin lyckade årskonferens i Kiaochow. De voro välbesökta, andemättade och inspirerande — högtidsdagar inför Herren.

En sak som icke ringa män bidrog att göra mötena goda var, att den legävalde, andliga orfarnen och vittboreste Betesda-pastoru, br. Fritz Peterson från Stockholm, deltog i dem. Med stor villighet och med andlig smörjelse predkade han för konferensdeltagarna inty mindre än fem gånger, för skoleungdomen två och för ungdomsskolan en gång. Dessutom höll han ett mycket uppskattat föredrag för de svenska missionärerna, vilka alla — en undantagen — voro samlade. Han medförde ock kära hälsningar från trosfränder i Sverige och t. o. m. skriftliga sidana till samtliga svenskar från Prins Oseus Bornadotts och ärkebiskop Eidoms.

Från Kiaochow reste pastor P. till Kio-pai och Chupcheng där han i skrivande stund befinner sig.

Pastor P. framhöll flera gånger både enskilt och offentligt att han icke hade kommit för att besökta, utan för att inspirera. Och i det senare lyckades han bra. Kineser och svenskar skola länge minnas hans besök och tacka Gud för vad han gav och var. Samtliga önska honom lycka på den förestående långa färden genom Kina, Indien, Afrika etc.

J. A. Rinell.

— Baptisterna ha under de senaste hundra åren haft en rent fenomenell ökning i Förenta Staterna. För ett århundrade tillbaka fanns det en baptist på varje 31 personer, vid slutet av 1933 fanns det en baptist på var trettonde invånare i vårt land. I sänder är antalet baptister proportionsvis störst, enär det där, så man medräknar vita och färgade, är 7,000,000 baptister, eller en på var sjätte person. I nordstaterna är antalet 2,500,000, eller en på var 33:e person.

22

Y. P. N° 44 - 1934

Hemförlovad.

Fru Ho sin ih har fått hembud. Ven är hon? hör jag någon fråga. Hon var den första kineskvinnu som lämnade sig åt Jesus och blev döpt i vår sv. baptistmission i Kina. Detta skedde år 1901.

Två år förut lärde vi känna henne. Hennes sväger, som då var familjens stöd dog ganska hastigt. Hennes egen man var borta från hemmet i många år. Fattigdom och svårigheter gästade därför hennes hem. På hösten kom hon till oss som tjänarinna. Hon skötte sitt arbete väl. Emellanåt då hon stödde eller sig efter barnen lärde hon sig läsa. Alltid hade hon en bok i närheten och så fingo vi hjälpas åt att tyda de svåra kinesiska orden.

År 1903 på vintern fick hon deltaga i en bibelkurs för missionsarbetare, som hölls i Pingu av gamle Dr Hartwell. På sommaren därefter fick hon lärja tjänstgöra som bibelkvinna i Kiaochow. Ingen hade hon i sitt sällskap och liten var lönen. Hon traskade från den ena byn till den andra. Oräknoliga mil har hon gått. I en liten påse, som hon bar över axeln hade hon traktater, bibeldelar, sin egen bibel och sångbok, lite torrt bröd och någon extra kofta till ombyte för köld eller regn. Överallt sökte hon så den ädla själen, undervisa, förmana och hjälpa. På kvällarna bad hon för de sina i hemmet, för dem som hon fått tala till och för oss svenska missionärer med barn. De senare glömde hon aldrig. Det var värme och iver i hennes böner. Skall man väl någon sin kunna glömma dem?

Hon var ej stark de senare åren, varför hon fick arbeta endast i staden, i dec. förlidet är fick hon svar hjärnlidning med åtföljande förlamning i hela högra sidan. Det blev ett långt lidande. Sistlidna aug. förlossade Herren henne från allt lidande och tog henne hem till sig. Hon var då 73 år och hade tjänat över 20 år som bibelkvinna.

Vi sakna henne mycket, ty hon var oskild i en varm och tillgiven vän. Dock en dag vänta vi få återse varandra för att sedan tillsammans få sjunga Lammets lov i ovisighet.

Frid över hennes minne!
Hedvig Rinell.

E
g

I
Mor
mis
ban
själ
mis

D
för
goss
sta
äldr
D
lörd
mak
stuc
vilju

omy
med
Red
brit
got

I
öns
var
var
sion
Kr

och
ett
kas
Jes
Mi

ati
ni
sic
sk
ka
av
nä
go

la
ar
rc

sr
ll
eg
m
st
d
ti

d
v

Ungdomens V.P. Aug. 1934

23

En såningsman gick ut = = =

Ett Morrison-minne.

I år är det 100 år sedan Robert Morrison, den första protestantiske missionären i Kina, avled. Om hans banbrytande arbete, av vilket han själv fick se så ringa frukt, erinrar missionär Rinell i följande skildring.

Robert Morrison.

Den 5 januari 1782 — sålunda för 152 år sedan — föddes en liten gosse i Skottland. Han var det yngsta barnet av åtta syskon. Föräldrarna kallade honom Robert.

Då gossen blev tillräckligt stor, lärde han sig faderns yrke, lästmakeriet. Man hans håg stod till studier. Och han fick också sin vilja fram i detta avseendet.

Vid 15 å 16 års ålder blev han omvänd till Gud och förenade sig med en presbyteriansk församling. Redan mycket tidigt kände han en brinnande längtan att få göra något för sin Herre och Mästare.

Hans håg stod till Kina. Han önskade bli kinamissionär. Men detta var lättare sagt än gjort. Landet var vid den tiden tillslutet för missionärer. Det fanns ännu intet Jesu Kristi vittne där. Men Morrison — så var hans namn — såg syner och mottog uppenbarelser. Han såg ett nytt Kina. Ett folk, som skulle kasta bort sina avgudar och hylla Jesus Kristus såsom sin Herre och Mästare.

Han anmälde sig sålunda villig att som Kina-missionär utgå till nämnda land i det Londonska missionssällskapets tjänst. Missionssällskapet antog honom också som sin kandidat, och den 8 januari 1807 avskildes han i London som missionär till Kina. Han var då 25 år gammal.

Den 31 januari samma år avseglade han via Amerika till Kina och anlände dit efter åtta månaders sjöresa.

Kommen till Kina fann han dock snart, att han inte var välkommen. Han fick inte ens landstiga i det egentliga Kina, utan fick nöja sig med att bosätta sig i en portugisisk stad, Maeno, strax utanför Kanton, där han sedan tillbringade sin mesta tid.

Dr Morrison var en missionär av den rätta typen. Han var medveten om Guds kallelse. Och denna

i förening med Guds tvingande måste förmådde honom att resa ut till ett ogästvänligt folk med evangelium. Han trotsade resans längd och besvärligheter, hotet om dödsstraff, då det gällde att omvända kineserna eller för dessa att låta sig omvändas till kristendomen. Han föredrog att leva hemlös och underkasta sig otroliga umbäranden för att på allt sätt kunna frälsa några.

Dr Morrison kom ut till Kina med ett budskap. Den nestorianska kyrkan på 600-talet och den katolska på 1200-talet började mission i Kina, som tidvis syntes ha god framgång. Men antingen saknade de ett frälsningsbudskap eller ock avtrubbades detta med tiden, så att hela företaget rann ut i sanden. Och nu finns det inte mer än en kall och död minnessten (Den Nestorianska), som påminner om det hela.

Morrison kom till Kina med en öppen Bibel, som han själv översatte till kinesiska språket. Han visste, att korbudskapet var en Guds kraft till frälsning för var och en som tror. Han lade en god grund.

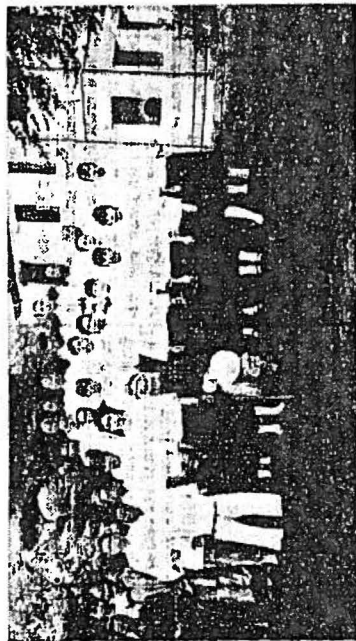
Och hur har det gått? Budskapet blev i början inte trott. Det tog honom sju år, innan han hade glädjen att döpa den förste omvända kinesen, sju år till innan han fick döpa den andre i ordningen och 25 år för att döpa de första tio. Men han höll fast vid att Gud är trofast. Hans ungdomsnyer och profetdrömmar rubbades icke. Skörden skulle komma.

Men själv fick han inte se mycket av den. Gud kallade honom till vila redan den 1 augusti 1834. Sålunda för jämt ett hundra år sedan. Om han emellertid nu kunde stå upp och taga Kina av i dag i betraktande, skulle han få se stora förändringar på alla områden, och detta inte minst på det religiösa.

Han skulle bl. a. se den utländska missionärskåren överstiga 6,000, fördelad på 1,134 huvudstationer, vilka äro utplanterade i varje provins runt omkring i det vidsträckta landet. Han skulle få se en stor skara infödda evangelister och 1,690 infödda ordinerade pastorer. Han skulle få se en församling på omkring en halv miljon omvända kineser. Han skulle få se ett stort antal avgudatempel nedrivna och en massa andra sakna avgudabilder. Han skulle på många, många ställen få se gråtande kineser sträcka sina armar mot Jesu Kristi kors och högljutt ropa: »Gud misskunda dig över mig, syndare».

Morrisons ungdomsnyer hålla på att förverkligas i Kina. Hans drömmar bliva verkligheter. Må även den svenska kristna ungdomen göra vad den kan för att påskynda denna stora dag!

J. A. Rinell.

BIBELSTUDIEKURS OCH DOP.

Kiaochoo härrade fem församlingar och höll en gåvande bibelstudiekurs i Kiaochoo d. 1-12 juli. Något över ett hundre personer deltog. Böny och bibelstudieämnen voro i rutt lat åtta timmar pr dag. Vid kursens slut döptes 32 personer i Kiaochoo och åtta dagar senare ytterligare sju personer i Longgiatsuen. J. A. Rinell.

UNGDOMENS V.P. N° 35, 1935

Missions-Standarden Nr 3 1935

Kinas renessans år 1934.

För Missionsstandaret. Av missionär J. A. Rinell.

År 1934 har gjort ganska djupa intryck på Kina och kineserna å flera områden. Se här några.

Försök att spara.

Den världsomfattande depressionen har länge legat som en mara över Kina. Flera orsaker, såsom den inre oron, rövare, banditväldet, kommunismen, militarismen, en lamslagen handel, naturkatastrofer såsom torka, översvämning, missväxt för att nu inte tala om silverutförsel (smuggling av silver) jämte mycket annat, har fört landet i nödläge och strott törne på regeringens stig. Detta inverkar ock menligt på missionsbudgeten. Utländska valutor ha nämligen även i Kina blivit starkt nedskurna, och missionärernas löner, svenska så väl utländska, få under 1934 nåja sig med betydligt mindre löner än under några föregående år.

Det gångna året har dock efter allt rätt starkt Nanking-regeringens prestige. Stora bandit- och kommunisthåror ha blivit slagna och betydande städer och landområden ha blivit återhördade till centralregeringen. Den senare med Chiang Kai-shek i spetsen håller ock på att införa en ny ordning rörande hälsovård och sparsamhet. De nya riktlinjerna gå bland annat ut på att ålägga folket större artighet, avhållsamhet från spel, dryckelighet och rökning. Man får därjämte blott använda ett minimum av de pennningar som förr använts till kläder, kabas, bröllop, begravingar o. s. v. Allt skall gå i sparsamhetens tecken. Och om dessa regler efterföljas skall säkerligen år 1934 bli början till en ny politisk, industriell och social renessans i Kina.

Behov av religion.

Under den nationella frihetshetsen (1925-1930) ville särskilt det unga Kina löslita sig från all religion. Religion stampades av dem som »opium», »vidskapelsen», »efterblivenhet». Talrika »inga-guds-föreningar» bildades. Avgudabelaten förstördes, tempel tillintetgjordes, de kristna Gud föraktades, kyrkor othelgades, missionsskolor stängdes, de kristna förföljdes och flera av dessa flugo lida martyrdöden. Förnufvet var den ende gud som tolererades. Följden blev att hela nationen drevs ut på ett gungfly, utan förfäste. Den liknade en hat utan roder eller moralisk last. De ansvarskännande insågo ock detta och låta sig därför till en viss utsträckning ånyo försöms med buddismen och confucianismens moralärar. Även den kristna religionen erkändes såsom moral- och karaktärbildande. Hetsjakten mot religionen hade avstannat eller åtminstone modifierats. Man insåg och inser, att Kina behöver någon form av religion.

Fem års rörelsen.

För fem år sedan bestöto ledarna för den kristna församlingen i Kina, att påbörja en kristen agitation och väckelsekampanj inom landet. Dess mål skulle bl. a. vara att under tiden söka fördjupa det andliga livet hos de redan troende kineserna

samt att om möjligt fördubbla de kristnas antal i Kina. Dess motto var: »Kina för Kristus.» Med 1931 års utgång är denna fem års period fullbordad. I vilken utsträckning det uppställda målet förverkligats är svårt att avgöra. Men nog kan man med trygghet fastslå, att försöken i nämnda riktning inte varit förgäves. Och fastän de fem försökens åren nu äro till ända, är det naturligtvis inte meningen att sträcka vapen. Det gäller att i fortsättningen målmedvetet arbeta för att mottot, »Kina för Kristus», blir förverkligat.

Förnyelse och väckelse.

Vid sidan av den rörelsen, som kallats Fem års rörelsen, ha ock flera mer eller mindre självständiga försök gjorts att föra Kristi verk framåt till seger.

Av dessa rörelser förtjänar särskilt »Betel-Band» ett omnämnande. Den har sitt säte i Shinghai och utsänder därifrån väl skolade och begåvade män och kvinnor som evangelister till olika delar av landet. De gå Åstad två och två — stundom flera i sällskapet — och hålla 8-10 dagars väckelsekampanj. Omfattningen av dess arbete kan man få en idé om, då man hör att mellan augusti 1930 och januari 1931 inte mindre än 91 städer hade blivit besökta och att 77 evangelii-grupper hade bildats vilka förpliktade sig att utan ersättning på lediga tider gå ut till sina landsmän för att vittna om Herren. Nästan på varje plats, där Betel-Band håller möten uppstår väckelse.

En jämförelse ny rörelse är den s. k. Oxford-rörelsen. Den kom visserligen till Kina före 1931, men torde under nämnda år likväl vunnit sin största tillslutning. Än så länge är det dock utländska missionärer som stätt som ledare för rörelsen, men kinesiska kristna synas på många håll ställa sig förstående till arbetet.

I Shantung-provinsen m. fl. platser har väckelsen förgått även under 1931. Olika församlingar och missioner, däruv Svenska baptistmissionen, har blivit berörda av densamma.

24

Bland ungdomen har den kände ungdomsledaren dr Sherwood Eddy även under år 1934 utfört ett framgångsfullt missionsarbete. I Tientsin antecknade sig under hans möten där mer än 150 ungdomar såsom villiga att antingen studera bibeln eller ingå i den kristna församlingen eller bådadera. I Paotingfu var resultatet ungefär detsamma. Och i Peking antecknade sig mer än 500 ungdomar och ett större antal regeringspersoner såsom villiga att bliwa Jesu Kristi lärjungar.

Kina har vaknat och renessans syns på alla områden.

J. A. Rinell.

St. Standard
Nr 1 - 1935

Missionsutsikter i Kina.

En kvinna sade en gång: »Jag tror på den inre missionen, men jag kan inte tro på den yttre». Numera torde det dock vara ganska få kristna som tvivla på den yttre missionens berättigande och välsignelser.

Dock, vad angår t. ex. kinamissionen, finns det nog flera, som uppriktigt fråga: »Lönar det sig att missionera just nu?» Kina har nämligen kommit i vanrykte genom de många inbördeskrigen, den inre oron, bandit- och rövareväldet samt en del andra abnorma förhållanden. Följden har därför kanske blivit ett minskat intresse och minskade inkomster för nämnda mission. Och några ha möjligen t. o. m. satt i fråga, om det lönar sig att missionera.

Personligen tror jag dock, att det lönar sig. Gudsriket är nämligen olikt allt annat på jorden. Det går oftast bäst och säkrast framåt under motstånd, förföljelser och lidande. De olyckor, som därför ha övergått Kina, ha varit ett medel i Guds hand att öppna många kinesers ögon och hjärtan. De ha nämligen lärt sig att inse, hur allt i världen »flyter», det finns ingen fast punkt att stå på, ingen att lita eller förtrösta på.

Tusenals kineser stå därför vid skiljevägen. De fråga sig själva och andra: »Finns det då ingenting förblivande, något som kan hjälpa, rädda och frälsa?»

Och då är det missionens gyllene ögonblick att peka på Guds Lamm, som borttager världens synder, att peka på den fasta, orubbliga och eviga klippan, den klippan, om vilken det heter, att dödsrikets portar inte skola vara den övermäktig.

Det är en glädje att kunna konstatera, att tusen och åter tusen kineser under de senare åren, mitt under oro och bekymmer, tagit sin tillflykt till denna fasta klippan. Från olika delar av det stora och vidsträckt landet ingå underrättelser om väckelser och

andliga förelser. Vår mission och vårt missionsfält har Herren till pris inte heller varit förbliset. Gud har besökt sitt folk. Och detta är helt naturligt, ty Guds verk kan inte förstöras. Hans ord kan inte återkomma fåfängt. Det måste ha framgång. Det måste utträtta, vad Herren har avsett, att det skall utträtta. Hans församling är grundad på hälleberget.

Men vad utskter finns det då särskilt för framtidens församling i Kina?

Det är naturligtvis omöjligt att förutsäga missionens eller församlingens verkliga framtid. Av vissa tendenser kan man dock dra vissa slutsatser, och några av dessa kunna i korthet uttryckas sålunda:

1. Den kristna församlingen i Kina kommer att bestå, ty den är grundad på hälleberget. Dr Morrison lade en god grund. Många andra ha byggt på den grunden. Kineserna fortsätta därmed. "Såsom man lärt ett barn i ungdomen, så låter det inte av, då det blir gammalt."

2. För det andra tror jag, att den kristna församlingen i Kina kommer att bestå av ett renat och helgat medlemskap. Församlingen kom ut lutrad och renad från den s. k. boxarförföljelsen 1900, så ock från provningarna 1927. Överdiga församlingsmedlemmar uteslöts från församlingarna, andra gingo självmant och många andra helgade sig på nytt åt Herren. För närvarande pågå, som redan är sagt, genomgripande väckelser i Kina. Det andliga livet fördjupas genom bibelkonferenser, bibelstudier, bönemöten och husandakt. Det är i stort sett mera allvar i kristendomen nu än förr.

3. Jag tror ock, att framtidens församling i Kina skall bli en själavinnande församling. Den nu pågående s. k. femårsrörelsen mättar därät. Många föreningar i församlingarna och missions-skolorna ha bildat grupper, vilka gå ut hit och dit för att vinna själar för Gud. Ett Andreas-arbete pågå. Inre missionsföreningar bildas. Allt tyder på att man vill vinna själar för Gud.

4. Jag tror slutligen, att framtidens församling i Kina skall bli en oftervillig församling. Den har redan offerat många av sina medlemmar som kristna martyrer. Där Kristi kärlek fått intaga hjärtana, ha de ock visat sig kunna offra sina lekamliga medel. Men man måste komma ihåg, att de i allmänhet äro fattiga. Det kommer därför på många ställen tulla en lång tid, innan de kunna bli självunderhållande. Men missionärerna arbeta därför. Just nu behöva de dock de hemnavarande missionsvännernas hjälp. Hjälpen dem därför i bön, kärlek och offer!

J. A. Rinell.

Ungdomens Ungdomens
2-2/5-45
HÄLSNING
från Kina.

Påskan i Kiaohsien.

Påsktiden var en rätt livlig och arbetsam tid i Kiaohsien, Kina. Nästan alla våra svenska missionärer på fältet jämte en stor skara kineser hade kommit tillsammans. Högtiden inleddes på ett sätt med välkomstmöte för vännerna Thoongs, vilka kort förut till deras, kamraternas och kinesernas glädje lyckligt och väl anlant till missionsfältet. Högtiden fortsattes med en serio goda och andemättade predikningar och tal till äldre och yngre, varvid det stora och heliga ämne, som påskan påminner om, utgjorde kardinalpunkten.

Ett viktigt inslag för missionen gjordes ock under påskan genom möten och beslut av den svensk-kinesiska styrelsen och missionärskonferensens verkställande utskott. Vi leva för närvarande i ekonomiskt och politiskt prövande och farliga tider. Köpvärdet av den kinesiska dollarn är ytterst svagt, allt är dyrt, hungersnöd hotar, banditvälde och bortrövande av människor och egendom är i snabbt tilltagande och smärkig rana här och där i vår omedelbara närhet. För att giva de kinesiska arbetarna ett knapphändigt lovebröd har man därför måst besluta att fördubbla deras löner från och med nyåret i år. Även om detta åtgörande underlättas genom fördelaktig växelkurs ä svenska pengar, är det dock i sitt slag ett »S. O. S.» till våra uppoffrande och nu genom krigen mer än vanligt ansträngda missionsvännar hemma i Sverige. Men vi lita på deras kärlekshjärta och på gudomligt bönesvar.

Under påskan invigdes även bibelskolans nyuppförda lokaler. Bibelskolan, som även kallats Bibelkvinnaskola och Evangelistskola, har — den förra i Kiaohsien och den senare i Kaomi — separerat fortgått i många år, men nu har den blivit samskola och förlagd till Kiaohsien. Som den är avsedd för hela missionen voro ock omhul från fältet samlade vid invigningen. Elevantalet är för tillfället 21 manliga och 25 kvinnliga. Dessa äro fördelade på tre klasser. Invigningstalet hölls av missionens nestor J. E. Lindberg och flera av deltagarna gratulerade och nedkallade Guds välsignelse över skolan.

J. A. Rinell.

5/5/40

(2)

"Eusebius i sin Historia over
den The Early Christian Church,
skreven 315 f. Kr. Säger: "Fortsamt
rent om i världen ^{praktiseras} ~~observed~~ den
1 Sönd) traditionen, ^{som räknas tillstå} från Apostlarnas
dagar ända till närvarande tid, så
det skulle icke vara lämpligt att
"Feminize" vår fasta ^{fylls} på någon
annan dag än uppståndelsedagen.
~~gen~~ Hemligheten av Herrens
uppståndelse bör icke trog-
lighållas på någon annan dag
än Herrens dag!"

Biskopen af Alexandria (300 f. Kr.)
Säger: "Vi fira Herrens dag som
en glädjedag ~~den~~ på grund av
Honors som uppstod på den da-
gen."

Biskopen af Carthage (255 f. Kr.)
Säger: "Herrens dag är både den
första dagen i den ärlönde dagen."
Irenaeus (Biskop af Lyons 178 e. Kr.)
Säger: "Hemligheten av Herrens
uppståndelse kan icke bli firad på"

(Sabbat)

3

Ingen annan dag än på Herrens dag.

Justin^{us} (Justinus) Martyr (135 e.K.)
Säger: "Söndagen är den dag på
vilken vi alla hålla vårt mådvard
firande emedan J. Kr. vår frälsare
uppstod fr. de döda på den dagen"

(Detta uttalande gjordes 186 år
före Constantine och 200 år före
än det fanns någon påve.)

Ytterligare ha vi Ignatius (110 e.K.)
som talat om att "rädda sitt liv efter
Herrens dag, på vilken dag våra
liv också uppstod genom honom,
att vi må befinnas lärjungar av J. Kr.,
vår enda lärare."

Och slutligen ha vi ^{den apostoliska fadern} Basilias
(70 e.K. 250-år före Constantine
och 370 år före den officiella påven)
som säger: "Vi fira Herrens dag med
glädje, den dag på vilken Jesus
uppstod från de döda".

J. A. R.

Julmorgon 1933.

Det unga Kina

Bland Kinas myllrande miljoner beräknar man, att det finns ett hundra miljoner barn under tio års åldern och ett hundra miljoner över tio år men under tjugu år. Som man väl inte får sätta tjugu årsåldern som gränstreck för ungdomstiden förstås därav att det finns mycket ungdomar i Kina.

Kineserna ha av ålder uppdelat sig själva med avseende å yrke i fyra stora klasser. Dessa äro lärare (och studenter), lantbrukare, hantverkare och köpmän. Man finner sålunda Kinas ungdom, det unga Kina, i någondera av dessa klasser. Enär omkring 80 procent av landets hela befolkning är lantbrukare, träffas flertalet inom denna klass. Men bortsett från vilken klass ungdomarna tillhöra, få de i allmänhet tidigt lära sig att arbeta och äro i stort sett läraktiga, begåvade, arbetsamma och uthålliga.

Den studerande ungdomen, som mest lätt tala om sig, är patriotisk, energisk och framåtsträvande. I sin iver att rädda Kina och göra det jämlikt med andra stormakter har den stundom gjort sig skyl-

dig till dumma och beklagliga handlingar, men den har icke förty ofta och å olika områden framvingat lofvärda reformer.

Det var sålunda det unga Kina, som framvingade skolreformen år 1905, varigenom regeringen övertog skolväsendet från de dittills allenarådande privatskolorna och upprättade statliga lägre och högre goss- och flickskolor efter västerländskt mönster. (Flickskolor hade dittills ej existerat, om man undantar missions-skolor.) Det var det unga Kina, som skapade republiken (1911 och 1912) och som allt sedan kämpat, lidit och blött för friheten. Det var det unga Kina, som satte en damm för opielasten och förmådde regeringen att förbjuda fotbindningen, samt — vilket betydde mer än lagbud — påverka de unga männen att inte gifta sig med en kvinna, som har bundna fötter. Det är det unga Kina som »lössläppt» kvinnan, att hon nu börjar kunna röra sig fritt även utom hemmet, att hon börjar få bestämmanderätt rörande sitt eget äktenskap och genom en tidsenligare uppfostran förvärvat sig existensmöjligheter även som

skola i Serampore. Den var lagd på så stor och bred basis, att den snart erhöi kungliga rättigheter som universitet, där unga män av alla slags religiösa bekännelser utbildades för sitt kall i livet. En stor skara gingo ut därifrån som evangelii förkunnare.

Högskolan omgavs av en botanisk trädgård, den största i Indien, uppfylld av blomsterprakt och fågelsång.

Det betydelsefullaste bidrag Carey gav till Indiens lyftning var dock det rent ovanliga och i det bibelöversättningarna. Med tillhjälp av begåvade indiska punditer översatte Carey hela Bibeln till sex av Indiens förnämsta språk. Och Nya Testamentet till ytterligare tjugu och

evangelierna till fyra andra språk. Helt eller delvis gav han Guds ord till Indien på trettiosex av dess språk och lade därmed grunden till Indiens intellektuella, litterära och andliga framgång.

Genom sitt exempel att få till stånd ett missionssällskap hade Carey också eggat andra, så att vid hans död den 9 juni 1834 hade alla de protestantiska samfundet i Amerika, Storbrittanien och några i Europa f. ö. följt i spåren. På höjderna lyste vakteldarna.

Om sig själv ville dock Carey aldrig tala. »Tala inte om mig» sade han till Alexander Duff kort före sin död, »tala om min Frälsare».

John Alfr. Swedberg.

Skolungdom i Kinohow, Shantung, demonstrera.

Skolungdom i Tsingtau vid en Sun-Yat-Sun-fest.

ogift. Och det är slutligen det unga Kina, som förlorat tron på avgudarna och som bidragit till att en massa avgudar blivit förstörda och deras tempel raserats eller apterats för nyttigare ändamål.

Det är ock ibland och igenom det unga Kina, som missionen vunnit och vinner sina största segrar. Republikens skapare, Sun Yat-sun, blev i sitt 16:de år omvänd till Herren. Den så kallade »kristne generalen», Föng Uh-siang, var helt ung, då han övergick på Herrens sida. Kinas president, Chiang Kai-Shek, var blott en ung man, då han för omkring fyra år sedan lät döpa sig och ingick i en kristen församling i Shanghai. »Kinas Moody», Ding Li-mei, var en ung student i en missions-skola i Shantung, då han blev frälst. Fritänkaren och Kristushataren dr Song, fick i likhet med Saulus ett möte med Gud och har allt sedan varit »ett utkorat redskap» att vinna tusentals av sina landsmän för Herren. Och även inom vår egen mission ha vi en ganska stor skara ungdomar av båda könen, som äro räddade för att nu söka rädda andra.

Den kristna ungdomen i Kina har ock, i likhet med all annan ungdom, behov av

att komma tillsammans. Sålunda uppstår även där föreningsbildningar och föreningsväsende. De största sammanslutningarna äro Endeavourföreningar, K. F. U. M. och K. F. U. K. Men det finns och andra kristliga sammanslutningar. Några av dessa ha under flydda tider måhända varit allt för självständiga och haft allt för litet samarbete med de kristna församlingarna, men genom den väckelseväg, som på senare tiden övergått stora delar av landet, har glädjande nog ett närmande till varandra försports. Man har lärt sig att inse, att arbetet och målet är ett, och

att strävandena att nå fram till målet böra vara gemensamma.

Det unga Kina står dock i dag liksom vid skiljevägen. Två makter — Gud och djävulen, kristendomen och fritänkeriet — slitas om sjä-larna. Kristus och hans evangelium har under det flydda gjort stora under. Vi tro på seger även i fortsättningen. Må därför den svenska ungdomen och alla som »önska Jerusalem lycka» göra allt vad göras kan för att rädda särskilt det unga Kina!

Presidenten Chiang Kai-Shek.

J. A. Rinell.

Vinterljus 1933.

WINTERLJUS

Vår första jul i Kina

Av J. A. Rinnell

Vår missions första kinamissionärer — bröderna Carl Vingren och J. E. Lindberg — hade (1893) lyckats förhyra ett par små envåningshus i staden *Kiaochow* i Shantungprovinsen i norra Kina. Dessa små hus voro sålunda början till Svenska baptistmissionens första huvudstation i nämnda land.

Vi, min hustru och jag, bebodde ett av dessa hus under de två första åren av vår vistelse i Kina. Huset var det enklaste man gärna kan tänka sig. Det bestod av tre rum. Vartdera av dessa rum var ungefär så stort, att man på golvytan kunde placera fyra enmanssängar, sida vid sida av varandra. Husväggarna bestodo till större delen av lera och taket av blågråa tegelpannor. I stället för gångjärn roterade dörrarna på utskjutande trätappar. Dörrarna voro för övrigt så otäta, att man med lätthet kunde köra ut fingrarna i springorna. Fönstren bestodo av grova, lodräta »träblyn», å vilka papper klistrades. Golvet bestod av stampad lera. Väggar och »panel» voro kalkstrukna. Möblemanget bestod av några överklädda packlådor, medförda från Sverige, ett par däckstolar, använda under sjöresan, ett fyrkantigt bord, lånat av kineserna och en »kang» (tegelbädd), som tjänade som säng.

Den kristna världen — även vi inberäknade — beredde sig att fira jul. Våra yttre förhållanden uteslöto all lyx. Och dock önskade man ha något som påminde om julen. I hela staden — en stad på omkring 50,000 invånare — fanns på den tiden så vitt man vet icke en enda kristen utom missionärerna, icke en enda som hade hört talas om julen eller som förstod dess budskap. Samtliga levde i synd och elände. De arbetade, åto och drucko, gifte sig och bortgifte sig, tände sin rökelse och sina offereldar framför vidriga avgudabilder, nedlade sina offer framför dessa samt kastade sig själva ned inför deras fötter i ödmjuk tillbedjan, under julen likaväl som under alla andra dagar på året.

För missionärerna, som sågo och visste allt

detta utan att kunna hjälpa var det icke så lätt att få den rätta julstämningen. Man ville så gärna att »den nyfödde judakonungen» skulle födas i människornas liv och hjärtan. Men mörkret övertäckte landet och folket. Med den gamle Frans Xavier ville man ropa: »O, klippa, när vill du öppna dig för min Mästare?»

Julen är dock glädjens och ljusets tid. Man måste därför fira den i detta tecken. Julgran kunde dock icke anskaffas. Men familjen hade ett par enkla ljusstakar och några stearinljus från hemlandet. Dessa måste tändas, julpsalmen sjungas, jultexten läsas och julens lov höjas till den Högste. Det var sålunda i trots av de rådande förhållandena jul och julglädje i den lilla stugan — kanske större än i mångt praktfullt palats, där julljuset återspeglades i blixtrande diamanter. Ljuset från ovan silade ned till den lilla kojan i hednaland. Det var vår första jul i Kina.

Och nu efter omkring 40 år ha de yttre förhållandena förändrats ganska mycket även å nämnda missionsstation och missionsfält. Missionärerna äro flera, missionsstationerna betydligt annorlunda, bostäderna bättre, möblemanget rikare och bekvämligheterna i mångt och mycket större. Ljuset, det sanna ljuset, har även brutit sig igenom. Skaror av kineser lyssna nu villigt till evangelium. Tusentals ha blivit omvända även på vårt fält. Stora skaror samlas sig under jultiden i våra kapell, och i skenet av de materiella ljusen tillbedja och besjunga de Honom, som är det sanna ljuset. »Klippan» har brustit. Guds Ande går framåt segrande och för att segra.

Men ännu är mycket ogjort. Låt därför, käre läsare, under din julglädje dina tankar gå till det olyckliga och hårt prövade Kina. Låt dess i dubbel mening lidande och hungrande miljoner få en smula från ditt bord — en smula av sympati, medlidande, deltagande, kärlek, offer och förbön.

Grundstensläggning i Wangtai.

Grunden lägges till Wangtais nya kapell.

Under strålände vårsol försiggick den 22 april nedläggningen av grundstenen för ett nytt kapell i Wangtai.

Baptistförsamlingen i nämnda köping har nämligen länge känt behov av ett större och mera ändamålsenligt kapell. Insamling för byggandet av en sådan gudstjänstlokal förjades i fjol härute på fältet. Den är ännu icke avslutad men har tills dato inbringat Mex. \$ 1,350:—. Missionsledningen har även godhetsfullt beviljat Wangtaistationens värdsamma legäran om ett mindre ekonomiskt bidrag för byggnaden. Grunden till det nya kapellet är nu färdig.

Tillslutningen vid den enkla men minnesrika ceremonien var rätt stor. Tre nio svenska pastorer, som vid olika tider tjänat församlingen som dess föreståndare hade infunnit sig. Vår till Kina nyligen anlända missionär, fröken Anna Anderson, hedrade även mötet med sin närvaro. Härtill kom flera infödda missionsarbetare och en hel del församlingsmedlemmar, skolungdom och åttonstundsvänner.

Sedan mötet öppnats hälsade församlingens nuvarande föreståndare samtliga välkomna. Med ledning av Ef. 2: 20 erinrade han om Jesus Kristus såsom

hörnstenen i den kristna uppenbarelse, församlingen, civilisationen och i de troendes tillgivenhet. För den skull lägges detta kapells hörnsten i dag, vars murar skola uppföras och som ett fullbordat tempel invigas åt Gud.

Missionär J. A. Rinell påminde om missionsarbetets ringa begynnelse i Wangtai och om församlingens tillväxt i inre styrka och yttre slagkraft under dess 26-åriga tillvaro. Han uttalade den förhoppning, att kapellbygget skulle i sanning bli en helgedom åt Herren liksom varje själ bör vara ett Guds tempel.

Missionär Eric Strutz, som även en tid varit församlingens pastor, betonade vikten av att bygga på den enda sanna grunden och att vårt byggnadsverk må bli va bestående.

Programmet omväxlade i övrigt med sång, bibelläsning och bön. Sedan medlemmarna fägnat de utländska gästerna med ett välsmakande mål kinesmat, anträdde den en timmes långa billärden tillbaka till Kinaochow.

Vår bön är att inskriptionen, som ristats på grundstenen, må ständigt känneteckna det nya kapellet — »Helgat åt Herren.»

Oscar Rinell.

V.P. N° 21 — 1935

V.P. Kina-tack. 1935

Arats missionärskonferens i Kaomi, Kina, sände till Missionsstyrelsen en tacksägelseskritik genom missionär J. A. Rinell. Där säges:

Konferensen uppdrog åt underreklam att skriva till M:styrelsen och uttala dess hjärtliga tack för det måktpåliggande och trogna arbete som den under det pågående året utfört.

Vi tacka alla — ingen nämnd och ingen glömd — för Eder kärlek till missionen, för Eder förböner och för Eder arbete för densamma. Likaledes tacka vi för det ekonomiska understödd som kommit oss och missionen till del, för julklappar, böcker och tidningar.

Missionärskonferensen ber och att i fortsättningen få vara innesluten i samma kärlek och omtanke. Vår bön är, att Han må välsigna Eder, missionen, alla förbedjare och understödjare, samt att Han i fortsättningen må fylla alla våra behov, andliga och lekamliga, efter rikedom av sin nåd. Vare så Herren med Eder och oss alla under det påbörjade konferensåret!

Med hjärtliga hälsningar från hela missionärskåren.
Broderligen
J. A. Rinell.

V.P. N° 10 — 1935

Wangtai har fått nytt kapell.

Brev från Kina.

Wangtai är en köping å Kiaochow-distriktet. Den ligger 25 km. söder om Kiaochow. Samhället, som räknar omkring 10.000 invånare, och har talrika och folkrika hyar runt omkring, besöktes först av pionjärmissionären J. E. Lindberg. Det var år 1895. Året därpå följdes han av undertecknad. Vi lyckades då hyra en liten stuga, som utgjorde flygelbyggnad till avgudatemplet Baruhärlighetens gudinna. Efter att såhunda ha fått »fast fot» i köpingen följde ock fru Hedvig Rinell med dit. Hon medförde sina tvänne gossar, Egron och Oscar, och hela familjen stannade i W. några dagar. Som hon var den första utländska kvinnan och barnen de första utländska barnen, som visat sig i samhället, strömmade flera hundra nyfikna kineser dagligen dit för att begäpa dem. Vem kunde då förutse, att den då knappt 6 månader gamle Oscar senare skulle bli föreståndare för en betydande missionsstation på platsen och pastor för ett par församlingar i distriktet samt få bygga en församling kyrka blott ett stenkast från avgudatemplet. Men så har Gud lett det.

Under de år som missionen haft verksamhet i Wangtai, ha utom den nämnda flygelbyggnaden, tre andra hus använts som kapell. Till det näst sist bruket flyttade, medan vi voro där, även en infödd katolsk präst i avsikt att få övertaga vår lokal. Då det inte lyckades, försökte man att genom mordbrand bränna oss ut. Men Gud ledde det så, att elden släckades, innan den hade gjort någon större skada. Vid denna tid reagerades emellertid härnäst av en sträng men rättvis mandarín. Han lät kostnadsfritt reparera kapellet åt oss, arrestera prästen, giva honom 400 bambuslag på bura kroppen och såsom ett tecken till att han var utstött från härnäst sända honom hyllas hem till sitt i ett annat härnäst befärliga hem. Sedan den tiden har köpingen varit kemiskt renad från katolikerna. Men under de månader »striden» pågick hade både församlingen och dess ledare en bekymmersam tid, och hade ofta ärende till Gud. Och Gud, sin vana trogen, svarade och gjorde mer, än vad vi kunde bedja eller tänka.

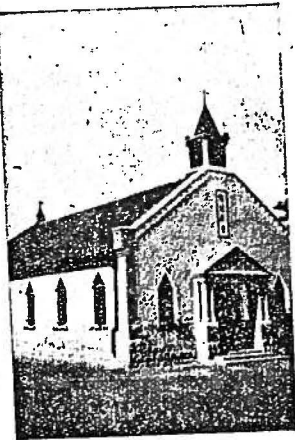
Det nu sedan 1913 använda kapellet inköptes av br. A. Leander. Vänner i Östersund och Kumla-Ebeneser bidro ganska mycket till dess betalning. Men dyrt var det inte, ty det var ett »spökhus», och alla kineser som hade försökt att idka affärer i detsamma hade blivit fattiga.

Ingen ville sålunda ha det. Men missionen var inte rädd. Den har ock haft god tur i det. Både församlingen och skolverksamheten har trivts och frodats. Ingen har under tiden sett eller hört några spöken! De trivas into i Guds hus!

Församlingen i Wangtai bildades år 1909 av 32 personer. Dess förste föreståndare blev undertecknad som ock sedan vid olika vakanslider tjänat församlingen. Jag efterträddes första gången (1910) av A. Leander, som i sin tur (1921) efterträddes av A. J. Lidquist. Sedan ha br. Eric Strutz och Oscar Rinell (den senare två gånger) tjänat församlingen såsom pastorer. — I år har församlingen utsänt en dotterförsamling på 218 medlemmar. Den kallas Wanggochoang's baptistförsamling. Moderförsamlingen räknar 602 medlemmar. Den så väl som dotterförsamlingen har många utposter och skolor. Arbetet har icke varit fåfängt i Herren.

Det nya kapellet och dess invigning.

Det nya kapellet är byggt av sten och bränt tegel och uppfört å samma tomt som det gamla kapellet. Det senare jämte en del andra hus kommer nu att användas till skollokaler, evangelistbostäder etc. Utom den stora hörsalen, som rymmer omkring 300 personer, finnas å ömse sidor om plattformen, vilken är försedd med dopgrav, ett par mindre salar. Dessa kunna lätt genom dörranordningar

Kapellet.

ligger till den stora salen. Härigenom beredes plats för ytterligare omkring ett hundra personer. Vid sidan av den minsta salen finns ock ett boningsrum med ett litet kök. Dessa äro avsedda för den utländske missio-

nären. Det hela är mycket snyggt och praktiskt, vadan br. Egron och Oscar Rinell — den förre som arkitekt och den senare som byggmästare — fingo samligas lovord, att de hade lyckats bra.

Offervilligheten för kapellbygget hade hos missionärerna och kineserna varit god. Genom deras gemensamma bemödanden, jämte några göteborgares kärleksfulla handräckning, kunde själva kyrkan — den kostar omkring 3.000 kr. — vid invigningen överlämnas skuldfri åt Gud. Å en del tillbyggen, förändringar och reparationer å de gamla husen vilas dock fortfarande en liten skuld.

Kapellinvigningen hölls i förening med den svensk-kinesiska konferensen den 9 oktober. Missionens alla tio församlingar hade låtit representera sig med 50 kinesiska och 8 svenska ombud. Jämte dessa deltog ock många andra församlingsmedlemmar och vänner så att lokalerna voro överfulla. Stämningen var från början till slut mättad med helig andakt och tacksamhet till Gud. Som ett »glansnummer» kunde räknas Egron Rinells för publikon helt oväntade anförande, som å en hitsänd gramfonoskiva presterades, och vilket tal slutade med en av honom och Gerda Rinell på kinesiska gemensamt sjungen sång — en favoritsång för kineserna.

Må nu det nya templet få bliva yad

invigningspredikaren önskade: ett BETHEL, ett Guds hus, bliva vad en av hörnstenarna angiva: »Goo Dju woo shing» = Heligt i Herren!
J. A. Rinell.

V.P. N° 5 1935

Vid dödens port

Av J. A. RINELL.

Det säges, att inte mindre än 33.000 kineser dagligen dö i Kina. Vad detta innebär är omöjligt att beskriva. Den livligaste fantasien kan inte tillnärmelsevis fatta eller överskåda det stora panoramorna, som upprullar sig vid dödens port. Låt oss dock taga några ögonblicksbilder.

Tomhänt ur tiden.

För några år sedan dog en äldre kineser icke långt ifrån vår stad. Då han kände sitt slut nulkas, hefallde han sin son att öppna sin hjärt slutna hand. Sonen, som väntade att i densamma finna någon dyrbar kleenod, skyndade att efterkomma faderns önskan. Men dömd om hans förvåning, då han fann handen vara alldeles tom. De döende kinesen valde emellertid detta sätt att säga sin son, att han gick tomhänt ur tiden. Den släckars girige kinesen måste nu lämna alla sina hopskrapade skatter bakom sig. Med en tom hand, ett tomt hjärta, ett tomt hopp nödgades han nu gå genom dödens port, utan ledsagare, utan ljus.

Omgiven av onda andar.

En annan kines, som vi kände, förklarade, då han stod tätt vid dödens port, att han var omgiven och förföljd av oräknliga onda andar, vilka hotade att uppslukas hans själ så fort denna blev skild ifrån kroppen. I sin förtvivlan bad han därför sina anhöriga att bränna så mycket rökelse och puppor som möjligt för att därigenom lindra hans kval i den andra världen. I denna ställning gick han genom dödens port.

V.P. N° 5 - 1935

»Vart har du gått?»

»Ack min gyllene syster», skrånade en gång en ung kvinna vid sin nyss döda systers lik, »du har gått ifrån mig, och jag vet inte vart du har tagit vägen». »Jag vet inte vart du har tagit vägen» — se där hedendomens hemiska mörker målad med ett enda svart penseldrag. Vet — inte vart —.

Herre tänk på mig.

Den första troende kines, som jag hade tillfälle att följa till denna port, var en icke församlingsmedlem. Men han hade gått på våra möten ganska mycket och hade fattat kristendomens grundsanningar. »Lärare», sade han, då jag strax före hans död besökte honom, »jag är mycket okunnig och syndig. Jag kan ej bedja. Men jag suckar i mitt hjärta såsom råvarn: »Herre tänk på mig», och jag tror att Han hör mig.»

Det är dit jag vill.

För en av våra församlingsmedlemmar, som stod vid dödens port, läste jag bl. a. de sköna orden i Joh. 14: »I min Faders hus äro många boningar» etc. Den döende vände sig då till sin son och sade: »Det är dit jag vill. Hjälp mig att komma ihåg detta löfte».

Hon pekade uppåt.

En kvinnlig församlingsmedlem hade redan förlorat talförmågan, men då hon fick se missionsören vid sin sida, sammanknäpte hon sina händer och pekade därpå uppåt. Man kunde av hela hennes beteende förstå att hon även vid dödens port hade förtroende för bönen och väntade hjälp ovanifrån.

Fruktade into att dö.

»Lärare», sade en av våra första diakoner, då han höll på att dö, »jag önskar säga er, att det var sant vad jag sade, då jag avlade bekännelse för att bli döpt: sade jag: »jag är inte rädd för att dö? Jag fruktar inte heller nu för att dö. Kristus är mitt liv och döden är min vinning.»

Hur skönt de sjunga!

»Jag hör dem sjunga», sade en döende kineskvinna, då hon stod vid dödens port, »men det är vackrare säng, än vad de sjunga i vår kyrka. O, hur skönt de sjunga!»

V.P. N° 8 - 1935

Kinas renässans år 1934.

År 1934 har gjort ganska djupa intryck på Kina och kineserna å flera områden. Se här några.

Försök att spara.

Den världsomfattande depressionen har länge legat som en mara över Kina. Flera orsaker, såsom den inre oron, rövare, handitvåldet, kommunismen, militarismen, en lamslagen handel, naturkatastrofer såsom torka, översvämning, missväxt för att nu inte tala om silverutförsel (smuggling av silver) jämte mycket annat, har fört landet i nödläge och strött törne på regeringens stig. Detta inverkar ock menligt på missionsbudgeten. Utländska valutor ha nämligen även i Kina blivit starkt nedskurna, och missionsrörerna, svenska så väl som övriga utländska, få under 1934 nöja sig med betydligt mindre löner än under några föregående år.

Det gångna året har dock efter allt rätt mycket starkt Nankingregeringens prestige. Stora bandit- och kommunisthärar ha blivit slagna och betydande städer och landområden ha blivit återförädlade till centralregeringen. Den senare med Chiang Kai-shek i spetsen håller ock på att införa en ny ordning rörande hälsovård och sparsamhet. De nya riktlinjerna gå bland annat ut på att ålägga folket större artighet, avhållsamhet från spel, dryckelse och rökning. Man får därjämte blott använda ett minimum av de penningar som förr använts till kläder, kalas, bröllop, begravningar o. s. v. Allt skall gå i sparsamhetens tecken. Och om dessa regler efterföljas skall säkerligen år 1934 bli början till en ny politisk, industriell och social renässans i Kina.

Behov av religion.

Under den nationella frihetshetsen (1925—1930) ville särskilt det unga Kina löslita sig från all religion. Religion stöplades av dem som »opium», »vidskepsel», »efterblivenhet». Talrika »Innguds-föreningar» bildades. Avgudabeliten förstördes, tempel tillintetgjordes, de kristna Gud föraktades, kyrkor oölkades, missionskolor stängdes, de kristna förföljdes och flera av dessa fingo lida martyrdöden. Förnuftet var den ende Gud som tolererades. Följden blev att hela nationen drevs ut på ett gungfly, utan fotfäste. Den liknade en båt utan roder eller moralisk last. De ansvarskännande insågo ock detta och läto sig därför till en viss utsträckning ånyo försökas med buddismen och konfucianismens moraliteter. Även den kristna religionen erkändes såsom moral- och karaktärbildande. Hetsjakten mot religionen hade avstannat eller åtminstone modifierats. Man insåg och insat, att Kina behöver någon form av religion.

V.P. N° 8 - 1935

För
för det
påbörj
kalkula
lö bl.
det an
kinese
la de
var:
utgå
dud.
da m
göra
fastal
inte
förel
natur
vapen
medve
Kristi

Vid
Fem
mind
ra Ki
Av
tel. F
väl s
por
land
döm
daga
deus
lör
1934
besö
de t
orsä
land
tan
möte
E
Oxf
Kin
År
An
när
mie
häl
I
vår
för
ske
av
do
do
sic
de
m
bi
ge
su
ar
et
vi
p

Fömrarsrörelsen.

För fem år sedan beslutade ledarna för den kristna församlingen i Kina, att påbörja en kristen agitation och väckelsekampanj inom landet. Dess mål skulle bl. a. vara att under tiden söka fördjupa det andliga livet hos de redan troende kineserna samt att om möjligt fördubbla de kristnas antal i Kina. Dess motto var: »Kina för Kristus.» Med 1934-års utgång är denna fem års period fullbordad. I vilken utsträckning det uppställda målet förverkligats är svårt att avgöra. Men nog kan man med trygghet fastslå, att försöken i nämnda riktning inte varit förgäves. Och fastän de fem

förelagda åren nu äro till ända, är det naturligtvis inte meningen att sträcka vapen. Det gäller att i fortsättningen målmedvetet arbeta för att mottot, »Kina för Kristus», blir förverkligat.

Förnyelse och väckelse.

Vid sidan av den rörelse, som kallats Fömrarsrörelsen, ha ock flera mer eller mindre självständiga försök gjorts att föra Kristi verk framåt till seger.

Av dessa rörelser förtjänar särskilt »Detel Band» att omnämnas. Den har sitt säte i Shanghai och utsänder därifrån väl skolade och begåvade män och kvinnor som evangelister till olika delar av landet. De gå åstad två och två — stundom flera i sällskapet — och hålla 8—10 dagars väckelsekampanj. Omfattningen av dess arbete kan man få en idé om, då man hör att mellan augusti 1930 och januari 1934 inte mindre än 91 städer hade blivit besökta och att 777 evangelii-grupper hade bildats, vilka förpliktade sig att utan ersättning på lediga tider gå ut till sinu landsmän för att vittna om Herren. Nästan på varje plats, där Betel Band håller möten uppstår väckelse.

En jämförelsevis ny rörelse är den s. k. Oxford-rörelsen. Den kom visserligen till Kina före 1934, men torde under nämnda år likväl vunnit sin största tillslutning. Än så länge är det dock utländska missionärer som stått som ledare för rörelsen men kinesiska kristna synas på många håll ställa sig förstående till arbetet.

I Shantung-provinsen m. fl. platser har väckelsen fortgått även under 1934. Olika församlingar och missioner, däruv Svenska baptistmissionen, har blivit berörda av densamma.

Bland ungdomen har den kände ungdomsledaren dr Sherwood Eddy även under år 1934 utfört ett framgångsfullt missionsarbete. I Tientsin antecknade sig under hans möten där mer än 150 ungdomar såsom villiga att antingen studera bibeln eller ingå i den kristna församlingen eller bådadera. I Paotingfu var resultatet ungefär detsamma. Och i Peking antecknade sig mer än 500 ungdomar och ett större antal regeringspersoner, såsom villiga att bli Jesu Kristi lärjungar.

Kina har vaknat och renässans synes på alla områden.

J. A. Rinell.

V.P. No 9
1935.

Skolavslutning i Kiaochow.

Det var den 16 jan. d. A. Examen var lyckligen över. I vår flickskolas stora, ljusa hörsal här i Kiaochow suto 170 rödkindade, livliga och vackra små kincgossar och flickor. En härlig syn i sanning. Lärarne och några få besökare voro ock närvarande. Skolans föreståndare, Goa Kin shi, har de ungas hela uppmärksamhet. Fyra små flickor framträdde och sjöngo en vacker sång. Så var det bön, bibelläsning av en lärarinna, sång av en sångförening och därefter ett livligt och för barnen passande tal av mellanskolans föreståndare, Wang Feng yong. Han berättade några händelser ur Mose liv och verksamhet. Vi, såsom Moses, ha fiender — frestelser — som vi måste övervinna. Då vi själva blivit frigjorda — frilsta — böra vi såsom Moses hjälpa och leda andra in på vägen till Kanaans land. Ja, må de ungas ljus lysa klart i hommen och ibland deras omgivning under vinterlovet.

Då han slutat, var det gossarnas tur att sjunga. Hur skulle det gå? Nio stycken parvlar marscherade klickt fram till plattformen, bugade sig för publiken och stämde upp: »Skynda till Jesus, Frilsharen kär —.» »Samsjungningen var god», brukar det visst eta i tidningarna. Den var oväntat god denna gång. Gamla min-

5 år, han vistats ibland oss. Nu har han dock på Chuchengvännornas entriagna begäran trots det vara Guds vilja att på nytt upptaga arbetet där. Chucheng är hans hemstad. Vad vi förlora, vinna de. Vi bedja, att Guds välsignelse må följa honom och arbetet även där.

Hedvig Rinell.

Missionsutsikterna i Kina.

En kvinna sade en gång: »Jag tror på den inre missionen, men jag kan inte tro på den yttre.» Numera torde det dock vara ganska få kristna som tvivla på den yttre missionens berättigande och välsignelser.

Dock vad angår t. ex. kinamissionen finns det nog flera som uppriktigt fråga: »Lönar det sig att missionera just nu?» Kina har nämligen kommit i vanrykte genom de många inbördeskrigen, den inre oron, bandit- och rövaroväldet samt en del andra abnormala förhållanden. Följden har därför kanske blivit ett minskat intresse och minskade inkomster för nämnda mission. Och några ha möjligen t. o. m. satt i fråga, om det lönar sig att missionera.

Personligen tror jag dock att det lönar sig. Gudsriket är nämligen olikl allt annat på jorden. Det går nämligen oftast bäst och säkrast framåt under motstånd, förföljelse och lidande. De olyckor som därför ha övergått Kina, ha varit ett medel i Guds hand att öppna många kinesers ögon och hjärtan. De ha nämligen lärt sig att inse hur allt i världen »flyter», det finns ingen fast punkt att stå på, ingen att lita eller förtrösta på.

Tusentals kineser stå därför vid skiljevägen. De fråga sig själva och andra: »Finns det då ingenting förblivande, något som kan hjälpa, rädda och frälsa?»

Och då är det missionens gyllene ögonblick att peka på Guds Lamm som borttager världens synder, att peka på den fasta, orubbliga och eviga klippan. Den klippan om vilken det heter, att dödarikets portar inte skola vara den övermäktiga.

Och det är en glädje att kunna konstatera att tusen och åter tusen kineser under de senare åren, mitt under oro och bekymmer, ha tagit sin tillflykt till denna fasta klippa. Från olika delar av det stora och vidsträckt landet ingå underrättelser om väckelser och andliga rörelser. Och vår mission och vårt missionsfält har Herren till pris inte heller varit förbisett. Gud har besökt sitt folk.

Och detta är helt naturligt. Ty Guds verk kan inte förstöras. Hans ord kan inte återkomma fåfängt. Det måste ha framgång. Det måste utträtta vad Herren har avsett det att utträtta. Hans församling är grundad på hälleberget.

Men vad utsikter finns det då särskilt för framtidens församling i Kina?

Det är naturligtvis omöjligt att förutsäga missionens eller församlingens verkliga framtid. Men av vissa tendenser kan man dock draga vissa slutsatser. Och några av dessa kunna i korthet uttryckas sålunda:

Den kristna församlingen i Kina kommer att bestå, ty den är grundad på hälleberget. Dr. Morrison lade en god grund. Många andra ha byggt på den grunden. Kineserna fortsätta därmed. »Såsom man lärt ett barn i ungdomen, så läter det inte av, då det blir gammalt.»

För det andra tror jag, att den kristna församlingen i Kina kommer att bestå av ett renat och helgat medlemskap. Församlingen kom ut luttrad och renad från den s. k. boxarförföljelsen 1900. Så ock från prövningarna 1927. Övriga

församlingsmedlemmar uteslöts från församlingarna, andra gingo självmant och många andra, helgade sig på nytt åt Herren.

För närvarande pågår, som redan är sagt, genomgripande väckelser i Kina. Det andliga livet fördjupas genom bibelkonferenser, bibelstudier, bönemöten och husandakt. Det är i stort sett mera allvar i kristendomen nu än förr.

Jag tror ock att framtidens församling i Kina skall bli en själavinnande församling.

Den nu pågående s. k. femårsrörelsen mättar därät. Många föreningar i församlingarna och missionskolor ha bildat grupper, vilka gå ut hit och dit för att vinna själar för Gud. Ett Andreas-arbete pågår. Inre missionsföreningar bildas. Allt tyder på att man vill vinna själar för Gud.

Jag tror slutligen att framtidens församling i Kina skall bli en offervillig församling. Den har redan offrat många av sina medlemmar som kristna martyrer. Där Kristi kärlek fått intaga hjärtana ha de ock visat sig kunna offra av sina lekamliga medel. Men man måste komma ihåg att de i allmänhet äro fattiga. Det kommer därför att på många ställen taga en lång tid innan de kunna bli självunderhållande. Men missionärerna arbeta därför. Just nu behöva de dock de hemmavarande missionsvännernas hjälp. Hjälpen dom därför i bön, kärlek och offer!

J. A. Rinell.

V.P. N° 22 - 1935

KRISTI KORS.

Korset i Bibeln

Tag bort korset från Bibeln, säger ett Herrens vittne, och Bibeln blir en ganska oväsentlig bok. Den kan då liknas vid Egyptens hieroglyfer utan nyckel till dess lösning — en underfull kuriositet utan verkligt bruk.

Om du inte har upptäckt att Jesus Kristus såsom korsfäst är Bibelns hörnsten, så har du hittills läst din Bibel utan mycken nytta. Din religion är då en himmel utan sol, en kompass utan visare, en klocka utan fjäder, en lampa utan olja.

Korset i litteraturen.

Det finns tusentals s. k. kristen litteratur i vilken det snart sagt finns allt möjligt utom korset. Den innehåller moralpredikningar, regler för ett lyckligt liv m. m., m. m., men korset, Jesu Kristi kors, saknas. Och om det omtalas, sker det vanligen på ett för de Heliga Skrifternu främmande sätt. Akta dig för en sådan litteratur. Den fyller inte ditt

andliga behov och kan inte göra dig vis till frälsning.

Korset i församlingen.

En församling utan korset må ha en vacker liturgi, högtidliga gudstjänster, välljudande sång och musik, lärda och formfulländade predikningar, framstående medlemmar, god publik, gott anseende, göra stora insamlingar för missionen och filantropisk verksamhet samt göra mycket gott i det yttre. Men utan korset förbli hjärtana förmörkade, stolta själar bli ej förödmjukade, sörjande syndare bli inte tröstade och försmäktande människor bli utan andlig hjälp och frälsning.

Korset i förkunnelsen.

»Jag skulles», säger en gammal predikant, »inte vilja vara utan korset. Jag skulle nämligen då känna mig som en soldat utan vapen, lik en artist utan pensel, lik en lots utan kompass, lik arbetare utan verktyg.» Och han fortsätter: »Låt andra om de önska predika lag och moral. Låt dem predika om himmelens skönhet och helvetets fasa. Låt dem predika om sakramenten och allt vad till dem hör. Giv mig blott Jesu Kristi kors. Det är nog för mig. Det är det enda som hittills förmodat att »vända världen upp och ned», som förmodat människor att övergiva synden och bli Guds verkliga barn.»

Korset på missionsfältet.

»Bröder», sade en gång en hedning efter sin omvändelse, »jag har varit en hedning. Jag vet vad hedningarna tänka. En gång kom en predikant till oss och försökte förklara för oss, att det fanns en Gud. Men vi sade honom, att det visste vi, så vi sände honom tillbaka dit varifrån han hade kommit. Senare kom det en annan predikant. Han sade, att vi inte borde ljuga, stjäla eller dricka vin, men vi lyssnade inte till honom heller. Slutligen kom en annan predikant till oss. Han trädde in i min hydda och sade: »Jag har kommit hit i hans namn som är herre i himmelen och på jorden. Han älskar dig. Han vill göra dig lycklig. Han vill befria dig från dina synder. Därför sände han sin Son, Jesus Kristus, att lida och dö för dig, så att du genom honom må bli frälst både för tiden och evigheten.» — Jag kunde inte glömma hans ord. Jag talade om det för mina grannar. Och det blev början till en väckelse ibland oss.»

Korset på dödsbädden.

»Ja», sade en döende missionär, »det är blott en sak som behövs på dödsbädden, och det är att man är förvissad om, att ens armar omstula korset.» — Göra dina det?
J. A. Rinell.

33

V.P. N° 33 - 1935

V.P. N° 33 - 1935

Segerbud från Kina.

Dop i Baokueshan.

På Baokueshanfältet har under vintern och våren ganska många kommit till tro på Jesus. Söndagen den 23 juni hade vi glädjen döpa och till församlingen välkomna 17 stycken av dessa nyfrälsta. Många av dem ha kommit direkt från ett liv i synder och laeter. Bed för dem, att de må bli bevarade, och att de må få nåd att hålla allt det Jesus har befallt.

Martin Janesson.

V.P. N° 35 - 1935

Bibelklasser och dop i Kina.

KIAOCHOW.

De traditionella bibelklasserna för kinesiska missionsarbetare, församlingsmedlemmar och andra intresserade avhölls i år i Kiaochow d. 1—12 juli. Härudets samtliga fem församlingar voro representerade. Undervisningen bestreds, utom av Kiaochow- och Wangtai-missionärerna, även av flera goda kinesarbetare. Deltagarnas antal uppgick till åtskilligt över hundra. Särskilt kvällsmötena, vilka voro offentliga och leddes av den nitiske och begärade evangelisten Dui, samlade en god och tacksam publik. Mer än ett dussin frälsningssökande legärde förbön. Som avslutning å klasserna använde Kiaochow församling ytterligare två dagar till församlingsmöte och dop. I allt döptes trettio två personer — tio män och tjugo kvinnor. Av kvinnorna skola två tillhöra Longgiatauens församling. — Attu dagar senare döptes ytterligare sjutton personer i Longgiatauens.

J. A. Rinell.

PO.

På grund av bristande personliga missionskrafter i Kiaochow har Po under

de senaste fyra åren sorterat under Chucheng-stationen. Sten F. Lindberg har under denna tid haft ansvaret för verksamheten på denna plats med omnejd.

Enligt senaste missionskonferens beslut återgick med innevarande års början Po till Kiaochow-stationen. Med undantag av ovannämnda tid har missionsarbetet i Po både före och efter församlingsbildandet år 1923 bedrivits från Kiaochow. O. H. Rinell har åter kallats till församlingens pastor.

Den 21 juli iklüdde 6 personer sig Kristus genom dopet. Antalet hade varit större, om ej ett ihållande regn förhindrat flera dopkandidater. Vi hoppas ha en dopförrättning i september. De döpta välkomnades vid Herrens bord till församlingen.

Oscar Rinell.

WANGTAI.

Söndagen den 14 juli döptes 13 personer i Wangtai och dagen därpå 23 på utposten Chang Ba Chu. Samtliga hälsades välkomna vid Herrens bord till församlingsgemenskap.

Oscar Rinell.

V.P. No 46 - 1935

Kapellinvigning i Wangtai.

Wangtai kapell.

Onsdagen den 9 oktober var en stor dag i Wangtai baptistförsamlingens historia. Dess nya kapell invigdes då. Från när och fjärran hade representanter från alla församlingarna på fältet och många andra infunnit sig, så att det nya kapellet var så gott som fullsat, då invigningshögtidligheten tog sin början klockan två e. m.

Efter gemensam sång, bibelläsning och bön höll församlingens pastor, O. H. Rinell, invignings- och hälsningstal. Ur detta hämta vi följande: »I fjol kunde Wangtai församling fira minnet av sin 25-åriga tillvaro. Ringa var begynnelsen. Kapellet var mycket litet men trots motstånd växte skaran av troende. Så småningom inköptes en tomt och ett större kapell inreddes. Under årens lopp visade sig även detta för litet och mindre tillfredsställande, varför man började längta efter ett större och mera ändamålsenligt kapell.

I fjol fattade församlingen beslut om att utsända insamlingslistor till systerförsamlingarna och andra intresserade. Den ville göra sitt bästa först härute, innan en värdjan sändes till trossyskonen hemma i Sverige. Omsider lovade också hemförsamlingen i Sverige ett mindre ekonomiskt bidrag.

Resultatet av församlingens egna, grannförsamlingarnas och enskildas gemensamma ansträngningar härute blev över förväntan. Gud vare pris. Tills dato har inkommit nära 2 000 kinesiska dollara. Ensamta församlingen här ute har sålunda varit tillräcklig att täcka omkostnaderna för kapellens huvudbyggnad. (Den del som synes på fotot.) Långt innan det vackra resultatet uppnåtts och innan Sverige definitivt lovat oss hjälp, fattade vi i tro på Gud beslut att i år skriva till verket. Vi önskade nämligen hälsa den svensk-kinesiska konferensen, som i år var förlagd till

Wangtai, i nytt kapell. Egron Rinell utförde ritningarna, och dessa blevo godkända av församlingen samt missionens verkställande utskott. Snickaren Yang, Kin och Ow, tog byggnadsarbetet på entreprenad för en summa av \$ 2,850:—. Denna summa har senare något höjts på grund av diverse extra arbeten i samband med bygget.

Redan den 22 april 1935 nedlades vid en särskild högtidsstund grundstenen, på vilken inskrifats: »Helgat åt Herren.» Gud har givit gott väder, så att byggnadsföretaget nu är fullbordat. Broder Rinell framhöll till slut några synpunkter på frågan: »Till vad vi inviga helgedomen?»

På fältet följde invigningsbön av J. E. Lindberg och evangelisten Tai. En för tillfället sammansatt kör sjöng också vackert. J. A. Rinell predikade. Efter ytterligare körång kom en punkt på programmet, som blev både gripande och särskilt intressant. Från den närliggande predikantkostaden kom broder O. H. Rinell inbärande med en grammofon och öskade tystnad. Döm om vår häpnad, då vi tydligt och klart fingo höra vår vän och kamrat Egron Rinell hålla ett lyckönskningstal till Wangtai församling på den härligaste Kiochowdialekt samt avsluta med att tillsammans med sin fru sjunga en av våra välbekanta sånger. Det syntes, att skaran blev märkligt gripen över denna hälsning på deras eget språk från fjärran land. Så följde korta lyckönskningstal av representanter för olika församlingar på fältet. Efter att ha pågått nära tre timmar avslöts den högtidliga invigningsstunden.

Kapellet består, utom av huvudbyggnad, som rymmer omkring två hundra personer, av en sidoflygel mot norr med 60 sittplatser för kvinnor då den stora lokalen är fullsatt. På södra sidan finnes också en sidoflygel, vari inretts kommittérum samt rum för pastorn, då han vistas i Wangtai. Må så Gud i sin nåd välsigna Wangtai församling och dess verksamhet under kommande dagar.

Kiochow den 17 okt. 1935.

Eric Strütz.

VP No 39 - 1935

På utposterna.

Det var sommardag. Ganska varmt men något mulet. Jag hade tidigare beslutat mig för att gå till utposten D, som ligger 15 km. från K., för att ledi söndagsgudstjänsten. Under vägen då påmindes jag dock om landsbefolkningens brädskå. Overallt å åkrarna stod bönderna på knä för att häcka bort ogräs och uppluckra jorden omkring sädesrötterna.

Av detta fick jag bl. a. den lärdom att det är inte nog med att sä, inte en att sä god sädd. Den måste också växa under växttiden. Det är inte helle nog med att ha andliga väckelser, huru önskvärda de än äro. Den spirande sädden måste å var sida värdas om den skall utveckla sig och bli till en god skörd. Och denna värld kräver omtanke, visdom, arbete på knä och stundom t. o. m. smärtsamma operationer.

Framkommen till kapellet möttes jag till min glädje av en talrik publik. Innan inspirerande är inte detta för en Ordets tjänare! Bland besökarna var det en man — inte församlingsmedlem — som sade: »I mitt hem finns det fem personer till, som bruka gå till kapellet ibland. Hade jag vetat att pastorn skulle komma hit i dag, skulle jag ha tagit dem med också.» Smickrande för missionären!

I Kina är det nämligen inte ovanligt att folk går till gudstjänsterna, då de vänta att missionären skall komma. Vi kalla detta gudstjänstfirande på kinesiska »k'i mo-ahs tdn li-bai» (missionärgudstjänst). Som motivet är oriktigt varna vi därför. Vi önska särskilt att de hednakristna skola helga sabbaten av rätta och rena levelsegrunder. Och det somare hör gälla alla folk och släkten. Om detta tillämpades skulle de flesta predikanterna få glädja sig åt en större och för Guds Ord mera motvåglig publik.

Bland gudstjänstbesökarna befann sig en 30-årig för mig obekant herre. Han presenterades för mig som skolläraren S. från T.

»Ja», sade han, »pastorn kommer naturligtvis inte ihåg mig. Vi ha inte träffats på över tio år. Eljest har jag som gammal gått sex år i missionens skola här. Därefter fortsatte jag mina studier i staden och nu har jag själv en skola i T.

»Intressant. Är herr S. kristen?»

»Ja, jag är omvänd till Gud, men inte döpt.»

»Brukar ni besöka de kristnas sammankomster i T.»

»Ja, jag brukar besöka »Ling-rön-hoe» sammankomster. (Ling-rön-hoe är den inhemska grenen av pingstförsamlingen i Kina. Denna grupp tillhör pingströrelsens »vänsterflygel» och håller fast vid barn dopet såsom dop.)

»Och ni känner er hemma och lycklig bland dem?»

»Åja. De äro gudfruktiga människor fastän litet underliga. Deras Bibel är densamma som er. Men sångboken etc. äro olika.»

»Har ni slutit er till dem såsom församlingsmedlem?»

»Nej. De ha uppmanat mig att göra så. De ha velat döpa mig. Men jag har sagt nej. Deras dop är inte detsamma som det om vilket jag lärde mig i skolan och vilket jag finner vara i överensstämmelse med N. T. Jag har hört att närvarande församling skall ha dop nästa månad och jag har kommit hit för att nämna mig till dop och be att jag må få vara med och bli döpt då.»

»Guds kvarnar mala sakta», säger ett ordspråk. Men de mala säkert. Bara vi ge oss tid att följa utvecklingen. Här står en ung man, en f. d. elev i våra skolor. Guds utväde föll då i hans barnsjäl. Det har grott och växt i det fördolda. Nu kan det inte döljas längre.

Med öppen bekännelse om sinnesändring och tro på Gud vill han nu gå över på Herrens sida. Och efter allt: Hur många människor likna icke honom! Bör inte detta mana oss att följa Vishetens råd: »Kasta ditt bröd i sjön, ty du skall i tidens längd få det igen». Bröder och systrar: Så därför på en förhoppning. Gud giver växten — i sin tid.
J. A. Rinell.

VP. N° 42-1935
Giv kineserna evangelium.

Sju skäl därför.

1. *Kineserna äro världens största nation.* Det beräknas att folkmängden nu uppgår till omkring 475 miljoner människor. Dessa miljoner kunna i huvudsak näs med ett språk: kinesiskan.
2. *Det är en nation som i stort sett saknar Jesu Kristi evangelium.* På grund av landets storlek, missionärernas och de kristnas fåtalighet finns det fortfarande en otroligt stor mängd av människor, som ej ha hört om Jesus Kristus såsom deras frälsare. Vi bära ansvar för detta.
3. *Historien visar att folket sökt Gud.* Det berättas att någon tid före eller efter år 100 e. Kr. de hörde talas om en stor religionslärare som hade uppträtt i Västerlandet och att de sände ombud för att bjuda honom till Kina. De utsända stannade i Indien, där de kommo i beröring med buddhismen, och förde den över till Kina. Deras mångtusende avgudatempel och talrika religiösa »sekters» visa, att de ännu i dag söka Gud. — De som söka Gud ha löfte att finna honom.
4. *Men inte nog med att de söka Gud, Gud söker dem.* Han har gjort det länge, fastän de inte ha förstått det. Men under de senare åren har detta sökande tydligare visat sig. Och kineserna ha ock i många fall förstått det. Vi såsom kristna veta mycket väl hur viktigt det är för nationer och enskilda individer att inte låta sådana tillfällen gå sig ur händerna. »Köpen tiden», ty den är kort men dyr.
5. *Nationen har i stort sett vaknat.* Den inser att något måste göras. Yrvaket griper den efter räddningsmedel. Nationalismen, kommunismen, ateismen etc. erbjuda sin hjälp. Avguderiet har på många ställen kommit i vanrykte. Kristi lära har funnit öppnade dörrar och hjärtan. Andliga väckelser ha i olika delar av det vidsträckt land. dragit fram och vunnit många själar för Kristus. De kinesiska kristna själva börja taga en glädjande aktiv del i den andliga verksamheten.
6. *Kina har under en följd av år på många sätt blivit förolämpat av Västorns folk.* Ett uppvaknande utan Kristus och hans lära kan lätt leda till hämnd mot förolämparna. Med de resurser som Ki-

na i en framtid kan tänkas besitta, kan detta leda till oerhörda katastrofer. Det säger sig självt, att ett av Kristi kärlek genomsyrat Kina kommer vid en blivande uppgörelse att verka försonande. Västerlandet bör sålunda även från denna synpunkt giva kineserna evangelium.

7. *Från alla synpunkter sett bör Guds församling göra allt vad göras kan för Kinas evangelisering.* De ointagna fältten bör intagas. De mognade skördarna bör inhöstas. De unga kristna i församlingarna bör läras och fostras. Ledare bör uttagas och danas för sitt blivande arbete. Och bönen: »Tillkomme ditt rike, ske din vilja såsom i himmelen så ock på jorden», bör ivrigt bedjas i trons fulla tillförsikt, ty genom tron föll Jerikos murar, och genom tro, arbete och bön, skall även Kina vinnas för Gud.
J. A. Rinell.

Y. P. Bibelskolan i
Kiaochow.

Arsavslutning.

Juni är framför allt en examensmånad i våra olika avdelningar i missions-skoleverksamheten här i Kiaochow.

Först på listan stod bibelskolan för kvinnor. Deras examen avhölls den 10 och 11 dennes. Det var många frågor de ludo att besvara. Mer än vanligt många åhörare suto talmodigt och hördede på hela tiden. Fleras omdöme var, att eleverna skött sig bra i alla ämnen. För detta tacka vi Gud som givit hälsa och arbetaro under den gångna termen.

Nio elever slutade sin 3-årskurs denna gång. Tre av dessa tillhöra Kiaochow församling, tre tillhöra Wangtai, en är från Kaomi och en från Po, men hon skall arbeta i Chucheng. Vår innerliga bön är att alla må bli slitiga arbetare i Guds vingård. Må de vinna många av sina systrar för Guds rike.

Under värtermånaden ha 23 elever varit inskrivna i skolan. En har slutat på grund av svag hälsa. De övriga ha arbetat bra och uppfört sig väl.

Lärarna ha varit fruarna Ki, Hellen Rinell och undertecknad. Goda lektioner i hälsolära ha givits av examinerade sjuksköterskan fröken Chen. Dessutom ha en del av eleverna fått deltaga i ett par av folkskolans klasser under lärarinnorna Li och Wang. Två av de avgående eleverna ha fått undervisning i orgelspelning av fru Ki, för vilket de äro mycket tacksumma.

Må även denna verksamhetsgren få vara innosluten i Edra varma och ivriga förhåner. Skörden är så mycken, men arbetarna äro så få.

Hodvig Rinell,

VP. N° 28-1935

32
V. P. N° 22-1935
Ny församling på Kina-fältet.

Y. P. N° 22-1935

För omkring ett år sedan organiserades en ny församling vid västra gränsen av vårt stora fält i byn Pao-kwei-shan. Det var den tionde. Den 25 maj hade vi glädjen närvara vid bildandet av den tionde, som bestod av 218 från Wangtai utflyttade medlemmar. Wangtai församling bildades som dotterförsamling till Kiaochow 1900. Nu bildades Wang-Ko-T's-wang församling som dotterdotterförsamling till Kiaochow 1935. Torghyn med detta namn ligger 50 kilometer söder om Kiaochow stad.

Dotterförsamlingen erhöi 3 kapell, 3 skolor, 3 evangelister och 2 bibelkvinnor i hemgift från moderförsamlingen. Till pastor valdes br. O. J. Rinell med full enighet, så att icke en enda röst avgavs för någon annan. (Ack, om vi fingo välja infödda pastorer under lika lyckliga förhållanden, men det går saktare.) Tvoune bröder valdes till diakoner med slutna seder lika som pastorn. Dessutom valdes en sekreterare och en kassör. Penninginsamlingar förekommo.

De andra 9 församlingarna lito representera sig dels genom ombud och dels genom hälsningsskrivelser. Några lutherska kristna i en grannby hade sänt en fin bonad med guldskrift, som i översättning lyder:

»FÖRSAMLINGEN AR BYGGD PA FRÄLSNINGENS KLIPPA.» Det var en finfin »altartavla». Inbjudna voro missionär J. A. Rinell från Kiaochow, Thure Skoglund från Kaomi och undertecknad från Chucheng jämte infödda talare. Högtidligheterna pågingo i 2 dagar med tal, sång och bön m. m.

Till sist bör det lyckliga faktum framhållas, att alla våra församlingar i Kina hava bildats i fridens och den kristliga kärlekens tecken och anda. Ingen har bildats under 40-årsperioden såsom en följd av villoläror, partistrider eller utbrytningar. Må detta onda, som i hemlandet vunnit så sorglig utsträckning, aldrig finna inbrott i missionsfältet. Vi hava här ute i många år ägt och undervisat i en förbundshandling för bildande av nytestamentliga församlingar. Den närslutes i översättning. (Se första sidan!)

Bedjen för oss och alla församlingarna, icke minst för den nu nybildade!

J. E. Lindberg.

Det var en gång — så berättar en kineshistoria — som en viss trakt i Kina hemsöktes av en hårdnackad torka. För att få regn anlätades naturligtvis avgudaprästen. Han sammankallade ett antal litterära herrar i 60 å 70-års åldern, vilka skulle hjälpa honom att bedja om regn. I spetsen för dessa vandrade han upp mot templet, som låg högt upp på ett berg. Men under vägen dit frågade han herrarna, om de voro utan synd. Vore de inte detta, var det sade han lönlöst att gå till templet för att bedja om regn.

Medvetna om att de ej voro utan synd, föreslogo de prästen att de skulle få vända om hem och att han i deras ställe skulle inkalla ett 50-tal unga gossar och flickor, ty dessa, menade de, hade ej haft tillfälle att synda, och guden skulle säkert höra deras bön. Ungdomarna inkallades, men även de befunnos hava begått synd. Man föreslog då att inkalla 50 stycken änkor, ty dessa hade, menade man, genom sorger och lidanden säkert lärt sig konsten att bedja och avskudda sig synden.

Änkeprocessionen satte sig i rörelse mot berget. Då den hade gått ungefär halva vägen stannade den för att vila. Då sade prästen till dem: »Om det finns någon ibland eder som anser sig ha syndat, är det inte värt att fortsätta tempelvandringen längre, ty gud hör inte syndares bön, och sådana kunna därför inte nedbedja regn.» Vid denna upplysning stannade 25 av sällskapet, och resten fortsatte till bergets fot. Här gjorde man åter halt. Prästen återupprepade sin varning: »Om någon av er är medveten om synd, så fortsätt inte uppför berget, ty gud hör inte syndarens böner.» Då stannade ytterligare tjugu. Efter att ha kommit halvvägs upp på berget sade prästen ännu en gång: »Om någon av er anser sig ha syndat och sålunda är en syndare, så fortsätt inte längre, ty gud hör inte syndares bön.» Då stannade ytterligare fyra. Med endast en enda av kvinnorna fortsatte han vägen uppför det branta berget till templet. Stående vid tempeltröskeln framställde prästen än en gång sin närstående fråga: »Är ni verkligen utan synd? Om så, må ni fortsätta in till guden, om icke är er bön lönlös.» Vid detta stannade även hon utan att ha trätt fram inför gudabeläitet. Alla voro medvetna om att de voro syndare.

Djupast i själen giver varje mänskliga Gud rätt: »Alla äro de avfälliga, allesammans äro de fördärvade, ingen finns som gör vad gott är, det finns inte en enda.» (Ps. 14: 3.) Men lovad vare Gud, det finns en syndaförlä-

V. P. N: 26 - 1935

Församlingsregler i Kina.

Emedan vi hava hört evangelium och igenom den helige Andes inverkan mottagit Jesus Kristus som vår Frälsare och blivit döpta i Fadrens, Sonens och den helige Andes namn, böra vi nu högtidligt och heligt inför Gud och människor i full endrökt bilda församling efter normen av nedanstående 13 regler:

1:o. Vårt förbund måste stödja sig på den helige Andes bistånd, på inbördes kärlek och hjälpsamhet samt leda denna församling efter nya testamentets lära till förkovran och tillväxt.

2:o. Vi vilja alltid bevarna denna församlings lära och principer samt hålla sabbaten i helgd.

3:o. Vi vilja alltid med glädje bidra med medel till församlingens behov, till pastorerna och evangelisternas understöd samt de fattigas undsättning.

4:o. Vi förbinda oss att alltid öva husandakt i hemmen genom bibelläsning, bön och en gudfruktig livsföring.

5:o. I överensstämmelse med skrifternas lära vilja vi hedra fader och moder samt uppföda våra barn i Herrens fruktan och tuktan. Vi vilja tillhålla våra kvinnor att lösa sina förkrympta fötter och på allvar söka förskaffa sig skolunderbyggnad.

6:o. Vi vilja bemöda oss att leda släktingar och anförvanter till tron på Herren samt själva vandra redligt bland våra medmänniskor.

7:o. I affärslivet vilja vi handla redbart och uppriktigt efterleva vårt förbund, undvika avund, baktal och allt ont.

8:o. Vi förbinda oss att avstå från tobaksbruk, starka drycker och all handel med dessa narkotiska varor samt att icke besöka teatrar.

9:o. Vi vilja med nitälskan befordra Guds rikets utbredande.

10:o. Vi vilja beflita oss om att i kärlek bistå varandra och under varje handa trångmål och sjukdomar stödja varandra genom besök och förbön.

11:o. I handel och vandel vilja vi efterleva Guds ord och i umgänge med människor vara fridsamma och ödmjuka.

tare, en syndaborttagare, en Frälsare. Hedningen känner dock icke denne. Det är du och jag som äro kallade att peka på Guds Lamn, som borttager världens synd. Gör det, och du, skall finna, att människor ännu i dag skola följa Jesus.

J. A. Rinell.

K
o
K
m
K
bt

12:o. Enär vi redan övergivit avgudarna, pappers- och rökelsebränning såväl som tillbedjan vid våra förfäders gravar, förbinda vi oss att icke handla i dessa avgudaoffer, ej heller skänka dem åt andra.

13:o. Vi förbinda oss till sinnesstadga i tros- och församlingsprinciper, så att vi icke löpa hit och dit och icke låta oss ryckas med av varje handa villolärer, utan enligt skrifterns tydliga lära efterleva vårt upprättade förbund.

(Dessa förbundsstadgar ha använts i många år med goda resultat över hela vårt fiält. Må det förbli så!)

J. E. L.

VP N° 33-125 Y. J. M. 50-1935 37

Skolavslutningar i Kiaochow.

I FLICKSKOLAN.

Först slöt bibelkvinnoskolan. Rektor för den har varit fru Hedvig Rinell. Den hade sin avslutning den 10 och 11 juni. Vi gå alltså annandag pingst — vi fira ej annandagar i det här landet — upp till den ståtliga byggnad här i Kiaochow, vilken över porten har en skylt med text: S. B. M.'s Girls School. Småflickor springa om oss i trapporna, men vi intressera oss ej för dem idag. Vi söka oss i stället fram till en stor, ljus sal, där vi finna en klass unga damer, de flesta unga, en ganska mogen elev på bortåt 50 år också. Vi få sitta ner. Det ringer. In kommer en ung kinesiska och stiger fram till katedern. Lektionen börjar. Eleverna svara kvickt och roligt. Det är hälsolära. Någon översätter åt mig. Annet för dagen är spädbarnsvård. Ett bra ämne i det här barrika landet med så dålig hälsovård! Lärarinnan är sjuksköterska.

En ny lektion. Två klasser gå ut. Alla tre ha haft hälsolära tillsammans. Fru Hellen är nu lärarinna. Bibelkunskap. Nästa lektion är kinesiska. Lärarinnan är infödd. Eleverna läsa upp stycken utan till. Andra delen av lektionen gå de fram till svarta tavlan och skriva. De ha lärt sig rita karaktärer både sirligt och kvickt. Det är duktigt, ty de flesta ha aldrig gått i skola som barn.

Nästa dag fortsätter examen. Då har fru Hedvig en kristendomstimme, som vi gärna vill höra på. Vi ge oss iväg på morgonen igen. Den äldsta eleven är kanske bäst av alla. Hon svarar bra, ögonen lysa. Det är avgående klassen. Efter denna timme lära vi på en missionshistorie-lektion. En kinesiska förhör om Pauli missionsresor efter Apostlagärningarna. En flicka går fram till kartan, en annan berättar. Den första visar på kartan, så fort berättelsen skrider fram; båda sköta sig fint.

Nu gå vi in i samlingsalen. Avgående klassen skall tala till oss. Efter en sång gå de fram en efter en, läsa en bibelvers och tala några minuter. De äro färdiga att gå ut till sitt folk med evangelium. En samling unga, kristna kinesiska. Jag kommer ihåg ett yttrande, som den kristne kinesen ombord på »Trier» följde »Kristendomen kan aldrig utrotas ur Kina, vilka medel man än tillgripes, hur svåra förföljelser, som äro må komma. Den har trängt in för djup!» När jag ser på dessa framför mig, tror jag att det är sant.

Missionär J. A. Rinell talar så till eleverna. En sång sjunges. Sånglärarinnan har lärt flickorna spela orgel också. För varje sång bytes det organist. Jag önskar, vi alla dörhemma kunde höra våra kineser sjunga. Det är inte så värt vackert, men så entusiastiskt, så trosrikt. Någon leder i hön och examen är över.

I REALSKOLAN.

Realskolan är samskola och förestås av rektor Wang, en kines, som själv fått sin första utbildning i missionens skolor. Han är intresserad av att lära sig själv mer och även av Västerlandet. En dag bad

han mig tala till dem om svenskt skolväsende. Nylligen har han blivit erbjuden en högre avlönad rektorstjänst vid en annan skola, men stannade kvar. De äro en värdefull tillgång, dessa kristna kineser, som själva börja bära det ansvar, som missionären förut ensam haft. Denna skola

har inregistrerats och avgående elevers examensprov måste godkännas av statens myndigheter. Den sista klassen slutar litet tidigare än de övriga nu på våren. I år slutade tolv elever realskolan, däruv en flicka.

Den 16 juni har söndagsskolan inställd. Det skall i stället bli avskedshögtid för graduanterna i realskolan. Vi gå till kyrkan. Inkomna där, gripas vi av feststämning från första stund. I taket hänga flaggfränder med olika nationers omblem i brokig blandning. Framme vid talarstolen är klätt med blommor. Mötet börjas med unison sång. Den sjunges med kraft av både stora och små. Rektor Wang leder; Oscar Rinell är huvudtalare, Strutz, J. A. Rinell och flera kineser säga några ord. Dessen mellan få vi omväxlande sång och musik av realskolans elever. An är det en flickkör, som sjunger, än en dito av gossar, och vid ett tillfälle fick man t. o. m. lyssna till orkestermusik. Som jag inte föra inlåta mig på att beskriva den något närmare, få ni endast veta, att den var kinesisk. Mot slutet sjöngo alla eleverna en skolsång, och den sjöngs riktigt vackert och med nyansering. I regel sjunga kineserna i oavbrutet fortissimo.

I SMASKOLAN.

Den 26 juni var åter en avslutning. Vi ha här också en 4-årig småskola och en 2-årig folkskola. Skolan förestås av en kines, och lärarkrafterna äro kineser, men den är missionens. Den är också samskola. Under ett par dagar har man kunnat gå och lyssna på lektioner; jag har varit borta i Kaomi ett par dagar, så ni få bara följa med mig på den direkta avslutningen i samlingsalen. När vi komma in, är salen fylld med barn. Rektor Ki inleder och huvudtalare är denna gång församlingens evangelist, en kines, som utbildats vid amerikanska sydstatbaptisternas teologiska seminarium. Han är mycket god talare. Nu ritar han på tavlan, berättar och frågar. Småbarnens ögon lysa, och de äro intresserade hela tiden. Även här få eleverna delvis sköta programmet själva. Pojkar sjunga, flickor bjunga eller alla sjunga på en gång. En liten elitkör av 7 små flickor kommer fram, alla klädda i långa, blå kinesdräkter. De gå i sin ordning, ställa upp sig i rad, buga sig nästan ända till golvet — på en gång — och börja sjunga: »Jesus älskar alla barnen på vår jord». Och på bröstet ha de fäst en lapp, med namnet på en färg skrivet på. Under tiden som de sjunga »röd och gul och vit och svart» peka de på sina respektive namn och mot slutet av varje vers slå de armarna om varandra och bilda en liten ring. De sköta sig fullt ut lika bra som barnen hemma i Sverige. Kinesen har lätt för att lära och är i regel född talare. Kineserna äro lodiga i sitt uppträdande redan som skolbarn.

Vi önska, att Gud skall få använda alla dessa små i sin tjänst. Dessa som från början komma under kristet inflytande, ha ju lättare att fatta evangeliets budskap än sådana, som äro inrotade i hedniskt bruk och gamla syndavanor.

Det har varit intressant för mig att se och höra eleverna i våra skolor. Och jag hoppas, att ni dörhemma i Sverige också ha tyckt som jag.

Kiaochow den 27 juni 1935.

Anna Andersson.

V.P. No 17 - 1936
 V.P. No 17 - 1936
 Avskedsmöten i Kiaochow.

Ater stå några av våra kamrater färdiga att för en tid lämna arbetet härute i Kina och styra kosan till fosterbygden. Denna gång är det Ester Wahlin och Egron Rinell med familj. Den förra återvänder nu efter att ha fullbordat sin tredje period eller efter nära trettio års arbete på Kina-fältet. Egron Rinell har två arbetsterminer bakom sig, medan hans hustru Gerda Rinell härmed avslutat sin första period. Våra kamrater, som under tiden härute gjort sig mycket uppskattade bland kineserna, ha också fått röna många bevis därpå nu vid avskedsögonblicket. Från såväl enskilda som olika korporationer ha presenter av olika slag överlämnats.

Församlingen i Kiaochow började avskedstagandet sistlidne söndag i söndagskolan, där särskilt vännerna Rinells nedlagt mycket arbete. På förmiddagen singo vi lysan till en god predikan av E. O. Rinell om Guds rikets ringa begynnelse men härliga utveckling. På måndagskvällen hölls det egentliga avskedsmötet i kyrkan, som var fylld till sista plats av medlemmar, missionens arbetare samt skolungdom. Omväxlande med sång och musik hölls tal av representanter för skolorna i Kiaochow, samt av ombud från en hel del församlingar, som på ett eller annat sätt haft hjälp i arbetet av

de avresande missionärerna. Gåvor överlämnades också. Till slut talade festföreläsaren. Den hyllning de fått mottaga ville de lägga för Frälsarens fötter. Hans nåd var det, om något av värde kunnat utföras under flydda år.

Den 30 mars, då tåget, som skulle föra dem från Kiaochow till första bytesstationen gick, hade en skara utlänningar och kineser samlats för att vinka farväl. Även om färden ställes till älskad fosterbygd, kännes det ej lätt att lämna en plats man lärt sig älska och vänner, som man vuxit tillsammans med under med- och motgång. Så även här. Under det en sång sjöngs och vägönsknningar för en lycklig resa uttalades fullade så tåget iväg mot väster. Även i Kaomi, som passerades, hade flera infunnit sig för att vinka farväl och önska lycka på resan.

Så önskas då våra kamrater allt gott under vistelsen i hemlandet och från kineser och utlänningar säges ett hjärtligt: Välkomna åter snart!

Om ett par tre veckor hoppas vi få hälsa en ny medarbetare välkommen till arbetsuppgifterna härute. Det är fröken Andersson, som då anländer efter ett par månaders sjöresa. Om hennes ankomst få vi berätta i ett senare nummer.

Kiaochow den 30 mars 1935.
 Eric Strutz.

Allsvensk Samling
 Nr 8 1935
Brev från Kina.

Till Allsvensk Samling från
 Kiaochow, Shantung.

Undertecknad känner sig mycket tacksam för tidningen Allsvensk Samling jämte en del andra postförsändelser, vilka Riksföreningen godhetsfullt förmedlar. En "äkta svensk" kan med hänsyn till underrättelser från sitt fosterland tillämpa vishetens ord: "Vad kallt vatten är för en törstig strupe, är en god tidning från fjärran land".

Här i Kina finnes, om man undantar missionärerna, icke särdeles många svenskar. Men de som varit och som fortfarande äro här, ha hedrat det svenska namnet. Man behöver här vid sidan av några diplomater endast nämna sådana namn som professorerna Gunnar Andersson och E. Nyström samt d:r Sven Hedin för att icke tala om kronprinsparet m. fl. för att förmå det bildade Kina ut "Tän mao", d. ä. att ta av sig hatten.

I en del av Kinas hamnstäder finnas också några bemärkta handelshus. Men dessa borde dock vara långt flera. Och de borde framför allt engagera ett större antal driftiga agenter för att annonsera och sälja svenska varor. De senare, så långt de äro kända, ha ett gott namn och en god efterfrågan. Olyckligtvis ha de dock svårt att i prisbillighet konkurrera med en del andra länders varor.

I Shantung-provinsen finns det så långt jag känner inga andra svenskar än missionärer. Av dessa är den Svenska baptistmissionen med ett 25-tal missionärer talrikast representerad. De äldsta av dessa missionärer ha varit ute på fältet i mer än 40 år. Men de ha ännu icke förlorat svenskheten. Den årligen återkommande missionärskonferensen upptager alltid en s. k. "Svensk afton" med uteslutande svenskt program. En svensk skola för de svenska barnen har sedan förra året varit i verksamhet.

Missionens huvuduppgift är naturligtvis att på ett värdigt sätt representera den Gud och den religion han företräder och söka vinna människorna för densamma. Men det hindrar dock icke att missionären på samma gång värdigt representerar det land och folk som har sänt honom. Och man behöver knappast säga att ett 40-årigt skol- och evangelistarbete bland kineserna i dessa trakter givit folket en ganska god kännedom om Sverige. Lagg här till att man särskilt under de senare åren skrivit och översatt talrika notiser och artiklar om Sverige — några översatta även från Allsvensk Samling — som influerat i tidningar härute. Vi våga påstå att Sverige börjar bli tämligen väl känt i Kina och har en god klång bland folket där.

J. A. Rinell.

Nov. 27, 1931
 Dyre broder -
 Genom Bokhandeln i
 Stockholm har jag köpt
 1eran mitt äga.
 Svenska Baptistmissionen
 i Kina, 44-års minne,
 ett blad missionshistorisk
 minsterligt tecknat, inbunden
 färgslenne. Mitt äga mitt
 nyvärde äga tack.
 I slutet av mitt tal vid alla
 Konf. 1872, eller för snart 60 år
 sedan växte jag tänka på en äga
 utlänske mission. Tjugo år senare
 tog tanken form, och framgånge
 av svenska baptistmissionen i Kina
 är känd under bok, Lona E. var det
 20 år helige namn.
 Den bok, broder Rinell, är
 ett nytt bevis på äktheten på den
 tron, som överlever världen.
 Hjärtlig hälsning från mig och
 ett minneste förmodligen förfråg-
 lingen och minns på
 sedan förboende med ett till
 b. L. Lagergren

UNGDOMENS VECKOPOST

Jag minns...

N:o 20 1935.

Mina föräldrar voro ett strävsamt, hederligt och kyrkligt-gudfruktigt bondfolk. Jag var den yngsta av fem syskon. Min äldre bror blev omvänd till Gud i unga år. Systrarna likaså. Hemmet blev därefter öppet för "läsarmöten". Fastän jag i unga år beviljades lämna hemmet för studier, fick jag dock från barnåren djupa och förblivande religiösa intryck därifrån, vilka genom Guds nåd ledde mig att vid 18 års ålder helt övergå på Jesu Kristi sida.

Som tillbörligt är av barn, älskade jag mina föräldrar och ville hjälpa och tjäna dem i det jag kunde. Dotter-uppenbarades även bl. a., då min broder i 22-årsåldern fick flytta hem till Gud. Jag avbröt då utan knot min studiebanan, vars mål var att bli antingen präst eller löjtnant (!) och flyttade hem till föräldrakenmet i avsikt att bli bonde.

I hembygden bodde rätt många troende. Umgänget med dem jämte min ädnds broders sista ord till mig, då han fallade min hand och uttrycksfullt sade: "Alfred, vad du är, blir och gör, så befall Herren din väg och förlästa på Honom, Han skall göra allt väl", ledde till att jag snart därefter fick ett frälsningsmöte med Gud. Strax därefter fortsatte jag och den söndagsskola, som min bror hade börjat i socknens missionshus.

En del av traktens troende voro baptister. Och denna åskådning delades av en av mina syslor och mig. Vi hade f. o. m. anmält oss till dop. Men vi kunde inte gärna taga detta steg utan föräldrarnas vetskap och om möjligt samtycke. Jag fick systorns uppdrag att framföra ärendet till far och hon skulle göra detsamma till mor. Inte så att jag fruktade att far skulle bli förargad, men jag ville inte göra honom ledsen.

Tiden gick. Följande dag skulle dopet försiggå. Skulle föräldrarna sålunda få kännedom om vårt beslut, måste det ske nu. Efter mycken bön tog jag drisigheten till mig och sade med darrande röst: "Far, det ska bli dopförrättning i H. i morgon, och Tilda och jag vill bli med". "Jaha", sa far reserverat, "ni få göra som ni vill, men nog tycker jag att de kunde rätta me' de' dop ni ha fått". Därmed var saken avgjord. Det blev inte så svårt efter allt. Gud hade förberett det hela. Han hör bön.

Dopdagen den 2 augusti 1881 kom och vi jämte några andra troende döptes i sjön L. Det var en härlig dag. Och det slegat hur jag aldrig ångrat, fastän det nu är över femtio år sedan. Och jag tror inte, att någon annan, som tagit det på Jesu Kristi befallning och i lydnad för Honom, har gjort det heller.

Följande söndag ville jag visa min far, att jag, fastän baptist, ändå kunde gå till kyrkan. Kyrkoherden, en begärad talare, men barsk mot sådana som i religiösa frågor tänkte olika med honom själv, skulle predika. Hans ämne var: "Vederöpare och rätta lutheraner". Och efter att ha utmätat de förra i så ohyggliga färger som möjligt, stampade han som en avslutning sin fot våldsamt i predikstolen och utropade ilsket: "Fy skum, så'na människor".

I hela kyrkan var jag den ende baptisten. Alla närvarande kände igen mig. De visste, att jag var son till en aktad familj i socknen, att jag gått på elementarskolan, att jag var söndagsskollärare, att jag var religiös, att jag sympatiserade med baptisterna och de flesta kanske f. o. m. visste att jag blivit "omdöpt" kvällen förut. Mångas blickar riktades därför på mig. En del syntes säga: "Nu fick du". Men andra tycktes skämmas å prästens vägnar och bad mig efteråt att "inte göra sak av det", ty prästen var häftig och dum. Jag lydde deras råd och har inte förr än nu omtalut det offentligt.

På grund av att jag senare åter kom ut i livet har jag sedan detta kyrkobesök aldrig mer sett eller hört den värda kyrkoherden, men jag har i alla fall erfarit, att han aldrig lät försona sig med baptisterna.

J. A. RINELL.

Vägar i Kina

År 1935 hade K. inte fullt 8.000 Km. järnvägar
Nu (juni 1936) 13.000 Km.

Sista dec. 1935 hade Kina 21.000 Km. landsvägar och ytterligare 3.000 Km. äro under byggande samt 5.000 Km. planerade.

40 år i Kina.

Tre Kina-missionärer jubilerar.

Hedvig och J. A. Rinell samt Anna Lindberg.

I dagens nummer av Vecko-Posten hava vi nöjet presentera bilden av tre av våra äldre missionärer i Kina. De utgöra vår Kina-missions »Victoriagrupp». Det var nämligen den 12 april 1894 som missionärerna J. A. Rinell och fru Hedvig Rinell samt Anna Holtz anlände till Kina, alltså för 40 år sedan. De utgjorde den tredje sändningen av missionärer till nyssnämnda land. Före dem hade Carl Vingren och J. E. Lindberg utsänts. Den förra hade redan av hälsoskäl nödgats lämna landet, när den nya förstärkningens anlände. I alla tre fallen landstego missionärerna i Shanghai och togo in på en herr Edward Evans hotell, innan de begåvo sig upp till provinsen Shantung.

Familjen Rinell var det första gifta par, som värt samfund utsänt till Kina och Anna Holtz den första ogifta kvinnan. När den senare sammanvigdes med Lindberg, blev deras bröllop det första i missionen ute på fältet. Sedan dess ha flera ögt rum.

Den trio av missionärer, varom dessa rader handla, har under alla dessa 40 år stått i oavbruten verksamhet genom evangelii predikan, skolarbete och sjukvård. De hava stått trogna på sina respektive

poster i krig och örlig, i floder och farosoter, i ont rykte och gott rykte. Det är leka alla missionärer beskiert en så lång arbetsdag i Siamns land. Guds nåd är det! De ha sett missionens ringa början och medverkat till dess kraftiga utveckling såsom Guds medarbetare. När de anlände hade missionen knappt tak över huvudet, saknade både medlemmar och församlingar. Nu har den 3 huvudstationer, 8 församlingar och över 3,750 medlemmar. Båda dessa första kvinnor på kina-fältet kunna också såsom mödrar glädja sig åt att hava två av sina barn vid sin sida i missionsarbetet, jämte trene sonhustrur.

I följd av de många åren äro dessa ferkämpar fulla av rika erfarenheter i missionsuppgiften och därjämte vid god hälsa, friskt mod och arbetsenergi. Mätte de ännu få tjäna samfundets och missionens Herre i minst ett decennium framåt. Vi uttala våra lyckönskningar till de jubilerande veteranerna och den mission inom vilken de verkat och alltfört verka. De som bida efter Herren hämta ny kraft, de få nya vingfjädrar såsom örnarna. Så hasta de åstad utan att uppgivas de färdas framåt utan att bliva trötta. Bk. 40: 41.

Till dr Lagergrens 90-årsdag.

Dr C. G. Lagergrens födelsedag den 21 juni uppmärksammades ej allenast vid Allmänna konferensen utan vida omkring. En sådan mängd telegram och lyckönskningar anlände, att vi kunna ej taga utrymmet att ens återgiva namnen på alla församlingar och individer, som bringade honom sin hyllning. Bland långväga gratulationer märkas kabelgram från dr Jacob Byström och baptistsamfundet i Sverige samt en vackert textad hälsning från de svenska missionärerna i Kina. Hälsningar i en eller annan form kommo från sju statskonferenser, åtta församlingar och sjuttio individer. Och även efter högtidsdagen anlände telegram och brev dagligen.

Hälsningen från Kina:

"To Rev. Carl G. Lagergren, A.B., D.D., St. Paul, Minn., U. S. A."

"Sir, you are widely known as professor of Systematic Theology and Interpreter of the New Testament Scriptures. You are also reputed and respected from your chair as Rector of many years standing in the Bethel Theological Seminary, St. Paul, as author of several valuable books, and as pastor of progressive Baptist churches in Sweden.

"For these and other reasons the staff of the Swedish Baptist Mission in China unaniously and cordially join with many others in offering you their most respectful and affectionate congratulations on your ninetieth birthday. May your evening sun be setting slowly and brightly!

"Signed on behalf of their colleagues by the Senior members, J. A. Rinell, J. E. Lindberg.

"The path of the righteous is

V. P. Nr 31 - 1936

V. P. Nr 31 - 1936

Ett säreget frälsningsmöte, bönesvar.

Efter en rapport, avgiven av en trovärdig kinesprofessor. Upptecknat för Vecko-Posten av J. A. Rinell.

För inte så länge sedan levde en kinesfamilj i provinsen Kiangsu, Kina. Odet hade berövat dem glädjen och lyckan att i äktenskapet föda söner. I stället föddes åt dem bara tvänne flickor. Som kärleken till dessa var liten och fattigdomen stor, beslutade fadern att sälja den äldsta flickan till ett mindervärdigt hem i Shanghai. Den yngsta dottern fick däremot stanna kvar i familjen. Modern sände henne mot munnens vilja, till en i närheten liggande missionskola. Där fick hon bl. a. höra talas om de kristnes Gud och i någon mån bli förtrogen med den kristna läran. Efter någon tid blev hon ock själv kristen.

Ett ruinerat hem.

I likhet med de flesta giftasvuxna flickor i Kina måste hon ock, då tiden var inne, gifta sig. Äktenskapet ombesörjdes av fadern. Men det visade sig snart, att hans val av make för sin dotter inte var lyckligt. Den unge mannen befanns nämligen vara en utsvävande person. Genom opiumrökning, dryckenskap, spel och otukt m. m. förstörde han allt vad huset ägde. Familjen, som välsignades med tvänne söner — Da-Bar och Sia-Bar — hade det därför mycket trångt ekonomiskt och den stackars hustrun fick lida oerhört. Lidandet utmynnade i lung-sot, som slutligen ändade hennes liv.

Då gossarnas far hade försökt allt vad hemmet ägde och därtill gjort sig omöjlig bland folket i byn, tog han värvning som soldat. Såsom sådan deltog han ock i ett par av de många lokala krig, som under de senare åren varit så allmänna i Kina. Men det dröjde inte länge förrän han övergav armén och sällade sig till rövarna. Rövaryrket lösnade sig bättre. Och så var disciplinen lösare.

Under tiden kämpade den stackars hustrun därhemma en hård kamp för tillvaron. Fattigdomen tilltog. Med hästa vilja kunde hon inte längre anständigt kläda och föda sina två söner. Sjukdomen tog ock allt fastare grepp om henne själv. Hon hade nu kommit så långt, att hon var orständigt att lämna sängens. Där låg hon med sina tvänne gossar, den äldste 12 år gammal och den yngste 3 år. Mannen hade övergivit henne. Han var nu en rövare. Granarna ville på grund av mannen tygfällsa liv inte heller ha mycket med familjen att göra. Den ende verkliga förlössaren var döden.

Och hon var beredd att dö. Hon hade redan för årtatal sedan uppgjort sin sak med Gud. Men vad skulle det bli av de stackars moderlösa barnen? Även hon hade ett modershjärta. Det klap-pade varmt för de små. Allt annat kunde hon med glädje lämna. Men barnen.

rövare. Några andra släktingar hade de inte — åtminstone inga som ville hjälpa dem. Hemlösa och utan vänner hade de nu att med en tiggarpåse på ryggen ströva omkring för att tigga sitt dagliga bröd. Men detta var ingen lätt sak. Någon har sagt: »Jag vill hellre vara en åkarkäst i Västerlandet, än en tiggare i Kina». Tig-garna behandlas nämligen vanligen mycket hjärtlöst i Kina.

De båda tiggargröderna kommo så småningom till Shanghai. I stadens utkun-ter fanns det tillfälliga härbergen, där tiggare kunde få sova över natten. Gos-sarna togo ock in på ett sådant härberge. Husvärdin fäste sig särskilt vid den yng-
ste av bröderna. Han tyckte det var en vacker och käck pojke. Resonerade där-för med en kollega huru mycket pen-ningar man skulle kunna få för honom, om han utbjöds till salu. Den äldre bro-
dern, som avhörde resonemanget och fat-tade meningen i detsamma, insåg nu, att om han skulle kunna hålla sitt löfte till den döende modern och sålunda vara till-sammans med brodern, så gällde det att lämna härberget fortast möjligt. Så sked-de ock.

Liter detta togo de en tid framåt sitt nattarbete under en bro. Dagarna till-bringades som vanligt genom att gå om-kring och tigga.

En dag, medan de sutto vid bron, kom ett elegant ekipage till platsen. I det-samma satt en fin dam. Då man kom fram till bron befallde damen, att vagnen skulle stanna. Hon hade fått sina ögon riktade på den lille tiggargossen Sia-Bar. Han var en vacker gosso och hon fatta-de kärlek till honom vid första ögonkast-et. Han skulle kunna bli en nyttig och god son för henne. Detta meddelades ock den äldre brodern.

Denne berättade då brödernas levnads-öden. Han meddelade damen huruom han lovat sin döende moder att taga vara på sin lille bror. Han försäkrade, att han med Guds hjälp ämnade hålla sitt löfte. Skulle damen sålunda ta hans bror, måste hon även ta honom själv.

Damen visade sig inte ovillig att ta båda bröderna. Hon tänkte, den äldre kan ju i varje fall se efter den yngre. Men hon ville inte bestämma sig just nu. »Jag skall resa till . . .», sade hon, »och kommer snart tillbaka. Under ti-den skall jag tänka på saken. Då jag kommer tillbaka skall jag lämna besked.»

Då hon efter en stund kom tillbaka sa-de hon: »Ni få följa med mig båda två.»

Ater ett hem.

Det blev glädje och förnyelse för tiggargossarna. Komna till det förnäna hemmet,ingo de göra ungefär samma erfarenhet som den förlovrade sonen, då han kom tillbaka till fadershuset. De blevo badade,ingo ikläda sig nya och fina kläder,ingo äta sig mätta,ingo bo i ett fint hus och sova i en mjuk säng. Vad kunde vara orsaken till denna för-
ändring? Det var en och icke ödelmodiga hand-

Onnda planer.

Men farbrodern var inte särdeles för-tjust över tillfrisknandet. Han önskade pojken dö så att man hade en giltig ursäkt att driva den förhålliga modern ifrån hemmet. Men huru få död på ho-nom! Det syntes inte/vara en lätt sak. Man hade ju nyligen varit vid dödens port, men såsom genom ett under kom-mit tillbaka till livet.

Dock, kosta vad det kosta vill: pojken skall dö. Planen var uppgjord. Far-brodern lät göra några goda kakor, som han visste att barn brukar tycka om, och blandade gift i dem. Sedan gav han dem till Da-Bar med tillägelse att i hemlig-het giva dem till gossen. »Och», sade han, »om du nu gör vad jag säger dig, skall jag giva dig pengar som belöning.»

Da-Bar såg på kakorna. De syntes va-ra läckra. Men han resonerade med sig själv: »Jag skall giva min bror dessa ka-kor i hemlighet och för detta skall jag få belöning. Det kan aldrig vara rik-tigt.» Och så kastade han beslutsamt ett par kakor till gårdens hund, som be-gärligt slukade dem. Men verkan av ka-korna uteblev inte. Snart låg hunden kämpande med döden. Da-Bar förstod då hela den mystiska avsikten och gräv-de ned resten av kakorna djupt i jorden.

Några dagar senare kom farbrodern tillbaka och ville ha reda på vad Da-Bar hade gjort av kakorna. Han svä-rade uppriktigt: »Ett par av dem gav jag till gårdens hund med den påsigd att han blev sjuk och dog. Under sådana förhållanden kunde jag naturligtvis inte giva några av dem till husets ende son. Jag grävde därför ned resten i jorden.»

Farbrodern insåg härigenom att det ej lönsade sig att giva Da-Bar flera uppdrag i avsikt att mörda gossen. Han vände sig därför till husets tjänarinnor och bad dem om hjälp. Denna gång lejdes en röv-are att utföra dådet. Men det skulle ske under natten, i sängkammaren, där båda gossarna sovo. Man måste dock no-ga markera den säng, där dödsloffret vil-lade.

Mordnatten var inne. Båda gossarna sovo som vanligt lugnt och gott. Så gjorde ock fostermodern i ett till gossar-na närgränsande rum. Ingen av dem ana-de något ont. Men vid midnattstiden slogs ytterdörren till barnkammaren våld-samt in. Bruket därav väckte alla i hu-set. I förskräckelsen fick man se en stor-växt man rusa in. I mänluset kunde man t. o. m. se hans dragna svärd. Det var rövaren. I brådekan tog han dock fel på sängen. Och i stället för att gå till fostergossens säng, rusade han till Da-Bar. Håjde svärdet för att utdela dråplugnet.

Far —!

Såsom av en ingivelse från ovan skyn-dade Da-Bar att utropa: »Far! Varför tänker du döda din Da-Bar? Manna är död. Men innan hon dog uppmanade hon oss att dagligen bedja Gud för dig. Och

med den kristna läran. Efter någon tid blev hon ock sjölv kristen.

41A

Ett ruinerat hem.

I likhet med de flesta giftsvuxna flickor i Kina måste hon ock, då tiden var inne, gifta sig. Äktenskapet ombesörjdes av fadern. Men det visade sig snart, att hans val av make för sin dotter inte var lyckligt. Den unge mannen befanns nämligen vara en utsvävande person. Genom opiumrökning, dryckenskap, spel och otukt m. m. förstörde han allt vad huset ägde. Familjen, som välsignades med tvänne söner — Da-Bar och Sia-Bar — hade det därför mycket trångt ekonomiskt och den stackars hustrun fick lida oerhördt. Lidandet utmynnade i lung-sot, som slutligen ändade hennes liv.

Då gossarna får hade förslösat allt vad hemmet ägde och därtill gjort sig omöjlig bland folket i byn, tog han värvning som soldat. Säsom sådan deltog han ock i ett par av de många lokala krig, som under de senare åren varit så allmänna i Kina. Men det dröjde inte länge förrän han övergav armén och sällade sig till rövarna. Rövaryrket lösnade sig bättre. Och så var disciplinen lösare.

Under tiden kämpade den stackars hustrun därhemma en hård kamp för tillvaron. Fattigdomen tilltog. Med bästa vilja kunde hon inte längre anständigt kläda och följa sina två söner: "Sjukdomen tog ock allt fastare grepp om henne sjölv. Hon hade nu kommit så långt, att hon var orständigt att lämna sängen. Där låg hon med sina tvänne gossar, den äldste 12 år gammal och den yngste 3 år. Mannen hade övergivit henne. Han var nu en rövare. Grannarna ville på grund av mannen tygellösa liv inte heller ha mycket med familjen att göra. Den ende verkliga förlössaren var döden.

Och hon var beredd att dö. Hon hade redan för årtatal sedan uppgjort sin sak med Gud. Men vad skulle det bli av de stackars moderlösa barnen? Även hon hade ett modershjerta. Det klapade varmt för de små. Allt annat kunde hon med glädje lämna. Men barnen.

Moderns avskedsord.

En dag då hon kände sitt slut nalkas, kallade hon till sig gossarna. Vändande sig till den äldste sade hon bl. a.: »Jag skall nu snart lämna er, mina kära gossar, men jag önskar att du, Da-Bar, lovar mig tre ting innan jag dör. Det första är, att du och din lilla bror varje dag sjunger den lilla sången, som jag har lärt er, 'Jesus älskar mig, jag vet...'. Det andra är, att du och Sia-Bar dagligen ber Gud, att ni må bli sant goda människor och att ni be Gud frälsa pappa. Och det tredje är, att du, Da-Bar, lovar mig att ta hand om din lilla bror.»

Efter att ha mottagit sonens löfte att fullfölja moderns sista önskan överlämnade hon ännu en gång sig sjölv, sin man och sina barn åt Gud, prisande honom, att han hördde och skulle bönhöra henne. Efter detta somnade hon lugnt och stilla för att uppvakna hos Herren.

Begravningen var enkel. Huset kunde inte ens förmå att anskaffa en vanlig likkista. En stråmatta lindades därför om den dödas osvepta kropp och såsom sådan nedmyllades hon i jorden av ett par dödgrävare, sörjd endast av

de två moderlösa gossarna.

Men vad skulle det nu bli av gossarna? Modern var död. Fadern var en

nluskar man skulle kunna få för honom, om han utbjöds till salu. Den äldre brodern, som avhörde resonemanget och fattade meningen i det samma, insåg nu, att om han skulle kunna hålla sitt löfte till den döende modern och sålunda vara tillsammans med brodern, så gällde det att lämna härberget fortast möjligt. Så skedde ock.

Läter detta togo de en tid framåt sitt nattmarberge under en bro. Dagarna tillbringades som vanligt genom att gå, omkring och tiggas.

En dag, medan de sutto vid bron, kom ett elegant ekipage till platsen. I det samma satt en fin dam. Då man kom fram till bron befälde damen, att vagnen skulle stanna. Hon hade fått sina ögon riktade på den lille tiggargossen Sia-Bar. Han var en vacker gosse och hon fattade kärlek till honom vid första ögonkastet. Han skulle kunna bli en nyttig och god son för henne. Detta meddelades ock den äldre brodern.

Denne berättade då broderns levnadsöden. Han meddelade damen husrum som han lovat sin döende moder att taga vara på sin lille bror. Han försäkrade, att han med Guds hjälp ämnade hålla sitt löfte. Skulle damen sålunda ta hans bror, måste hon även ta honom sjölv.

Damen visade sig inte ovillig att ta båda bröderna. Hon tänkte, den äldre kan ju i varje fall se efter, den yngre. Men hon ville inte bestämma sig just nu. »Jag skall resa till . . .», sade hon, »och kommer snart tillbaka. Under tiden skall jag tänka på saken. Då jag kommer tillbaka skall jag lämna besked.»

Då hon efter en stund kom tillbaka sade hon: »Ni få följa med mig båda två.»

Åter ett hem.

Det blev glädje och förnyelse för tiggargossarna. Komna till det förnämnade hemmet, fingo de göra ungefär samma erfarenhet som den förlorade sonen, då han kom tillbaka till fadershuset. De blevo budade, fingo ikläda sig nya och fina kläder, fingo äta sig mätta, fingo bo i ett fint hus och sova i en mjuk säng.

Vad kunde vara orsaken till denna förnämnda dams vackra och ädelmodiga handling?

Motivet å hennes sida var inte uteslutande ädelmod och människokärlek. Saken var nämligen den att hon var bi-hustru i den familj där hon nu residerade. Lyckan hade varit henne bevågen. Hon hade skänkt mannen och familjen en son. På grund av denna fick hon stanna kvar i huset och åtnjuta hustruvärdighet. Men hennes son var sjuklig och man väntade att han skulle dö. Om han dog komme hon bli utkörd från hemmet. Mannen hade tröttnat på henne och döds-fallet skulle giva honom det önskade tillfallet att bli utav med henne. Nu var emellertid Sia-Bar så ofantligt lika den sjuka gossen både i ålder och utseende, så moderna hoppades att obemärkt kunna göra ett utbyte. Detta så mycket mor, som mannen inte var hemma. Detta var kontentan i hennes resonemang och handling.

Det dröjde inte heller länge förrän hennes son dog. Skyndsamt och obemärkt fördes han bort från huset och Sia-Bar lades i sängen i hans ställe. Då farbrodern till det döda barnet nu och då kom för att höra efter hur det stod till med den sjuka, kunde modern berättas om en gynnsam förändring. »Inom några dagar kommer han nog att vara på benen igen», försäkrade hon. Så hände — fastän det var en annan son!

skall jag giva dig pengar som belöning.» Da-Bar såg på kakorna. De syntes vara läckra. Men han resonerade med sig sjölv: »Jag skall giva min bror dessa kakor i hemlighet och för detta skall jag få belöning. Det kan aldrig vara riktigt.» Och så kastade han beslutsamt ett par kakor till gårdens hund, som begärligt slukade dem. Men verkan av kakorna uteblev inte. Snart låg hunden kämpande med döden. Da-Bar förstod då hela den mystiska avsikten och grävde ned resten av kakorna djupt i jorden.

Några dagar senare kom farbrodern tillbaka och ville ha reda på vad Da-Bar hade gjort av kakorna. Han svarede uppriktigt: »Ett par av dem gav jag till gårdens hund med den påsigd att han blev sjuk och dog. Under sådana förhållanden kunde jag naturligtvis inte giva några av dem till husets ende son. Jag grävde därför ned resten i jorden.»

Farbrodern insåg härigenom att det ej lönade sig att giva Da-Bar flera uppdrag i avsikt att mördra gossen. Han vände sig därför till husets tjänarinnor och bad dem om hjälp. Denna gång leides en rövare ut utföra dådet. Men det skulle ske under natten, i sängkammaren, där båda gossarna sovo. Man måste dock nog markera den säng, där dödssoffret vilade.

Mordnatten var inne. Båda gossarna sovo som vanligt lugnt och gott. Så gjorde ock fostermodern i ett till gossarna närgränsande rum. Ingen av dem ande något ont. Men vid midnattstiden slogs ytterdörren till barnkammaren våldsamt in. Bruket därav väckte alla i huset. I förskräckelsen fick man se en storvixt man rusa in. I mänsligsket kunde man t. o. m. se hans dragna svärd. Det var rövaren. I brådekan tog han dock fel på sängen. Och i stället för att gå till fostergossens säng, rusade han till Da-Bara. Höjde svärdet för att utdela dräpslaget.

Far — —!

Säsom av en ingivelse från ovan skyndade Da-Bar att utropa: »Far! Varför tänker du döda din Da-Bar? Mamma är död. Men innan hon dog uppmanade hon oss att dagligen bedja Gud för dig. Och det ha vi gjort hela tiden. Mamma sade, att hon var säker på, att du skulle bli frälst.»

Mannen, fadern, rövaren, sjönk samman såsom träffad av blixten. Svärdet föll likaså vid hans sida. »Guds», stämde han, »ha mina pojkar kommit lit. Och jag tänkte att döda dem. Och min hustru! Min stackars hustru, som jag störtat ned i en förtidig grav, har lärt dem att bedja för mig, . . . bedja att jag skulle bli frälst. Jag stackare, usling! O Gud! Finns det nåd för en rövare, en rövare lik mig, så fräls mig!»

Vid det här laget hade även hustrun, fostermodern, hämtat sig från den första förskräckelsen. Hon öppnade saltka dörren till barnkammaren och smög sig försiktigt in i rummet. Under det samtal som sedan följde blev det klart för dem, att hon var den döda hustruns äldre syster, som i unga år blivit såld till Shang-hai och därifrån förts till det hem, där hon nu var bi-hustru.

Den natt som onda människor ämnade göra till en hemsk mordnatt blev genom Guds oändliga nåd förvandlad till ett släktemöte, till ett frälsningsmöte, en natt då mångåriga hånor blevo härligt bevarade och blodröda synder förlutna, en natt av glädje både på jorden och i himmelen. — Ett säreget frälsningsmöte. En uppmaning till bön och tro på Gud.

1936

UNGDOMENS VECKOPÖST.

Skolgång i tredje led

Av missionär J. A. Rinell

Den som skriver detta tillhör

första ledet

av den svenska baptistmissionens missionärskår i Kina. Jag föddes ungefär mitt emellan lärdomsstäderna Uppsala och Lund. Då lärdomsvindarna kommo till våra trakter voro de sålunda rätt så förtunade. Vid 7-årsåldern förde dock min fromma moder mig till en småskola. Den låg drygt en halv mil från hemmet. Till denna skola fick jag sedan en tid bortåt dagligen traska och gå. Benen värkte om kvällarna. Min första lektion var into heller uppmanande. Läraren — en relativt ung och obildad man — fordrade nämligen av mig att jag efter hans dik-lamen omedelbart skulle komma ihåg och återgiva att t. ex. sch-ljudet stavas på sex sätt, nämligen . . . . . Men det kunde jag helt naturligt inte. Mitt första intryck av skolgången var därför into ljust, och jag har allt sedan varit i minnet hur förtvivlat misslyckad en sådan undervisning är. Några av mina jämnåriga missionärskamrater säga sig och ha fått göra liknande erfarenheter. Men senare generationers barn ha fått det mycket bättre. För detta böra de uppriktigt tacka Gud.

En del av det

andra ledet

tillhörande nämnda mission är både född och fostrad i Kina. Men på den tiden fanns det inga svenska skolor i landet. De måste därför sändas till en engelsk skola i Chefoo. Det var i många avseenden en präklig skola, into minst för det kristliga inflytande, som där utövades över barnen. Den allmänna undervisningen stod ock högt. Många elever, som utgått från den skolan, ha blivit utmärkta män och kvinnor, och into få av dem ha blivit missionärer. Men sjöresorna till och från skolan voro långa, besvärliga, kostsamma och farliga. Från och med 1922 fingo också barnen, som vid den tiden voro i skolåldern, börja i en svensk skola å Kikongshan. Den

hade tillkommit genom flera svenska missionens samverkan. Den stod öppen för alla svenska barn i Kina och förde fram till realskoleexamen. Skolan var bra och idén utmärkt väcker, men skolvägen från vårt föll var lika lång som om man tänker sig avståndet från Stockholm och till Rom. Genom oroligheterna i Kina måste skolan 1927 upplösas och har sedan, åtminstone into i sin ursprungliga form och syfte, kunnat fortsättas. Följden för oss var därför, att några av barnen måste resa hem till Sverige för sin skolgång och ett par sändes till Peking. Men Peking var into heller en framtidsplats.

Det tredje ledet

av skolpliktiga barn i vår mission synes nu emellertid ha fått det allra bästa. Genom missionsstyrelsens tillmötesgående har det nämligen ordnats så, att en svensk skola med kompetenta lärarinnor sedan förra året upprättats i Kiaochow. För tillfället är den dock vald elevantalet angår into stor: blott fyra elever, jämnt fördelade på två klasser och två led — andra och tredje ledet. Förfråg-

ningar ingå dock från andra missioner, om de into skulle kunna få sända sina barn till vår skola. Och det kunde de ju gärna få, bara man hade lämplig skollokal och d:o bostäder. Men sådana saknas. Vår lilla skola hade emellertid en fin-fin avslutnings-examen den sistlidne 30:de maj. De ämnen som genomgingos voro bl. a. kristendom, engelska, välläsning, geografi och historia jämte en vacker sånguppläsning. Av de svar som avgävos — engelskan inberäknad — framgick att både lärarinnorna och eleverna klart sina uppgifter mångdubbelt bättre än min första småskollärare och jag med mitt s-c-ljud på sin tid gjorde. Det är uppmanande att »upplysningen stiger». Och det andra och tredje ledets folk har mycket att tacka Gud för framför det första. Må fördelarna uppskattas och rätt utnyttjas! — Sedan kandidat Th. Skoglund hållit ett varmhjärtat tal till barnen och eleverna tackat sina lärarinnor — huvudlärarinnan fru Doris Strutz och biträdande Hellen Rinell — med blommar, avslöts den verkligt uppbyggliga examen med bön.

Unga och ungdomar

*Olika språk talade
i världen lär enligt en
viss d.:r Y. Hanson i "Står"
för jan. 1937 vara 2.794 st.
Om alla dialekter lägges
till går det upp till över
6.000 st.*

*Av dessa språk kommer
Kinesiskan i första rummet,
Indiska i andra och engel-
ska i tredje.*

British & Foreign Bible Society

B. F. B. S.

A Few Facts concerning the work of the B.F.B.S.

(1936)

Foundation. The Bible Society was founded in London in 1804. the first work in China was a Grant of £500 for printing Dr. Morrison's translation of the New Testament in 1814. There are now 11 Centres and 12 Depots in China.

Translations. The Bible, or some portion of the Scriptures, has now been translated into over 900 languages and different forms of speech. The B.F.B.S. alone has published the Scriptures in 705 different languages & dialects. Last year 13 new tongues were added, which means that a version in some fresh form of speech appeared on an average, once every 28 days. Our China Catalogue contains particulars of Scriptures in about forty different tongues for the use of China and her dependencies.

Circulation. Since its foundation the Society has issued nearly 500,000,000 copies of the Scriptures.
Its total circulation in China for 120 years . . . 106,494,676 "
Circulation in China 1934 . . . . . 4,227,166 "
Circulation Tientsin and Shantung Agencies '35 912,111 "
These figures include Bibles, Testaments and separate Gospels or books of the Old and New Testaments.

Colporteurs. The Society now employs over 1,000 colporteurs in its world wide work. Of these over 400 are working in China, and over 100 in Tientsin and Shantung Agencies.

Finance. The total income of the Society for 1934 was £372,418
Total Expenditure for 1934 393,998
Contribution in China from Chinese friends \$ 5508.00
From Foreign friends 5720.00

The cost of production of the majority of our Bibles etc. is far in excess of the selling price. For example, our popular 60ct. Mandarin Bible cost about \$ 1.10 and the small half cent Gospels cost nearly one cent each to produce apart from transportation charges.

The work of the Society is made possible only by the subscriptions and donations of those interested in its work. For every \$1. that is expended about 35cts. comes back as the result of sales, therefore over 60% of its total income is derived from gifts and donations.

The Society's ordinary annual output in this country is over 80,000 Bibles, 50,000 Testaments, and 4,000,000 copies of the Gospels. These are nearly all sold — not given away — but the prices are far below the cost. The total receipts from sales amount to less than half the expense of printing and binding; the difference being made up by the personal gifts which come from far and near.

Nr 41
Svenska 1936

Vid dödens port.

Av missionär J. A. Rinell.

Det säges, att inte mindre än 33,000 kineser dagligen dö i Kina. Vad detta innebär är omöjligt att beskriva. Den livligaste fantasi kan inte tillnärmelsevis fatta eller överskåda det stora panorama, som upprollar sig vid dödens port. Låt oss dock taga några ögonblicksbilder!

Tomhänt ur tiden.

För några år sedan dog en äldrig kines icke långt ifrån vår stad. Då han kände sitt slut nalkas, befallde han sin son att öppna sin hårt tillslutna hand. Sonen, som väntade att i densamma finna någon dyrbarklenod, skyndade att efterkomma faderns önskan. Men döm om hans förvåning, då han fann handen vara alldeles tom! Den döende kinesen valde emellertid detta sätt att säga sin son, att han gick tomhänt ur tiden. Den stackars girige kinesen måste nu lämna alla sina hopsparade skatter bakom sig. Med en tom hand, ett tomt hjärta, ett tomt hopp nödgades han nu gå genom dödens port, utan led-sagare, utan ljus...

Omgiven av onda andar.

En annan kines, som vi kände, förklarade, då han stod tätt vid dödens port, att han var omgiven och förföljd av oräknliga onda andar, vilka hotade att uppsluka hans själ så fort denna blev skild ifrån kroppen. I sin förtvivlan bad han därför sina anhöriga att bränna så mycket rökelse och papper som möjligt för att därigenom lindra hans kval i den andra världen. I denna ställning gick han genom dödens port...

»Vart har du gått?»

»Ack min gyllene systers, skrånade en gång en ung kvinna vid

sin nyss döda systers lik, du har gått ifrån mig, och jag vet inte, vart du har tagit vägen! Jag vet inte, vart du har tagit vägen» — se där hedendomens hemiska mörker målat med ett enda svart penseldrag. Vet — inte — vart...

Herre, tänk på mig!

Den första troende kines, som jag hade tillfälle att följa till denna port, var en icke församlingsmedlem. Men han hade gått på våra möten ganska mycket och hade fattat kristendomens grundsanningar. »Lärare», sade han, då jag strax före hans död besökte honom, »jag är mycket okunnig och syndig. Jag kan ej bedja. Men jag suckar i mitt hjärta såsom rövaren: 'Herre tänk på mig', och jag tror, att Han hör mig.»

Det är dit, jag vill.

För en av våra församlingsmedlemmar, som stod vid dödens port, läste jag bl. a. de sköna orden i Joh. 14: »I min Faders hus äro många boningar» etc. Den döende vände sig då till sin son och sade: »Det är dit, jag vill. Hjälp mig att komma ihåg detta löfte!»

Hon pekade uppåt.

En kvinnlig församlingsmedlem hade redan förlorat talförmågan, men då hon fick se missionären vid sin sida, sammanknöppte hon sina händer och pekade därefter uppåt. Man kunde av hela hennes beteende förstå, att hon även vid dödens port hade förtroende för bönen och väntade hjälp ovanifrån.

Fruktade inte att dö.

»Lärare», sade en av våra första diakoner, då han höll på att dö, »jag önskar säga er, att det var sant, vad jag sade, då jag avlade bekännelse för att bli döpt. 'Jag är inte rädd för att dö' sade jag. Jag fruktar inte heller nu för att dö. Kristus är mitt liv och döden är

min vinning.»

Hur skönt de sjunga!

»Jag hör dem sjunga», sade en döende kineskvinna, då hon stod vid dödens port, »men det är vackrare sång, än vad de sjunga i vår kyrka. O, hur skönt de sjunga!»

*Malmens Kirurerna
och Malmbasget har en
järnhalt upp till 72%
Sverige äger 80 proc.
av all världens järn-
maln som innehåller
60% järnhalt.*

Fö
Tr
hade
om
För
—
V
var
orsa
betri
män
mig,
föra
Jo
om
ung
de r
M
gott
älsk
unde
från
norn
net.
sjül
fres
pare

Fördes ut för att dö.

Ett Kinn-intryck.

Tro unga män skulle avrättas. De hade nyligen gripits och överbevisats om att vara 'o lei' (banditer). Och för sådana finnes blott en väg i Kina — vägen till döden.

Vem var deras moder? Hurudan var hon? Levde hon ännu? Vad var orsaken till att dessa unga män hade beträtt brottets väg? — Dessa och många andra frågor genomkorsade mig, då jag såg dessa tre stackare förns ut för att dö.

Jag vet intet om deras släktskap, om deras uppfostran, barndom och ungdomsbravader. Jag vet endast, att de nu voro dömda att dö.

Möjligen hade de tidigare haft ett gott hem. Möjligen hade en god och älskad moder vyssjat dem till sömns under det att hon själv drömde stora framtidsdrömmar om dem. Men sönerna kommo ut på det slutande planet. De gjorde som så många unga själar gjort före dem: lyssnade på frestarens röst, följde, följde allt djupare till dess att syndamåttet var rä-

gat och de vackra drömmarna obehärligt avbrötos av ett dödande skott. Tänk så hemskt!

Hade de olyckliga ungdomarna någon haft tillfälle till sinnesändring? Åter måste jag svara: Jag vet ingenting om deras flydda. Men jag vet att vi missionärer och infödda evangelister nästan varje vecka ha tillfälle att predika evangelium för fångarna i stadens fängelse. Om dessa dödsdömda inte haft tillfälle att lyssna till Guds ord fört, borde de sålunda under fängelsetiden haft tillfälle att göra det. Och härav bör man få en aning om huru viktig även denna mission är. Den är ett väckarens i livets elfte timme!

Och här framträder den mer än vanligt manande Jesustanken: »Jag måste verka dens verk, som har sänt mig, medan dagen är; natten kommer, då ingen kan verka.» (Joh. 9:4). Märk: Jag måste verka. Jag måste göra det nu. Hur gör du?
J. A. Rinell.

Hinduism i Kina.

«Det finns i dag i Kina omkring en miljon hinduiska munkar och nunnor.» Morris Bergling
(Sid 91 i hans bok)

Väldet.

«Vad väldet må skapa är vanskligt och kort, det döer som en stormvind i öknen bort.»
Isaias Tegnér.

Lutherska Missionen

Shantung

(Ur 40-års berättelsen)

Syskarna Togo Tsingtao i Nov. 1897
Säson en följd av tre katolska missionärer i Shantung.

Berlinmissionen började arbeta i T. 29de april 1898. Första missionären där var A. Kunze. Den andre var J. Voskamp (Julestornen samma år) Lutschewitz var den tredje (Dr. Faber kom till T. för som föredande Weimar missionen 1898. Dog samma år.)

Xiaochow stad öppnades för luthersk verksamhet 1905.

A. Kunze dog 1 sept. 1921

J. Voskamp dog d. 20 sept. 1937

År 1922 övergick Tsingtao åter till Kina.

År 1925 övertogs Berlinmissionen av den amerikanska missionen.

Världens folkmängd. (Sv.M.: 1938)

Stabilit. år 1936.

Världen har nu 2.130 milj. invånare. Över hälften är bosatt i Asien.

Indien: 374 milj. Kina ungefär 450 milj. Japan: 72 milj.

Om besittningarna räknas till 100 milj.

Sovjetunionen 178 milj. (Europa utan Sovjetunionen 397 milj.)

Tyskland: 79; England: 47, Italien 43, Frankrike: 42

Polen: 35 milj.

i U.S.A.: 130; Sydamerika: 90 milj.

Kristna

j	Afrika finns del	en	Kristen på	50	personer
j	Indien	en	_____	111	_____
j	Sydamerika	en	_____	131	_____
j	Japan	en	_____	250	_____
j	Kina	en	_____	800	_____

Högtidsdagar i Kiaohsien.

Att mitt under rasande krig få åtnjuta relativt lugn och fira högtid inför Herren med Guds folk; är väl mer än vad man skäligen kan begära. Och dock har den nåden hittills blivit oss given här i Kiaohsien. Bland dessa högtider och högtidsdagar räkna vi bl. a. de sedvanliga

sommarkurserna.

Under en följd av år ha missionsarbetarna m. fl. tillhörande härneds fem församlingar mötts i K. för att tillbringa ett par veckor tillsammans i bön och bibelstudium. På grund av de närvarande politiska konflikterna, vilka gjorde det svårt att färdas långa vägar, ämnade man i år dela upp sommarkurserna på två platser: Kiaohsien och Wangtai. Som den senare platsen några dagar före kursens öppnande blev föremål för bombardemang, beslutades det i sista stunden att inihålla kursen där och låta de vänner, som kunde, gå till K. Vinsten för K. blev några flera deltagare, men framför allt en högre lärarekär. Som det dock var oroligt även på flera andra platser i närheten — skärmytslingar, dödande av människor, bombning av byar, brännande av samhällen, upprivning av järnvägsräls, sprängning av bronar etc. — vågade man inte hoppas på någon större tillslutning i mötena. Då japanerna strax fört hade bombat flera amerikanska missionsstationer i grannslädderna Tsime, Pingtu och Hwanghsien och flera flygplan dagligen kretsade över vår stad hade man anledning fråga, om K. skulle bli skotttävla nästa gång?

Alla fackhögur voro dock onödiga. Kursdeltagare kommo talrikt. Herren överskyggade oss alla med sina vingar. Dagarna uppdelades för bönestunder, sångövningar, bibelstudium i klasser och två offentliga väckelse- och uppbyggelsemöten dagligen för allmänheten. Det var en härlig syn att mitt på vardagarna se kyrkan i det närmaste fylld av infresserade åhörare. Nästan vid varje sådant möte anmälde sig frälsningssökande och efter Gud längtande själar till förbön. Ett 40-tal troende gävo löften att och hädanefter hålla regelbunden husandakt. Guds Ande var verksam.

Dophögtid.

Det är vanligt, att sommarkurserna avslutas med en dophögtid. Jag sände "högtid". Men det är inte lätt att få verklig högtidsstämning ens över rent religiösa handlingar i Kina. Men denna gång lyckades det. Tjuguen kvinnor och tretton män hade dagen fört avlagt en god bekännelse om sin omvändelse, sin tro på Kristus som sin Frälsare och sitt beslut att tillhöra Herren för livet. Dessu-

alla, klädda i vita kläder, böjde före nedstigandet i dopgraven sina knäur runt plattformen, under det att den tjänstförrättande brodern i en innerlig bön överlämnade dem åt Gud. Där-efter nedstego de, beledsagade av lämpliga sångstrofer och orgelkompjanger och en och en i dopgraven för att inför den talrika publiken avlägga den goda bekännelsen. Allt gick så stilla och värdigt, så man kunde tro, att man var i någon större baptistkyrka i Sverige. — En japansk officer infann sig på söndagsförmiddagen och frågade om han var tillåten att såsom åskådare vara med på eftermiddagen för att bese dopakten. Detta beviljades naturligtvis. Men han infann sig icke. Möjligen blev han förhindrad, eller ock litade

han på, att handlingen skulle utföras lika ordentligt utan honom!

En liten presentation.

Omkring ett tjugotal av de döpta voro från staden. Fastän vi aldrig lägga an på att göra "proselyter", hade vi dock denna gång att döpa tre personer, som fört tillhört barndöpareföreläsningar. En av dem var rektor Wang's fru, en var skollärarinna och en var elev i vår bibelskola. En annan flerårig lärarinna döptes också. En 25-årig dam var dotter till en f. d. postmästare, som vi döpte här 1899. Han har för länge sedan gått hem till Gud. Men nu kom hans dotter och hennes svigerska såsom en förstlingskäril från det hemmet. Några av dopkandidaterna voro andra och tredje generationens folk, tre av dem voro fjärde och två av dem voro t. o. m. femte generationens. Och ändå var det inget barn dop!

Det är underbart och trosstärkande att se, huru säden växer. Jag skall aldrig glömma stamfadern till den "femte generationen". Han kom med i församlingen år 1904. Han hade redan då hunnit till den ansenliga åldern av 85 år. Men trots sin ålder gick han söndagligen den 7 km. långa vägen till staden för att närvara både på missionens söndagsskola och möten för äldre. Då undertecknad med familj reste hem till Sverige 1906, hälsade han hem till missionsfolket i Sverige med orden: "Guds nåd är stor". Om han nu kunde stå upp ur sin grav och finge se så många av sin familj som gått över på Herrens sida, skulle han säkert sända samma hälsning understruken med många grova streck: "Guds nåd är stor." Ja, det få vi, Gud vare lov, erfarra. Det är missionens och Gudsrikets seger.

Dopförrättaren.

Sedan br. Wang Gi-shan, som under många år tjänade såsom infödd pastor för omkring fem år sedan blev lam, har det varit omöjligt att ena sig om en infödd pastor. Detsamma har ock varit fallet med de övriga tio församlingarna, tillhörande vår mission. Allt som därför måste göras i pastoratvärd måste utföras av den svenske missionären. Men med den utveckling som vår mission haft, har det i längden blivit omöjligt för honom att hinna med allt. Missionärerna enade sig därför om att vid förra årets Svensk-kinesiska konferens meddela församlingarna, att de senast vid årskillet hade att välja infödd pastor eller, där detta ej för tillfället kunde realiseras, såsom ett övergångsstadium befullmäktiga församlingarnas ordföranden (ty sådana funnos redan i några församlingar) att i egenskap av "äldste" — det låter lite blygsammare; — förrätta dop, utdela nattvarden etc.

Vet icke i skrivande stund, i vilken utsträckning detta beslut praktiserats i de övriga församlingarna, men jag dock meddela, att de tre församlingar jag tjänar (Kiaohsien, Longgiatsuen och Po) ha upptagit förslaget med förståelse samt för ett år framåt valt och avskilt, såsom jag tror, lämpliga bröder att tjäna församlingarna. Det var sålunda Kiaohsien's församlings "äldste", Wang Lien-tjeng, som tjänade vid senaste dopförrättning och nattvardsgästtjänst. Och han gjorde det bra. Han är en 46-år gammal man, en av våra alla första skolgossar, en mångårig kristen, en begåvad talare, en flerårig evangelist och diakon. Som församlingsmedlem tillhör han den "tredje generationen".

Nattvardsfirandet.

Efter dopet samlades de nydöpta jämte församlingens medlemmar omkring nattvardsbordet. Några välkomst- och förmaningsord uttalades, böner och förböner uppsändes till Nädens tron, varefter de symboliska gåvorna tyst och värdigt utdelades till den talrikt församlade menigheten. Det var en andemättad och stämningfull stund.

Men även de bästa stunderna här i livet ha ofta ett inslag av smärta och ovaraktighet. Så ock denna. Man hade helt nyligen blivit underrättad om att familjen Strutz på grund av fruns ohälsa av läkare blivit rädd att resa hem till Sverige för en tids klimatbytte. De hade undangett sig offentligt avskedsmöte. Ledaren vid nattvardsfirandet använde därför detta tillfälle att å församlingens vägnar i korta ordalag säga de hemrosande ett tack och farväl samt sända hälsningar till "moderförsamlingen" i Sverige. Br. Strutz besvarade detta med ett kort anförande, bad om församlingens fortsatta förböner och förklarade å sin sida, att de aldrig komme att glömma församlingen och missionen inför Gud. Härmed var den sista stora dagen i 1938 års sommarkurser i K. avslutad. Hela kursen var högtidsdagar inför Herren under politiskt vidriga förhållanden. Men Herren bygger sitt Jerusalem i hullersam

Just då ovanstående rader blivit nedskrivna, kommo Gerda och Egron Rinell jämte församlingens äldste och en diakon tillbaka från utposten Y u a n - g o - c h o a n g (15 km. väster om staden). Å den paltsen och i dess närhet har under flera månader en stilla och genomgripande väckelse ägt rum. Många ha blivit frälsta. Nu önskade flera av dem bli döpta. Men avståndet till Kiaohsien's stad var så långt, vägen svår och flera av kandidaterna gamla. Man anhöll därför, att församlingen skulle sända befullmäktigade ombud dit och döpa de i den där befintliga floden. Detta beviljades. Och den 12 och 13 juli utförde församlingsombuden sitt uppdrag. Efter fullbordat verk kommo de glada tillbaka och meddelade bl. a., att de döpt — 52 personer! — En annan penna torde senare nedskrivna en del detaljer.

J. A. Rinell.

Ungdomens Väckelse
N:o 51 1937.

Missionsintressen

ARBETET I KINA FORTGÅR.

En del ungdomsföreningar etc. bruka stundom åtaga sig det ekonomiska understödet för något skolbarn, en evangelist eller bibelkvinna i Kongo eller Kina. Det är en god idé som borde uppmuntras. Det givur nämligen föreningen något speciellt att tänka på, att bedja och arbeta för. Och så bruka missionsärarna i gengäld för denna lilla handräckning sända understödjarna ett brev, en kvartalsberättelse o. d. om arbetet. En sådan växelverkan mellan missionsfältet och understödjarna skall säkert visa sig fruktbarande. Vi äro i dag i tillfälle att meddela en dylik »kvartalsberättelse» från Kina. Innehållet bara i denna är värd en väcker slant för missionen och ett uppriktigt tack till Gud för Hans nådiga beskydd över missionsfältet och våra svenska och infödda missionsarbetare nu under faroupplylld tid. Brevet lyder:

Kära missionsvänner!
Frid!

Det är bra länge sedan jag skrev sist och berättade något om Er arbetare och om arbetet härute. Orsaken har varit den ständiga ovissheten. Man vet inte i dag vad som kommer att hända i morgon — inte ens nästa minut.

Vårt geografiska läge å missionsfältet är sådant, att man fruktade det vi skulle få den första stöten av kriget. Men det har behagat Herren att skona oss, arbetet och fältet tills nu. Detta gör, att vi, då de något förlängda sommarferierna voro slut, återvände till våra respektiva stationer och fortsatte arbetet. Det samma gäller ock de infödda arbetarna. Ingen av dem har skolkat.

Hur länge vi få hålla på med arbetet vet endast Gud. Flygmaskinerna susa dagligen över våra huvuden. Men de ha ej hittills kastat några bomber i vår närhet. Faran för detta är dock naturligtvis överhängande. Vi vilja dock försöka stanna hos våra kineser så länge som möjligt. De värdera det. I nöden prövas vännen. Intet tryck utövas emellertid på någon att stanna kvar å stationen. Allt är under dessa kritiska förhållanden frivilligt.

Arbetet har hittills fortgått tämligen normalt. Skolorna besökas av så många elever, som lokalerna kunna rymma. Den evangeliska verksamheten är lovande. Då nöden står för dörren behöver folk Kristus. Vi hoppas att nöden skall driva många till Honom.

Under sommaren hade de olika församlingarna rätt goda dopförrättningar. Härvarande församling döpte 50 st. Hade det fått vara lugnt hade dopciffran säkert blivit större. Men man får tacka Gud för det som blev.

Kina och de omvända kineserna behöva nu, mer än någonsin, Edra sympatier, förböner och offer. Bed flitigt för dem. En rättfärdig mans bön förmår mycket, då den är i verksamhet. Bed ock för oss. Jag vet att Ni gör det. Vi känna det. Vi tacka Er därför.

Samtliga svenskar här förena sig med Er infödde arbetare i kära hälsningar. Gud med oss alla!
Broderligen.

J. A. Rinell.

S. N:o 30(25) 1937

Hälsning från Bibelskolan.

Förliden höst stodo vi på grund av kriget ganska ovissa, hurvida bibelskolan för kvinnor kunde öppnas eller ej. Vi vågade dock försök. Elevantalet blev rätt mycket under det normala, men Gud var med oss och skyddade oss för alla faror.

Den 13 jun. i år togo de nya herrarna makten i vår provins. Den 11 febr. skulle ny termin börja. Det var dock alltför oroligt både i staden och på landsbygdens vägar, där eleverna måste färdas, varför tiden för skolans öppnande uppsköt till 1 mars. Vid den tiden kunde vi ock tänka på flickskolan utrymd av flyktingarna, som bott där sedan mitten av januari.

Vi vågade knappast tro, att så många elever skulle vara modiga nog att komma även nu. Men de kommo både från landet och staden. En del av flyktingarna ville även stanna. SA skaran har blivit den största vi någonsin haft. Ett 35-tal kvinnor ha varit inskrivna, men några ha måst sluta igen av olika orsaker.

I mitten av maj hade fru Hulda Anderson sina sista lektioner. Vi ha nu vinkat farväl till henne och hennes dotter, då de började sin långa hemresa. Vi sakna dem mycket. Tiden var dock inne för deras resa. Må Herren vara med dem och föra dem lyckligt till deras kära. Vem som skall fylla hennes plats i bibelskolan, är ej ännu bestämt. Herren skall förse.

48

Gud har beskärt oss en god termin. Alla ha visat stor iver att tillgodogöra sig det mesta möjliga av undervisningen. Guds Ande har ock varit mycket verksam ibland oss. Några som icke tillhöra församlingen önska nu tåga stegot ut och följa Jesus i dopet. Må de bli verkliga Jesus-lärjungar! Den 16 och 17 denna månad (juni) ha vi examen och avslutning. Denna gång ha vi inga avgående elever.

Sänder denna lilla rapport i hopp om att kunna glädja alla våra trogna förebedjare. Utan edra varma och innerliga förböner, vet jag ej, vad som kunnat hända oss i dessa bistra tider. Må vi därför tillsammans priså Gud för önnhörelse och hans underbara välsignelser dag för dag.

Så ville vi till sist sända en varm hälsning till alla våra vänner och en önskan att alltiämt få vara inneslutna i eder kärleksfulla hägkomst inför Nådens tron.
Hedvig Rinell.

Bönen och — banditerna.

Från Kiaohsien skriver missionär J. A. Rinell den 2 juni följande:

• Svenska skolan hade för några dagar sedan en trevlig termins avslutning, då Maj-Brit Anderson även fick sitt avgångsbetyg från folkskolan.

I går kväll hölls ett välbesökt avskedsmöte i kyrkan för fru Hulda Anderson med dotter, vilka stodo färdiga att via Amerika resa hem till Sverige. Vackra och sympatiska tal höllos av flera kineser jämte av fru A. En liten minnesgåva från församlingen överlämnades. God kristlig stämning. I kväll ha vi följt resenärerna till tåget. Give Gud dem en god resa!

A en utpost 15 km. väster om staden har det under våren varit en stilla, god och allvarlig väckelse, särskilt bland kvinnorna. Ett par kinesiska bibelkvinno ha varit det synliga reiskapet därtill. Flera från nämnda trakt ha begärt dop.

Hörde i dag en liten hämdelse från nämnda trakt, som bl. a. understryker bönenis välsignelse. Banditer kommo till lyn. Flera hus hade utplundrats. Så kommo banditerna till ett hus, där man samlat till bönenmöte. De stannade ett ögonblick utanför stugan och lyssnade. Då de hörde folket innanför bedja, slog banditleddaren med handen mot sina kamrater och sade: »Här få vi into gå in. Bönen räddade dem.

Vi leva eljest i en farlig tid. Det behövs blott ett ord, en liten obetydlig handling, en osanning — och en hederlig människa kan anmällas för »majestätsbrott» och dödas utan rannsaking. Här i församlingen ha vi nyligen förlorat tre medlemmar på detta sätt — en dödades av japanerna därför att han mistänktes vara anti-japan och två av kineser därför att de ansgos vara för japanerna. Ett utmärkt tillfälle att hämnas på fiender!

Då jag i dag var vid järnvägsstationen tillfrågades jag av en japansk officer vad jag visste om kriget. Jag svarade: »Jag vet ingenting utöver vad tidningarna berättat». »Nå», blev nästa fråga, »på vilken sida av de stridande står ni?» Svaret blev: »Jag försöker vara neutral». Jag såg dock, att detta svar inte fullt tillfredsställde honom.

E 54

49

Språkförblatringen är kunnbar. Massan av japanerna förstå inte något av de språk vi kunna använda. Det kan därför bli rätt unika uttryck och sammanställningar. Så t. ex. passerade jag en gång genom vakten vid en av stadsportarna under namn av — »Jesus» och en annan gång under namn av »Amen». Det var sannolikt ungefär allt vad herrarna visste om den kristna religionen.

Eljest ha japanerna hittills varit mycket hyggliga mot oss. En gång följde mig en japansk underofficer bakifrån till kyrkan. Kommen dit frågade han: »Är det här er kyrka?» Då svaret blev jakande, gjorde han, vänd mot kyrkan, en den allra finaste militär-honnör, varefter han avlägsnade sig. Genom evangelisterna har jag också hört, att soldater, som gått in i något landskapell, gjort liknande honnör. Därigenom anse de sig nog ha dyrkat de kristnas Gud!

Hälsningar till alla och ett tack för trogen bönevakt!

J. A. Rinell.

49

V. P. N° 30 (35) 1938

ECKO-POSTI

BIBELSKOLAN I KIAOSHIEN.

(Se fru Rinells artikel.)

för dörren, få bli Guds och Jesu Kristi medarbetare.

Med hjärtliga hälsningar och välångönskningar.

Eder i Herren förbundne

J. A. Rinell.

Näst Gud tacka vi Eder för den del av arbetet, som Ni under året varit med om att utföra. Vi tacka Eder för Eder kärlek, för Eder deltagande, för Eder förtroende, för Eder förböner och för Eder ekonomiska insatser. Allt detta har glatt oss mycket.

Vi hoppas också att Herren i sin godhet skall förlåna Eder sin nåd att, även under det år, som nu står

EKO

1937

KINA.

Kiaochow den 21 nov. 1936.

Kära missionsvänner!

Nåd och frid!

Vill med dessa rader tillönska Eder ett välsignelserikt Nytt år. Min Fridsfursten ånyo få bringa sin Frid till jordens fridlösa folk!

I trots av radande oro i världen har det dock belagat Herren att lita oss här i Kina få fortsätta missionsarbetet i lugn och ro. Hälsofällståndet har i stort sett varit gott. Er arbetare har hela tiden varit frisk och kunnat vara i oavbruten verksamhet.

Arbetet har icke heller varit förgäves. En ny församling på 250 medlemmar har blivit bildad. Två nybyggda gudstjänstlokaler ha blivit invigda. Manga hundra andliga möten ha hållits. 215 kineser ha blivit döpta och vara elva församlingar räkna nu 4,346 medlemmar.

Fältet och människohjärtarna äro öppna för Guds ord. Det gäller för oss att så, vattna och skörda. Om vi göra detta, skall Gud giva växten.

Omkring missionsfrågor i Kina

FRÅN MISSIONÄRERNAS RÅDPLÄG-
NING.

Svenska baptistmissionens kina-missionärer i Shantung kunde på grund av de politiska oroligheterna i trakterna ej hålla sin missionärskonferens i Kaomi den 11 febr. detta år, som tidigare var beslutat. Man inskränkte sig därför till att hålla ett möte av verkställande utskottet. Detta hölls i Chucheng den 21 och 22 i nämnda månad. Besluten, som då fattades, skulle i form av protokoll tillsändas övriga medlemmar på fältet, varefter besluten i händelse av gillande enligt arbetsordningen äro likvärdiga med missionärskonferens beslut.

Verksamheten fortgår.

I trots av krigsroreligheter och ombyte av regeringslagga m. m. har det behagat Herren att låta missionsarbetet fortgå under hela det gångna konferensåret. (Delsamma kan också sägas i skrivande stund.) De svenska och infödda arbetarna ha i stort sett även under farofylld tid varit på sina respektive arbetsplatser och utfört sina åligganden. Hälsoförhållanden har ock med något undantag varit gott. Missionsarbetet har varit förhoppningsfullt. Skolarbetet likaså. Unga och gamla ha t. o. m. visat större villighet än vanligt att lyssna till Guds ord.

Regeringsskiftet, som hos oss inträffade i mitten av jan. månad detta år, var i huvudsak oblodigt. Det önkade skyndade stora skuror av kinesiska kvinnor och barn till missionsstationerna att söka skydd. Vid tillfällen uppgingo dessa barn i Kiaohsien till betydligt över ett tusen personer. Och många av dessa ha inte ännu vågat gå hem till sitt. Dessa stora folksköckningar till missionsstationerna ha givit rika tillfällen att rekommendera den tillflyktsort, som är evigt bestående och som trotsar alla tidens växlingar och stormar. Missionsarbetarna — de svenska och infödda — ha hittills under den nya regimen åtnjutit rörelse- och arbetsfrihet.

Litet statistik.

Missionen har under året ägt elva församlingar med 4,493 medlemmar. Av dessa döptes 171 under året. Kapell- och predikolokalerna uppgingo till 105 st. I 71 söndagsskolor ha 1,777 elever undervisats av 84 lärare. Av andra skolor har det funnits en samrealskola med 161 elever, 37 små- och folkskolor med 1,109 elever och en bibelkvinnoskola med 22 elever. Fem kvinnoföreningar med 215 medlemmar och sex ungdomsföreningar med 181 medlemmar ha ock varit i verksamhet. De infödda arbetarna ha i allt uppgått till 172 st. Under året ha 48,151 större och mindre skrifter blivit spridda, däruv 397 helbiblar och N. T. Till verksamheten har på fältet insamlats något över 8,460 kinesiska dollars.

Några av besluten.

På grund av tidsåtgärd beslutades det: att årets missionärskonferens skulle inhi-beras,

att de under fjolåret valda tjänstemännen i verkställande utskottet, såväl som stationsföreståndarna och övriga arbetare i missionen skulle uppmanas att så långt möjligt kvarstå på sina respektive platser och söka fylla de arbetsuppgifter, som tilldelats dem,

att hos Missionsstyrelsen förordas hemresor under 1939 för familjen Strutz och Martin Jansson. Som den senare önskade resa över Amerika och övervara baptistkongressen i Atlanta blev han även förordad att representera vår mission där,

att så fort omständigheterna det medgiva söka utnyttja Missionsstyrelsens löfte att inköpa en fastighet i Jihchao och utvidga missionsverksamheten där,

att på grund av tidsåtgärd uppskjuta öppnandet av realskolan i Kiaohsien till nästa höst och under tiden i det stället utnyttja samma skolas lokaler och en del fårarekrifter till kortare bibelkurser för kristna kineser,

att uppdraga åt en kommitté att vidare söka utreda och förbereda en del frågor som den svensk-kinesiska konferensen inlämnat,

att tacka redaktörerna för V.-P. och U.-V. för det intresse de visat missionen samt genom ordföranden likaledes tacka den ansvariga missionsledningen i Sverige för punktlighet att sända missionsmedal, julpresenter, svar på brev etc. samt framför allt för visad kärlek, förtroende, omsorg och förbön under farofylld tid. — I detta tack inhögripes alla våra missionsvänner. Edra förbön ha räddat oss och missionen ända tills nu. Tack!

Framtiden.

Att tala om framtiden är naturligtvis vanskligt. Kriget hotar att bli långvarigt och blodigt. Utgången torde efter allt int ännu kunna bestämmas. Ett bittert guerillakrig har börjat även i vår provins. Detta gör trakten osäker. Vi tacks dock stad för förmodan att ha fått stå vid kinesernas, och då särskilt vid de kristnas sida, under farofyllda tider som gått. Och vi hoppas kunna göra det även i fortsättningen. Det har värderats mycket av samliga kineser och har vorkat mer till evangelii seger än mången predikan framställt i ord. Vilken av de stridande makterna som än kommer att vinna »Jordtorvan» här ute hoppas vi dock att kung Emanuel skall vinna själarna. Och det är för dem som vi enigt och målmedvetet skola kämpa — i Guds namn, efter Kristi anvisning och den helige Andes kraft.

J. A. Rinell.

Från Kiaohsien, Kina

skriver missionär J. A. Rinell den 8 april: Verksamheten har under april månad och till skrivande stund fortlöpande utgått. Skolorna i staden och på landet äro fulla av elever. Gudstjänsterna äro väl besökta. Budskapet mottages med förtroende. Jag har besökt de flesta utposterna på mitt fält. Verksamheten synes inte hittills i någon större grad hindrats av kriget. De kristnas löner berör, som man ju lätt kan föreställa sig, nästan alltid kriget. Men de beöja om förlåtelse för sitt lands synder. Likaså för Japans.

Den 26 och 27 mars öppnades en ny utpost till Kiaohsien församling. Publiken var talrik. Flera både svenska missionärer och infödda evangelister deltog med goda vittnesbörd. Ett nummer i högtiden var frändet av Jesu Kristi födselsminnelse. I denna åminnelsefest deltog ett 60-tal.

Byn där detta skedde heter Jung-giatuen. Den ligger 14 km. nordost om Kiaohsien och räknar omkring 200 familjer. Av dessa familjemedlemmar ha vi 42 församlingssmedlemmar. Verksamheten där är, som man kan förstå, inte ny. Av svenska missionärer har Esther Wahlén nedlagt det mesta arbetet. Men man har inte förr än nu haft någon samlingslokal för möten. Man har i första full nödgats samlas ut på en öppen träskplan. Men nu har Herron manat en där boande bibelkvinna — »Esthers bibelkvinna», som man ofta kallar henne — att tillsammans med sin man bygga ett brukapell.

Och detta kapell blev nu helgat åt Herren. Enligt ett vid tillfället uppläst dokument, var det en gåva till församlingen så länge som de båda makarna levu. Orsaken att gåvan inte räcker längre var den omständigheten att jorden, på vilken huset står, tillhör makarna endast under deras livstid. Som emellertid jordägaren även är församlingssmedlem hoppas man att ägandefrågan senare må kunna ordnas. Herren bygger sitt Jerusalem även under bullersam tid.

J. A. Rinell.

No 47 - 1938. Kiaohsien, Kina

Välkomst för Hellen och Oscar Rinell.

Den 19 november anlände Oscar och Hellen Rinell med sin dotter till K. Resan hade gått bra. Dagen därpå (söndagen) hälsades de välkomna i kyrkan av en talrik publik.

Just nu pågår en månads bibelskola för mera försigkomna församlingssmedlemmar. Elva församlingar äro representerade med ett 40-tal deltagare.

Kiaohsien och Longgiatsuen's församlingar ha nyligen haft sin årligen återkommande s. k. skördefest eller skördeförsäljning. Församlingssmedlemmar och utomstående visade även i år ett stort intresse för densamma. Nettovinsten i K. blev 110 dollars. Detta är för oss ett vackert resultat, då man tar hänsyn till de oerhörda skatter, som utpressas från folket för krigsändamål.

Missionsåret för förgår tänkligen normalt i trots av kriget. Herren bygger sitt Jerusalem även i bullersam tid. Årets dopsiffror i de tre församlingar jag tjänar är 131 och å hela vårt fält 393. Hela medlemsantalet är nu 4844.

Suntliga missionsarbetare känna sig, inte minst under dessa farofyllda tider, omslutna av Edra starka böner- armar. Detta har givit styrka i svaghet, nåd att hålla ut i arbetet för Herren och seger i kampen mot det onda. För allt detta tacka vi Gud och Eder alla. Gud välsigne alla kära vänner vid »trossen»! Hållen ut till dess att Herren kommer! Eder lön skall bli riklig i himmelen.

Jul- och nyårshälsningar till V.-P:s redaktion och läsare.

J. A. Rinell.

CKO-POSTEN

De troendes dop

TEOLOGERS VITNESBÖRD.

— Naturligtvis läto i den tiden endast sådana döpa sig, som trodde på Jesus Kristus, och barndop fanns ej ännu till. — Även i den efterapostolska tiden höra vi endast om dop av vuxna. Prof. dr W. Helmlüller.

— Dopet, som verkställdes på vuxna (om barndop höres ännu ej ett ord), föregås av undervisning, ämning för dem, som ej hade vuxit upp som barn i kristna familjer. Lic. R. Knopf.

— Till deltagande i kuiten berättigade dopet, vilket genom ned-sänkning i en flod verkställdes på de först undervisade och sedan genom bön och fasta förberedda fullvuxna katekumenerna (dopkandidaterna) på grund av deras kristna trosbekän-nelse. Prof. dr Ebrard.

— Fastän den magiskt-sakramen-tala uppfattningen främjade barndopets uppkomst, blev dock dopet av vuxna regel under hela den gam-mal-kristna tiden. Prof. dr Karl Heussi.

— Allt dopet i början verkställdes i det fria, genom neddoppning i floder och dammar är bekant genom Nya testamentets berättelser. Senare byggde man stora dopbassänger och dopkapell. Dopkandidaten steg ned i vattenbassängen och dop-pades helt under vattnet. På detta sätt fräddes bilden av begravningen i Kristi död och uppståndelsen ur graven med all makt för själen. Prof. dr Hagenbach.

Barndopet

TEOLOGERS VITNESBÖRD.

— Påbudet om barndopet finns varken i Jesu ord eller på annat ställe i Nya testamentet. Det har uppkommit först i andra och tredje århundradet. Prof. dr Barth.

— Allt vad man troff sig läsa om barndop i Apostlagärningarna, det är ren fantasi. Prof. dr Beyschlag.

— Det verkliga evangeliet, såsom det var förkunnat av Kristus och hans lärjungar, vet ingenting om barndop. Vi få ej försöka att med Bibeln stöd- ja en kyrkans Institution, som ej är anbefalld i evangeliet. Prof. dr Böhmer.

— Varken i den heliga Skrift eller i de första 150 åren av den kristna kyrkans historia finnes det ett säkert exempel på barndop. Och vi måste medgiva, att de många motståndar- na till detsamma ej kunna överbevi- sas från evangeliskt ståndpunkt. Prof. dr Aug. Hahn.

— Barndopets användande är i apostoliska och efterapostoliska ti- den ej påvisbart. Prof. dr Hauck.

— Alla spår av barndopet, som man velat finna i Nya testamentet, måste först insättas därl. Prof. dr Fr. Schleiermacher.

Ur Svensk Missionsstatistik 1937

	Missio- närer	Inf. med- arb.	Stalle- ner	Under- året döpta	Antal medl.	Elever i sänd- skolor	Elever i små- och folkskolor Män. Kvinn.
Svenska kyrkan	125	1,203	27	1,019	15,190	5,730	10,570 6,200
Liv. Fosterlands-Stiftelsen	49	323	30	72	3,506	2,304	1,445 853
Svenska Missionsförbundet	180	1,130	23	2,913	37,391	19,652	11,310 8,331
Helgelseförbundet	70	313	27	261	5,094	5,470	1,379 1,286
Sv. Alliansmissionen	69	638	26	788	10,800	3,530	1,215 950
Svenska Baptistsamfundet	61	339	9	350	5,850	6,497	5,423 770
Örebro Missionsförening	75	212	17	114	1,331	734	781 141
Kvinnliga Missionsarbetare	6	27	3	5	93	83	108 29
Svenska Missionen i Kina	49	339	13	573	6,859	3,423	663 397

(Statistiken upptar endast mission i hednaländerna, ej i katolska länder.)

Som en kommentar till ovanstående ur Allm. missionsstatistik kan fogas följande från »Den Evangeliska Mission» av docent G. Lindeberg:

Statistiken säger som vanligt både mycket och litet. Kritik har stundom framställt mot bruket av siffror överhuvud, då det gäller värdering av ett andligt arbete. Men då de ändå återkomma är efter år, sker det i den riktiga tanken, att de åtminstone kunna giva en ungefärlig föreställning om verkets omfång och framsteg. Det är en mycket förklarlig önskan hos dem, som här hemma kanske under verkliga offer stöda arbetet, att få veta om dess resultat i en form, som omedelbart och tydligt säger dem, att det icke varit förgäves. Men siffrorna ha ett alldeles särskilt budskap, som låter dem säga mycket mer än de blotta talen. De äro en mäktig förkunnelse om andliga segrar, ofta vunnna efter heroisk kamp och mycket lidande. De orinna om de stora förvandlingar i en människans liv, som äro evangeliets frukt. De predika om nyvunnen livslycka, om besegrad sorg och erövrad glädje. De tala om förnyelse, som strömmat in i släktliv och hemliv. De låta oss lyssna till Andens susning öfver länder, där mörker härskar. De giva oss hopp i en tid, som synes lita till svärd och våld som de starkaste krafterna. De vilja peka på ett växande kapital av helighet, gudhet och kärlek, vilket avkastning heter välsignelse. »Det gamla är för-

gånget, se, något nytt har kommit» — det gamla paulinska ordet får ny mening och glans, när bud komma om människor, som gjort det till sin jublande beklännelse.

Men, som alltid, äro de osynliga resultaten större. Det har ofta talats om det inflytande, som kan utgå även från en liten grupp av kristna i en hednisk omgivning. »Icke kan den stordöjns, som ligger på ett berg.» Människor måste se och känna. Ej minst då handlingarna tala. Siffrorna från sjukvården äro ju ansevärda: det är icke säkert, att de, som där få hjälp, uppskatta de krafter, som här byggt upp ett barmhärtighetens hus. Men många ha dock sett och funnit, att icke allt i denna värld står i våldets, ogunnytans och otacksamhetens tecken. Kanske i denna tid den kristne hjälpen blir märkbarare genom kontrastverkan: vi kunna väl skönja något av detta i Kina.

Resultaten äro dock små, om vi jämföra med vad vi önskade eller ställa dem mot bakgrunden av det som återstår. Procenttal skulle bli sorgligt obetydliga. Här kunde misströstan vara på sin plats. Men det höves oss icke. De krafter, som stå oss till buds, äro outtömligt stora. Langsamt synas de verka, men något har dock skett, och något sker. Det måste i varje fall statistiken säga oss, och då har den sagt ganska mycket.

1939.
Fredagen den 28 april.

Det svarta och röda korset.

En kinamissionär berättar bl.a. om hur han fick predika för ett antal sårade soldater. Då jag talade om Jesus Kristus på korset, säger han, trängde sig soldaterna närmare mig och framställde en massa frågor om Jesus...

Efter att ha talat om synden och laglösheten, som förde Jesus till korset, frågade missionären: Förstår ni meningen med korset? Ja, sade de. Vi känna till det röda korset, ropade de i korus. Vad menas då med det röda korset? Frågade missionären. Det menas Rädsla liv, svarade de. Det är riktigt, fortsatte talaren. Det röda korset menas livräddning.

Missionären försökte nu att förklara, att korset ursprungligen var ett romerskt tortyrredskap, ett svart kors, som symboliserade död. Det var på ett sådant kors, som Jesus fastnaglades och dog. Hans fiender trodde, att de på detta sätt skulle tillintetgöra honom för alltid. Men Jesus var för stor och mäktig. Det svarta korset kunde inte tillintetgöra honom. Hans död förändrade korset, så att det blev symbolen för liv, frälsning, offer och tjänande. Det var Jesu blod som förändrade det svarta korset av död och förtappelse till det röda korset av liv och frälsning. Sålunda är det det röda korset, som räddar människans kropp, och Kristus på det röda korset, som räddar hennes själ.

Soldaterna voro, säger missionären, djupt gripna och nickade bifall till det sagda. En av officerarna tackade offentligt för budskapet och uppmanade soldaterna att tro på och följa honom, som dog på korset och gjorde det svarta korset rött.

J. A. Rinell.

Y. J. 20 - 37.

Vår yttre mission

Kiaohsien, Kina

Under påskhelgen hade vi i Kiaohsien välbesökta och andemättade möten med tre sammankomster om dagen under en hel veckas tid. Som främmande talare hade vi evangelisten Tai med fru från Tsalung. Br. Tai är för oss en välkänd, sund och aktad Kristi tjänare. Före kriget tjänade han oss och missionen nära ett par års tid. Hans unga fru besökte oss dock för första gången. Även hon visade sig vara en god och kraftfull Herrens tjänarinna.

Det var inspirerande att se den rymliga kyrkan vid flera möten vara överfull av uppmärksamma och efter Gud längtande åhörare, av vilka flera höjde sig vid Jesu Kristi kors. På söndagsskolan påskdagen voro 379 personer närvarande. På e. m. samma dag hade juulorerna (omkring 200) sin sammankomst. Ett av det intressantaste numret å det eljest rikhaltiga programmet var, när ett 20-tal ungdomar tålade med varandra om att först finna och läsa bibelverser, som en särskilt tillsatt kommitté angav. Den färdighet och bekantskap med Bibelns böcker, som därvid ådagalades, var fenomenal. Väl de barn och ungdomar, vilka tidigt få bekanta sig med de heliga Skrifterna!

Det var från början meningen, att vännerna Tai skulle ha en veckas möten även i Wangtai, men som köpingen var hotad av krigsoperationer, måste denna plan övergevas och tiden användes i stället i Kaomi.

Med undantag av vissa platser å vårt vidsträckta fält råder ett relativt lugn. Mötena i stad och på land äro mycket väl besökta. Längtan efter Gud tar sig uttryck på många sätt. Det är missionens gyllene tillfälle. Det gäller att göra, vad man kan. Hela arbetsstaben, svenskar och kineser, är ock i livlig verksamhet. Och Gud är med. Kära hälsningar till alla offrare och förebedjare.

J. A. Rinell.

Nr 38 1938

UNGA KAMRATER

JAG MINNS...

... Min första och sista cigarr.

Ett par barn- och ungdomsminnen av missionär J. A. Rinell.

J. A. Rinell.

Mitt föräldraham låg så långt ifrån läro-
staden Uppsala och Lund, att då vis-
domsvindarna hunno dit voro de så för-
tunnade, att de gjorde föga intryck på
mig. Och ändå förstade jag efter lite lär-
dom.

Den lilla staden Vadstena låg mycket
närmare. Och dit blev jag sänd — till den
institution för gossar som då fanns i det
Röda tornhuset. Det hade under den katol-
ska tiden tillhört klosterbyggnaderna, men
nu var det elementarskola.

Huru mycket vett jag lärde mig där,
kan jag inte riktigt säga, men lärare drill-
lade mig bl. a. i att höja tyska verb och den
bestämda och obeslämda artikeln. Och
fastän jag nu är över 70 år, kommer jag
likväl ihåg en del av detta. Det talar för,
att man i ungdomen bör lägga sig vin-
ning om att lära så mycket som möjligt.

Men innan jag kom till V. sände mina
föräldrar mig till socknens små- och folk-
skola. Vägen till dem båda var lång. Inte
sällan lade jag mig om kvällarna plågad
av en ohygglig benvärk. Man var nämli-
gen på den tiden inte så civilicerad, att
barn med lång skolväg fingo åka buss till
och från skolan.

Mitt första besök i småskolan gjordes i
sällskap med min mor. Vi kommo sent
dit, så läraren hade redan börjat lektionen.
Till min förskräckelse höll han på att un-
dervisa i seh-ljudet. Det var »latin» för
mig. Han påstod att seh-ljudet stavades
på sex sätt. Och med hög och högtidlig
läraröst repeterade han alla dessa sex
former ett par gånger, varefter han kom
till mig och väntade att jag skulle kunna
det. Men det var dumt tänkt och dumt
undervisat. Stenars barn som skola lära
sina skolböcker på det sättet. Jag fick en
sådan skräk för seh-ljudet, att jag aldrig
lärde det — åtminstone inte i hans skola.
Men en sak lärde jag mig emellertid av
proceduren, den nämligen, att ett sådant
undervisningssätt är olämpligt för små
barn.

Forts. å nästa sida.

ARON ANDERSON

**I faror bland leoparder och
andra vilda djur i Kongo**ger de unga goda äventyrsskild-
ringar i bokenEn högellgen spännande och dramatisk
berättelse om ett möte med en blod-
törstig leopard och räddningen undan.

Häft. 75 öre.

Här har de unga en lättsäld bok för
massspridning.B.-M:s BOKFÖRLAGS A.-B.
STOCKHOLM 1.

Vand 5

UNGA KAMRATER

Som sällskap till småskolan hade jag sedan en granpojke som hette Kalle. Han var något äldre än jag. Vi blevo med tiden mycket goda vänner och delade ljuvt och lett med varandra.

Mina föräldrar voro fromma och gästvänliga människor. Detta gjorde att grannarna inte sällan kommo in för en pratstund. Det var särskilt en av dem, en hygglig bonde, som gjorde ganska täta besök. Min far, fastän ingen rökare, höll sig dock alltid med god tobak och bra cigarrer. Vår vän bonden var en stor rökare och använde mycken tid på vinterkvällarna med att röka och med att tala om historier. Jag intog därvid alltid min plats å ena soffhörnet, varifrån jag kunde se rökmolnen och lyssna till samtalet. Jag fick intrycket, att det var karaktäristiskt att röka. Och då jag blev stor, skulle jag naturligtvis göra detsamma. Exemplet smittar.

En morgon, då jag stod färdig att gå till skolan, tog jag tvenno cigarrer från min fars cigarrlåda. En av dem skulle jag ha själv och den andra skulle jag giva min kamrat Kalle. Nu på vägen till skolan skulle den första röksektionen tagas.

Då jag träffade Kalle, sade jag till honom: »Kan du gissa vad jag har här i fickan, Kalle?» — »Nii-ii, det kan ja inte», sade Kalle, »ä du karameller?» — »Nej, det som ä mycke bättre». — »Vad har du då?» Och utan att svara drog jag fram två stora cigarrer och sade: »Här Kalle får du en, och den här skall jag ha själv.»

Cigarrerna ländes. Och vi »bolmade» på dem en god stund. Men det dröjde inte länge förrän vi båda började känna oss illamående — jag värst. Förskräckligt sjuk!

Den dagen kommo vi för sent till skolan. Vi anmälde oss båda som sjuka. Och lärarinnan rådde oss att gå hem och be mamma om en inpackning, ty vi hade sikkert blivit förkylda. Min mor tog till godo lärarinnans diagnos på sjukdomen och följde hennes föreskrifter med den lyckliga påföljd att jag följande dag kände mig fullt frisk. Men den cigarren var både min första och sista. Den kurerade mig fullkomligt från tobaksbegäret, och jag beslutade mig för, att om jag inte kunde bli en herreman utan tobak, så avstod jag gärna från herretiteln.

DJURS

Söndag
från 10
förening
lyssna
från de
marens
ka kon
daktsty
blevo v
då und
Som
komme
en min
vägnar,
Djurs

BORLA

Junio
söndage
Bortåt
hela sö
kl. 1,30
ledare.
om vad
skoliv.
och Ky
medverk
det off
hr Meli
dilog,
sjöngs:
mörka
äro äts
alla jun

»ELIMS

ARBET
Det ä
gav någ
Men nu
lever oc
Vid ut
ny juni
den väl

Men
är dock
non av
hand oc
ja kalle
bud till
ångrat.
unge vi
den Hi

Då klockan stannade.

Det var i november 1903. Av någon okänd anledning sprang fjädrarna av i missionskolans klocka. Följden blev naturligtvis, att hela urverket stannade. Som våra barn, vilka gingo i skola i Shefoo, följande dag väntades hem för ferier, föll det på min lott att möta dem i hamnstaden T. Man beslutade då ock att låta den söndriga klockan följa med till urmakare därstädes. För att vinna tid och sålunda få klockan tillbaka med hem följande dag, beslutade jag att taga ett tidigare tåg, än vad som eljest var ämnat. Resan gick bra och ärendet blev utfört.

Följande dag började jag få klart för mig Guds ledning med denna, som man var frostad tycka, oväsentliga suk med klockan och den tidigare resan till T. Saken var nämligen den, att det tåg, med vilket jag ursprungligen ämnade resa, störtat ned genom en hög bro, varvid lokomotiv och flera passagerarevagnar sönderslogos och antändes, med den påföljd att hundratals människor dödades och skadades. Hade jag varit med det tåget, är det mycket sannolikt, att min levnads klocka hade stannat

för alltid. Men min arbetsdag var ännu inte slut. Det behagade Herren att spara mig för familjen och arbetet. Därför lät han urfjädrarna brista i skolklockan, för att min levnads klocka ännu skulle få fortsätta sin gång.

Om vi blott vore mera uppmärksamma på Guds ledning, skulle vi säkerligen ofta få se Hans hand i småsaker och få större och rikare anledning att prisas Hans namn.

Och sedan? Jag brukar visserligen alltid vara välkommen hem, men denna gång var det om möjligt något särskilt. Jag betraktades, och betraktade mig själv, som en brand ryckt utur elden. Glädjen över den underbara räddningen var stor. Gud blev ärad.

Och något liknande skall det säkerligen bli för den, som haft en farlig och prövande resa över livets stormande hav. Den skall bli dubbelt välkommen till sitt eviga hem och känna sig dubbelt lycklig över att farorna och olyckstillbudet äro överständna. Det första har gått till ända. Allt har blivit nytt.

Då klockan — livets klocka — stannar: hur blir det då för dig? *J. A. Rinell.*

Tala gott om församlingen

De heligas samfund på jorden

För inte länge sedan sade den amerikanske ambassadören Joseph Kennedy till den Plymouthska handelskammaren: »Vi skulle med all säkerhet övervinna våra svårigheter, om vi inte inbillade oss själva och andra, att allt är förlorat. Jag tror, att vi göra saken svårare för oss själva genom att inlägga en besegrad ställning».

Det ligger en sund filosofi i ambassadörens ord. Det är inte en god affärspolitik att nedsätta de varor man har att sälja. En kritisk affärsman sade mig en gång att predikanter i allmänhet voro godo talare, men dåliga affärsmän. Eller hur kommer det sig t. ex. att så många församlingsmedlemmar, diakoner och präster tala ringaktande om sin församling? En del ursäktar sig nära nog för att deras samfund existerar!

Var och en vet, att vi leva i en kritisk tid. Men den tiden började inte då vi föddes.

Den enda församlingstyp:

som haft det lätt att ta sig fram, är Laodicea-typen. Den var varken kall eller varm. Ingen brydde sig om den. Den stod utom räkningen.

Varför kunna inte de, som se ned på församlingen och tala illa om den, försöka betrakta den från den andliga synvinkeln? De skulle då få se att den liknas vid solen i sin härlighet, vid en armé under sitt banér. Hon är det Nya Jerusalem, som kommit ned från himmelen, hon är det nya Riket på jorden, i vilket rättfärdighet och frid bor. Jesus regerar där. Han är huvudet för församlingen. Hon är de heligas samfund på jorden.

Det bör inte förvåna oss, att intelligent ungdom, som hör så mycket om församlingens ofullkomlighet, vänder sig bort ifrån den och söker sig till etiska sammanslutningar, där kristendomen inte har någon plats.

Vi tro ofta att vi göra Gud en tjänst genom att vara kritiska mot

församlingen och dess medlemmar. Jag är inte säker på det. Många det inte är sunt, att en liten själ ser smått och kritiskt på alla och allt varmed han kommer i beröring?

Vi glömma så lätt att de män och kvinnor som utgöra församlingen äro av samma blod som vi själva. Våra svagheter torde inte vara deras. Men det innebär inte att de äro utan fel. Och ofta är det så, att de mest kritiska, ha de största felet. Ingen av oss har rätt att sätta sig på domarestolen. Bäst därför att pröva sig själv.

Dr. Alexander Whyte berättade en gång om en man och församlingsmedlem från Edinburgh, som av någon anledning hade blivit satt i fängelse. Då dr. W. på söndagsmorgonen berättade detta för sin församling sade han lugnt och värdigt:

»Han är i fängelse och jag är här.

Hade det inte varit för Guds obergripliga nåd, kunde jag ha varit där han är nu.»

Tala gott om din församling. W. T. Sted påstår att 95 % av all social verksamhet, som är något värd, har utgått från församlingen. Då allt har reducerats till sitt rätta värde står Kristi församling kvar som världens ljus, som salt i förruttnelsen, som fruktbarande grenar i det Sanna vinträdet.

Församlingen förljänar ett gott ord. Vad är det som inte blivit förbättrat genom henne? Är hon inte det bästa »Nationernas förbund»? Förekunnar inte hennes representanter det glada budskapet i alla länder under solen? Vem av oss vågar kasta sten på Kristi församling och hennes tjänare?

Jag vill giva ett löfte inför Gud, att jag under min återstående livstid skall höja min röst till pris och ära för Gud och hans församling — min församling.

(Översatt av —H.)

Vår förste Kina-missionär 75 år

Carl Vingren.

Den 15 febr. uppnår pastor Carl Vingren, U. S. A., 75 år.

Vingren utreste till Kina i mars 1891 som vårt samfunds förste missionär på detta fält och öppnade året därpå missionsstationen i Kiaochow (Kiaohsien). På grund av hälsoskäl blev hans direkta missionsgränning på fältet ej så lång, men under sitt pastorala arbete i Amerika har missionens sak stödsse legat hans hjärta nära, och han har på olika sätt gjort missionsarbetet stora tjänster.

Vingren intager en särställning inom vårt samfunds missionshistoria. Ty han var vår förste Kina missionär, fältfinnaren, vägrödljaren, banhytaren, mannen med Herrens kompass att söka leden och mannen med Herrens yxa och spett att fälla träd och hända sten, där Herrens odlag i norra Shantung skulle läggas och hans tempel rensas. Andra kommo efter honom och fullföljde hans verk. De äro nu med om att bärja in markens gräda från Herrens tegar. Men de och vi andra, som äro här hemma, skola alltid med tacksamhet tänka på Carl Vingren, som var vår förste Kina-missionär och som säkert alltför har ett stycke av sitt hjärta kvar i Kina och som på olika sätt stött vårt arbete därute.

J. A. RINELL:

V. P. N° 20 - 1939

Tala gott om pastorn

HAN ÄR EN MÄNNISKA — MEN HAN TJÄNAR EN STOR GUD.

För flera år sedan blev jag av en bildad kines ombedd att skriva något i hans autografbok. Det skulle vara adresserat till honom personligen. Jag sökte efterkomma hans önskan och skrev det vackraste jag kunde om honom. Några dagar efteråt kom han igen med boken och tackade för de vackra orden, som hade blivit skrivna, men tillade: »Var snäll och säg något gott om far också».

De där orden etsade sig fast i mitt minne. Och nu ber jag att med en liten personförändring få sända dem vidare: »Säg något gott om pastorn också, om Din pastor.

Det kanske är många som se ned på honom. Han är inte så begåvad som en del andra, inte så lärd och bildad, »drar» inte så mycket folk, predikar inte så bra och medryckande, är inte så sällskaplig, är gammalmodig, fränstötande, nervös. Han motsvarar inte de fordringar, som nutidens folk har på en pastor. Man borde få ombyte.

Allt det där torde vara sant. Han är bara en människa. Och kanske inte en av de bästa bland människor. Men i alla fall: säg ett gott ord om honom. Det kanske hjälper honom.

I min gröna ungdom skulle det hällas

en s. k. Lutherfest

i en grannsocken. Högtidsstalet skulle hållas av en troende prästman. Jag jämt några övriga frikyrkligt betonade gingo dit. Vi voro nyfikna att få höra vad prästen hade att säga om Luther.

För sitt anförande valde talaren

som text Jak. 5:17: »Elias var en människa av samma natur som vi». Men han bad ifrån början att få utbyta namnet Elia med Luther. Sålunda skulle texten lyda: »Luther var en människa av samma natur som vi». Och från denna text som utgångspunkt höll han ett utmärkt anförande. Nu ville jag sända även detta vidare med den förändringen: »Pastorn är en människa med samma natur som vi».

Då Elia, eldsprofeten, Luther, reformatorn, och alla andra Guds heliga män voro människor av samma natur som vi, får du inte vänta att pastorn — din pastor — skall vara något annat heller. Den mänskliga begränsningen måste tagas med i beräkningen. Säg detta till dig själv och andra.

Men är pastorn blott en svag och ofullkomlig människa, så besinna dock att han tjänar en stor och mäktig Herre. Under mina många resor på missionsfältet påträffade jag särskilt under kejsartiden i Kina ofta en sorts ringa och mindre aktade polisor, som gingo omkring på landsbygden. På min fråga vad de gjorde här eller där svarade de ofta: »Vi äro här för att utföra

den store och mäktige kejsarens

uppdrag». Detsamma gäller om pastorn: Han är kallad att tjäna Konungens Konung och alla herrars Herre. Håll honom därför i ära för ämbetets skull.

Tänk alltid gott om din pastor. Om han någon gång skulle säga något, som du inte gillar, så förstå att inte alla människor kunna tänka lika. Och framför allt, tro inte att han menar något ont, även om det skulle låta så. Tyd allt till det bästa.

Hav förtroende för pastorn. Han är din bästa vän, din »ajälasörjare», din förebedjare, din herde. Därför säger ock skriften: »Varen edra ledare hörsamma och lyden dem, ty de vaka över edra själar...» (Hebr. 13:17).

Undvik skvaller. Lyssna inte till skvaller. Sätt ingen tillit till skvaller. Säg den skvallrande, att du inte kan tro något sådant om din pastor. Bed honom gå direkt till den person som saken gäller. Handla själv på detta sätt.

Bed lilligt för pastorn. En rättfärdig mans bön förmår mycket, där den är i verksamhet.

Låt om möjligt aldrig din plats stå tom i kyrkan, då pastorn talar. Därigenom hjälper du honom att predika. Och själv kommer du att bli välsignad och uppbyggd.

Om möjligt reduceras pastorens möten och offentliga arbete. Mötena äro vanligen alldeles för många. Och på alla skall pastorn vara med. Detta gör att han blir utsliten i förtid, nervös och kraftlös. Giv honom därför mera tid till enskild bön och förberedelse. Inte bara han utan du själv och hela församlingen skall vinna härpå. Du skall finna att du, utan personombyte, har fått en bättre predikant.

Ja, uppmuntra pastorn på allt sätt! Tala gott om pastorn!

Från Kiaochow, Kina.

Kiaochow och Longgiatsuen's församlingar hällö i början av året sina årsmöten. Återblicken gav rik anledning till glädje och tacksamhet mot Gud. Framtiden beskuggades dock av ett moln — 25 proc. nedprutning av missionsbudgeten —, men är i övrigt lika ljus som Guds löften.

I likhet med föregående år samlades man under den internationella höstveckan till dubbla bönenämöten. Även om tillslutningen under denna tid av året leko är särdeles stor, voro mötena likväl givande. Verklig höst, åkallan och tacksägelse, måste leda till goda resultat.

Det kinesiska nyåret inföll i år den 23 januari. Å våra trakter passerade det fallkonligt lugnt och stilla. Strax efter de första högtidsdagarna uppsattes predikotältet i staden. Trängseln i detsamma har i år varit större än något föregående år. Mötena fortgick med god tillslutning.

Missionsskolorna i staden och på landet ha efter det kinesiska nyåret åter öppnats. Elevantalet är i stigande. Mest uppmuntrande torde det vara, att dagsskolelevornas antal i staden har fördubblats och i något fall fler-dubblats. Detta tyder på förtroende för verksamheten.

De julpresenter, som välvilliga givare hopbragt och avsänt till missionärerna i Kina i form av »Jullåda», ha just anlänt. Mottagarna künna sig naturligtvis mycket tacksamma till givarna. De senare komma väl i behörig ordning få molse egenhändigt tack.

Sveriges-främmandet — Leanders och fröken Ljungquist — anlände till sina respektiva stationer efter en snabb och lyckosam resa. Kineser och medarbetare hälsa dem välkomna. Gud välsigne deras ingång och utgång i detta stora och Kristus-behövande land!

Det må ock tillåtas mig att inom parentes säga, det hönsavaret rörande insamlingen av nöliga missionsmedel för det 4:de kvartalet 1927, mycket glatt våra hjärtan. Det har ock i sin mån bidragit att stärka vår tro och föröka vår tillit till Gud. Likaså tilltalar oss den nya planen, som använts under 1923, att redovisa influtna missionsmedel. Låt vara att detta är en formsak, men formsaker spela ock stundom en betydande roll.

Slutligen må nämnas att vi här genom ett särskilt tillmötesgående av »China Evangelistic Committee» haft nio dagars god predikohjälps. Fera duktiga kinestalar togo lejonparten av mötena. Men jämte dessa höll ock gruppens ledare, Rev. A. H. Reinhard, och en till kristendonens omvänd jude, Rev. J. S. Flacks, flera goda och mycket uppmärksammade föredrag. Icke mindre än fyra möten höllös dagligen. De flesta höllös i vårt kapell, men ock några i lutheranernas kyrka. Vid sidan av dessa möten höllös ock dagliga möten i

tältet. Samtliga lokaler voro väl fyllda av uppmärksamt lyssnande skaror. De evangeliska arbetarna från Wangtai, Longgiatsuen och Kiaochow jämte lutheranernas och presbyterianernas arbetare hade särskilt beretta tillfälle att närvara. I går kväll (söndagen den 10 febr.) höllös det sista av dessa seriemöten. Det formade sig till ett vittnesbörds-möte. Bortåt ett tjugotal personer avlade korta men entusiastiska vittnesbörd om den Guds nåd, som de under dessa dagar hade fått erlara. Vi prisade Gud för dessa möten och för de upplevelser vi hittills fått göra under den del av år 1928 som redan har gått.

J. A. Rinell.

Rosehöv.

Tre generationer kristna i Kina

»Från fäder är det kommer — till söner skall det gå — —.»

Kristen tro kan ej ärras, blott erörras — eller rättare: personligen mottagas. Och ändå tacka tusenden Gud för far och mor, som visade dem vägen till Gud. Vad ha icke de kristna hemmen betydtt i den kristna historien.

Vårt missionsarbete i Kina daterar sig mer än fyra årtionden tillbaka. Bland de äldsta kristna på vårt fält därute finnas sådana, som sett sina barn och deras barn i sin tur komma till Kristus och församlingen. Det är en sådan familjegrupp bilden här visar.

Kiaochow missionsstation.

(Sammandrag av årsberättelsen till missionärskonferensen i Chucheng 1928.)

Under Kiaochow som huvudstation sortera tre församlingar, nämligen Kiaochow, Longgiatsuen och P'o.

Så väl de utländska som de infödda arbetarna å stationen ha i huvudsak varit de samma som under föregående år. Arbetsfördelningen har ock varit densamma. Ett plus i den utländska arbetsståden har dock uppkommit genom att fru Doris Strutz vid sidan av sina språkstudier även kunnat ägna en del av sin tid till undervisning i skolorna och att fröken Titti Schlyter från Chucheng under hösten deltagit i arbetet bland kvinnorna. Några dagar före konferensens hållande anlände ock fröken Gerda Ljungquist från Sverige.

Trots yttre oroligheter, försörskade genom inbördeskriget, straffexpeditioner mot d. s. k. boxarna, bandituppsträden etc., har det behagat Herren att låta arbetet fortgå oavbrutet. I de tre församlingarnas 48 predikokalkaler, vari söndagliga möten höllös i 23 st. ha stundom rätt stora folkskaror med villighet lyssnat till Guds ord. Det samma kan ock sägas om mötena i det stora predikotältet, som varit flitigt använt.

Under mitten av sistlände februari månad höll ett sällskap duktiga evangelister, däribland en omvänd amerikansk jude, en serie goda, väl besökta och mycket uppmärksammade evangeliska möten i staden. Evangelisterna voro underhållna av »The Stewart Evangelistic Fond». De flesta sammankomsterna höllös i vårt kapell. Men stundom höllös samtidigt möten även i tältet och ett par andra predikokalkaler. Det var efter våra förhållanden möten, planerade efter rätt stora mått, både för väckelse och för det andliga livets fördjupande. Vi tacka Gud för dem.

Händ i hand med den direkta predikoverksamheten har ock nu som förr skolverksamheten bedrivits. I 30 st. byskolor ha närmare 600 barn även mottagit handledning i religionens huvudläror. Samma har ock varit förhållandet i söndagsskolorna.

Skriftspridningen torde i år vara den mest omfattande i missionens historia. Den har ock betydligt underlättats genom skänkta N. T. ifrån »En miljon-tesanet-fonden». Stationen har spritt mer än 500 ex. N. T. av dessa. Men den har ock sålt 45 ex. helbiblar och mellan 6 och 7,000 ex. bibeldelar samt spritt omkring 30,000 ex. traktater och smärre skrifter.

Sjukvården har ock haft ett gott år. Den har i all synnerhet fått tjäna uttrötta, sjuka och sårade soldater. Vid sidan av kroppens läkedom har ock åtskilligt gjorts för att nå den invärtes människan. Bland annat har rätt många religiösa skrifter och traktater utdelats bland sjukbesökarna. De senare ha uppgått till 1,817 st. Många av dem ha kommit tillbaka upprepade gånger.

Missionens högre skolor, de s. k. gemensamma, ha ock haft ett gott, fridfullt och givande läsår. I gosskolan ha 57 elever och i flick- och bibelkvinnoskolan i allt 47 elever varit inskrivning. Den för dessa skolor av kineser och svenska missionärer sammansatta kommittén har haft flera möten och samarbetet har varit det bästa. Eleverna ha för sin inackordning under året inbetalt kr. 3,340.00. Av dessa penningar komma kr. 2,204.00 på gosskolan och kr. 1,135.10 på flickskolan.

Bland övrig statistik må nämnas, att Kiaochow församling räknar 430 medlemmar. Av dessa ha 10 st. blivit döpta under året. I förening med dess verksamhet finnes 12 byskolor med 206 elever. För verksamheten har insamlats kr. 952.12. — Longgiatsuen församling har 258 medlemmar. Av dessa ha 11 st. blivit döpta under året. Skolorna räkna 12 st. med 205

elever. För verksamheten har insamlats kr. 851.04, P'o församling räknar 137 medlemmar. Av dessa ha 7 st. blivit döpta under året. De insamlade medlen uppgå till kr. 385.20.

Missionstillfällena ha under året varit många och stora. Det nya året har börjat lästesrikt. Det gäller därför att verka medan dagen är. Giv Herren oss därtill sin nåd!

J. A. Rinell.

Fortfarande lugnt.

Å vårt missionsfält här i Kina råder fortfarande ett relativt lugn. Varje missionsstation är åter besatt av utländska missionärer och arbetet fortgår.

Missionens goss- och flickskolor i Kiaochow hålla just nu som bäst på med sina vår- eller sommarexamina.

Östra Shantung, där våra missionsstationer äro förlagda, tillhör fortfarande nominellt den gamla Norra falangen. På Japans order ha dock alla kinesiska soldater näst utrymna städer och byar, vilka icke ligga 10 km. från järnvägslinjen Tsingtao—Tsinanfu. Detta gör att även städerna Kiaochow och Kaomi ha blivit befriade från soldater.

Tolv å tretton kilometer norr i Kiaochow och järnvägslinjen ligger en större by (Matien), där vi ha en s. k. utstation. Jag besökte den senast i går och fann där ett större soldatlager. Nästan varje hus — däribland vårt kapell — var mer eller mindre upptaget av soldater. Men de voro mycket artiga och tillmötesgående. De tillåto t. o. m. platsovangelisten att under marknadsdagen, ty det var marknadsdag, då jag var där, predika för dem och andra marknadsbesökare i kapellet. Även jag förnåtko tala litet och utdelade icke få traktater. Officerarna beklagade, att de nödgades inkräkta på missionens område, men ansågo sig ej kunna hjälpa det. Personligen intager jag samma ståndpunkt. Även soldaterna måste ha någonstans, där de kunna bo. Även de äro människor. Och många av dem äro sympatiska och

praktiska sådana. Antar att de snart skola utrymma kapellet. Säger sedan vad man vill om den nu störtade regimerna — det finns många punkter för grava och berättigade anmärkningar — men en sak bör följa dess minne: den har ej varit anti-utländsk eller anti-kristlig.

I Kiaochow härad (inbegripande Kiaochow, Wangtai, Longgiatsuen och Po's församlingar) kunna både utländska och infödda missionsarbetare fortfarande gå vart de vilja och obehindrat predika evangelium. Samtliga ha ock under våren och försommaren sökt använda denna frihet. — I Jihchow, där den svensk-kinesiska konferensen samarbetar, är det ock nu relativt lugnt. Den staden med omnejd är nu intagen av Södern. Från Chucheng har jag hört, att arbetet, om än något litet hämmat av oroligheterna, fortgår och i Kaomi ha de, om jag ej missfater mig, börjat med bibelklasser. Sålunda har Gud hållit sin skyddande hand över allt och alla. Och inte nog därmed; rätt stora dopförrättningar ha för ej länge sedan hållits i Kiaochow och Longgiatsuen. Och i de övriga församlingarna finnas flera anmälda att med snartast taga samma steg. Har icke Gud varit god? Är han icke barmhärtig?

Rörande det politiska läget här, så vänta vi att ompollettringen från Norr och till Sydpartiet skall försigå utan strid. Missionsvännerna, vilka på senare tiden synas ha varit åtskilligt oroliga för oss och vårt arbete, böra därför söka taga saken lugnt samt i tro och förtröstan på Gud fortsätta att bedja och arbeta, vetande att Herren har tömmarna i sin hand och skall leda sitt eget verk till seger.

Kiaochow & Kina den 9 juni 1928,
J. A. Rinell.

Dop å vårt Kina-fält.

Under de dagar, då det Svenska baptistamfundet höll sin allmänna årskonferens i Stockholm och bl. a. ihågkom sina missionärer å det yttre missionsfältet i trogen, bön och helig offertjänst, döpte missionärerna 20 kineser i Kiaochow och 23 st. i Longgiatsuen. Dessa vännere blevo vid nattvardsfirandet på söndagen (den 3/6) hälsade välkomna till nyssnämnda församlingar.

J. A. Rinell.

V. P. No 57-1928

19. 11. 27 1928

Kiaochow.

Dop. — Gutkravaller. — Bröllop.
Söndagen den 12 stulidna augusti döptes fem personer i Kiaochow och åtta dagar senare tretton i Longgiatsuen. Samtliga hälsades välkomna till nyssnämnda församlingar.

J. A. Rinell.

59

Den 14 i samma månad gjorde national-regeringen ett misslyckat försök att introducera en av sina män som mandarin i Kiaochow. Militären där, som fortfarande sorterar under den norra falangen och åtnjuter japanskt skydd, tog honom emellertid nästan omedelbart till fånga och tillsatte i hans ställe och i stället för den utmärkte mandarin Wang Tien-woe, som resignerat från sin befattning och lämnat staden, en av sina egna män i stället.

Två dagar efter den nye mandarinens fängslande gjorde boxarna, vilka äro levat upp inom och utom Kiaochow härad, ett försök att intaga staden. Några hundra av dem lyckades tränga sig in genom d. s. k. östra vattenporten, men blevo efter ett par timmars hårdnackad strid, vari även ett 40-tal japanska soldater deltago, tillbakakastade. — Om boxarnas anfall var förestavat av re-vanche för vad militärerna gjort dem under flydda dagar eller om det var en sympatitvättning för den fängslade mandarin och hans regering eller bådadera vet jag icke. Möjligen var det blott ett påböluppor i avsikt att utplundra staden. Som sagt: denna gång misslyckades det.

Summa dag som nämnda kravaller utkämpades i staden skulde vi ha "kyrkröllop" i kapellet. Man fruktade att det skulde bli alldeles omöjligt att hålla det, men sedan inkräkterna hade blivit tillbakaslagna gick det programmässigt av stapeln endast ett par timmar försenat. Brudgummen — Leo Su-gi — är en graduat från vår gosskola, vilken efter ytterligare studier nu är förste lärare i missionens flickskola i Kaomi. I Jekönksningar följa de unga.

I skrivande stund (d. 20:de aug.) är allt relativt lugnt i staden. Militärerna ha tillsatt en av sina egna män att tills vidare vara mandarin. Generalen, som för tillfället är traktens diktator, har begärt en massa rekryter och penningar av folket. Med de förra säger han sig ämnat rekrytera sin armé, så att han även kan utsträcka sitt herravälde till Kaomi, och med de senare säger han sig bl. a. ämnat köpa vapen och ammunition.

Östra Shantung översvämmas nu av hemliga föreningar, slagna truppstyrkor och officiella rövareband vilka alla ha det gemensamt, att de ha tagit lagen i sin egen hand, sökande sina egna själviska intressen. Glädjande nog ha vi missionärer så väl som våra omvända hittills i allmänhet blivit skonade från svårare traktasserier och det har behagat Herren att låta oss åtnjuta ett relativt lugn och ett gott anseende av samtliga.

V. P. No 3 - 1928
Yttre missionsfältet.

Från Kiaochows flickskola.

Ater är det höst. Ja, snart är det t. o. m. vinter här i Shantung. Tiden går så fort, att man knappast binner följa med. Vill dock nu, churu sent på året, berätta litet om vårt arbete i Kiaochow flickskola.

Vid skolavslutningen förliden sommar graduerade tre flickor. Två av dem äro anställda i missionens tjänst: en i Kaomi och en här. Den tredje befinner sig i sitt hem. Hon tillhör presbyterianerna.

Vid höstterminens början undrade vi, om vi skulle få några elever alla. Det låg ju en sådan osäkerhet och oro i luften. Vi blevo dock kärt överraskade av att finna minst lika många elever samlade redan första dagen, som vi hade i våras. Lärjungarnas antal - några och 40 - är ju dock ej stort, men vi tacka Gud för var och en av dem.

I lärarekåren har också någon förändring ägt rum. Så ha vi t. ex. från och med i höst kunnat anställa en av missionens egna manliga elever. Han har efter slutad kurs i vår gosskola gått ett år i Hiwangsten Baptist College och sedan två år i Tsinan Christian University. Han bör därför vara väl rustad för de ämnen han fått på sin lott att undervisa uti. Därtill är han en lugn och jämn karaktär samt flitrig kristen. Vi våga hoppas att han skall utöva ett gott inflytande i skolan och höja hennes anseende på iner än ett sätt.

Till nästa skoltermin blir det ännu ett lärareombyte. Fröken Chung, numera fru Chen, som troget arbetat här sedan 1920, ämnar sluta vid nyåret. Hon efterträdes o. G. v. av fröken Li Fung-ping, som också är en av våra forna flickor. Även hon har tagit en fortsättningskurs i Hiwangsten.

Fru Ki, förut fröken Fann, står oss alljämt troget bi. Med detta års utgång, har hon fullbordat sitt 15:de år som lärarinna här. Hon, mera än någon annan, har hjälpt mig reda ut många trassliga härvor. Alltid har hon också stått på skolans sida och söka dess bästa.

I höst ha vi också den stora glädjen att få fru Doris Struts som medarbetarska i skolan. Hon undervisar en klass, sammanfattat av gossar från gosskolan och flickor från flickskolan, i engelskan och förestår handarbetet i slutskolans skola. Då hon desutom dagligen har att studera det ej så lätt fullända kinesiska språket, så förestår man, att hennes tid är väl upptagen.

Hälsotillståndet har varit synnerligen gott bland eleverna. Vi ha ej på långt när så många sjuka nu, som vi vanligen hade i den gamla skolan. Förutom Guds beskydd ha de luftiga rummen och den stora härliga gårdens gjort under i den vägen.

Har ingen oro förmärks i övrigt bland eleverna? frågar någon. Jo, vi hade en liten stormby för en tid sedan. Men den lade sig snart, utan att någon behövde skiljas från skolan. Vi gingo bönevägen med saken. Och Herren, som lovat att höra sina barns böner, kom även denna gång härligen till vår hjälp. En av de flickor, som ansåg sig vara mest fördelad, lämnade vjeserligen tillfälligt skolan och reste hem. Men på vägen mötte hon en bekant kinespator vilken, då han fick veta vad saken gällde, tog henne tillbaka till skolan och bad om ursäkt för henne. Sedan dess har hennes, så väl som de övrigas, ansikte lyst av glädje och tillfredsställelse.

Missionskolorna stå ej mera så högt i kurs i dessa bryningsår, som de ha gjort förr. En stor flickskola ej långt härifrån måste stängas förliden oktober. Flickorna hotade t. o. m. att slå sin amerikanska föreståndarinna. Huru tack samma äro vi därför ej, att Herren hjälpt oss så underbart lunda bitilla. Och vår tro är, att Han även skall hjälpa hädanefter.

Även i år ha flickorna sytt kläder och

samlat pennningar för barnhemmet i Chucheng. De flesta deltaga och i kvinnohöfvens möten och arbete. Under det flydda konferensåret gav den senare 12 M. dollars, och för nästa har den lovat \$ 18:00 (36 kr.) för barnhemmet. Och så arbetar den också för andra ändamål, så nu så vi ej vara luta.

I bibelkvinnoskolan såg det ut som att ej en enda ny elev skulle komma in under hösten. Do skulle först ta in sin skörd och göra allt möjligt annat. En hade också blivit sjuk. Men så en dag nämnde sig en ung kvinna, som ej alla var väntad. Hon tillhörde vår allra första klass i flickskolan, och graduerade 1912. Hon är nu 38 år och har familj. Hennes två barn äro också så stora nu, att hon anser sig kunna lämna dem i farmors vård. Hoppas att hon efter slutad kurs må bli till rik välsignelse i sitt nya arbete, såsom hon en tid förut var till nytta såsom lärarinna.

Den förut i detta brev omnämnda fru Chen ämnar också från och med nästa nyår upptaga arbetet bland kvinnorna i vårt fält. Den direkta undervisningen bland kvinnorna, vilka ju vanligen ej kunna läsa, har under de senare åren varit åtskilligt försämrad på grund av bristande arbetskrafter. Genom dessa två unga kvinnors inträde i arbetet, hoppas jag emellertid att mycket gott arbete skall bli utfört. Under alla år, har det varit min ständiga bön och allvarliga längtan, att Gud från vår flickskola skulle få utgå uttaga och utsträta goda vittnen i evangelium bland Kinas kvinnor och barn. Skall männa denna längtan nu börja uppfyllas? Herre giv att så må ske!

Genast efter jul börja skolorna här sina examina och den 30:de dec. få alla elever resa hem till far och mor för en månads vila.

En sak, som jag icke alla berört, men som dock gör oss skolfolk stora bekymmer och kommer vårt här att gräna i förtid, är ekonomin. Vi ha så småningom fått bättre kvalificerade lärare, än vad vi ha haft förut. De äro våra egna, som ha fortsatt sina studier i högre skolor och universitet. Där ha de bl. a. åsamkat sig studieskulder. Dessa måste betalas. För den skull måste do också ha något så när respektabla löner. Våra skolanslag torde knappast räckta till för det snart gångra kalenderåret. Och hur skall det då gå under nästa, då 25 proc. ha blivit avdragna i Sverige på den nettosumma, som vi begärde och som vi så väl behövde för skoldriften.

Vad skola vi göra? Skola vi avskeda våra lärare, som vi dock under många år arbetat och strävat för att få? Eleverna måste betala mer, säges det. Ja, vem ville inte det. Man måste dock även här ta hänsyn till omständigheterna. Krig, lokaluppror med brända byar, dålig skörd, höga skatter på mat och kläder etc. gör det hart när omöjligt för många av våra kristna att sända sina barn till skolan.

På initiativ av vår duktiga mandarin begärde missionsörerna och några av distriklets styresmän litet extra pennningar från Tsinaufu för de mest nödlidande familjerna i lärodist. Deras begäran villfors och nu i dagarna ha de varit upptagna med utdelningen. Ögonvittnen ha berättat om de mest förändrade scenor Staokars Rukor, vilka under oroligheterna förlorat hus och hem, make, söner etc., stå där gråtande och förtvivlade med en skara barn omkring sig utan tak över huvudet och utan något att äta. En liten tillfällig hjälp för dessa stackars är naturligtvis icke nog. De gå en ynklig framtid till mötes. Tror någon att sådana förhållanden icke ha sitt inflytande på vår verksamhet? Läggs här till att flera av våra kristna också fått sina hus nedbrända. I sannhet, nöden och fattigdomen är stor. Huru skola de under sådana förhållanden kunna hjälpa med medel för verksamheten?

Att vår styrelse måst avräkna 25 proc. A alla våra löpande budgetförslag beror naturligtvis på, att den ej ser sig i stånd att insamla de begärda pennningarna. Men käraste bröder och systrar i allt Sveriges land, i som förr i så många år troget stått bakom oss och arbetat bälnd Kinas folk, ingen ej Eder hand ifrån oss nu, då Kina lider så oerlörligt! Lätta bördan för oss här ute och om möjligt hjälp oss också med den summa, som blivit avstagen! Framför allt bed tilligt för det arma Kina! Ja, Herren giv oss alla både vilja och förmåga att oftra helliga offer på Herrans altare!

Hedvig Rinell.
Kiaochow, Shantung, den 10 dec. 1927.

W.-P. 60 år.

Kära W.-P.! Du är ju nu redan 60 år. Du är sålunda redan gammal. Men då vi övriga 60-åringar äldras och avtuga, förblir du ung, stark och välsaunde. Då vi, dina jämnåriga vänner, ha nu vänt lång tid för uppväxt, fostran, vila och förpluggning, har du allt sedan du först såg dagen och lunda tillu nu utfört ett rustlöst och målmedvetet arbete. Du har varit en framsynt rådgivare, en värtalig predikant, en varm hjärtad evangelist, en nitisk lärare, en trogen pastor samt en god barn-, ungdoms- och missionsledare. Ditt motto, att främja gudsfruktan, nykterhet, religionsfrihet och sann upplysning, har inte varit tomma fruser. Då vi, som även försökt att främja samma mål, blott nått några få personer, har du varje vecka under alla dessa 60 år nått många tusen.

Och ditt arbete har icke varit förgäves. Trots alla brister, som ännu råda i samhällslivet, församlingslivet och missionsarbetet, måste man dock erkänna, att framgången å det gebit, varå W.-P. koncentrerat sin verksamhet under de flydda 60 åren, varit fenomenal. Åran för detta tillkommer först och sist Gud, alla goda gävars givare. Men som W.-P. haft och har sina stora andel i verket, är det blott på sin plats att vid 60-årsminnet även ödmjukt och tacksamt blottu sitt huvud för hans medarbetare, tidningens startare, »den milda evangeliske Drake» (för att använda en fras, som en Stockholmsledning använde om honom för jämnt 40 år sedan), så väl som för den nuvarande redaktionen, vilken under ett 40-tal år troget stått vid rodret. Och må i detta tack till Gud och redaktionen även ingå nya kraftiga ansträngningar att öka W.-P. spridning.

Kiaochow och Kina i november 1928.
J. A. Rinell.

Missionskonferensens i Kina tack.

Följande skrivelse, som ingått från Kina, införes i Weckoposten, så att den måtte nå alla våra kära missionsvänner i landet. Den talar ypperligt för sig själv.

M-sekr.

Vår missionärskonferens hölls i år i Chucheng den 20-29 sisl. febr. Samtliga på fältet varande missionärer — fru Doris Strutz undantagen — voro närvarande. Även de nyss från Sverige utkomna missionärerna deltog.

Konferensen var även i år fridfull, god och givande. Det enda moln, som beskuggade den, var bostadsfrågan. Men även den löstes tillfredsställande — åtminstone tillfälligt.

Konferensen hade en djup underström av tacksamhet. Denna tacksamhet riktades naturligtvis först och främst till Gud. Han har nämligen underbart och nådigt beskyddat, hjälpt och välsignat arbetet och arbetarna under farofyllt tid. Men tacksamheten riktades också till Missionsledningen och missionsvännerna i Sverige. De ha nämligen även i år infriat sina löften om ekonomisk hjälp, förbön och förtroende.

Konferensen gav undertecknad i uppdrag att i brev till Missionsledningen framföra missionskårens djupt kända tacksamhet till alla, alla — ingen nämnd och ingen glömd. Varen ärför goda och mottagen detta tack!

Med bröderlig hälsning och högaktning.

J. A. Rinell.

Yttre missionsfältet.

Från Kiaoehow skriver missionär J. A. Rinell den 10 maj 1928 följande:

Det är fortfarande relativt lugnt här. Soldaterna, som en tid strömmade in till staden, börjar nu åter lämna densamma. Tack vare Kiaoehow-bornas stora gästvänlighet att föda och försä dem med penningar, ha de hittills uppfört sig väl. Fastän det nu är tre veckor sedan sydarmén tog provinshuvudstaden tillhöra vi fortfarande den norra falangen. Några och 20,000 soldater tillhörande nordarmén befinna sig ännu obesegrade i östra Shantung. Men de kunna nog så småningom att övergå till sydpartiet utan strid.

Verksamheten fortgår. Flickskolan i staden, som fick två veckors ferier medan den svåraste stormen rasade över, kommer o. G. v. att återtaga sitt arbete i övermorgon. Missionärerna befinna sig väl. Gud vare lov.

Yttre missionsfältet.

Resor och upplevelser i Kina september 1928.

Den värsta sommarhettan var över. Vilotiden i Tsingtao var slut. Missionärerna återvände till sina stationer och sitt arbete, tacksamma till Gud och missionsledningen för vilan. Missionskolorna i Kiaoehow återupptogs sitt arbete den 31 aug. Elevantalet i både goss-, flick- och bibelkvinnoskolorna var uppmantrande stort. Ett nytt arbetsår föreligger för oss alla.

Vad skall hända under det nya arbetsåret? Endast Gud vet det. Allt vad vi nu veta är blott att provinsen och människorna äro lika ett upprört hav, att landsbygden vimlar av beväpnade soldater, ex-soldater, boxare, röda, vita och svarta spjutföreningar, rödmössor, bondearmeer och rövare, vilka kumpa mot varandra, utpressa skatter av folket, röva, plundra och brandskatta.

Under sådana förhållanden blir verksamheten helt naturligt ganska komplicerad och resor farliga. Vi ha dock att tacka Gud för att både de utländska missionärerna och de infödda kristna hittills åtnjutit allmänhetens förtroende och högaktning. De stora dopförrättningarna, som nästan alla våra församlingar haft under sommaren, tyda också på en folkrörelse i riktning mot Kristus.

Under september månad brukar man i allmänhet icke vara så mycket ute på resor. Dels är det fortfarande ganska varmt här, och dels brukar regntiden icke alltid vara slut och om den är slut brukar den lämna vägarna nästan ofarbara. Det har dock fallit sig så, att jag under just denna månad har haft att göra flera ganska långa och äventyrliga resor.

Den första resan företogs i sällskap med sonen Oscar. Han skulle resa till sitt »pastorat» i Chucheng och jag beslutade mig för att följa honom halva vägen (35 km.) eller till utposten Po. Dels var vägen dit uppfylld av rövare och dels hade det rapporterats att soldater hade lagt beslag på kapellet där, och man önskade naturligtvis att så fort som möjligt få dem avlägsnade. I båda fallen trodde man, att det skulle vara bättre att vara två än en.

Efter att ha ridit omkring 6 km. från Kiaoehow sågo vi på avstånd ett par ryttare, vilka kommo på vägen i riktning mot oss. Då de emellertid fingo syn på oss, vände de hastigt om och redo i sporrsträck tillbaka. Vi skrottade och sade till varandra: »Få se om inte ett par »vikingasöner» komma att skrämma en hel armé.»

Komna till soldatlägrat (20 km. längre fram) fingo vi också bekräftelse på vad vi hade trott. Ryttarna voro spejare. De hade kommit tillbaka till

soldatlägrat och rapporterat att de hade sett tvänne ryttare klädda i gulä byxor och beahläder rida i riktning mot soldatlägrat. Antagligen voro de — japaner!

Nyheten spridde on sådan förskräckelse i lägrat, som räknade 3- å 400 soldater, att de genast packade sina tillhörigheter och voro vid vår ankomst fullt beredda till flykt. Den angående överraskningen att vi voro svenskar, icke »jappar» förmädde ock översten att personligen möta oss utanför lägerplatsen, bjuda oss in i miss-rummet, duka fram te, sötsaker, olika konserverade frukter etc. samt att vid avfärden uppställa en rad musikanter och soldater, vilka, då vi passerade, spelade och skyldrade gevär. Han lät ock sända en ridande kurir till Po (8 km.) för att meddela därvarande soldater att vi voro svenskar. Följden blev att ett parti soldater mötte oss utanför byn, vilka än en gång skyldrade gevär! »Er skola vi under alla förhållanden skydda och hedra», försäkrade översten, »men inte så med japanerna.»

Vid framkomsten till Po besökte flera högre officerare oss. Men det bästa av allt var, att vi funno kapellet utrymt av soldaterna. Faktiskt hade de blott bott där över en enda natt, eller till dess att de annorlunda kunde ordna bostadsfrågan. — Ifrågavaruade soldater tillhöra nordpartiet, men underhandla om övergång till nationalisterna.

I Po skilde Oscar och jag oss åt. Han reste till Chucheng och jag, efter att lett söndagens gudstjänster, till mitt fält i Longgiatsuen. Bådas resor voro fridfulla.

Min andra långresa gällde Chucheng. Ärendet dit var förnämligast att eskortera flyttsaker för missionen. På grund av osäkerheten å vägarna kan man nämligen icke få någon kines att ensam företaga en sådan resa. Djur, fordon och last konfiskeras nämligen ofta under vägen och personer överfallas, plundras och bortföras till lösen. Jag beräknade att kunna göra den i allt 160 km:s långa resan på fyra dagar, men tack vare en nattlig häftigt regnande (skyfall), som så ofta inträffar under den s. k. regntiden, tog det mig sju.

Och vilka vägar! Inte nog med att vattenståndet i de flathottnade och brolösa floderna stego flera meter högt, utan gyttjan och slammet å vägar, som ofta gå i botten av djupa raviner, var på sina ställen mer än knusdjupt. Det var både sorgligt och löjligt att se de stackars åsnorna t. o. m. utan att vara besvärade med last eller åkdon sätta sig med i leran så att det tog ett halvt tjug kineser att draga upp dem. Och då de kommit loss drogos de stundom som källur i slammet ända till dess de upplunno fast mark. Att passera sådana platser med hårt lastat åkdon, som vi hade, är ingalunda lätt. Vi hade ock att låta bära sakerna över tvänne sådana platser, delvis bära fordonet över ett och ända körde vi omkull två gånger.

Komna 4 km. uta från staden Chueh-chang körde vi änyo ned i ett träsk. Enär djuren voro oförmögna att draga upp lasset ur träsket och dot rodan började bliva mörkt och vi hade långt till människoboningar återstod det blott att låta lasset sitta kvar till följande morgon. Djuren och körkarlarna övernattade på platsen. Jag försökte däremot att till fots taga mig in till staden. Men vid framkomsten fann jag stadsporten redan tillbomnad.

Jag bultade på porten i avsikt att få komma in. Men vaktsoaldaten innanför förklarade den vara låst och kunde icke öppnas. Jag stack in mitt visittkort genom portspringan, sade honom muntligt vem jag var, meddelade honom att det dåliga väglaget var orsaken till att jag kom så sent, försäkrade honom att jag var en fredlig människa och kom i fredligt syfte, att jag skulle till missionsstationen o. s. v. Då inte detta hjälpte nämnde jag för Chuehchengborna så värlingande namn samt »Ling» och »Bei» (Lindberg och Persson) men inte ens dessa namn kunde förmå honom att öppna. Jag bad honom då sända mitt visittkort till mandarinerna, ty han kände mig. Men han förklarade sig icke taga några order från andra än från militärerna. »Nå», högg jag till, »tag då mitt visittkort till er general Ko-djen, ty vi känna även varandra.» »Gott», sade han, »mer han är inte i staden.»

Jag var oflunda dömd att tillbringa natten på gatan. Vilka olika upplevelser världen ändå erbjuder! den ena gången ärad och upphöjd; den andra gången misärkänd och förödmjukad! Med sänkt huvud dröjde jag kvar vid porten, då Jesu ord i Matt. 25 kap. livligt stod för minn ögon; »Och dörren tillstängdes.» Medan jag emellertid stod där och mediterade, kom helt oväntat en officer till porten. Han lät hämta nyckeln och öppnade låset samt öppna porten — och jag släpptes in!

Kommen till missionsstationen bultade jag på å den välbekanta Lindbergska dörren. Men även den var låst. Fastän into den gamle gode värden och dito värdinnan voro hemma öppnades dörren dock snart och jag mottogs utom av kineserna på platsen även av sonen Oscar och senare av fröken Persson. Det var annat än att ligga ute på gatan! — Å stationen syntes allt vara gott och väl. Gud hade hållit sin skyddande hand över allt. Skolorna hade nyss återtagit sitt arbete med ett normalt

elevental. Den övriga verksamheten lovar ock gott. Gud vare lov!

Min tredje och sista resa; om vilken jag denna gången vill berätta, gällde den amerikanska missionsstationen Pingtu, 60 km. norr om Kiaochow. Denna resa företogs i sällskap med sonen Egon. Saken var nämligen i korthet den, att nämnda stad under ett par månader varit intagen av rövare. Några tusen bönder, tillhörande Loxaro och röda spjutföreningarna, hade nu omringat den i avsikt att döda rövarna. Fyra amerikanska missionärer jämte en missionsdotter voro kvar å missionsstatio-

nen. Den amerikanske konsula i Tsinan var ängslig för dem. Han skrev ett brev till boxare-generalen vari han ville utverka skydd för sina landsmän, sände brevet till mig med anhängan att jag skulle försöka fortskaffa det. Men detta uppdrag var ingalunda lätt. Ingen kines ville riskera att gå dit. Skulle det komma fram hade utlänningarna att taga risken och gå själva. Som missionärerna äro våra personliga vänner och den amerikanska regeringen vid kritiska tillfällen även gjort vår mission värdefulla tjänster, beslutade vi oss för att försöka.

Samma dag som vi startade resan till Pingtu (den 18/10) utbröt emellertid kriget på fullt allvar. Rövarena gjorde ett utfall från staden, besegrade boxarna och antände därefte de flesta husen i förstaden. Röken från dessa var så stark, att vi tydligt sågo den på 40 km:s avstånd. Komna 35 km. från staden mötte vi de första flyende boxarna. De kommo i buss och sågo förskräkta ut. Därefter mötte vi den ene gruppen efter den andra. Följande morgon kommo vi in till staden. Kriget var då över. Alla boxare och röda spjutsoldater hade då utrymt staden, och rövaresoldaterna patrullerade på gatorna samt gjorde hus-till-hus visitation för att söka fiender, vapen och ammunition. Så långt man då visste hade 8 rövaresoldater och 2- å 300 boxaresoldater blivit dödade. Missionärerna och missionsegendomarna voro dock oskadade. De förra vitsordade båda parternas vänlighet gent emot dem och deras strävnan att hålla missionen oskadad.

Vårt uppdrag att överlämna konsultskrivelsen till boxaregeneralen misslyckades på grund av att denne hade flytt ifrån staden, men vi lämnade den i stället till missionärerna på platsen så att de skulle kunna överlämna den i fall han och hans kniv- och spjutbeväpnade armé komme tillbaka, vilket icke är osannolikt.

Innan vi lämnade Pingtu gjorde vi i sällskap med dr Yocum en kort visitt hos rövaregeneralen. Vi hade då ock ett tillfälle att till honom framföra den amerikanska regeringens önskan om skydd för missionärerna och missionen. »Generalen» var vänlig och förekommande. Han försäkrade fullt skydd och beklagade att han nödgats döda så många och bränna så många hus, men han ansåg sig å andra sidan icke ha haft någon annan råd.

Under vår hemresa från Pingtu stannades vårt fordon gång på gång av nyfikna boxare- och bondegrupper, vilka alla ville höra de sista nyheterna från kriget i Pingtu. Alla uppförde sig utmärkt väl emot oss. Sålunda hjälper Gud både hemma och borta. Han håller sin skyddande hand över sina tjänare och överallt verk. Lovat vare hans namn!

J. A. Rinell.

Dophögtid i Po, Kina.

Jämte hela min familj bofinner jag mig nu i Tsingtao. Vi ha nämligen även i år byrt en stuga vid havsstranden. Härligt luft och svalka.

Den förr av mig omtalade torkan upplöstes för någon tid sedan i ett härligt regn. Detta har förbättrat skördeutskiktarna betydligt.

Östra delen av provinsen är fortfarande ett tillhåll för rövare och flyende soldater. Lokala krig och rövarebragder äro därför allmänna. Och det är svårt att kunna göra slut på dem därför att japanerna ha klyvt provinsen mitt itu genom att förbehålla sig rätten att skydda järnvägen med 10 kilometers zon på vardera sidan av densamma och att icke tillåta beväpnade soldater att överstrida detta område. Städerna äro däremot bättre skyddade för direkta plundringsanfall. Men däremot uttaxeras gång efter annan 50,000 å 60,000 dollars av städerna, så både stads- och lantfolket blir faktiskt ekonomiskt ruinerat.

Förliden lördag och söndag (d. 21 och 22 d:s) var jag åter till utpesten Po. Min son Oscar var nämligen genom familjeomständigheter urständsat att fara. Medarbetarna m. fl. voro på grund av oroligheterna mycket ovissa om någon denna gången borde resa. Men de vanliga stormötena med dopförrättningar voro utlysta och jag beslytade mig i Herrrens namn för att våga försöket, åtminstone så långt som det gick an. Den vanliga vägen ansågs vara mest osäker. Jag

tog som försiktighetsåtgärd en 10 kilometers omväg. Den siste utlännigen jag såg i Kiaochow, br. Lidquist, tillropade mig som avskedsord: »Var bara inte för djurv!»

Vid framkomsten till Po insåg jag Guds ledning med mig i att ha gått omvägen. Hade jag gått den rätta vägen, hade jag nämligen kommit mitt upp i ett blodigt krig, som samma dag utkämpades mellan rövare och soldater. Den väg jag gick var däremot fridfull. Ingen hindrade mig heller från att komma in i köpingen, ehuru hundratal rövare hade sitt tillhåll där och flera vaktposter voro utsatta vid infartsvägarna. Icke heller hindrades vi att hålla de utsatta mötena i kapellet. Visserligen var tillslutningen på lördagen litet skral, men detta uppvägs så mycket mer av den stora tillslutningen på söndagen. Kineserna från olika byar hade nämligen på lördagen utsänt spejare för att se om pastorn vågade komma. Och då han vågade, vågade församlingsmedlemmarna och dopkandidaterna det också. Följden blev att vi hade det största möte, som jag har varit med om i Po.

Villigt skall jag dock erkänna, att det kändes litet kusligt att se rövaresoldater, beväpnade till tändarna, under mötenas gång gå fram och tillbaka i kapellet och bänk efter bänk fixera mötesdeltagarna, som om de ville utse den person, som de ämnade taga som sitt offer. Allt avlöpte emellertid väl. Gud höll sin skyddande hand över oss alla och hans Ande

NOTE: NO ARTICLES ON PAGES 62-63

var mäktig i mötena. På den dagen förökades församlingen med trettiosex personer, vilka efter en frimodig bekännelse om sinnesändring och tro på Herren Jesus Kristus blevo döpta i den treeniga Guds namn. Och då mötena voro slut foro vi alla glada vår väg, prisande Gud. Anförvarter och kamrater prisade också Herren, då jag lyckligt återvände och berättade om Guds godhet mot mig och oss alla i Po. Och nu låter jag denna upplevelse gå vidare i avsikt att flera skola med oss lova Herren.

Kära hälsningar från oss alla till alla.

V. P. No 24 - 1928

Från Kiaochow

skriver missionär J. A. Rinell den 19 maj 1928 följande:

Det är fortfarande relativt lugnt här. Soldaterna, som en tid strömmade in till staden, börjar nu åter lämna densamma. Tack vare Kiaochow-bornas stora gästvänlighet att föda och kläsa dem med penningar, ha de hittills uppfört sig väl. Fastän det nu är tre veckor sedan sydarmén tog provinshuvudstaden tillhöra vi fortfarande den norra falangen. Några och 20,000 soldater tillhörande uordarmén befinna sig ännu obesegrade i östra Shantung. Men de komma nog så småningom att övergå till sydpartiet utan strid.

Verksamheten fortgår. Flickskolan i staden, som fick två veckors ferier medan den svåraste stormen rasade över, kommer o. g. v. att återtaga sitt arbete i övermorgon. Missionärerna befinna sig väl. Gud vare lov.

V. P. No 45 - 1928

land.

Kiaochow, Kina. Den 14 oktober döptes ytterligare elva personer i Kiaochow. Med dessa ha i allt 36 personer blivit döpta här under sommaren och hösten samt 505 i missionens åtta församlingar. Detta bör vara ett ämne till glädje, tacksamhet och förbön.

Efter den angenäma Svensk-kinesiska konferensen i Kiaochow hade vi tillsammans med lutheranerna en veckas alliansmöten. En begävd, gudhängiven och nitisk kinespastor, Wang Ming-dao från Peking, ledde dem. Tillslutningen var utmärkt.

Och då man hörde denna man predika, fick man nödvändigt det intrycket, att han var och är ett av Gud utkorat redskap för sina landsmän i Kina. Må Gud få uppväcka många sådana vittnen!

Och nu ha våra evangelister och bibelkvinnor gått ut till landsbygden, två och två i sällskap, för att hålla s. k. fältmöten. Må eld- och molnstoden följa dem, och må den himmelska elden falla både över dem och över dem som lyssna!

J. A. Rinell.

V. P. No 26 - 1928

Yttre missionstältet.

En liten rundresa på vårt Kinafält.

Den värsta skricken från massakrerna i Tsinanfu hade gått över. De lokala striderna i Kaomi och Chucheng hade också passerat. De flesta av våra evakuerande missionärer hade återkommit. Tiden för de förut utlysta stormötena i Po, 35 km. sydväst om Kiaochow, var inne. Under tecknad, som hade lovat församlingsföreståndaren Oscar Rinell att denna gång taga hand om ledningen för mötena, packade sin »missions-kärra» och började resan dit. Kommen ungefär hava vägen, vilade vi i ett kineshärberge. Efter att värden där hade fått kännedom om resans mål, sade han: »Res inte dit! Platsen är full av rövare.»

Han berättade därefter härresandehistorier om rövarebragder, mord, brandskattning av byar och huru rövarena hade tagit en massa fångar etc. »Och kan ni tänka er», sade han till slut, »de ha också tagit flera av ert folk. Res inte dit! Res inte dit! Det är farligt.»

»Det där låter ruskigt», sade jag till kusen. »Vägar ni efter den här beskrivningen fara dit?»

»Å, det värsta vädret är vanligen i förstugan», svarade kusen likgiltigt. »Pastorn brukar väl inte vara rädd. Vägar ni, så vägar jag. Förresten: var finns det inte rövare nu för tiden? Det torde nog inte vara så farligt.»

»Du är en duktig gubbe», tänkte jag. Och tillade högt: »Du har rätt. Den Gud bevarar, han är utan fara. Låt om oss resa.»

Komna till Po möttes vi av flera polis-soldater, som vi kände från Kiaochow. De hade kommit dit ett par dagar före oss och kört tvåg rövare. Vi hade sålunda inte det minsta besvär av dem. Gud hade gått före oss och undanröjt farorna. — Ryktet om rövarens framfart var ock nu som alltid i Kina rätt så färglagt. Men det var dock sant, att de hade tagit en av våra skollärare och en av evangelisterna till fånga. Den förra blev emellertid lössläppt efter att ha givit omkring 300 kr. i lösen. Och den senare lössläpptes, då polis-soldaterna ansatte rövarena.

Polis-soldaterna, som räknade ett 80-tal personer, hade vid sammandrabbningen med rövarena dödat en av dem och tillfångatagit fyra. Av dessa var en »hövdig». Han dödades senare. Dessutom hade de lyckats taga sex hästar, två velocipeder och några vapen. Varande djur- och hästvänner, gick jag in på polisgårdens och såg på hästarna. »Vilken av dem tycker pastorn bäst om?» sporde chefen. »Ni får ta vilken av dem ni vill.» Jag tackade och avböjde. För det första var jag inte i behov av någon häst. Och för det andra skulle jag genom

65

att ha tagit (eller köpt) ett djur, som tillhört rövarena, förargat dem. De skulle ock senare säkert ha hämnats genom att taga igen det och kanske mycket mera till. Jag påminde ock chefen om huru ett par rövare för into länge sedan ville taga min egen mulskna. »Dem behöver ni inte frukta», sade han triumferande, »de äro för länge sedan dödade.» — Inom parontes må dock sägas, att de blevo ej dödade för nämnda sak. Jag angav dem nämligen aldrig inför myndigheterna.

Mötena i Po voro goda och givande. Hela lördagen användes till s. k. predikantmöte, skol- och församlingsmöte. Ett föregående sammanträde hade beslutat, att evangelisterna skulle använda månaderna april och maj för fältmöten. Nu berättade de åtskilligt om sina upplevelser under dessa. Det befanns att de hade besökt into mindre än 74 byar, i vilka de hade hållit ett eller flera möten. De hade nästan utan undantag blivit väl mottagna och de förklarade, att villigheten bland folket att höra Guds ord var stor. Att utsädet även höll på att rota sig och gro, visades av

de 27 dopkandidater, som anmälades till dop. Dessa, om än fortfarande barn i Kristus, hade dock varit tillsammans med Guds folk en rätt så lång tid. — Söndagen var anslagen till uppbyggelse och nattvard. Gud var nära under hela tiden.

Kapellet i Po byggdes år 1904, men församlingen därstädes bildades icke förrän 1923. Den som verksamast arbetade för kapellets uppförande och som var den förste manliga medlemmen i Po har för flera år sedan gått till vila. Men den första kvinnliga medlemmen (nu 73 år gammal) lever ännu. Hon talade med barnslig hänförelse och tacksamhet om »den goda och uppoffrande moderförsamlingen i Sverige». »Vad hade vi varit», sade hon, »utan denna?» Och så berättade hon om en upplevelse, som hon hade haft den första söndagen efter sitt dop i Kiaochow. Det var sommaren 1904. I likhet med Hanna fordom drevs hon genom Andens tillskyndelse till templet. Men hon skulle gå tidigt. Kommen dit (det var till Po-kapellet) fann hon dörren stängd. Hon bultade på och frågade: »Finns det ingen människa i kapellet?» En hög och tydlig röst svarade henne inifrån: »Jo, det gör det.» Hon väntade då, att någon skulle komma och öppna dörren, men förgäves. Slutligen kom predikanten och några andra även till kapellet. Men de hade nyckel och öppnade dörren utifrån. Vår syster berättade dem om rösten inifrån. Santliga sökte och sökte efter den som troddes ha talat. Men allt förgäves. Då erinrade sig en av sällskapet berättelsen om den unge Samuel. Nu var gåtan löst. Det var Guds röst. Det var Gud som hade talat. Och hon försäkrade, att hon under alla dessa år som gått, hade funnit, att kapellet inte var en tom plats, ty varje gång hon hade gått dit hade hon haft möte med Gud. Hon hade hört Guds röst.

Från Po gjorde jag en rundresa på Longgiatsuen's fält, mitt eget pastorat. Jag besökte därvid sex kapell och 13 skolor. Över allt syntes det vara relativt lugnt. Den envisa torkan var dock ett allmänt bekymmer. Fastän det var en julföreelsevis brådtid, fann jag samtliga missionserbetarna å sina respektive platser och upplagna med sitt arbete. Litet varstädes talades det om villigheten bland folket att höra Guds ord. Detta glädde mig mycket. Och jag vet, att det även gläder missionens vänner, understödjare och förebedjare. Därför sänder jag det vidare. En del av våra vänner skriva: »Det bedes mycket i våra församlingar för eder nu.» Tack vänner! Fortsätt! Det är icke förgäves. Edra böner höras.
Kiaochow den 31 maj 1928.
J. A. Rinell.

VÅR YTTRE MISSION

SÅ ARBETA VI

SMÄPLOCK FRÅN KIAOHSIEN.

Av J. A. RINELL.

11:35

Det är i dag den 7 juli — årsdagen då det bakslagna kinesisk-japanska kriget utbröt. Anfallarna hoppades att kunna expediera affären på tre månader, men det har visat sig att lika många år voro oförläppliga. Båda länderna ha emellertid under tiden lidit otroligt mycket och gjort oersätliga förluster. Båda längta efter fred, men ingen vågar utfala det högl. Båda hoppas på seger. — Kina påstår sig vara starkare nu, än då kriget utbröt. I trots av alla nerderlag hoppas man på sluttig seger.

elever besökte den. Sedan dess har den emellertid haft en stadig och glädjande utveckling. Under det senaste gångna halvåret har den i kyrkan söndagligen räknat 17 klasser med 24 lärare. Elevernas antal, om man räknar totalbesöken, uppgår till 4,676 och medelantalet har söndagligen varit 312 st. De insamlade medlen för halvåret har varit 50 kinesiska dollar.

En ny arbetsmetod har sedan förra året på initiativ av kvinnoföreningen upptagits. Den består däri, att ett 10-tal lärare och lärarinnor i sällskap med andra intresserade varje söndagseftermiddag gå ut till olika distrikt i staden och samla barn och äldre i något hus eller i brist på detta å någon gård eller ock på själva gatan till söndagsskola. Tillslutningen är olika. Man beräknar dock, att i medeltal 400 å 500 personer på detta sätt söndagligen få lyssna till sång och Guds ord. Det gäller att så vid varje vatten.

Att Gud under dessa kritiska år beskyddat missionen och missionärerna å vårt fält och låtit arbetet föras fram till seger, är mer än ett under. Och för detta vare Herren allena ärad.

Som vår mission under nästa år ämnar fira sitt femtioårsjubileum här, tar jag mig friheten att med några ord visa hur vissa verksamhetsgrenar te sig just nu. Jag ber dock att få förutskicka, att vad som säges inskränker sig till Kiaohsien härnad. Utvecklingen å de övriga häradena (stationsområdena) torde dock i huvudsak vara lika.

Juniorverksamheten.

En förening för juniorer bildades år 1934 av den då i K. anställda evangelisten Dai Uh-t'ien. Redan strax efter starten räknade den fyra grupper med inemot ett hundra inskrivna gossar och flickor. Även denna planta har växt och lovar bliva ett stort träd. Nu räknar föreningen tio grupper med omkring 300 deltagare. Varje grupp har sin särskilda ordförande, sekreterare och kassör. De olika grupperna samlas regelbundet varje vecka till diskussion, offer och bibelsamtal. En gång varannan månad eller så sker en sammandragning, då man i kyrkan eller på någon annan lämplig plats samlas. Ledaren för dessa möten är vanligen hela föreningens ordförande. Programmet är intressant och omväxlande. Varje grupp redogör då bl. a. för huru många möten den har haft, huru många som varit närvarande, huru mycket penningar som samlats, vilka bibeldelar som studerats o. s. v. Dessa möten äro inte blott intressanta, de äro uppbyggliga, inspirerande och högeligen fostrande.

Söndagsskolan.

Söndagsskolan i K. började 1900 med fem gossar. Så småningom utvidgades den dock så att även kvinnliga

J. A. Rinell.

Små- och folkskolan.

Den första småskolan för gossar började år 1900 med fem elever. (En av dessa elever är nu en mångårig evangelist och diakon i församlingen.) Flickskolan började år 1903 även med

fem elever. Början var sålunda liten och oansenlig. På grund av boxare-upproret nödgades gosskolan nedläggas redan i juni samma år den började. Och missionärerna måste fly. Aret därefter kunde den dock åter öppnas. Nu hade elevantalet växt till dubbelt. Sedan dess ha båda skolorna, endast med något års undantag, haft en jämn och uppmuntrande framgång både vad angår elevantalet och anseendet.

Elevantalet i småskolan har här i staden under sista läsåret (läsåret börjar och slutar här på hösten) varit 158 gossar och 148 flickor och i folkskolan 85, däruv 43 flickor. 74 elever fingo avgångsbetyg från de båda skolorna. Då skolorna först började var det nästan omöjligt att slippa ifrån dem. Barn och målsmän kunna stundom använda timmar för att försöka locka fram ett löfte att få komma in i skolan. Tiderna förändras!

Realskolan.

Realskolan började år 1910. Eleverna kommo från folkskolan. Den första klassen i flickskoleavdelningen (5 st.) fick sitt diplom på nyåret 1913 och den första klassen för gossar (3 st.) samma år. Från 1929 ha sagda skolor varit samskolor. Både före och efter denna tid har ett större eller mindre antal studenter nästan årligen blivit utexaminerade. Rätt många av dessa ha sedan använts i missionens tjänst som skollärare, evangelister och bibelkvinnor. Tre av dem ha av våra församlingar kallats och använts såsom församlingsherdar. Andra ha antagit olika tjänster i andra missioner och åter andra ha beklätt och bekläda sysslor i statens tjänst. Sedan staten (1929) fordrade att skolorna skulle registreras har den även åtagit sig att examinera eleverna. Detta skedde ända till dess att kriget utbröt. Av samtliga missionskolor i Shantung hedrades vår skola hela tiden att i kunskaper stå som en god tvåa. Efter sedan den nya regimen för tre år sedan övertog regeringen i K., nedlades realskolan ett år. Men därefter återupptogs den under namn av Bibelskola. Bibeln blev därefter huvudämnet, men de profana ämnena, som tillhöra realkursen, bibehölls vid sidan av den. Det var under denna nya form, som 12 unga män och 3 kvinnor mottogo årets diplom.

Bibelskolan.

En treårig bibelskola för blivande bibelkvinnor har sedan år 1911 fortgått i K. Från denna skola ha utgått många kvinnor, vilka varit verksamma och nyttiga i Guds Rike. I Kaomi har ock sedan 1920 en treårig kurs, med två månaders läsplan pr år, pågått för evangelister. Man ansåg dock med rätta att denna kurs var alldeles för kort, varför man för ett par år sedan beslutade att sammanslå dessa båda skolor och göra kursen treårig med 8 å 9 månaders läsår pr år och förlägga den till Kiaohsien. Denna skola har nu såsom sammanslagen fortgått ett år.

Resultatet har varit gott. 22 manliga och 25 kvinnliga elever ha under tiden mottagit undervisning. Flera av eleverna ha ock flitigt deltagit i verksamheten både i staden och på landet. Skolan har sålunda varit nyttig medan den pågått och vi hoppas att den skall visa sig nyttig i och genom de utexaminerade eleverna i fortsättningen.

Så arbeta vi

Port. fr. föreg. nr. V.P. N° 36
Väckelse.

Det är inte alltid lätt att hålla en hög andlig standard i en skola med många elever. Och inte heller är det lätt att få till stånd verklig väckelse. Men till Herrens ära kan man säga, att det sistförflutna året varit ett undantag. Särskilt i realskolan har Guds Ande varit verksam. Det har t. o. m. sagts, att man trott att samtliga elever där — ett 50-tal — varit frälsta. En evangelist, Chao från Tsinan, som rest mycket och predikat för många skolors ungdom, förklarade vid ett besök här i K. för en tid sedan, att han inte hade besökt någon skola i Shantung vars elever varit så mottagliga för Gud och så inställda för att leva det nya livet i Jesu Kristi Guds Sons tro, som en del av dessa studenter voro. Denna inställning har ock visat sig både inom och utom skolan. Vid skolavslutningen fingo 15 elever — 12 ynglingar och 3 jungfrur — sina avgångsbetyg. Sex av dem blevo döpta vid vår senaste dopförrättning. Må Gud få behålla dem och göra deras liv fruktbart i hans tjänst!

Förföljelser.

Där Guds Ande verkar, är själafeinden inte heller överksam. Flera av skolans elever ha haft och ha att utstå svåra förföljelser för sin tros skull. En av de omvända studenterna är adopterad i en förmögen familj. Det åligger sålunda honom som son att vid fosterföräldrarnas fränfalle utföra de hedniska ceremonierna. Och för detta tillfaller husets egendom honom. Såsom kristen kan han naturligtvis inte göra detta. Och följden blir sannolikt, att fosterföräldrarnas hot att skilja honom från familjen kommer att förverkligas. Flera andra ha ock att utstå olika lidanden. Det är ingen lätt sak att vara kristen i ett konservativt hednaland.

Även från landsorten ingå oroande rapporter om förföljelser mot de kristna. I flera byar ha uppstått s. k. boxarföreningar. Genom avgudadyrkan och svarta magiska handlingar tro sig medlemmarna i dessa vara osårbara för alla slags vapen. Dessa människor vilja nu på sina ställen tvinga kristna män att sluta sig till deras förening. De som motsätta sig detta förföljas och kanske dödas. Som vi leva i lugnlighetens tider, kan vad som helst hända. Endast Gud kan hjälpa.

Två bibelstudieveckor och dop.

Den gemensamma skolavslutningen hölls i kyrkan den 23 juni. Hela lokalen var packad. En härlig syn. Rektorn för Sydstaternas predikantseminarium, pastor Culpepper, höll därvid ett instruktivt och andemättat avslutningsföredrag till eleverna. Dagen därpå samlades evangelister, bibelkvinnor och skollärare jämte ett antal församlingsmedlemmar och »sokare» tillhörande Kiaohsiens fem församlingar till sommarens bibelstudieveckor.

Under den första veckan hade vi förmånen att ha ovannämde br. C. som huvudledare. Han förde oss genom Efesierbrevet på ett sätt som gjorde Ordet verkligt och levande för hjärtat. Under den andra veckan hade vi hjälp av pastor Ding, som med ledning av G. T.-s tabernakel framdrog många goda och praktiska lärdomar. Dessutom uppdelades deltagarna i flera klasser med var sin klassledare. Sommarens bibelstudiekurs, som var mycket falrikt besökt, betraktas som mycket givande. Som avslutning av densamma hölls även i år en större dopförrättning, då 40 personer döptes.

J. A. Rinell.

V.P. N° 12(?) 1939

Lyckligt bärgad

FRU LONG HAR GÅTT HEM.

Denna gång är det ej en gammal person, trött och mätt av dagar och arbete, som fått gå hem till Gud. Det är en av våra unga lärarinnor, blott 23 år, som efter ett nära tredrigt lidande fått flytta högre upp.

För omkring 8 år sedan kom Long So-cheng från Kaomi missionskola till oss för att fullborda sina studier i härvarande realskola. Hon hade med sig en liten syster. Hon arbetade tråget dels med sina egna läxor och dels med att hjälpa sin syster.

Efter fullbordad kurs blev hon anställd som lärarinna i Kaomi småoch folkskola. En äldre syster till henne var anställd där som bibelkvinna. Hon drabbades av tyfoidfieber och dog efter flera veckors svåra lidanden. Det var ett svårt slag för vår unga vän såväl för hela familjen.

Efter ett år i Kuomi fick fröken Long plats här som lärarinna. Vissa tecken tydde på att hennes hälsa härjade vackla, varför hon borde vila en tid.

I januari förlidet år kom kriget till våra bygder. Soldater översvämmade byn, där hon bodde. Ofta rusade de in i hemmen och togo för sig, vad som fanns. En stor svårighet var, att

de ej förstodo språket. En dag kommo några in i syster Longs hem. Där befunno sig hennes mor och 2 systrar utom henne själv. Soldaterna ville ha något. Vad de önskade, förstodo de uppskrämda kvinnorna. De hotade med revolvern. Då soldaterna slutligen gingo, vågade de ej släppa hemma. I djup snö vadade de till en by nära en svensk mil därifrån, där de trodde sig vara säkra. Efter några veckors uppehåll där, sökte de sig åter hem. Slutligen kunde vi hämta familjen hit, där den kunde vila ut efter all förskräckelse.

Vår vän kunde ej repa sig efter denna händelse. Alltid, då vi besökte henne, sade hon visserligen: »Ah, jag är mycket bättre nu.» Vi andra sågo det annorlunda.

En morgon kom det bud, att hon var mycket sämre. Hon ville resa hem till sin by igen. Kineserna vilja ej dö bortan. Vi samtalade litet. Hon sade: »Nu vill jag dö. Det är intet annat än lidande och sorg här på jorden.» »Ar du nöjd med att gå hem?» »Ja, min kropp värker, men i mitt hjärta äger jag frid. Snart skall jag få se Jesus och stå inför den stora vita tronen. Det enda som oroar mig är, att jag kunnat göra så litet för min Mästare.» Så fördes hon hem till sin by, och fyra dagar därefter fick hon flytta högre upp.

Men hade hon gjort så litet? Hennes mor och syster berättade en del drag från hennes sjukdomstid, som jag vill nämna. Hon hade en kamrat i realskolan, som vi alltid kallade katolikflickan, därför att hon en tid gått i deras skola. Denna flicka betydade ofta, att hon ej ville bli kristen. Bibeln kunde hon ej förstå, och vem hade någonsin sett Gud? Innan hon slutade i vår skola, var hon rätt mycket annorlunda, men som kristen bekände hon sig ej.

En dag sände vår vän bud offer henne. Hon kom. Det blev ett allvarligt samtal dem emellan som slutade med syndabekännelse, tårar och bön. Säkert skall det bära frukt.

Många gånger förmanade hon sina systrar att lyda Gud och vara goda mot mor. Hennes äldre syster har varit mycket hård och oemottaglig för evangelium, men hon började nu visa ett annat sinnelag. Vid hemkomsten till sin by omringades hon

snart av släkt och vänner. Ehuru ytterst klen vittnade hon om sin Frälsare och förmanade dem allvarligt att söka Gud.

Några av oss bevistade hennes begravning. Oscar talade om uppståndelsens hopp till den samlade skaran.

Nu är hemmet så tomt och dystert, och sorgen är så stor. Och vad har ej fru Long fått gå igenom? Av hennes 9 söner och 5 döttrar, leva endast 2 döttrar! Hennes man dog för 13 år sedan. Nästan all deras egendom har gått åt till sjukhjälp och begravningar. I all nöd är dock Herren hennes stöd, hjälp och tröst. Må ock vi försöka stöda henne med förbön och tröst! Den yngsta dottern studerar nu i bibelskolan här i Kiaohsien.

Till sist må detta vara en hälsning särskilt till vännerna i Hackva, som, om jag minns rätt, genom fröken Fredriksson givit kärleksfull hjälp till Long So chengs studier i missionens skolor. Edert offer är ej förgäves, ty en älskligare Jesu lärjunge finner man ej så ofta. Nu väntar hon Eder därhemma hos Gud.

Hedvig Rinell.

Y. P. N° 35 - 1939.

VÅR YTTRE

Kort och nytt

från Kina

V. P. N° 35 - 1939

Den nye pastorn i Kiaohsien.

Pastor Han-Föng-ming.

Som meddelades i art. av pastor K. A. Modén i nummer 32 av vår tidning avskildes nyligen en infödd pastor för församlingsarbetet i Kiaohsien d. 9 juli. Vi äro i tillfälle att här publicera hans bild.

Församlingen i K., som i år fyller 40, valde 1920 sin förste infödde pastor, Wang Gi-shan, som efter 13 års tjänst träffades av ett slaganfall och blev lam i vänstra sidan. Han lever ännu, men kan icke lämna sin bädd. Det har ej varit lätt att finna en efterträdare till honom. Men nu har församlingen samlat sig kring pastor Han-Föng-ming.

Biblstudiekurserna i Kiaohsien

räknade 141 besökare från 5 församlingar. Offentliga möten på kvällarna med vittnesbörd av deltagare.

Söndagsskolstatistik från Kiaohsien,

anger för värterminen 1939: elever i medeltal varje söndag 309, kollekt i medeltal varje söndag mex. dollars 2: 85, antal klasser 14. S-skolan är en av ljuspunkterna i arbetet och värterminens siffror anses som rekord.

Kiaohsien

Dophögtider.

Av allt att döma blir året 1939 ett ganska gott skördeår för den Svenska baptistmissionen i Kina vad dopciffran angår. I Gata, vilken församling blott tillfälligt förestås av undertecknad till dess att familjen Skoglund återkommer till Kina, döptes nyligen 20 personer, i Kiaohsien 40 och i Yuan-go-choang, en utpost till K. 33 samt i Longgiatsuen 23 personer (Dessa dopföreläsningar ha förut omnämnts i dels nummer 32, dels nummer 34 av V. P. Red.) I andra församlingar, vilka föreläsa av andra svenska missionärer, är dopciffran ock ganska vacker. Detta är, särskilt då man tar hänsyn till det pågående kriget, inte blott nåd, det är ett under. Men det är, som Selma Lagerlöf uttrycker det i sin bok om Jerusalem,

»en strid om själarna».

Så var t. ex. sonen Oscar till Kaomi stad härom söndagen. Samtidigt med honom var vår f. d. kollega br. A. Leander där. Båda hade dop och döpte visst 16 personer vardera. En vecka senare var jag till Yuan-go-choang i samma ärende. Jag kom dock en dag efter sedan L. med sin dopbalja hade varit i en grannby och döpt 15 å 16 kandidater, vilka varit anmälda till dop hos oss. Och innan vi hunno från Y. där 33 personer döptes, kom en kinesisk pingstbroder dit för att se om han inte kunde värva några fler för sitt samfund. Men den gången lyckades han inte. Denna taktik är dock, säga vad man vill, en osund konkurrens, ovärdig kristliga samfund.

Katolskt nöddop — baptistdop.

Vårt kapell i Y. ligger knappast mer än ett stenkast från katolikernas. För att vakta sina medlemmar från den baptistiska villfarelsen, hade katolikerna ock ställt till stormöte i sin lokal samtidigt med oss. Och för att vara riktigt säkra att ingen av deras medlemmar var hos oss, sändes spejare till vårt möte för att se efter. Detta berodde väl närmast på att de själva hade burit sig illa åt. Det fanns nämligen i byn en 70-årig gammal man som brukade deltaga med oss i våra möten, som under vintern legat livsfarligt sjuk. I sin iver, att

gubben ej skulle gå förlorad, om han dog, gävo de honom mot hans vilja och livliga protest, nöddop! Då han emellertid inte kunde förhindra deras åtgörande, lovade han heligt, att om man blev frisk, skulle han låta döpa sig efter bibelns mönster. Och det var detta löfte han nu sökte infria.

Överdrifter.

Sedan br. A. Leander för några år sedan lämnade baptistsamfundet och övergick till pingstvännerna som deras missionär bosatte han sig i Tsingtao. Som denna plats ligger nära hans gamla missionsfält (de sv. baptisternas) har han bl. a. tagit såsom sin mission att konkurrera med samfundsmissionärerna. Man får nu också ganska ofta läsa i Evenguelii Hjärtid om hans framgångar. Sådana rubriker som »Missionär Leanders gamla församling på Kaomi-fältet lämnar samfundet» jämte en massa kinesiska gruppbilder införda i nämnda tidning vilja tydligen förmå läsaren att tro det alla dessa personer tillhöra det leanderska färahuset. Men både texten och illustrationerna äro betydligt överdrivna, och böra tas med reservation.

Vad ett namn kan utträta.

Missionär Leander tror enligt E. H. att det »allt som allt finns omkring 15 pingstmissionärer i hela Shantung» och lycker »att det är fruktansvärt beklämande att tänka sig att det finns så få pingstvitnen här». Och han ber därför den sv. pingstmissionen att utsända minst 10 pingstmissionärer att placeras i städerna som beröras av järnvägslinjen Tsingtao—Tsinan.

Förslaget är inte oövert. Men det skulle vara än bättre, om man ville sända dessa missionärer till platser i Kina, där Kristus fortfarande är okänd, ty sådana platser äro fortfarande legio. De omnämnda städerna ha under mer än ett halvsekel haft framgångsfull mission. Men denna verksamhet har vanligen gått under ett annat namn: presbyterianmission, baptistmission etc.

Dr. L. erkänner dock att »missionärer tillhörande de amerikanska baptisterna i Shantung togo emot väckelsen... och fingo uppleva en sann omvändelse och kommo till ett dop i Anden». Och han tillägger, att »flera av dessa ha sedan fått vara till rik välsignelse i väckelsearbetet». Vad är då skillnaden mellan dessa och en pingstmissionär? Jo, namnet!

En varning.

Det är inte min avsikt att nedsätta någon Guds tjänare eller någon grupp av troende. Men både Ordet och erfarenheten manar till eftertanke och försiktighet. C. H. Spurgeon hade en gång en f. d. församlingsmedlem

69
som hytte om samfund och trosåskådning så ofta, att varje gång S. träffade honom, hade han anledning fråga honom vilken grupp av kristna han tillhörde nu. Att på ett sådant sätt följa med vinden kan vara rätt farligt. Blott ett exempel ur högen.

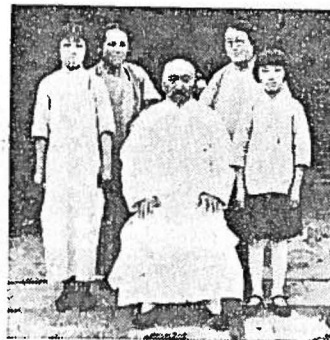
I den stad där jag haft min verksamhet bildade presbyterianerna för ett 30-tal år sedan en liten församling. Under en tid syntes den blomstrande. Men så drogo amerikanarna undan sitt understöd. Då övergick församlingen till den s. k. »Kinesiska kyrkan». Efter ännu några år gjordes »Ling-rön-hoc» (Den inhemska pingströrelsen) sitt intåg i Shantung. I hopp om större framgång slöt församlingen sig till denna. Framgången uteblev emellertid. Ater uppstod en ny rörelse. Den kallas »Den lilla hjorden». Den behöver inga pastorer, inga gudstjänstlokaler och inga offentliga möten. Tidsandan är ju: fri, friare, friare! Pingstförsamlingen upplöstes, kapellet stängdes, gudstjänsterna upplörde, några av medlemmarna slöt sig till den splitter nya rörelsen. Den var nu den bästa och rätta! Ut till fullkomlig frihet! Vilken frihet!

En av våra evangelister träffade för några dagar sedan en f. d. presbyterian-kineskyrkomedlem-pingstbroder från den nämnda församlingen. Det var söndag, men mannen i fråga var ivrigt sysselsatt med murarbete. Då evangelisten påminde honom om att det var söndag, svarade han: »Jag tillhör numera ingen församling, intet samfund. Jag hör till Jesu lilla jord. Jag är fri och kan göra vad jag behagar». Vilken frihet! — köttets frihet! Gud hjälpe alla uppriktiga själar under denna sällningens tid!

J. A. Rinell.

V.P. N: 22 - 1940
Y. J. 1940
Tre generationer
kristna i Kina

Förklaring till en bild.

I nr 5 av V.-P. detta år fanns inför en illustration betitlad med ovanstående rubrik. Och denna illustration skall enligt meddelande i ett senare nr av nämnda tidning pryda sparbössor, som baptistmissionen utsänder för att samla pengar för den yttre missionen. Kanske det då skulle vara intressant att få göra bekantskap med de personer, som bilden representerar.

Mannen i mitten — Fann Yong-ki — är en mångårig evangelist, diakon och kassör i Kiaohsiens baptistförsamling. Gudsbehovet i hans själ ledde honom i ynglingaåren att söka frid och lycka i ett buddhistkloster. Besviken lämnade han dock snart klostret. Gud ledde vår mission att strax före hundraårsskiftet öppna en utpostverksamhet — den första i vår missions historia — i hans by. Han och en av hans kusiner ordnade till med lokal och bänkar. Båda kusinerna blevo snart frälsta och döpta. Kusinen fick efter några års troget arbete segeviss ingå i vilan, men hans kamrat — nu omkring 70 år — lever fortfarande, frisk, stark och aktiv.

Något år efter sedan vännen F. blivit döpt, kom också hans hustru med. Hon var en av de första kvinnor i K. som tog detta steg. Hon levde allt sedan ett stilla och gudfruktigt liv ända till sin död, nu för tolv år sedan.

Familjen har haft flera barn varav fem, två gossar och tre flickor, ännu leva. Alla, utom den äldsta dottern, äro medlemmar i församlingen. De två yngre flickorna började som elever i vår första flickskola, som då räknade i allt fem elever. De tillhörde också den första klassen i realskolan, som efter slutad hösttermin 1912, erhöll sina diplom.

Det var på den tiden inte lätt att vara en kinesisk skolflicka. Först av allt voro de de första flickor i häradet, som gick i skola.

Och vad skulle det gagna en flicka att studera! Vidare gingo de i en missionsskola, som på den tiden inte stod högt i kurs. Och så blevo de med tiden kristna, d. v. s. »inhemska djävlar, som följde utländska sådana». Och sist men inte minst hade de obundna fötter. Därigenom kunde man inte veta om de voro man eller kvinna — fy så otäckt! Hånat och förföljelsen voro inte obetydliga. Men de förföljda gjorde som Moses: »med den Osynlige likasom för ögonen, härdade de ut».

Efter avlagd examen började de två systerarna var sin småskola. Den äldsta som synes på kortet från vänster räknat, är nu bibelkvinna och den yngsta (45 år) har nu i många år tjänat missionen som en god lärarinna i bibelskolan. Båda äro gifta med troende män. Båda ha barn, som följa i föräldrarnas fotspår, två av dessa synas på kortet. Båda dottrarnas hem äro sant kristliga hem — en ära för Gud och en prydnad för det Svenska Baptistsamfundet.

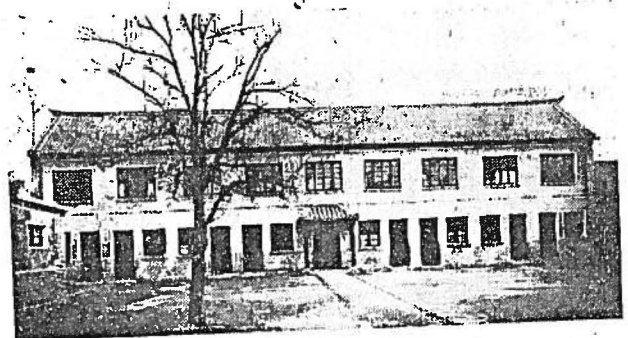
J. A. Rinell.

70

V. P. N° 18 1940

GERDA RINELL: V. P. N° 18 - 1940

HÖGTIDSDAGAR I KINA

Den nya skolbyggnaden.

Sedan några år tillbaka ha vi här i Kiaohsien anordnat uppbyggelsemöten under påskhelgen. Det har ingått i vårt medvetande nu att då påsken kommer skola vi ha möten, och många, rika välsignelser ha kommit oss till del under dessa påskmöten. I år hade vi också förmånen att under kristenhetens största högtid samlas i vår kyrka till en rad av sammankomster.

Långfredagens morgon kallade kyrkklockan till bön redan kl. 6 f. m. sedan hade vi möten på f. m. och på kvällen.

Det högtidligaste ögonblicket under helgen var dock då vår nya

Bibelskolebyggnad invlgdes.

Det är inte ofta i en missions historia som man får vara med om sådana högtider, och vad vår mission angår har tidigare aldrig någon lokal invigts för bibelskoleverksamhet.

Bibelkvinnoskolan har under en följd av år funnits till, men den har fått dela hus med flickskolan. I bibelkvinnoskolan har Hedvig Rinell nedlagt ett mångårigt och troget arbete. Det har säkert många gånger varit ett strävsamt arbete, men frukten har ej uteblivit. I våra församlingar finnas rätt många bibelkvinnor som någon tid studerat i bibelkvinnoskolan. Förutom Hedvig Rinell, som var skolans rektor, ha flera av kamraterna troget och villigt tjänat under längre eller kortare perioder.

För männen ha vi tidigare endast haft kortare bibelkurser. De ha varit förlagda till Kaomi och hållits endast två månader pr år. Dessa kurser ha säkerligen haft sin betydelse, även de, och många av våra evangelister ha en eller flera gånger deltagit i dessa bibelkurser. I dessa kurser ha flera missionärer och kineser undervisat. Man har dock mer och mer känt behovet av en verklig bibelskola också för män. Det var inte alltid lätt att få något sammanhang i undervisning och studier, då de korta belkurserna ofta hade olika lärare år från år.

Så dryftades frågan, om en gemensam bibelskola för män och kvinnor, först härute såväl i missionskonferensen som i den svensk-kinesiska konferensen och sedan inom Missionsstyrelsen hemma i Sverige. Styrelsen ställde sig mycket förstående till denna begäran, och snart kunde vi ordna härute för en gemensam skola. Bibelskolan startades våren 1939. På grund av de politiska förhållandena hade samrealskolan tvingats att slå igen för en tid, och Bibelskolan öppnades därför i realskolans lokaler. Även under höstterminen 1939 använde bibelskolan realskolans lokaler fastän realskolan då hade börjat igen.

Men en bibelskola

måste naturligtvis ha lokaler och en tomt kunde också inköpas, och våren 1939 påbörjades uppförandet av skolbyggnaden. Det gällde att sätta igång byggandet så fort som möjligt, ty redan då började alla byggnadsmate-

rialier stiga i pris och vi förstodo, att det skulle bli ännu dyrare. Herren ledde det så att en privatperson var villig att låna ut en penningssumma och därigenom kunde arbetet sättas igång, fastän pengar från Sverige inte ännu hade hunnit hit. Det var ett steg i tro, och vi kunnu av hela vårt hjärta tacka Gud för hans ledning även då det gäller uppförandet av vårt skolhus. Genom att byggnadet kunde sättas i gang så tidigt på året kunde bibelskolan få trevliga, ändamålsenliga lokaler för en summa av kr. 5,000:—. Skulle samma lokaler byggts i år hade de icke kunnat uppföras under kr. 15,000:—. Den omtalade summan gäller naturligtvis endast uppförandet av lokalerna. Alla inventarier såväl i elevrum som klassrum ha skänkts till skolan och missionen.

Nu står byggnaden

färdig med tre skolsalar och åtta elevrum. Man beräknar att fyra elever skola kunna bo i varje rum. Dessutom finnas ett par mindre hus på gården vari inrymts kollegierum, kök och matsal, förrådsrum, tjänarum och väntrum för de kvinnliga eleverna vilka fortfarande måste bo i flickskolan. Ett särskilt bönerum

har också iordningställt. Under det år som gått ha vi ofta hört elever i nattens tysta timmar känna med Gud i bön. De hade ingen plats att gå till, i elevrummen blir det inte så mycken stillhet, utan vi kunde höra dem där de lågo på knä mellan kyrkmuren och vårt hus. Nu ha de fått en bönevrå och vi hoppas innerligt att det rummet skall få bli en kraftcentral för dessa ärliga, långtande ungdomar.

Till invigningshögtiden

hade representanter från de olika församlingarna mött upp. Det stod snart klart för oss att det var omöjligt att rymma alla deltagarna i skolans stora försal, och eftersom Gud gav oss strålade väder så samlades vi helt enkelt ute på gårdsplanen. Framför oss låg det vackra skolhuset, på sidorna de höga murarna och småhusen, som utgöra gränsen mot gatan och grannar, och över våra huvuden välvde sig den vackra värhimlen och allt stämde till andakt och högtid. Skolans föreståndare, Egon Rinell, ledde mötet, som blev både långt och givande. Alla missionärer på fältet, utom tre, hade mött upp till denna högtid. Som högtidstalare hade kallats vår missions ålderspresident, J. E. Lindberg. Det var en stor dag för oss alla, men jag indrar om inte våra äldre missionärer ändå kände högtiden allra mäktigast! Vagade de drömma om något sådant, då de för 40—50 år sedan anlände till Kina? Hur underbart har inte Herren välsignat arbetet härute och låtit de svenska baptisterna vara till välsignelse bland Kinas folk!

Broder Lindberg

71
gav i sitt tal många träffande belysningar och plockade fram ur sitt goda minnesförråd en rad av händelser vilka han samlat under årens lopp härute. Han betonade kraftigt en bibelskolas uppgift och betydelse både för de blivande evangelisterna och pastorerna såväl som för hela vår mission. Efter talet hölls invigningsbön av J. A. Rinell, som i innerliga och gripande ord överlämnade den nya byggnaden och dess verksamhet åt Gud. Efter bönen överlämnade J. A. Rinell, med några väl valda ord, skolans nyckel till föreståndaren.

Vi hade glädjen

att ha våra nya kamrater Tora och Eric Thoong med också och br. Thoong sjöng en sång på svenska till sitt vackra gitarr-ackompanjemang. Till sist talade missionärer och ombud från de olika församlingarna. Alla uttryckte sin glädje över den nya lokalen och önskade Guds välsignelse över det arbete som genom Guds nåd skall komma att utföras där. För våra grannar, lutheranerna, talade missionär Reinbrecht.

Elevantalet är denna termin 46. Här har en ny krävande uppgift lagts i våra händer. Det är hårda och svåra tider i vår värld. Då det gäller den ekonomiska sidan av vårt arbete nu är det nästan omöjligt att göra beräkningar och bestämmelser. De beslut, som vi fattade i ekonomiska frågor på vår konferens i jan., ha redan måst ändras. Kriget för med sig dyrtid, och något motstycke till denna dyrtid finnes icke i Kinas historia. Detta kastar sin skugga även över vår bibelskoleverksamhet. Många av eleverna äro fattiga och kunna icke betala fullt. Hur kunna hjälpa sådana i dessa tider? Det är frågan som alltid hänger över oss, men vi vilja tro att Herren skall försä även i denna hårda tid och mana fram offer för sitt verk.

Våra gäster deltaga

i mötet på påskafton samt i påskdagens möten. Vi hade hoppats att få någon främmande talare från våra grannar, sydbaptisterna, till vår högtid, men detta var omöjligt på grund av dessa abnorma tider.

Vi tro att Gud skall välsigna arbetet i bibelskolan och att skolan skall få mottaga och fostra fram villiga tjänare, som med glädje gå in i arbetet på vårt stora, krävande fält. Du, kära missionsvän, som dagligen boder för missionen! Här har Du ett nytt böneämne: Bibelskoleverksamheten i Kina.

Konfucius — Kinas okrönte konung

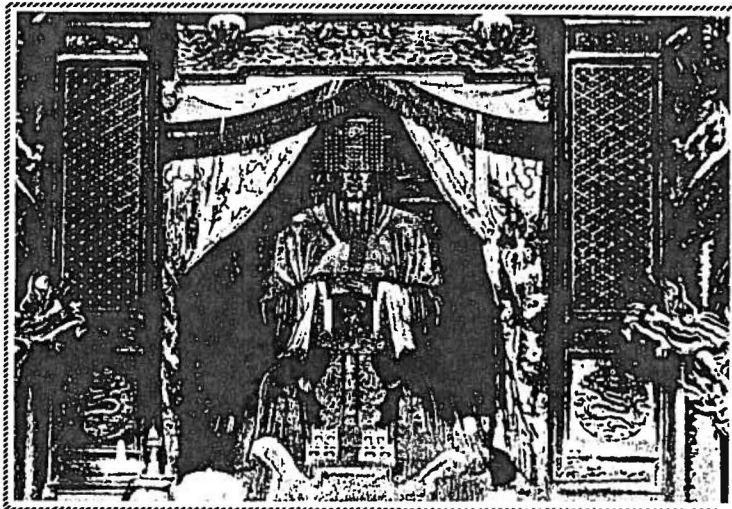
ETT BESÖK VID HANS GRAV.

För SVENSKA JOURNALEN av missionär J. A. Rinell.

Den store och berömda kinesiske tänkaren Konfucius efterlämnade arbeten, vilka senare ytterligare reviderades av hans lär-

Missräknad på den samtid i vilken han levde, dog han vid 72 års ålder med den melankoliska självdeklarationen på sina läppar: »Min lärdomslust är uttunnad, och jag är okund.» Men tack vare hans trogna lärjungar förklarades och spriddes hans teorier så småningom. Det tog dock närmare 300 år innan hovet gav sitt officiella erkännande. Men från och med Han-dynastien ända till revolutionen 1911 kan dock hans lära räknas såsom statsreligion, och hans böcker voro obligatoriska i varje skola. Även i Japan ha de haft högt anseende och den japanska litteraturen och den japanska folksjällen ha i mycket dannats efter dem.

Den kinesiska republiken utesiut Konfucius' böcker från skolorna. Men under inbördeskriget ha de på många ställen återinförts. Konfucius behåller sålunda än i dag sin värdighet som »Den okrönte konungen», eller »Det mest fullkomliga helgonet», en titel given honom 1912 av Kinas dåvarande kejsare Ch'en-Tsung.

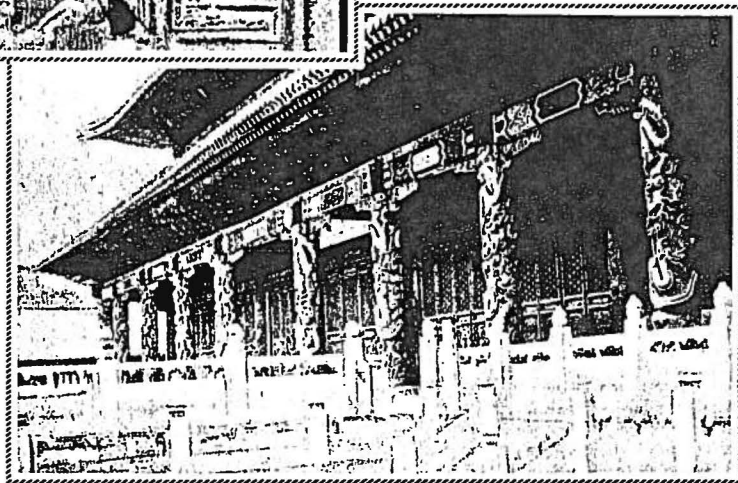

Konfucius alltids som avgud i templet i Kufu.

tes» = son av Kong eller Kong-fu-tse = lärare Kong) föddes av fattiga men förnämna föräldrar i Ts'ou (furstedömet Lu, numera Shantung) år 551 f. Kr. Vid tre års ålder förlorade han sin mer än 70-åriga fader. Men hans unga moder gav honom dock en sorgfälligt uppfostran.

Vid 19 års ålder gifte han sig, och från den tiden började han sin tjänstemannabana först som uppfostringsman vid kronans spannmålsupplag, sedan som förvaltare å kronoegendomar och därefter som sedelärare i sin fädernestad. Vid sitt 52-åra levnadsår utnämndes han till borgmästare för nämnda stad. Men redan följande år upphöjdes han till chef för rättsväsendet i furstedömet. Denna befattning skötte han i omkring fem år. Och under denna korta tid sålges samhället ha blivit förvandlat till en mästarestat.

Men Konfucius hade ock sina fiender. Dessu avundades honom hans framgång och lyckades till och med stört honom. Efter detta vandrade han under 12 års tid omkring såsom en »resepredikant». Men både han och hans moraliska möttes stundom icke blott av missförstånd utan även av bittert motstånd. Ätminstone en gång nödgades han rida sitt liv genom en lustig flykt. Trött och missräknad drog han sig tillbaka till sin fädernestad, där han i kretsen av sina lärjungar — han sålges haft icke mindre än 3,000, däruv 72 förtrogna — lade sista hand vid redigerandet av sina litterära verk.

Konfucius' tempel i Kufu. Pelarna dro prydda med guldförgyllda, fint skulpterade slingrande drakar.

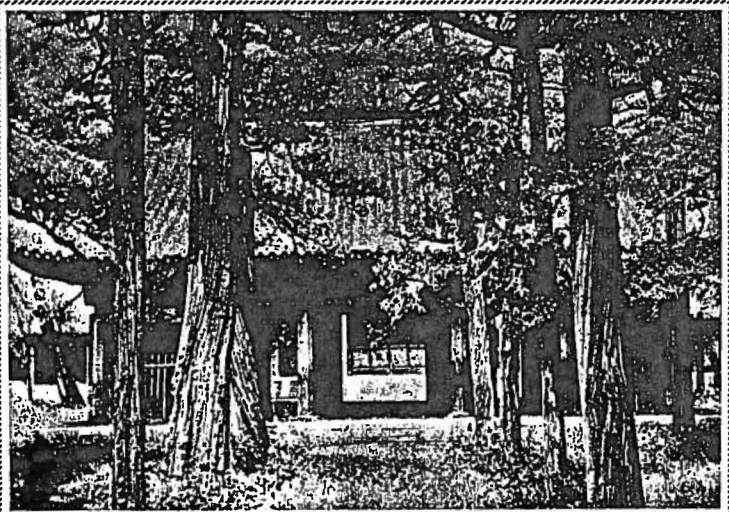
jungar, innehållit en mängd inghåd och principer å vilka filosofen ville bygga rikets och familjens lycka. Huvudtemat var etiken. Han utgick från begreppet »Hsiao» (piikt, lydnad) varil bestämdes det rätta förhållandet emellan regent och minister, emellan fader och son, emellan man och hustru, emellan äldre broder och yngre broder, emellan vän och vän. — Konfucius var ock en stor lyrare för fäldernedyrkan och lade stor vikt vid denna kults form och högtidliga utförande, så vill som vid människans korrekta sinnesstämning.

Enligt kinesisk sed blev Konfucius begravd i sin fädernestad, det nuvarande Kufu, i mellersta Shantung. Vad sålunda Mekka är för muhamedanerna och Jerusalem för de kristna, är Kufu för kineserna. Årliga konfucianister från landets alla provinser vallfärdade därför också årligen dit. — Låt oss göra dem sällskap!

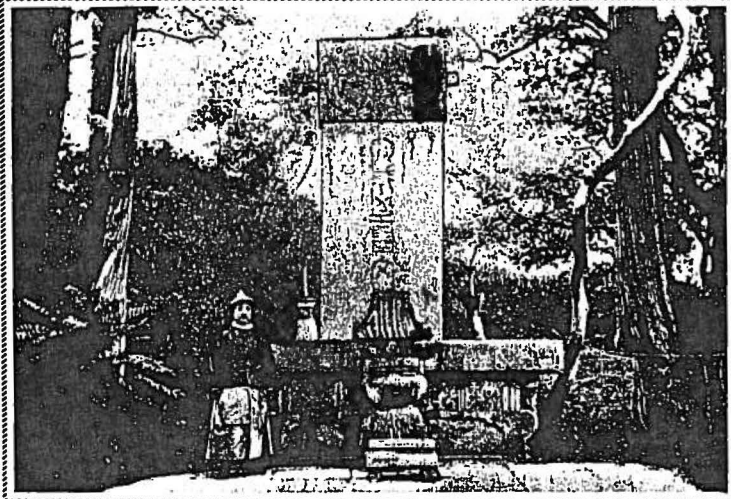
Redan på långt avstånd från Kufu mötes Ugat av gamla och vidsträckt cederparker, och bakom dessa skymtar en hög stenmur fram. Vi taga den i början för att vara stadsmuren omkring Kufu, men finna senare,

att det är muren omkring Konfucius' gravplats. Något över en kilometer söder om denna ligger dock själva staden. I likhet med alla andra kinesstäder omgives även den av en hög mur. Staden är icke stor och sevärheterna inskränka sig i huvudsak till det s. k. Konfucianska templet och dito palatset, som regeringen låtit uppbygga för filosofens i rätt led nedstigande manliga släktingar, vilka åtnjuta prinsvärdighet.

Av alla de 1,050 större eller mindre tempel, som i Kina blivit uppförda till ära för »Den mest helige, förste läraren Konfucius», anses det konfucianska templet i Kufu vara det förnämsta. Liggande i en stor, vacker cederpark och utsträt efter den kinesiska arkitekturens och skulpturens finaste smak, ingiver det och från början ett storslaget intryck. I huvudbyggnaden tronar en kolossalbild av den avgudade moralfilosofen. Framför honom står offeraltaret. På ömse sidor om honom sitta fjorton av hans förnämsta lärjungar i kroppsstorlek. Statyerna imitera brons, men äro i själva verket gjorda av lera och överdragna med guld.

En av ingångarna till Konfucius' gravdrå.

Konfucius' grav med prins Kung stående vid sidan av offeraltaret.

Bakom huvudbyggnaden ligger en annan lika stor byggnad. Den utgöres av Konfucius' andetempel. I detta finnas inga statyer, blott hans andetavla. Denna är placerad på ett altare mitt i huset, rakt fram mot huvudingången. På tavlan står att läsa: »Den mest helige, förste läraren Konfucius' andetavla».

Bakom detta andetempel ligger ännu en tredje byggnad av samma storlek och utseende som den förra. I denna finnes ett antal minnesstenar, varå filosofens minnesruna är tecknad i icke mindre än 120 bilder med och utan text. Utom dessa byggnader finns det t. ex. en för hans sjuttio två lärjungar, ett andetempel för hans hustru, ett dito för hans föräldrar och ett par paviljonger för den förste kejsaren, som år 104 besökte platsen och å hovets vägnar frambar böner och offer till Konfucius.

En praktfull allé med månghundraåriga

cederträd leder ut till en större, inhägnad park, där den frejdade mannens ben vila. Efter att ha passerat många fint skulpterade stenbågar eller åreportar, kommer man till den yttre porten. Över densamma står att läsa: »Den mest heliga park». Innanför denna port har allén även å båda sidor blivit kantad med en omkring fyra meter hög, rödfärgad stenmur. Några äldobyggnader, avsedda för pilgrimers avklädningsrum, passerna. Ännu en ingång, bevakad av stenlejon och jätttestora dörrvaktare huggna i sten, genomgås. Över denna ingång läses: »Den allra högste regenten». Och så är man inne på den plats, som av kineserna anses såsom den heligaste på jorden.

En paviljong, uppförd av kejsar Kien-long, tilldrager sig först vår uppmärksamhet. Vid sidan av denna står en torr, avbruten trädstam. Den utgör lämningar av ett träd, som

filosofen med egen hand säges ha planterat. En annan uppgift säger dock, att en av hans lärjungar har planterat det. Snart äro vi framme vid en av gräs och mossor beväxt gravkulle. Den är från kinesisk synpunkt icke ovanligt stor, blott omkring fyra meter hög och tio meter i diameter. Framför denna står ett offeraltare med rökelsekar och ljusstakar. En enkel gravvård, försedd med antika skrivtecken, vilka i översättning betyda: »Den allra fullkomligaste, heligaste, skriftlärda konungens grav», låter oss dock förstå, att vi stå framför den grav, som gömmer kvarlevorna av den man, för vilkens minne Kinas kejsare, furstar och lärda i mer än två tusen år i ödmjuk tillbedjan framburit sina böner och offer.

Forts. å sid. 81.

Trädstammen efter Konfucius' träd och kejsar Kien-Longs paviljong.

Lösning av Korsordsgåtan
»Julen 1927».

Förvara priset i denna tävling, 10 kr. kontant, erhålls av hr Folke Franzén, Stjernevik, Öppeby. Bokpriserna gingo till fr. Lisa Berglund, Box 14, Uddholm; Fr. Margit Hedlin, Hedlins pensionat, Udderåker; Hr P. Asberg, Rydåbruk; Fr. Eva Thorné, Artillerigatan 8, Östersund.

Till svar på en del förfrågningar meddelas, att korsordslösningarna, om man önskar bevara Svenska Journalen för inbändning, icke behöva skrivas å urklipp av själva korsorderutorna. Det går lika bra med kopia eller helt enkelt en uppräknig i nummerföljd av lösenorden.

KONFUCIUS... (Forts. fr. sid. 7.)

Då Konfucius' tempel i hans födernesland var så storslaget, och åreportarna över den allé, som ledde till begravningsplatsen voro så talrika och imponerande, viltade vi att vid själva graven få se något stort, något majestätiskt. Men allt var här i stället mycket enkelt — världigt en plats, som talar om förgängelsen. Och naturen själv hade även i tusenåriga ekar och cedrar, vilka växte runt omkring, om möjligt velat höja intrycket av det naturliga, det verkligt stora. Allt var så tyst och stilla. Det såg ut, som om ej ens fåglarna vågade störa gravfridein.

Innan vi lämnade Konfucius' egen griftgård, där hans hustru och ende son även vila, kastade vi ock en blick över de rödfärgade murarna, som skilja den »allra heligaste» delen av begravningsplatsen från den del, som den vidsträckt yttre muren innesluter. Detta område, som är större än ögat på en gång kan överskåda, är begravningsplatsen för filosofens stora familj i rakt nedstigande led. Stora och små, gamla och jämförelsevis nya gravhöggar äro här strödda över fältet.

Vid utgången från Konfucius' gravplats kastade vi ännu en blick på det träd, han säges ha planterat. Där stod det livlost med förmultnade rötter, med en avbruten och förorkad stam, stött av murverk och järnband — en verklig sinnebild av den religionsfilosofi, som dess planterare skapat. Och med vemod frågade vi oss själva: — Huru länge skola kineserna stödja och uppbliva en religionsform, som i själva verket är oförmögen att giva nationen det nya liv, som den så vill behöva och varefter den medvetet eller omedvetet längtar?

Kaffe. Kaffe. Kaffe.

Rostat och orostat till partipriser. Särskilt framhålls Karlbergs ängrostade Aromblandning,

ett synnerligen gott, billigt o. omtyckt Kaffe som vunnit en strykande åtgång. Till landsorten mot efterkrav. Fraktfritt 60 kg. och däröver. Prover mot 50 öre i frim.

K. W. KARLBERG, Olofsgatan 10, STOCKHOLM. Specialaffär i kaffe. Grundad 1890. Rikstele. 38 44.

Genomgå på lediga stunder en
Studentkurs eller
Realskolekurs

vid Hermods Korrespondensinstitut! Därigenom blir det möjligt även för Eder, som under ången är bunden av Edert arbete, att skaffa Eder de kunskaper, vilka fordras för avläggande av studentexamen eller realskoleexamen. Sistnämnda examen, som vid vanliga skolor tarvar 5 å 6 års studier, kan genom Hermods korrespondensundervisning avläggas på c:a 3 år med endast folkskoleunderbyggnad som grund. Många äro de personer, som på kort tid genomgått kurser vid institutets reallavdelning och studentavdelning och därefter med goda betyg avlagt realskoleexamen och studentexamen vid enskilda och kommunala läroanstalter i skilda delar av vårt land. Så t. ex. har Hermods institut haft elever, som avlagt realskoleexamen vid realskolor i Haparanda, Luleå, Örnsköldsvik, Östersund, Sundsvall, Gävle, Falun, Uppsala, Arvika, Karlstad, Strängnäs,

Stockholm, Södertälje, Nyköping, Norrköping, Skövde, Uddevalla, Östergöt, Borås, Jönköping, Vimmerby, Växjö, Halmstad, Kalmar, Visby, Helsingborg, Lund, Malmö och Trälleborg. Elever, som så önska, tenteras kostnadsfritt av institutets lärare före examens avläggande, för att de, innan de gå upp i själva examen, skola vara övertygade om att de ha erfordrerligt kunskapsmått. Vid Hermods Korrespondensinstituts reallavdelning äro även inrättade

Inträdeskurser

avsedda för inträde vid folkskole- och småskoleseminarier, Tekniska gymnasier, Tekniska fackskolor och elementarskolor, Chalmers tekniska institut, Bergsskolor, Handelsgymnasier, Statens Lantbruksinstitut, Skogsskolornas lägre avdelning och Skogsskolor. Kurser äro sammansatta i noggrann överensstämmelse med för nämnda fackskolor gällande inträdesfordringar.

Undervisningen ledes av fil. Dr B. Palm och fil. mag. E. Oldin. Avgifterna äro anmärkningsvärt låga och betalningsvillkoren de mest fördelaktiga. Lärotiden obegränsad. Inga särskilda förkunskaper erfordras. Hermods Korrespondensinstitut är det äldsta och största i Skandinavien och det enda, som lämnar undervisning pr korrespondens efter hermodsystemet. Dess undervisning är grundad på 20-årig pedagogisk erfarenhet. Vid institutet ha hittills undervisats över 250,000 personer.

Ifyll därför nedanstående kupong och sänd den i öppet kuvert, frimärkt med 5 öre! Gör det genast!

HERMODS korrespondensinstitut
Grundat 1898 av H. S. HERMOD, som infört systemet »Undervisning pr korrespondens» i Sverige. Slotts-gatan 62 A. MALMÖ.

Sänd mig gratis och utan förbindelse å min sida Er tidskrift »Korrespondens» för 6 månader jämte Ert illustrerade prospekt över den kurs eller det ämne, framför vilket jag satt ett x

Realskolekurser	Historia och Geografi.	Trädgårdskurs.
Studentkurser.	Matematik.	Tekniska- och
Inträdeskurser.	Biologi, Astronomi.	målningskurser.
Svensk uppsatsskrivning.	Fysik och Kem.	Nationalekonomi.
Svensk rättskrivning.	Mineralogi och Geologi.	Kurser i minnes-
Litteraturkurser.	Handelsämnen.	och tankeuppöv-
Grammatikkurser.	Tekniska ämnen.	ning.
Allm. Språkkurser.	Juridiska ämnen.	Kurser i offentligt
Översättningsövningar.	Folkhögskolekurser.	uppträdande och
Stilskrivningskurser.	Lantbrukskurser.	talarkonst.

Namn .....

Bostad ..... Postadress .....

Sv. J. 407 14/1-28.

”De där löjliga missionärerna!”

Översättning för SVENSKA JOURNALEN av missionär J. A. Rinell.

I »The China Digest» för september 1927 lästes bl. a. följande, skrivet av en resande affärsman.

— Å, minna, äro de lute löjliga!

Jag stod på kommandobryggan och kunde från den med lätthet se ett par småvuxna, ålderliga makar — båda säkerligen över 60 år. Klennes hatt var flat och höpsatt av svarta och vita sidenband, vilka stodo påformliga. Över axlarna hade hon kastat en grön kappa eller krage. Mannen var klädd i en gammalmodig blåaktlig »prästrock» och gick och stöt på en av vide förtad kappsäck.

— Mamma, sade åter den lilla flickan, äro de lute löjliga!

— De äro missionärer, Klara, sade den förnämnda modern föraktfullt. Klara-missionärer.

Följande morgon observerade jag vid frukosten, att missionärernas matbord hade placerats närmast köksdörren. Av en tillfällighet råkade jag gå bakom Klara. Vid passeraudet av nämnda bord tappade hon en apelsin. Den gamla missionärsfrun skyndade att taga upp den. Och under det att hon med ett godmodigt leende återlämnade den till flickan sade hon ett vänligt: — Gud morgon, min lilla vän. I det samma kom Klaras moder i sällskap med kaptenen. Då hon fick syn på flickan ropade hon på henne med hög och skarp röst: — Klara, kom hit! Och utan att ens försöka dölja sin röst tillade hon: — Gå ifrån missionärerna!

Jag fick snart veta att missionärsparet hette Scott och att de voro på återresa till sitt arbetsfält på ön Kjusju i Japan. De talade mycket litet om sig själva. Men i öfrigt fann jag det mycket litet att bli bekant med dem.

Nedan innan vår ankomst till Honolulu hade jag ock fått veta att Klaras moder hette Cummings. att hon var lunka och att hon nu följdes av ett halvt dusen beundrare, som sökte hennes gunst.

Makarna Scott voro föremål för medpassagerarens ständiga löje. Allt vad de gjorde var dumt, klumpigt, obelevat.

På morgonen, då båten ångade in mot Yokohama, voro alla passagerare på däck. Mrs. Cummings syntes emellertid inte till. Ett rykte visste att berättat, att den förnämnda lilla Klara, som under de tre sista dagarna hade varit något sjuk, nu var mycket sämre. Slutligen visade sig dock den unga frun. Tårarna strömmade ned i flödar utöfver det smulskade ansiktet under det att de rullfärgade blipparne härt sammanpressades.

— Vad är det för fel? frågade med lagslig röst ett dusen herrröster.

— Klara, oh min baby! Klara har fått akut blindtarmsinflammation.

— Kan de lute operera?

— Är det inte något som vi kunde göra för henne? frågade en sympatisk och medlidande stämma.

Den förtyglade modern slog omkring sig och fignen garstrade av raseri under det hon förargad utropade: — Nej, ni löjliga gamla Asna! Klara hade antagligen varit fullt frisk nu, om ni från början låtit henne vara i fred. Antagligen har ni eller er råvaktige gamle gubbe förtrollat henne. Oh-h förlamnade missionärer!

Doktorn hade just kommit upp på däck. — Det är lute blindtarmsinflammation, sade doktorn, utan ett lunn mer allvarligt kirurgiskt fall och en hastig operation måste företagas å något sjukhus i staden.

Hannskrjan viltades när som helst. Men innan den hann fram, styrde en vacker ångslup direkt mot skeppet. Då den lugt till skyndade sig en hertig högre officer upp på fartyget och tillade sina skeppskollegor artigt, varefter han med ljudlig stämma på utmärkt engelska frågade: — Äro missionärerna herr och fru Scott från Kjusju ombord?

Makarna Scott stego blygsamt fram. Den unge officeren drog fram ur sin faska ett stort och imponerande brev, vilket han med en djup bugning överlämnade till missionärerna sågande: — Excellensen och guvernören, Senses, som har hört att ni möjligen voro att återvända med den här båten, har skrif mig för att å hans vägnar bjuda eder hjärtligt välkommen åter och ber att få skilja den här ångslupen till ert förfogande. Han beklagar att viktiga göromål ha förhindrat honom att personligen hämta sig.

Herr Scott bugade sig lika artigt för den unge officeren och tackade honom hjärtligt på japanska för hans vänlighet.

Och vi övriga, som hade ansett oss vara så överflögna missionärerna, stodo där slagna och skamsna. Nu var skiljet borta.

Vad betydde sin kläder och snolber? Vi ånskade ock att gå i land, men fingo vänta. Och här stodo de fattiga, gamla och förakade missionärerna leke blott inbjuda att gå i land i reservernad båt, utan inbjuda att vara guvernörens gäster!

I sällskapet observerade jag en yngre missionär. Han stod vid relligen och såg ut över vattnet.

— Tala nu om för mig, sade jag, vad det är för märkvärdighet med dessa människor.

— Jag har sagt det förut, sade han eftertryckligt, de äro en del av jordens salt.

— Men deras mottagande?

— Ah, detta är lugnting. Halva folkmassan vid hamnen har kommit ut för att möta dem. Och då de passera över gränsen till den provins där de ha, komma alla skolor i provinsen för att välkomna dem i samlat trupp... För fyrto år sedan bosatte de sig i en liten by på ön Kjusju. Då var platsen en verklig ödemark. Men de byggde först en kyrka och sedan ett sjukhus och en skola. De voro uppoffrande och vänliga mot alla. Deras hjärtan visste leke av något svek eller någon stolthet. De kände leke ett sådant ord som

»omvända» — endast »änner, och i den mån som utskidet slog rot och växte: »bröder i Kristus»... Och nu synes deras inflytande bland både höga och låga. Guvernören är leke blott deras gamla skolelev, utan ock deras »ålskillingsgossar». De offra sig helt för folket. De giva bort allt vad de ha — även sig själva. Ni har sikkert lugt märkt till att fru Scott inte är frisk. Hon lider av kräfta. Doktorn har förklarant, att hon leke kar leva mer än högst tre eller fyra år till... Men låt oss nu se deras avresa.

En liten båt fördes just nu igenom dörren. På densamma låg lilla Klara, vil överhållt, Omedelbart.

Den unge officeren drog fram ur sin faska ett stort brev, som han med en djup bugning överlämnade till missionärerna.

dalle att laga upp den. Och under det att hon med ett godmodigt leende återlämnade den till flickan sade hon ett vänligt: — God morgon, min lilla vän. I det samma kom Klaras moder i sällskap med kaptenen. Då hon fick syn på flickan ropade hon på henne med hög och skarp röst: — Klara, kom hit! Och utan att ens försöka dämpa sin röst tillade hon: — Gå ifrån missionsnärarna!

Jag fick snart veta att missionsnärarna hette Scott och att de voro på återresa till sitt arbetsfält på ön Kjusju i Japan. De talade mycket litet om sig själva. Men i övrigt fann jag det mycket litet att bli bekant med dem.

Nedan innan vår ankomst till Honohulu hade jag ock fått veta att Klaras moder hette Cummings. att hon var änkad och att hon nu följdes av ett halvt dusen beundrare, som sökte hennes gunst.

Många Scott voro föremål för medpassagerarens ständiga läje. Allt vad de gjorde var dumt, klumpigt, obehövt.

På morgonen, då båten ångade in mot Yokohama, voro alla passagerare på deck. Mrs. Cummings syntes emellertid inte till. Ett rykte visste att berättat, att den försammade lilla Klara, som under de tre sista dagarna hade varit något sjuk, nu var mycket sämre. Naturligen visade sig dock den unga frun. Tårarna strömmade ned i flödar utefter det smalkade ansiktet under det att de rödfärgade läpparna hårt sammanpressades.

— Vad är det för fel? frågade med ringslig röst ett dusen herrröster.

— Klara, oh min baby! Klara har fått akut blodtarmsinfektion.

— Kanna de inte operera?

— Är det inte något som vi kunde göra för henne? frågade en sympatisk och medlidande stämm.

Den unge officeren drog fram ur sin fleka ett stort brev, som han med en djup bugning överlämnade till missionsnärarna.

fram ur sin fleka ett stort och imponerande brev, vilket han med en djup bugning överlämnade till missionsnärarna sågande: — Excellence och guvernören, Sensesl, som har hört att ni möjligen voro att återvända med den här båten, har skickat mig för att å hans vägnar bjuda eder hjärtligt välkomna åter och ber att få ställa den här ångslupen till ert förfogande. Han beklagar att viktiga ärenden ha förhindrat honom att personligen infinna sig.

Herr Scott lugade sig lika artigt för den unge officeren och tackade honom hjärtligt på japanska för hans vänlighet.

Och vi övriga, som hade ansett oss vara så överflüssiga missionsnärarna, stodo där slagna och skamsna. Nu var skilnitet borta.

Vad betydde fina kläder och snobber! Vi önskade ock att gå i land, men flugo vilna. Och här stodo de fattiga, gamla och föraktade missionsnärarna leke blott inbjudna att gå i land i reservstad här, utan inbjudna att vara guvernörens gäster!

I sällskapet observerade jag en yngre missionsnär. Han stod vid relingen och såg ut över vattnet.

— Tala nu om för mig, sade jag, vad det är för milrekyrdigt med dessa människor.

— Jag har sagt det förut, sade han eftertryckligt, de äro en del av jordens salt.

— Men deras mottagande?

— Ah, detta är ingenting. Halva folkmassan vid hamnen har kommit ut för att möta dem. Och då de passera över gränsen till den provins där de ha, komma alla skolor i provinsen för att välkomna dem i samlad trupp... För fyrtio år sedan bosatte de sig i en liten by på ön Kjusju. Då var platsen en verklig ödemark. Men de byggde först en kyrka och sedan ett sjukhus och en skola. De voro uppfostrade och villiga mot alla. Deras hjärtan visste icke av något svek eller någon stolthet. De kände icke ett sådant ord som

»omvända» — endast *vänner*, och i den mån som utslidet slog rot och växte: *»bröder i Kristus»*... Och nu synes deras inflytande bländ både höga och låga. Guvernören är icke blott deras gamla skolelev, utan ock deras *»älsklingssosse»*. De offra sig helt för folket. De glva bort allt vad de ha — även sig själva. Ni har säkert lagt märke till att fru Scott inte är frisk. Hon lider av kräfta. Doktorn har förklarat, att hon icke kan leva mer, än högst tre eller fyra år till... Men låt oss nu se deras avresa.

En liten båt fördes just nu igenom dörren. På densamma låg lilla Klara, vil överhög, så att ingen kunde se henne. Omedelbart efter båren följde modern, klädd i djup sorgdräkt, stödjande sig på fru Scotts svaga arm. Efter dem kom missionsnär Scott härlande båda damernas tillhörigheter.

Det där, att hjälpa den mest behövande, som familjen Scott gjorde, var naturligtvis rätt och kristligt. Men efter att ha blivit behandlade som de blivit, skulle många ha glömt sina plikter, eller åtminstone lätit vederbrända förstå, att de utförde en *»nådehandling»*. Men icke så paret Scott. De voro vana att tjäna och hjälpa alla. Och de gjorde det gärna. Då den blinda lilla gumman ledsagade den yngre, fina, men nu förkrossade damen genom trängseln, sågo de ut som moder och dotter, eller om man bedömde dem efter kläderna, som fru och tjänarinna.

Den av två starka sjömän burda båren på vilken Klara låg, sattes in i den fina och skinnande båtsalongen, som var ordningsställd för missionsnärarna, dessa, vilka i en stund av upphöjelse och äro likvill icke hade glömt att de kommit, icke för att bli tjänade utan för att tjäna. Och vi övriga stodo där i stilla glömska. Vi glömma nog aldrig den lilla vi flugo.